

Analiza organizacyjno-finansowa
placówek oświatowych
Gminy Urzędów
Woj. lubelskie

Warszawa-Urzędów, styczeń 2020

Spis treści

Wstęp.....	3
Metryczka Gminy Urzędów	5
Analiza finansowa Gminy	6
Gospodarka finansowa gminy	6
Ogólne informacje o budżecie (dochody, wydatki).....	6
Demografia w kontekście oświaty	18
Analiza części oświatowej subwencji ogólnej Gminy Urzędów na 2019 rok.	25
Wydatki placówek oświatowych a naliczona subwencja oświatowa. Średni koszt utrzymania jednego ucznia.....	32
Koszty kształcenia uczniów	42
Uczniowie i dzieci placówek oświatowych w latach 2016/2017-2018/2019.....	45
Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych (awanse/etaty/osoby/ liczba uczniów na 1 etat nauczycielski).....	49
Analiza arkuszy organizacyjnych publicznych placówek oświatowych Gminy Urzędów na rok szkolny 2018/2019.	60
Komentarz Nr 1. Liczba uczniów w klasie, podział na grupy.....	64
Komentarz nr. 2. Świetlica szkolna, zajęcia świetlicowe.....	65
Komentarz Nr. 3. Klasy łączone.....	65
łączenie lekcji religii	66
Komentarz 4. Biblioteka	67
Komentarz nr 5. Zajęcia rewalidacyjne.....	67
Komentarz nr 6. Zakres pracy psychologa, pedagoga itd.....	68
Komentarz nr 7. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne:.....	68
Komentarz 8 Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.....	68
Komentarz. 9. Nauczyciel wspomagający	69
Komentarz 10. Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej	69
Analiza arkuszy organizacyjnych szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Urzędów.....	70
Arkusze organizacyjny Szkoły Podstawowej w Skorzycach na rok szkolny 2019/20 (Aneks Nr, 1/2019 – z dnia 07.10.2019 r).....	70
Arkusze organizacyjny Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii na rok szkolny 2019/20 (Aneks Nr, 1/2019 – z dnia 26.08.2019 r)	72
Arkusze organizacyjny Szkoły Podstawowej w Moniakach na rok szkolny 2019/20 (Aneks z dnia 18.09.2019 r)	74
Arkusze organizacyjny Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie na rok szkolny 2019/20 (Aneks z dnia 02.10.2019 r)	76
Podsumowanie.....	78
Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych (Wwp).....	79
Liczba etatów niepedagogicznych w przeliczeniu na jeden etat w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów.....	80
Wskaźniki	82

Dowożenie uczniów	83
Realizacja obowiązku szkolnego	85
Zasady przyznawania nagród dla nauczycieli	86
Urlopy dla poratowania zdrowia.....	87
Dyrektor szkoły jako dysponent środków publicznych -odpowiedzialność i dyscyplina budżetowa.....	87
Rekomendacje ogólne.....	89
Rekomendacja szczegółowe.....	91
Rekomendacja Nr. 1	92
Rekomendacja Nr. 2	92
Rekomendacja Nr. 3	93
II Etap.....	94
Rekomendacja Nr. 4	95
Rekomendacja nr. 5 – Likwidacja Liceum Ogólnokształcącego w Urzędowie wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących.	97
Procedura likwidacji (przekształcania) szkoły.....	98
Dane porównawcze niektórych aspektów finansów związanych z oświatą w gminach Powiatu Kraśnik wg planów budżetowych na rok 2019	99
Przykładowe dokumenty – rozwiązania problemów organizacji oświaty w innych jednostkach samorządu terytorialnego.....	102

Wstęp

Niniejsza analiza organizacyjna finansowa placówek oświatowych została zlecona Instytutowi Bezpieczeństwa Biznesu Sp. z o.o. (Warszawa) przez Burmistrza Gminy Urzędów w listopadzie 2019 r.

U podstaw decyzji leżała troska organów Gminy o organizacyjne i finansowe podstawy funkcjonowania zarządzanej jednostki samorządu terytorialnego, która podobnie jak wiele innych boryka się z problemami budżetowymi. Wśród nich zasadnicze miejsce zajmuje konieczność ponoszenia wysokich nakładów na szeroko rozumianą oświatę i wychowanie.

Dokument ma charakter badania funkcjonalnego i finansowego placówek oświatowych pod kątem historii ostatnich trzech lat i projekcji organizacji lat następnych, związanych z tym obciążen

finansowych wraz z kalkulacjami działania szkół w różnych płaszczyznach (zadania finansowane z subwencji oświatowej, zadania finansowane z budżetu gminy), także na tle generalnie niekorzystnych prognoz demograficznych.

Analiza jest niezależną oceną systemu. Przedmiotem jest badanie pod względem zgodności z określonymi standardami, przepisami prawa, normami i racjonalnością systemu funkcjonowania oświaty w danej jst. Pierwsze podobne badanie wykonane zostało w Urzędzie w 2015 roku.

Celem jest przekazanie władzom samorządowym **niezależnej, zewnętrznej, eksperckiej** odpowiedzi na pytanie, w jakim kierunku winny iść konieczne i prawnie możliwe zmiany w organizacji pracy szkół, by zrationalizować działanie, zatrudnienie i poprzez to finansowanie placówek oświatowych, by tym samym obniżyć zaangażowanie własne gminy. Wyniki analizy będą mieć znaczenie w procesie tworzenia, realizacji i nowelizowania budżetu gminy, przygotowania podstaw pod zmiany organizacyjne w kolejnych latach, jak i **tworzenia i akceptowanie arkuszy organizacyjnych szkół**.

Raport opisuje zjawiska i mechanizmy związane z organizacją pracy szkół jak i finansami przeznaczonymi na oświatę obserwowane przez pryzmat dokumentów. Chcąc zrationalizować koszty działania oświaty trzeba zmieniać mechanizmy organizacyjne a także wprowadzić działania controllingowe i kontrolne. Nie jest to zabieg czy też proces łatwy z różnych względów, również społecznych i politycznych w skali mikro, który przyniesie w pełni wymierne rezultaty natychmiast. Szkolnictwo pracuje w ramach cykli. Jednak bez rozpoczęcia proponowanych zmian w całym procesie planowania obciążenie budżetów samorządowych działaniami oświatowymi będzie rosło, a doświadczenia wskazują, że pewna (znaczną) część kosztów nie będzie refundowana z budżetu Państwa.

Byłoby truizmem pisanie o trudnej sytuacji oświaty. Liczne dokumenty, w tym stanowiska organizacji grupujących samorządy wyrażały wielokrotnie sprzeciw wobec przetrucaniu na gminy rosnących kosztów utrzymania szkół, niewystraczającej subwencji oświatowej jak i pomijaniu stanowiska samorządów przy różnego rodzaju zmianach prawnych i negocjacjach ze środowiskami reprezentującymi pracowników oświaty. Kwota wydatków na zadania oświatowe w latach 2014-2018 wzrosła o 12,1 % a kwota subwencji zaledwie o 6,1 %. Rozziew finansowy osiągnął wartość ponad 28 mld zł.

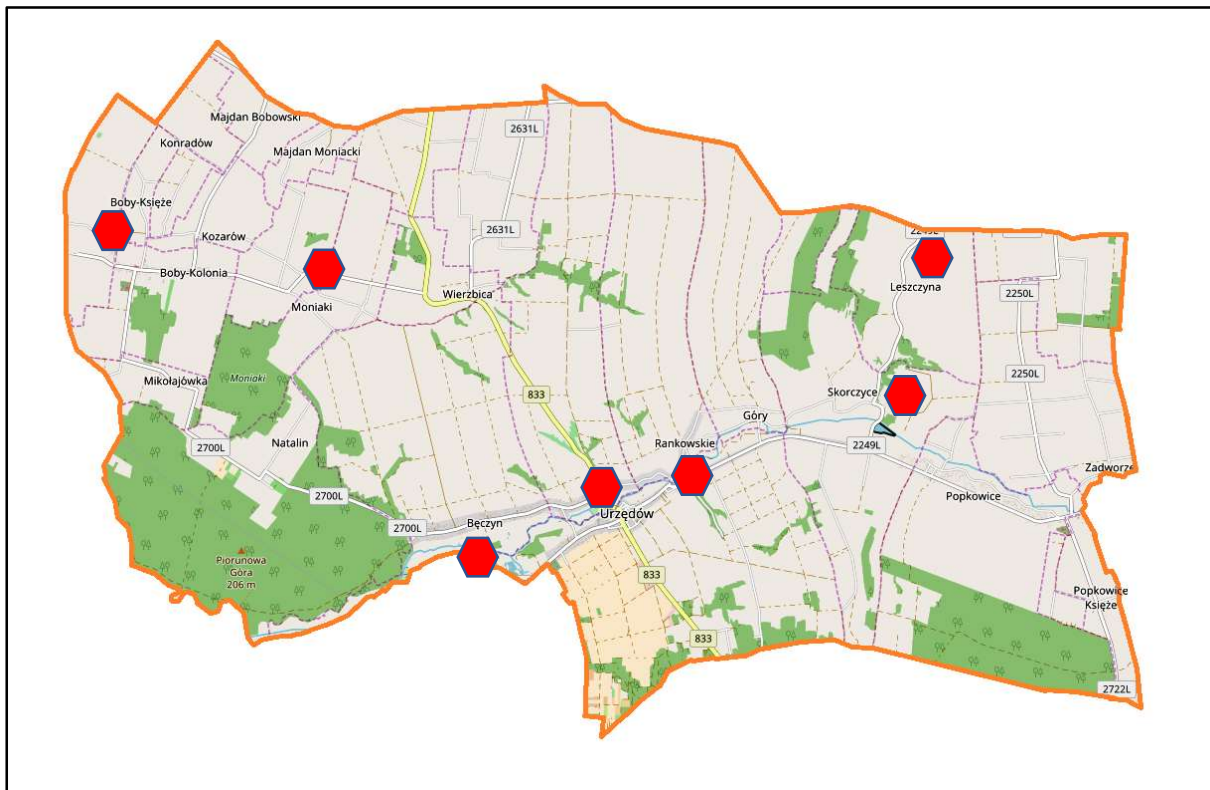
Eksperti IBB Sp. z o.o. – analitycy i samorządowcy z bogatym doświadczeniem w zarządzaniu samorządami, finansami i oświatą, z doświadczeniem w zarządzaniu przedsiębiorstwami, mający komfort działania bez tak częstych nacisków lokalnych i środowiskowych przeanalizowali dostarczone dokumenty. Korzystając też ze źródeł zewnętrznych opisali najważniejsze elementy lokalnej struktury oświatowej wskazując na trendy, na niekorzystne uwarunkowania finansowe oraz wskazali pola, gdzie wedle ich najlepszej wiedzy, tkwią rezerwy możliwe do uruchomienia.

Eksperti Instytutu głęboko wierzą, że przedstawione rekomendacje pozwolą na działania strukturalne i organizacyjne, które dadzą bezpiecznie z punktu widzenia finansów jednostki samorządu zarządzać tą społecznie niezwykle ważną sferą życia społecznego gminy.

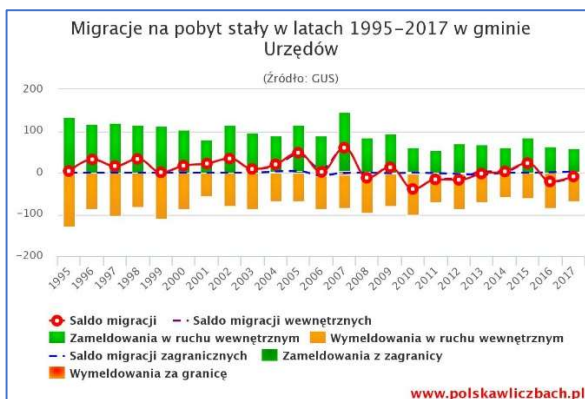
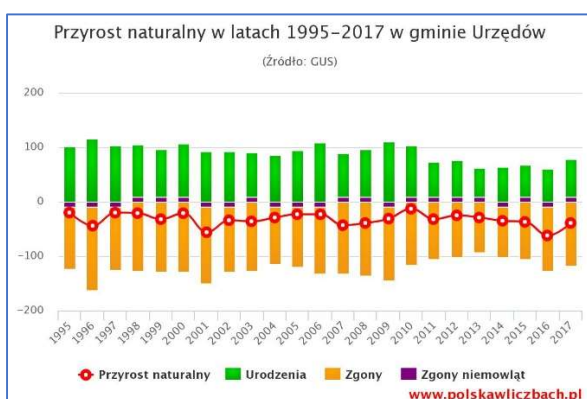
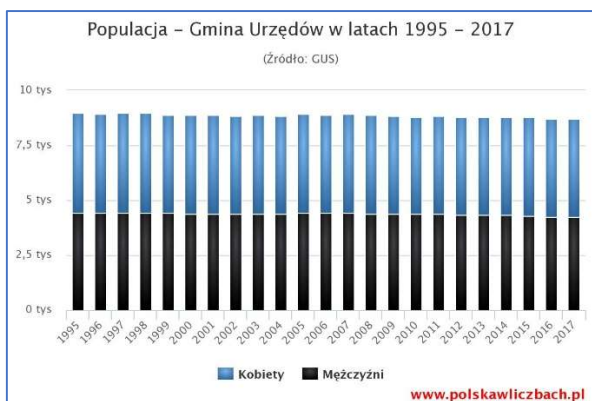
Instytut Bezpieczeństwa Biznesu Sp. z o.o. Warszawa
email: office@ibb.com.pl

Opinie i rekomendacje zespołu ekspertów dokonujących analizy mają charakter obiektywnej oceny stanu istniejącego i zmiernają do wskazania takich rozwiązań, które w perspektywie mogą pozytywnie wpływać na lepszy organizacyjno-finansowy stan systemu oświaty w Gminie Urzędów. Wszelkie opinie, propozycje, rekomendacje powinny być przedmiotem szczegółowej analizy organu prowadzącego.

Metryczka Gminy Urzędów

Gmina Urzędów miała na koniec 2018 r. wg GUS 8637 mieszkańców. Od roku 2002 liczba zmalała o około 2 %. Średni wiek wynosił 41,2 lat i był porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. W gminie Urzędów zawarto w 2018 36 małżeństw, co odpowiada 54,16 małżeństwom na 1000 mieszkańców. **Urzędów ma ujemny przyrost naturalny wynoszący na koniec 2018 -33.** Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -4,27 na 1000 mieszkańców. W 2018 roku urodziło się 66 dzieci. **W 2018 roku saldo migracji wynosiło -19, co potwierdza negatywny trend ostatnich kilku lat.** Więcej osób wyjeżdża z gminy na stałe, niż się w niej osiedla.

Analiza finansowa Gminy

Skrócona analiza finansowa jednostki samorządu terytorialnego stanowi istotny element audytu oświatowego. Pozwala w dużym stopniu określić obecny stan finansów gminy, wskazać udział oświaty w tym zestawieniu, czy określić proporcje poszczególnych dochodów i wydatków. Jako podstawowe źródła analizy przyjmuje się sprawozdania budżetowe, które są sporządzone obligatoryjnie lub fakultatywnie.

Sprawozdania finansowe jako podstawowy materiał źródłowy w analizie finansowej poddane będą uproszczonej analizie poprzez badanie struktury pionowej dochodów i wydatków budżetu, a także udziału poszczególnych składników w wielkości ogółem lub udziału w określonej grupie dochodów i wydatków. Analiza dokonana będzie w ujęciu budżetu planowanego na 2019 rok, jak i w zakresie wykonanego w 2018 i 2017 r..

Gospodarka finansowa gminy

Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Jednostka samorządu terytorialnego samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie budżetu gminy. Budżet to zestawienie dochodów i wydatków w formie planu finansowego, który realizowany jest w przyszłym okresie jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy budżetowe reguluje Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku (Dz.U. 2017 poz. 2077). Budżet jednostki samorządu terytorialnego uchwalany przez Radę Gminy na okres jednego roku kalendarzowego.

Ógólne informacje o budżecie (dochody, wydatki)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku art. 167 oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (DZ. U 2018 r. poz. 1530 ze zm.) określają źródło dochodów samorządów. Na dochody ogółem zgodnie z wymienioną ustawą składają się:

- dochody własne
- subwencje
- dotacje.

Pojęcie dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego nie zostało zdefiniowane w żadnym akcie prawnym. Według większości teoretyków finansów definicja dochodów własnych jest związana z budżetem lokalnym bezterminowo, bez jakichkolwiek wpływów ze strony Państwa. Ważną

rolę odgrywa aspekt samodzielności samorządów lokalnych o możliwości stanowienia o dochodach, ich pobierania oraz wydatkowania według własnego uznania.

Dochody własne można podzielić na:

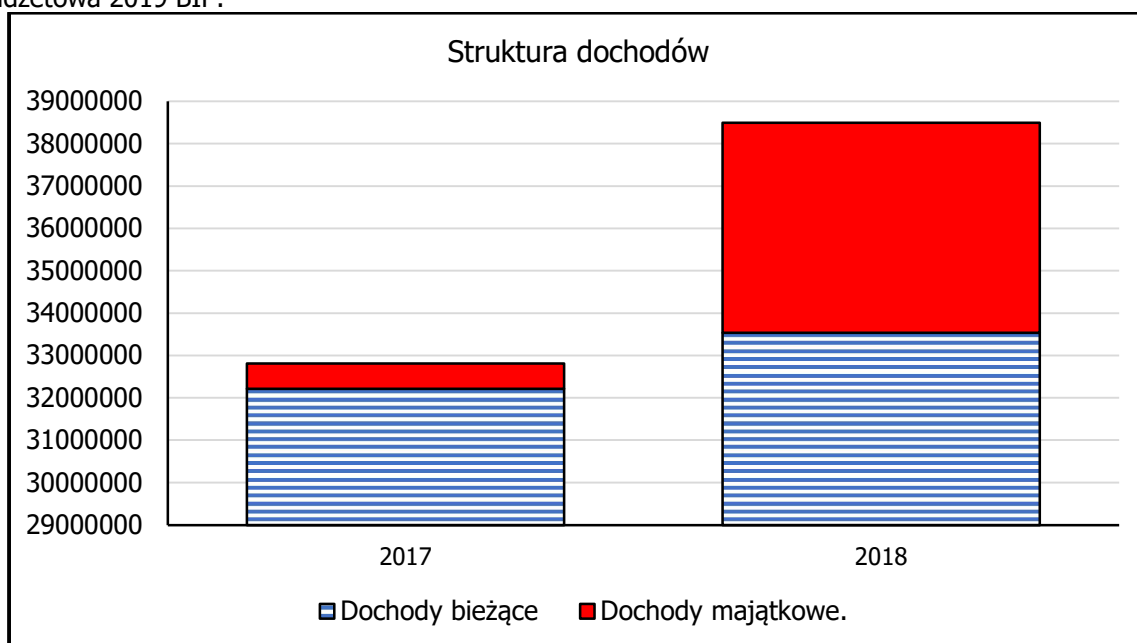
- dochody o charakterze podatkowym (np. podatek od nieruchomości, rolny, leśny, PIT, CIT itp.)
- dochody niepodatkowe (np. opłata skarbową, miejscową, wieczyste użytkowanie, targowa itp.)
- pozostałe dochody (np. kary pieniężne, grzywny itp.)

Z punktu widzenia konstrukcji budżetu ważną kwestią jest podział dochodów na bieżące i majątkowe.

Tabl. Struktura dochodów Gminy Urzędów w latach 2017-2019

	2017	2018	2019 (pl. po zm. III kw.)	2020 plan
Dochody ogółem z tego	32 810 177	38 494 297	39 196 830	38 678 388
Dochody bieżące	32 213 418	33 534 330	32 538 558	35 218 792
Dochody majątkowe.	596 759	4 959 967	3 658 271	3 459 595

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za 2017-2019 Uchwała budżetowa 2019 BIP.

W dalszej kolejności poddano analizie strukturę dochodów Gminy Urzędów przy użyciu wskaźników finansowych. Pierwszym z nich jest wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach budżetu ogółem (WDW), liczony według wzoru.

Wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach budżetu ogółem (WDW) w badanych latach kształtuje się następująco:

WDB (2017 wyk.) = 98,18 %

WDB (2018 wyk.) = 87,13

WDB (2019 plan) = 89,89

WDB (2020) = 91,05

W analizowanych latach wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem (wykonanie 2017-2018 rok) – lekko maleje. Plan po zm. III kw. 2019 r oraz projekt na 2020 kształtuje się na zbliżonym poziomie ok. 90%.

Dochody bieżące mają niebagatelne znaczenie w realizacji zapisów art. 235-243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2016r. poz. 885 z późn. zm.).

Kolejnym zastosowanym w analizie- wskaźnikiem jest wskaźnik udziału dochodów majątkowych w dochodach budżetu ogółem (WDW), który w badanych latach wskaźnik ten przybiera następujące wartości:

WDM (2017 wyk.) = 1,81 %

WDM (2018 wyk.) = 12,88

WDM (2019 plan) = 10,10

WDM (2019 plan) = 8,94

Wskaźnik udziału dochodów majątkowych w dochodach budżetu ogółem (WDW) w Gminie Urzędów był najniższy w 2017 r i wyniósł 1,81 %. Dochody majątkowe wyniosły niecałe 0,6 mln zł. Od 2018 r wskaźnik rośnie do prawie 13% - 4,9 mln zł. Według planu po zm. III kw. 2019 r dochody majątkowe wyniosą 3,6 mln zł a wskaźnik WDW może osiągnąć wartość ponad 10%. Projektowane dochody majątkowe na 2020 rok wyniosą prawie 3,5 mln.

Należy pamiętać, że dochody majątkowe mogą mieć charakter incydentalny, to znaczy, że ich udział w strukturze danego roku występuje jednostkowo, np. w sytuacji sprzedaży nieruchomości. Od 2011 r. nie ma możliwości finansowania wydatków bieżących dochodami majątkowymi, dlatego też błędne przyjęcie udziału dochodów majątkowych za podstawę do diagnozowania ich w przyszłości może sprzyjać wyciąganiu błędnych wniosków co do możliwości finansowych j.s.t. Obowiązującą zasadą jest, że im większy jest udział dochodów majątkowych w strukturze dochodów budżetu (szczególnie tych, które nie mają charakteru incydentalnego), tym większy jest potencjał rozwoju danej j.s.t. Nowelizacja ustawy o finansach publicznych zakłada, że przy wyliczaniu wskaźnika zadłużenia nie będą brane pod uwagę dochody ze sprzedaży majątku. Wykonane dochody ze sprzedaży majątku będą mogły być źródłem wcześniejszej spłaty długu.

W kolejnej części opracowania dokonano analizy struktury dochodów własnych Gminy Urzędów obejmującej dochody podatkowe, w tym udziały Gminy we wpływach z podatków stanowiących dochód budżetu państwa tj. PIT (podatek dochodowy od osób fizycznych) oraz CIT (podatek dochodowy od osób prawnych) oraz skutki polityki podatkowej Gminy. Podatki samorządowe stanowią podstawową grupę dochodów własnych gminy. Podatek to przymusowe, jednostronne, bezzwrotne i nieodpłatne świadczenia o charakterze ogólnym, pobierane przez organy państwowe lub jednostki samorządu terytorialnego. Podatki stanowiące dochód gminy określa art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453). Wpływy pochodzące z podatków i opłat mają charakter lokalny i uzależnione są od decyzji rady gminy, która w drodze uchwały określa ich wysokość. Ustawodawca określa jedynie maksymalny poziom określonych podatków

Tabl. Wybrane dochody podatkowe Gminy Urzędów w latach 2017-2019.

	2017	2018	2019 (pl. III kw.)	2020 (projekt)
Dochody podatkowe ogółem dz. 756	4 848 757	5 114 476	5 633 739	5 801 286
Rozdz. 75615 z tego	851 386	847 123	910 800	
- pod. od nieruchomości	748 003	743 575	809 000	
- pod. rolny	17 166	17 569	19 400	
- pod. leśny	46 856	46 361	46 350	
- pod. od śr. transportu	38 131	34 903	34 800	
Rozdz. 75616 z tego :	1 314 785	1 312 288	1 389 400	
- pod. od nieruchomości				
- pod. rolny	148 867	149 973	177 000	
- pod. leśny	936 285	909 176	992 000	
- pod. od śr. transportu	26 114	25 717	30 000	
	66 398	65 322	62 000	
Razem rozdziały 75615 i 75616	2 166 171	2 159 411	2 300 200	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za rok 2017 i 2018 Rb-27S (IV – 2017, 2018) kw. III 2019.* W dostosowanym projekcie budżetu dochody dz. 756 w rozbiu na 756 15, 756 16 nie zostały ujęte.

Dochody podatkowe ogółem działu 756 w analizowanych latach oscylują w granicach 5 mln zł. i wykazują tendencję rosnącą. Plan na 2020 rok zakłada osiągnięcie dochodów z tego tytułu na kwotę 5,8 mln złotych.

Suma planowanych dochodów rozdziału 75615 (dochody podatkowe od osób prawnych) oraz rozdział 756 16 (dochody podatkowe od osób fizycznych) w latach 2017- 2019 pl. po zm. kształtują się w granicach 2 mln zł.

Udział sumy dochodów rozdziału 756 15 i 756 16 w dochodach działu 756 wynosi w kolejnych latach następująco:

- 2017 r (wykonanie) – 44,67%
- 2018 (wykonanie) – 42,22%
- 2019 (plan po zm. III kw.) – 40,82

Podsumowanie wskaźnika wykonania 2017 i 2018 roku prowadzić może do wniosku, że dochody sumy rozdz. 756 15 i 756 16 lekko spadają.

Przy analizie wielkości poszczególnych źródeł dochodów rozdziałów 756 15 i 756 16 należy zwrócić uwagę, że największą pozycją stanowią dochody z tytułu podatku rolnego, których wielkość w badanych latach przedstawiono w kolejnej tabeli i na wykresie. Dochody z tego źródła wykazują tendencje rosnącą.

Tabl. Wysokość wpływów z tytułu podatku rolnego w latach 2017-2019

	Podatek rolny		Razem
	Osoby prawne	Osoby fizyczne	
2017 r	17 166	936 285	953 451
2018 r	17 569	909 176	926 745
2019 (plan III kw.)	19 400	992 000	1 011 400
2020 (projekt)	-	-	1 129 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za rok 2017 i 2018 pl. po zm. 2019 – sprawozdanie Rb – 27 S. Projekt na 2020.

Do dochodów własnych gminy ustawodawca zalicza także udział we wpływach z podatków stanowiących dochód budżetu państwa tj. PIT (podatek dochodowy od osób fizycznych) oraz CIT podatek dochodowy od osób prawnych). Z punktu widzenia ekonomiczno-społecznego trudno traktować je jednak jako klasyczne dochody własne. Stawki tych podatków ustalane są centralnie, władze samorządowe nie mają bezpośredniego wpływu na ich konstrukcję. Nie mogą także stosować w ich zakresie ulg czy zwolnień podatkowych. Tym samym udziały w podatkach dochodowych nie są instrumentem zarządzania wpływającym na konkurencyjność jednostki samorządu terytorialnego.

Tabl. Udziały we wpływach z PIT i CIT Gminy Urzędów w latach 2017-2019

	2017 r	2018	2019 r (plan po zm. III kw.)	2020 (projekt)
Dochody ogółem budżetu z tego	32 810 177	38 494 297	36 196 830	38 678 388
Dochody działu 756 z tego	4 848 757	5 114 476	5 633 739	5 801 286
Udział PIT	2 519 552	2 818 013	3 173 035	3 270 296
Udział CIT	13 765	-4 315	10 000	5 175
razem	2 533 317	2 813 698	3 183 035	3 275 471

Źródło: Oprocentowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy za rok 2017, 2018 Rb – (IV kw. – 2017,2018) III kw. 2019. Projekt na 2020 r.

Udziały w podatku stanowiących dochód budżetu państwa- PIT (podatek dochodowy od osób fizycznych) w latach 2017-2019 (plan) wykazuje tendencję rosnącą. W 2017 roku wpływy z tego podatku wyniosły 2,5 mln złotych, plan po zm. III kw. na 2019 r przewidywał blisko 3,2 mln zł. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) – określane są przez samorząd na podstawie wykonania roku poprzedniego, w gminie Urzędów są marginalne.

W dalszej części analizy obliczono wskaźnik struktury wielkości udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w dochodach budżetu ogółem w badanych latach a także wskaźnik struktury poszczególnych źródeł udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w sumie ogółem tego rodzaju dochodów.

Wskaźnik struktury wielkości udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w dochodach budżetu ogółem (WSUD)

WSUD (2017) =	7,72%
WSUD (2018) =	7,30%
WSUD (2019 plan) =	8,79%
WSUD (2020 projekt) –	8,46%

Wskaźnik WSUD - w latach 2017- 2018 oscyluje w granicach 8 % i wykazuje stały poziom. Wskaźnik ten informuje i potwierdza atrakcyjność danej j.s.t, jako kreatora dochodów podatkowych na

danym terenie. W gminie Urzędów, jeżeli w dochodach ogółem pominiemy dotację na realizację rządowego programu „500+”, wskaźnik również rośnie.

Podatek PIT- jest daniną specyficzną przez Urzędy Skarbowe i uzależniony od liczby osób zamieszkujących terytorium danej gminy. Wielu nie meldujących się mieszkańców zdaje się nie być świadomymi związku między wpływami finansowymi do budżetu gminy, pochodzącymi z podatków, a możliwościami zaspokojenia ich podstawowych potrzeb przez lokalne władze samorządowe. W wielu gminach ubytki budżetu z tego tytułu mogą sięgać niekiedy w ocenie audytorów znaczne kwoty.

Kolejnym zastosowanym w analizie budżetu Gminy Urzędów jest wskaźnik struktury poszczególnych źródeł udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT czy CIT) w sumie ogółem tego rodzaju dochodów (razem PIT i CIT) – WSUD, który w badanych latach osiąga on następujące wielkości:

WSUD ₁ (2017) =	99,45%
WSUD ₁ (2018) =	100,15% (CIT – zwrot podatku)
WSUD ₁ (2019 plan po zm. III kw.)=	99,68%
WSUD ₁ (2020 projekt) –	99,84%

Wskaźnik WSUD w Gminie Urzędów jest na wysokim poziomie, wynoszącym prawie 100%. **Podatek PIT jest podatkiem dominującym, wskaźnik dla podatku CIT wynosi niecałe 1%**

Niebagatelny wpływ na kondycję budżetu j.s.t ma prowadzona przez nią polityka podatkowa. W zakresie wybranych podatków i opłat lokalnych gminy mogą obniżyć górne stawki, wprowadzać ulgi i zwolnienia podatkowe, umarzać zaległości, a także rozkładać na raty płatności podatkowe i odraczać termin płatności. Uchwalenie stawek podatkowych przez organy stanowiące gminy należy traktować nie tylko jako uprawnienie ale i obowiązek w rozumieniu pobierania dochodów budżetu gminy. Rada gminy nie może nie wprowadzić albo zlikwidować w drodze uchwały konkretnych podatków i opłat lokalnych. Nie może również ustalić stawki podatkowej na poziomie zerowym, ponieważ stanowi to, zgodnie z poglądami doktryny i stosownie do orzecznictwa, brak stawki, co z kolei uniemożliwia powstanie zobowiązania podatkowego. Skutki prowadzonej przez Gminę Urzędów polityki podatkowej w 2016 i 2017 roku przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabl. Skutki polityki podatkowej Gminy Urzędów w latach 2017 – 2018

	Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	Skutki udzielenia ulg i zwolnień	Skutki decyzji umorzenia zaległości podatkowych	Razem
2017	2380894	454002	9717	2 844 613
2018	1218566	245261	43863	1 507 690

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania RB- PDP za rok 2017 i 2018r.

Analiza sprawozdania Rb- PDP za 2017 i 2018 r prowadzi do wniosku, że Rada Miejska u Urzędowie nie uchwała maksymalnych stawek podatkowych. Dotyczy to przede wszystkim podatku od nieruchomości, rolnego, podatku od środków transportu i leśnego. Skutkiem prowadzonej polityki podatkowej jest uwzględnienie budżetu gminy o kwotę ok. 2,84 mln zł w 2017 roku a w 2018 – 1,5 mln zł. Określenie stawek podatkowych, udzielenie ulg i zwolnień to suwerenna polityka Rady Gminy.

Skutki prowadzonej polityki podatkowej powodują nierekompensowaną w żaden sposób utratę dochodów własnych, ograniczając tym samym finansowe możliwości finansowania w rozwój infrastruktury gminy. Skutki polityki podatkowej wliczone są do dochodów podatkowych ogółem gminy, co ma przełożenie na wysokość subwencji wyrównawczej.

Oznacza to, że wykorzystywane przez rady gmin władztwo podatkowe, nie może być gminom refundowane w postaci kwoty podstawowej części wyrównawczej subwencji ogólnej.

Kolejnym źródłem dochodów j.s.t są subwencje. Subwencja jest szczególną formą zasilania budżetu j.s.t. Zaliczana jest do bezzwrotnych środków transferowych przekazywanych nieodpłatnie z budżetu państwa do budżetu gminy. Subwencja jest zatem pomocą skierowaną do jednostek samorządu terytorialnego, w sytuacji gdy uzyskują one zbyt niskie dochody z własnych źródeł. Głównym celem subwencji jest równoważenie budżetu gminy (wyrównanie dochodu poszczególnych jednostek). Subwencja zasila budżet i nie jest związana z realizacją konkretnego zadania.

Tabl. Wysokość i struktura subwencji przekazywanej do budżetu Gminy Urzędów w latach 2017-2019

	2017	2018	2019 (plan po zm. III kw.)	2020 (projekt)
Subwencja ogólna	13 581 818	14 492 988	14 026 208	15 926 546
Subwencja oświatowa	7 248 746	7 390 142	7 330 346	6 997 436
Subwencja wyrównawcza	6 192 791	6 850 524	6 386 798	8 528 041
Subwencja równoważąca	140 281	252 322	309 064	401 069

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za rok 2017, 2018 oraz planu na 2019 pl. po zm. III kw. (Rb-27S). Projekt budżetu na 2020 rok.

W Polsce subwencja ogólna dla gmin składa się z kilku części. Może mieć charakter redystrybucji pionowej (część wyrównawcza) lub redystrybucji poziomej (część równoważąca). Gmina Urzędów w ramach subwencji ogólnej otrzymuje subwencję oświatową i wyrównawczą. Subwencję wyrównawczą otrzymują te gminy, w których wskaźnik dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca (wskaźnik G) jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodu podatkowego dla wszystkich gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca (Gg).

W analizowanych latach subwencja ogólna nominalnie wykazuje tendencję rosnącą. Dominującą częścią subwencji ogólnej pl. 2019 jest subwencja oświatowa, która stanowi 52% subwencji ogólnej. Subwencja wyrównawcza to ponad 45%.

Subwencja oświatowa kierowana jest do jednostek samorządu terytorialnego w związku z finansowaniem przez nie zadań związanych z prowadzeniem szkół podstawowych i gimnazjów. Od 2017 roku subwencją oświatową objęte zostały dzieci 6-letnie- przedszkolaki oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Łączna kwota części oświatowej subwencji ogólnej ustalana jest w wysokości nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w tak zwanym roku bazowym, z możliwością korekty o inne wydatki z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych. Podział tej części subwencji ma charakter zobiektywizowany, a jego instrumentem jest algorytm i ustalony w formie rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty. W algorytmie tym główną zasadą jest założenie, że „pieniądze idą na ucznia”.

Subwencja oświatowa jest naliczana na podstawie liczby uczniów w placówkach prowadzonych lub datowanych przez gminę. Jest ona korygowana wskaźnikiem uwzględniającym ewentualne zróżnicowanie kosztów kształcenia (np. wynikające z liczby osób niepełnosprawnych) oraz względy formalne - poziom przygotowania zawodowego nauczycieli decydujący o wydatkach na wynagrodzenie.

Dla zobrazowania znaczenia subwencji otrzymywanej z budżetu państwa dla budżetu Gminy Urzędów wyliczono wskaźnik udziału subwencji ogólnej w dochodach budżetu ogółem (WSO).

W badanych latach wskaźnik utrzymuje się na poziomie:

WSO (2017) =	41,39%
WSO (2018) =	37,64%
WSO (2019 plan) =	38,74%
WSO (2020) =	41,17%

Subwencja ogólna w dochodach budżetu (ogółem) Gminy Urzędów stanowi ok. 40% budżetu Gminy. W analizowanych latach udział subwencji ogólnej w dochodach budżetu ogółem utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Kolejnym, zastosowanym w analizie wskaźnikiem jest wskaźnik udziału części oświatowej subwencji ogólnej w dochodach budżetu. W latach 2017-2019 wskaźnik przyjmuje następujące wartości:

$WSO_1(2017 \text{ wyk}) =$	22,09%
$WSO_1(2018 \text{ wyk}) =$	19,19%
$WSO_1(2019 \text{ plan na III kw}) =$	20,25%
$WSO_1(2020 \text{ projekt}) =$	18,09 %

Subwencja oświatowa stanowi znaczący element dochodów ogółem. Wskaźnik WSO_1 , utrzymuje się w badanych latach w granicach 20%. Subwencja oświatowa to blisko 1/5 dochodów budżetu Gminy Urzędów.

Dochođem budżetów j.s.t są również dotacje celowe. Środki finansowe dotacyjne, w przeciwieństwie do środków subwencyjnych, przeznaczone są na realizację ściśle określonych zadań. Nie można ich wydatkować dowolnie. Dotacje z budżetu państwa są przekazywane na zadania z zakresu administracji rządowej, usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa, skutków powodzi i osuwisk, finansowanie zadań własnych, itp. Ponadto, do kategorii dotacji celowych uzyskiwanych przez

jest, zaliczane są dotacje udzielone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środki z budżetu Unii Europejskiej.

Udział dotacji w dochodach budżetu Gminy Urzędów przedstawiono na podstawie wskaźnika struktury dotacji ogółem w dochodach budżetu ogółem (WDC). Wskaźnik WDC uwzględniający kwoty dotacji ogółem w latach 2017-2019 nie przekracza 40%. Wzrost nominalny obserwowany we wszystkich j.s.t, spowodowany jest rządowym programem „500+”. Dotacje stanowią blisko 1/3 całości budżetu Gminy Urzędów Im większy udział dotacji celowych w budżecie, tym mniejsza samodzielność w określaniu rodzajów zadań jakie gmina może finansować. Ważną kwestią jest również przeznaczenie tych dotacji tj. na zadania bieżące i inwestycyjne. Dotacje na zadania bieżące mają charakter zwykle cykliczny, natomiast inwestycyjne incydentalny.

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane dochody Gminy Urzędów w latach 2017 – 2019

Tabl. Wybrane dochody Gminy Urzędów w latach 2017-2019 .

Dochody budżetowa	klasyfikacja	2017	2018	2019 r (plan po III kw.)	2020 (projekt)
Dochody razem		32 810 177	38 494 297	36 196 830	38 678 388
Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo		579 923	1 063 093	396 941	1 970 215
Dział 600 Transport i łączność		40 000	1 107 789	1 104 666	386 563
Dział. 700 Gospodarka mieszkaniowa		288 606	404 729	304 600	800
Dział. 750 Administracja		365 276	157 604	114 589	83 675
Dział 756 Dochody podatkowe		4 848 757	5 114 476	5 633 739	5 801 286
Dział 758 Różne rozliczenia		13 811 093	14 614 940	14 152 869	15 931 146
Dział 801 Oświata i wychowanie		542 467	533 777	478 651	432 659
Dział 852 Pomoc społeczna		584 877	639 398	671 563	908 902
Dział 854 Eduk. opieka wych.		117 399	110 409	466 725	-
Dział 855 Rodzina		9 970 677	9 849 347	9 226 597	10 492 900
Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		741 857	3 504 849	3 378 387	4 689 675

* wybrane dochody podatkowe projekt 2020 ; Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za rok 2017-2018 , pl. po zm. III kw. 2019, projekt na 2020r. RB – 27S (IV kw. – 2017, 2018) III kw. 2019r.

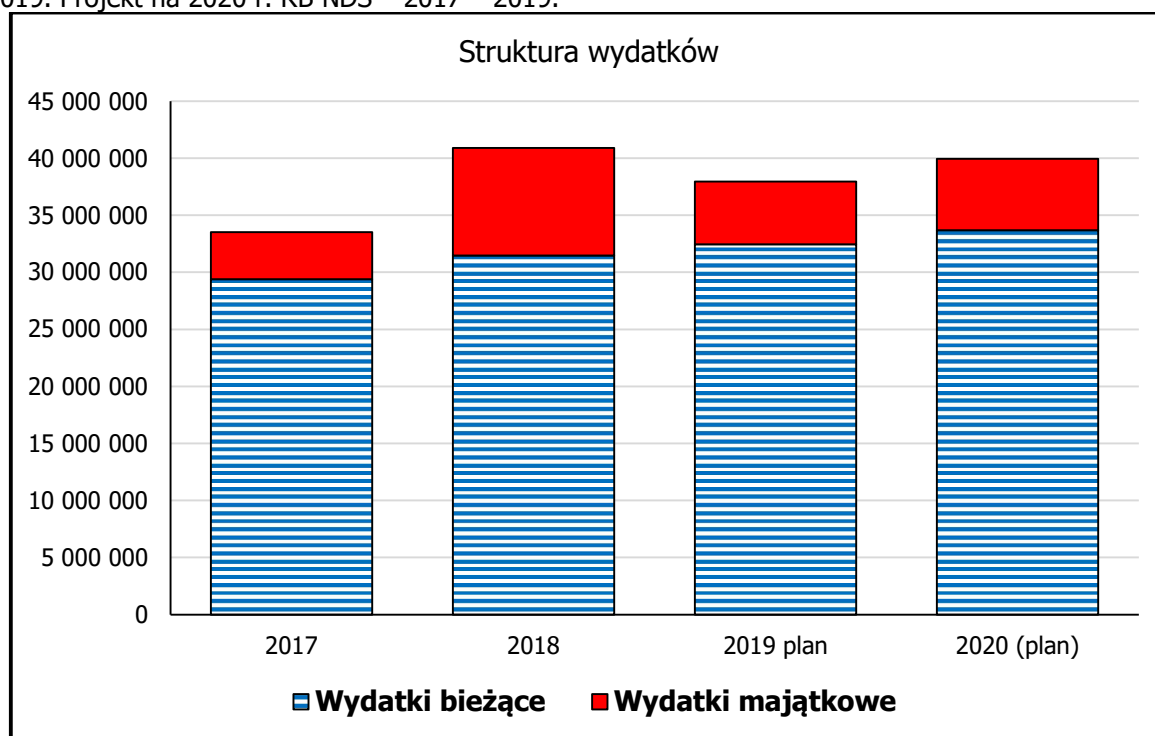
Największym źródłem dochodów Gminy Urzędów w 2019 roku pl. po zm. III kw. są dochody dz. 758 - Różne rozliczenia (subwencje). Na planowane ogółem w wysokości 36,2 mln zł dochody tego działu wynoszą 14,2 mln zł, co stanowi 39,09%. Wysoką wartość zanotowano również w dziale 855 – Rodzina – ponad 9,2 mln zł (25,49%), który wspólnie z działem 852 Pomoc społeczna 671 tys. zł, stanowi prawie 27,4% dochodów ogółem. Środki działu 855 finansują między innymi rządowy programem „500+”. Kolejnym, pod względem wielkości źródłem są dochody podatkowe osób prawnych i fizycznych dz. 756 – 15,5% dochodów ogółem.

Wydatki publiczne to rozdysponowanie środków pieniężnych przez państwo i inne związki publicznoprawne w celu zaspokojenia potrzeb publicznych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, środki publiczne przeznaczone są wyłącznie na dwie kategorie rozdysponowania, którymi są wydatki oraz rozchody. Określa przy tym jedynie rodzaje rozchodów publicznych (art. 2. ust. 2), do których w przypadku gminy zalicza się spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych i inne operacje finansowe związane z zarządzaniem długiem publicznym i płynnością finansową. Strukturę wydatków zaprezentowano w kolejnej tabeli.

Tabl. Wydatki Gminy Urzędów w latach 2017-2019 (w zł i %)

	2017	2018	2019 plan	2020 (plan)
Wydatki ogółem z tego	33 518 608	40 902 909	37 941 968	39 940 307
Wydatki bieżące	29 393 565	31 463 492	32 440 741	33 676 453
Wydatki majątkowe	4 125 043	9 439 417	5 501 226	6 263 854

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy za 2017 i 2018 pl. po zm. III kw. 2019. Projekt na 2020 r. RB NDS – 2017 – 2019.

Wydatki budżetu Gminy Urzędów w latach 2017-2018 – wyk, 2019 pl. po zm. III kw. Projekt 2020 r – wykazują tendencję rosnącą i oscylują w granicach 40 mln zł. Najmniej wydano w 2017 r – 33,5 mln zł, najwięcej w 2018 – prawie 41 mln zł.

W analizie wydatków budżetu Gminy zastosowano metodę wskaźnikową, obliczając wskaźnik struktury wydatków bieżących i majątkowych w wydatkach ogółem.

W latach 2017-2019 wskaźnik kształtował się na następującym poziomie

WZB (2017 wyk) =	87,69%
WZB (2018 wyk) =	76,92%
WZB (2019 plan) =	85,5%
WZB (2020 plan) =	84,31%

Wydatki bieżące to największa część wydatków ogółem. W latach 2017-2019 (wykonanie) stanowią ponad 80% wydatków ogółem, wykazują tendencję malejącą.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem stanowi w kolejnych latach odpowiednio :

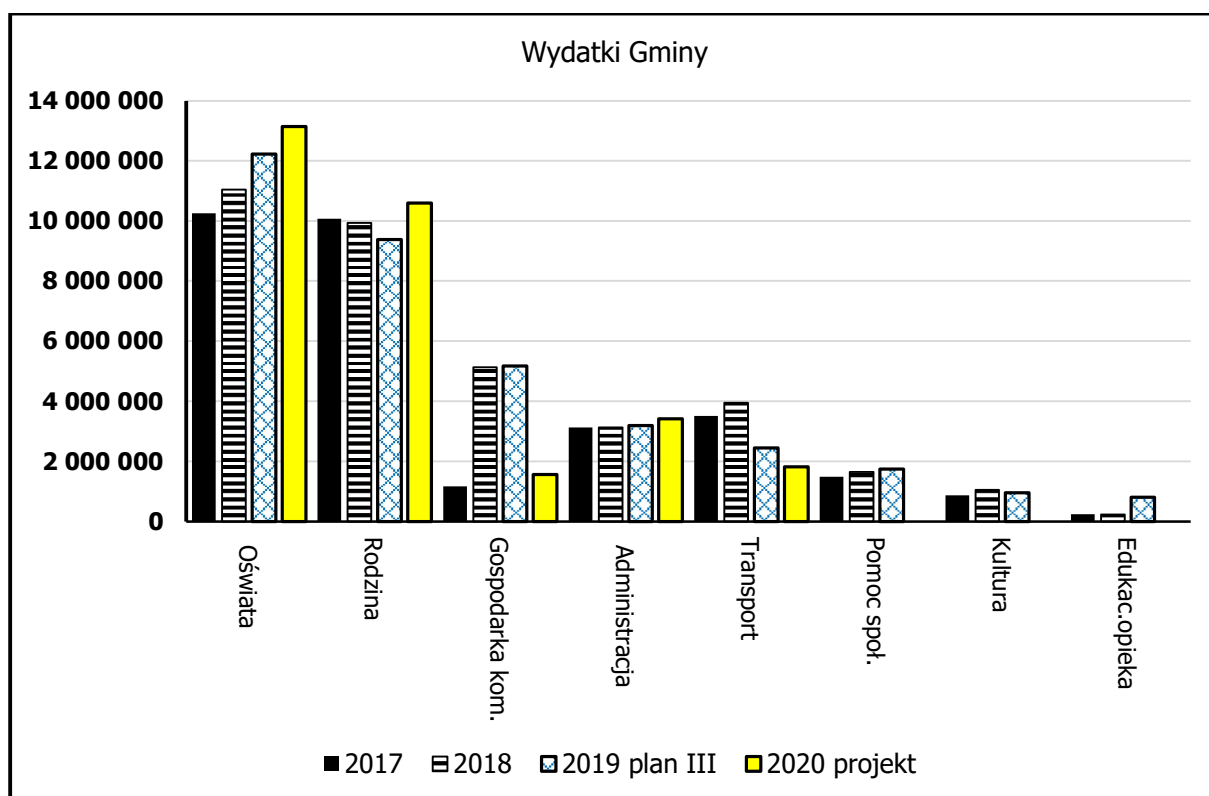
WZM (2017 wyk) =	12,30%
WZM (2018 wyk) =	23,07%
WZM (2019 plan . III kw.) =	14,49%
WZM (2020 projekt) =	15,68%

Wydatki majątkowe zobrazowane wskaźnikiem WZM w analizowanych latach 2017-2018 wykazują tendencję malejącą. W 2017 roku stanowiła 10,75% budżetu ogółem, 2018 r (wykonanie) – tylko 6,05%. Plan na 2019 przewidywał wydatki na poziomie 15,81% wydatków ogółem.

Tabl. Struktura wydatków Gminy Urzędów w latach 2017-2019

klasyfikacja budżetowa wydatków	2017	2018	2019 plan po zm. III kw.	2020 (projekt)
Wydatki razem, z tego	33 518 608	40 902 909	37 941 968	39 940 307
Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo	744 571	1 678 493	540 800	3 975 409
Dział 600 Transport i łączność	3 504 174	3 948 804	2446 829	1 818 596
Dział. 700 Gospodarka mieszkaniowa	140 327	236 764	139 215	344 540
Dział. 750 Administracja	3 127 512	3 120 750	3193 554	3 408 435
Dział 757 obsługa długu	180 654	219 570	293 000	297 000
Dział 801 Oświata i wychowanie	10 255 270	11 035 837	12221 729	13139955
Dział 852 Pomoc społeczna	1 480 270	1 639 975	1739 083	-
Dział 854 Eduk. Opieka wych.	239 479	232 377	802 622	-
Dział 855 Rodzina	10 075 928	9 935 498	9381 989	10 590 126
Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 160 325	5 127 971	5176 011	1 557 604
Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	871 907	1 048 293	950 220	-
Dział 926 Kultura fizyczna	213 350	1 405 382	491 700	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy za rok Uchwała budżetowa 2019 Nr. BIP Rb – 28S IV kw. 2017, 2018 III kw. 2019.

W Gminie Urzędów najwięcej, bo ok. 33% wszystkich wydatków w 2019 pl. po zm. pochłania dział 801 – Oświata i wychowanie. W latach 2017 – 2019 (pl. po zm.) wydatki tego działu sukcesywnie rosną. W 2017 r na oświatę wydawano 10,25 mln zł, plan na 2019 III kw. Zakłada 12,22 mln zł. Wydatki działu to największe i najważniejsze źródło finansowania oświaty. Poza wspomnianym zadania oświatowe finansowane są z działu 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza. Wydatki tu sięgają około 240 tys. zł. rocznie (w latach 2017-20) Wydatki „socjalne” w Gminie Urzędów w 2019 pl. po zm. pochłaniają łącznie (dział 852, 855) ponad 11,12 mln zł. Administracja kosztuje samorząd ok. 3,2 mln zł.

W dalszej kolejności analizie poddano wynik budżetowy Gminy Urzędów. Wynik budżetu to różnica pomiędzy dochodami ogółem, a wydatkami ogółem. Budżet jednostki samorządu terytorialnego może być zrównoważony – wówczas wydatki są na tym samym poziomie co dochody. Nadwyżka występuje wówczas, gdy wydatki są mniejsze niż dochody, natomiast deficyt definiujemy jako odwrotność nadwyżki.

Wynik budżetu operacyjnego (nadwyżka operacyjna) ma bardzo duże znaczenie. Stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej j.s.t. Obrazuje on zdolność jednostki samorządu terytorialnego do pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi. Wydatki bieżące wyższe od dochodów bieżących (deficyt operacyjny) oznaczają, że wydatki są na poziomie przekraczającym możliwości finansowe j.s.t. Wykonywanie zadań bieżących przez jednostkę odbywa się w tym przypadku kosztem sprzedaży majątku lub poprzez zaciągnięcie nowych zobowiązań. W sytuacji, gdy dochody bieżące są wyższe od wydatków bieżących (nadwyżka operacyjna) j.s.t. ma możliwości finansowe na prowadzenie nowych inwestycji lub spłaty wcześniej zaciągniętych pożyczek, kredytów. Obecne prawo finansów publicznych narzuca samorządom obowiązek zrównoważenia budżetów w części operacyjnej. Obowiązek ten dotyczy zarówno planowania budżetu jak i etapów jego wykonywania (art. 235- 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.). Ustawa dopuszcza wyższe wykonanie wydatków bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym.

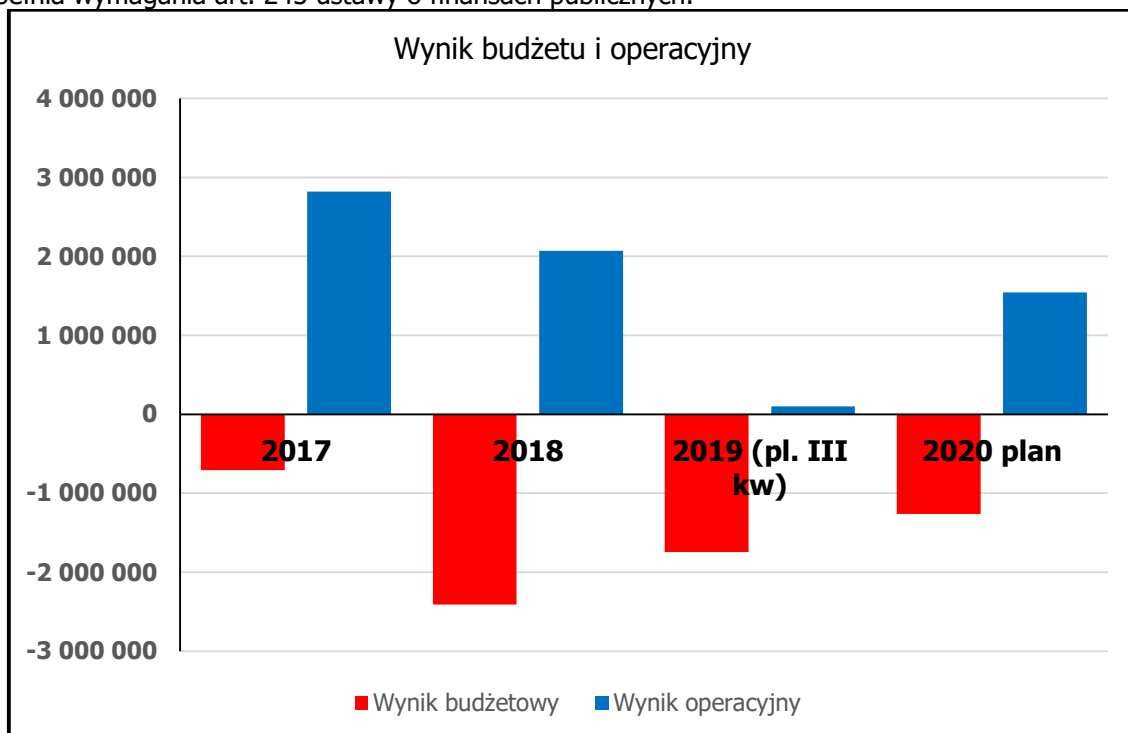
Tabl. Wynik budżetu i wynik operacyjny Gminy Urzędów w latach 2017-2019.

	2017	2018	2019 (pl. III kw.)	2020 plan
Wynik budżetowy	-708 431	-2 408 612	-1 745 137	-1 261 919
Wynik operacyjny	2 819 853	2 070 837	97 817	1 542 339

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania Rb-NDS, Rb 27S, Rb-28S (IV kw. 2017,18, III kw. – 2019, projekt budż. Na 2020.

Budżet Gminy Urzędów w latach 2017 (wykonanie) zakończył się deficytem w wysokości ponad 0,7 mln zł. Wynik budżetowy 2018 roku to deficyt w wysokości ponad 2,4 mln zł. Plan na 2019 przewiduje deficyt w wysokości ok. 1,75 mln zł.

Wynik operacyjny za 2017-2018 maleje. W 2017 r. wyniósł 2,81 natomiast w 2018. Plan po zm. III kw. 2019 roku wynosi tylko ok. 98 tys. zł. Poziom wynik operacyjnego jest na bezpiecznym poziomie i spełnia wymagania art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wynik budżetu również został poddany analizie wskaźnikowej. W pierwszej kolejności obliczono wskaźnik obrazujący nadwyżkę operacyjną jako wyraz stopnia możliwości akumulacji środków, które mogą być angażowane w wydatki majątkowe lub rozchody budżetowe.

W badanych latach wskaźnik ten kształtuje się następująco:

NO 2017 –	2,81 mln zł
NO 2018 –	2,07 mln zł.
NO 2019 (plan.) –	0,097 mln zł.
NO 2020 (plan.) –	1,54 mln zł

Kolejny zastosowany wskaźnik obrazuje stopień pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi w analizowanych latach przyjmuje następujące wielkości:

NO ₁ 2017 –	109,59%
NO ₁ 2018 –	106,58%
NO ₁ 2019 (plan III kw,) –	100,3%
NO ₁ 2020 (projekt) –	104,57%

Wskaźnik pokrycia wydatków bieżących dochodami ogółem w kolejnych latach osiąga następujące wielkości

WD 2017 –	111,62%
WD 2018 –	122,34%
WD 2019 (plan) –	111,57%
WD 2020 projekt =	114,85%

Analiza wybranych wskaźników wzajemnych relacji pomiędzy dochodami i wydatkami może ukazywać pozytywne i negatywne trendy w dysponowaniu zasobami publicznymi. Wskaźnik pokrycia wydatków bieżących dochodami ogółem (WD) osiąga wartości równe lub poniżej jedności, co oznacza, że w danej jednostce w sposób przejściowy lub trwały zaczyna brakować środków na realizację zadań bieżących. Bez zmian w ich strukturze może to doprowadzić do trwałych trudności finansowych a nawet niewypłacalności (utrata płynności). Wskaźnik WD w Gminie Urzędów osiąga wartość ponad 110% (w 2018) i jest na bezpiecznym poziomie.

Poniżej przeanalizowano zadłużenie Gminy Urzędów.

Tabl. Zadłużenie Gminy Urzędów w latach 2017-2018

	2017 r	2018 r	2019 r (plan) na koniec IV kw.
Łączna kwota długu (zobowiązanie)	7 702 215	1 164 773	1 098 5322
Wskaźnik Wz (stosunek zobowiązań do dochodów ogółem)	23,47%	30,25%	30,34 %
Kwota wydatków a obsługę długu	180 654	219 570	293 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RB- Z za rok 2017 i 2018 r.

Wskaźnik zadłużenia w stosunku do dochodów ogółem (Wz) wynosi w badanych latach:

Wz (2017 wyk) –	23,47%
Wz (2018 wyk) –	30,25%
Wz (2019 plan) –	30,34%

Wskaźnik zadłużenia (Wz) w Gminie Urzędów w 2018 w porównaniu do 2017 r. rośnie. Wysokość zadłużenia Gminy na koniec 2018 r, w oparciu o sprawozdanie Rb-Z wynosi 30,25% a zadłużenie nominalnie 11,64 mln złotych. Plan po zm. III kw. 2019 roku zakładał, że na koniec 2019 roku wyniesie 30,34% - 10,98 mln. zł.

W ocenie ekspertów wspomniany wskaźnik (Wz) nie do końca oddaje rzeczywisty stan finansów Gminy. Wprowadzenie do dochodów Gminy środków dotacyjnych programu „500+” spowodowało obniżenie wskaźnika (Wz). Dochody i wydatki programu „Rodzina 500+” (dział 855 Rodzina) są sztywne, o czysto przepływowym charakterze, nie mogą być rozdysponowane w żaden inny sposób niż świadczenie wychowawcze, a tym samym nie wpływają na zdolność obsługi zadłużenia. Transfery finansowe z tego typu powinny być wyłączone z budżetów jst, gdyż w dłuższej perspektywie mogą prowadzić do zwiększenia zadłużenia gmin i problemów z zachowaniem płynności finansowej

Koszty obsługi długu w Gminie Urzędów w latach 2017-2018 wahają się od 80 do prawie 220 tys. zł rocznie. Kwota na ten cel w 2019 roku wynosi około 300 tys. zł. Zwracamy uwagę, że od 2014r. podstawą wyliczenia maksymalnej absorpcji długu jest indywidualny wskaźnik, który odnosi się do zrealizowanych dochodów bieżących, **dochodów z majątku oraz wydatków bieżących w ujęciu ex post** za okres trzech lat. Nowe rozwiązania kładą nacisk na możliwość spłaty zadłużenia, a nie na

jego rozmiary. Ustawodawca założył, iż liczy się tylko potencjał do ponoszenia spłaty zadłużenia w kolejnych latach budżetowych.

Nowelizacja ustawy o finansach publicznych znosi obowiązujące ograniczenia we wcześniejszej spłacie zadłużenia samorządów. Obecnie jeśli jednostka samorządu terytorialnego nie ma nadwyżki bieżącej z ostatnich trzech lat, a posiada własne środki, nie może przeznaczyć ich na wcześniejszą spłatę długów, bo nie pozwala na to art. 243 ustawy o finansach publicznych. Po zmianach, j.s.t, jeśli tylko będą posiadały wolne środki, pochodzące np. ze zwrotu udzielonej pożyczki czy z nadwyżki budżetowej z lat poprzednich, będą mogły przeznaczyć je na wcześniejszą spłatę zadłużenia.

Zgodnie z regulacją prawną, przy wyliczeniu indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia, uwzględniane są zobowiązania, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Oznacza to, że wszystkie zobowiązania samorządów, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki zostaną objęte ograniczeniem, takim jak dla tradycyjnych kredytów i pożyczek, a samorządy przed ich zaciągnięciem będą zobowiązane do uzyskania opinii RIO.

Limitem spłaty zadłużenia objęte zostaną wszystkie wydatki na obsługę długu (czyli także np. prowizje i opłaty), a wolne środki zostaną wyłączone z reguły dotyczącej zrównoważenia budżetu, określanej w ustawie o finansach publicznych, aby samorządy nie zaciągały nadmiernych kredytów.

Ponadto przy wyliczaniu wskaźnika zadłużenia nie są brane pod uwagę dochody ze sprzedaży majątku. ze sprzedaży majątku. Wykonane dochody ze sprzedaży majątku będą mogły być źródłem wcześniejszej spłaty długów.

Po analizie budżetu bardziej szczegółowo zbadano wydatki oświatowe. Wydatki działu 801 – Oświata i Wychowanie to największa pozycja wydatków budżetu. Wydatki tego działu wykazują ponadto tendencję rosnącą. W 2017 roku na ten cel wydatkowano kwotę ponad 10,25 mln złotych, plan po zm. III kw. na 2019 rok przewiduje kwotę ponad 12,22 mln zł. Projekt na 2020 zakłada wzrost wydatków do kwoty 13,13 mln zł.

Tabl. Wydatki Gminy Urzędów w dziale 801 2017-2020 (w zł i %) wraz z inwestycjami.

	2017	2018	2019 plan	2020 projekt
Dział 801 ogółem z tego	10 255 270	11 035 837	12 221 729	13 139 955
Rozdział 801 01 Szkoły Podstawowe	4 660 264	5 799 082	7 250 565	9306381
Rozdział 801 03 Oddziały „0” przy szkołach podstawowych	965 491	879 919	893 174	930881
Rozdział 801 04 Przedszkola	1 008 734	1 114 644	1 318 832	1 495 994
Rozdział 80106 inne formy wychowania przedszkolnego	1 214	-	-	-
Rozdział 801 10 Gimnazja	2 271 036	1 778 305	1 352 590	-
Rozdział 801 13 Dowożenie uczniów	95 074	78 969	80 000	90 000
Rozdział 801 20	572 982	486 108	548 200	603 640
Rozdział 801 46 Doskonalenie nauczycieli	18 279	26 263	35 421	50 205
Rozdział 801 48 Stołówki	215 432	254 087	258 030	299 484
Rozdział 801 49 Specjalna organizacja nauczania	77 873	93 865	59 077	-
Rozdział 801 50	297 267	175 467	202 739	258 750
801 52	-	198 110	89 766	-
801 53	-	76 308	49 844	-
Rozdział 801 95 Pozostała działalność	71 620	74 705	83 490	105 520

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu gm. Urzędów za rok 2017 i 2018. Uchwała budżetowa na 2018 i 2019 r.

Wydatki działu 801 w latach 2017-2019 oscylują w granicach 10,3 – 12,3 mln zł. i mają tendencję rosnącą. Najwięcej kosztuje utrzymanie szkół podstawowych. W 2019 r. na ten cel zaplanowana kwota to 7,25 mln zł, co stanowi wzrost prawie o 1,46 mln zł w stosunku do 2018r (wykonanie). Coraz więcej samorząd wydaje na dz. 801 04 – w 2019 (pl. po zm. III kw.) to wydatek ponad 1,3 mln zł. Maleją wydatki rozdziału 801 10 – Gimnazja, które z dniem 31 sierpnia 2019 roku zakończyły swoją działalność.

	2017	2018	2019 (plan po zm. III kw.)	2020 plan
854 01	62 351	62 718	84 250	
854 15	146 128	132 409	71 986	
854 16	31 000	37 250	33 500	
854 95	-	-	612 886	
Razem	239 479	232 377	802 622	

Tabl. Inwestycje.

Dział	2017	2018	2019 (pl. po zm.)	2020 (projekt)
801 01	300	10 030	70 000	1 410 189

Tabl. Dochody dz. 801 oraz dz. 854 w latach.

Dział/rozd.	2017	2018	2019 (pl. po zm.)	2020 (projekt)
801				
801 01	116 917	44 782	23 680	
801 03	156 335	167 176	143 689	
801 04	241 322	239 020	261 438	
801 10	27 891	4 000	-	
801 20	-	2 480	-	
801 48	-	968	-	
801 53	-	76 308	49 844	
			478 651	432 659
				344 900
854				
854 15	117 399	110 409	64 886	
854 95	-	-	401 839	
			466 725	

Podsumowanie analizy budżetu Gminy Urzędów

1. Budżet Gminy Urzędów w latach 2017 – 2019 (pl. po zm. III kw.) wykazuje deficyt budżetowy – wydatki ogółem przewyższają dochody ogółem. Rok 2018 zakończył się deficytem budżetowym w wysokości ponad 2 mln zł plan na 2019 r zakłada deficyt na poziomie 1,74 mln zł. Wynik operacyjny w badanym okresie spada z ponad 2,8 mln w 2017 poprzez 2,07 mln zł w 2018 do niespełna 0,1 mln zł w planie na 2019 rok III kw.
2. W analizowanych latach 2017-2019 dochody ogółem wzrastają.. Pozytywnym zjawiskiem mogą być wzrastające dochody własne.
3. Dochody Gminy Urzędów to subwencje i dotacje. Jest to zjawisko finansowania zewnętrznego z budżetu państwa.
4. Za negatywne zjawisko należy uznać wysokie wydatki bieżące, które stanowią w latach 2017 – 2018 ok. 80 % wydatków ogółem. Plan na 2019r przewiduje wzrost do ok. 85% istnieje więc konieczność podjęcia działań związanych z ograniczeniem wydatków bieżących.
5. Wskaźnik zadłużenia w 2018 r kształtuje się na poziomie ponad 30% dochodów ogółem i w stosunku do roku 2017 wzrósł o ok. 7 %. Wysokość zadłużenia Gminy na koniec 2018 r w oparciu o sprawozdania Rb-Z za 2018 r wynosi 11,64 mln zł.

Demografia w kontekście oświaty

Kwestie demograficzne są podstawowym elementem polityki w zakresie organizacji oświaty. Niekorzystny trend demograficzny jest widoczny w skali ogólnopolskiej od lat, choć występują różnice regionalne. Spadek liczby urodzeń, wahania ilościowe w zakresie zawieranych małżeństw, migracje na stałe lub okresowe, a także wyjazdy rodziców do pracy w innych miejscowościach lub zagranicę wraz zabieraniem ze sobą dzieci, powodują generalne obniżanie się ilości uczniów w szkołach.

Kłopoty demograficzne poszczególnych gmin, problemy ze zmniejszającą się liczbą uczniów w szkołach i oddziałach mają nie tylko dotkliwy wymiar finansowy, ale również społeczny dla gmin. Powodują konieczność podejmowania przez samorządy niepopularnych decyzji dotyczących likwidacji małych szkół, obniżania stopnia organizacji czy przekazywania małych szkół stowarzyszeniom. Spadek

liczby uczniów i reforma oświatowa (likwidacja gimnazjów) sprawia, że samorządy które nie decydują się na zmiany sieci szkół, mają coraz większe problemy z pełnym wykorzystaniem powierzchni obiektów i zasobów szkół.

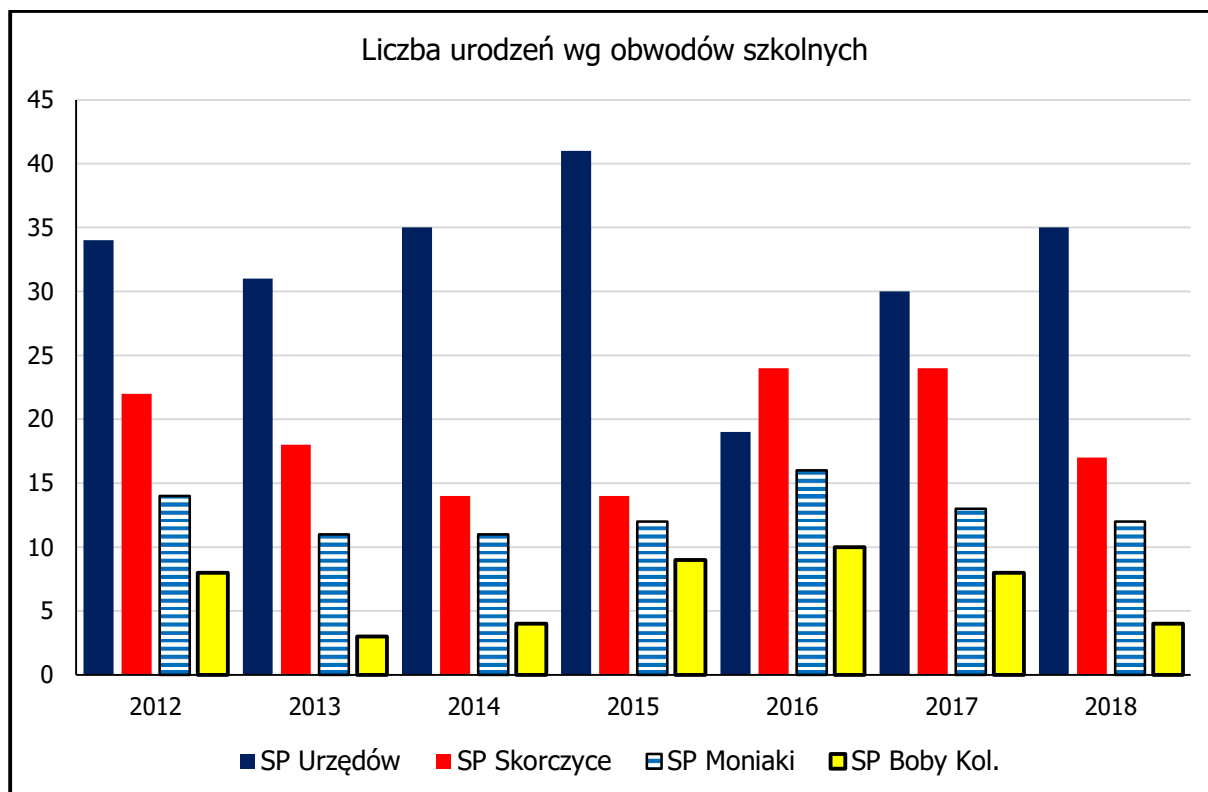
Dane demograficzne dla Gminy Urzędów przedstawiają poniższej tabeli opracowane na podstawie informacji otrzymanych z Urzędu Miejskiego. Liczba urodzeń w latach 2012 – 2018 ma istotne znaczenie w przedmiocie prowadzenia polityki oświatowej w gminie. Dokładna analiza demograficzna przyporządkowana do określonego obwodu szkoły pozwala na podejmowanie ważnych decyzji dotyczących organizacji sieci szkół i przedszkoli, ich wielkości, stopnia organizacji, nakładów inwestycyjnych itp.

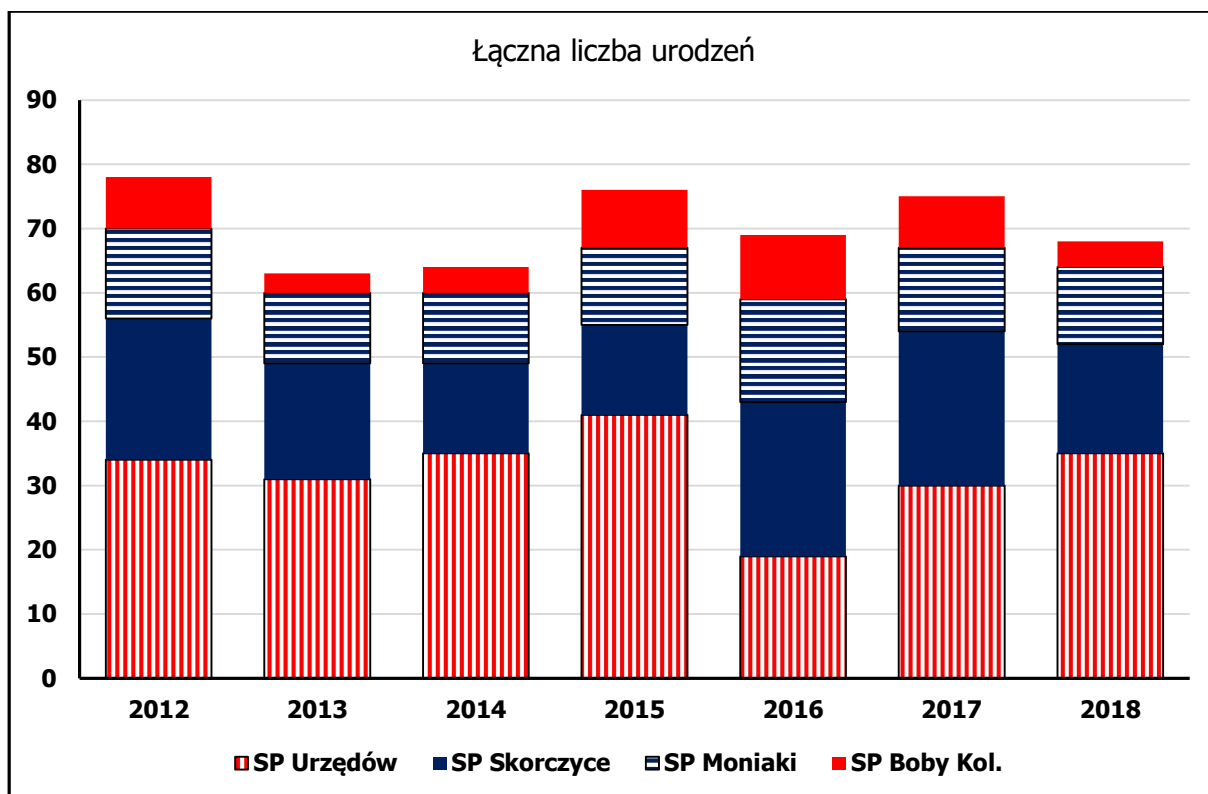
Tabl. Liczba urodzeń w obwodach poszczególnych szkół Gminy Urzędów w latach 2011-2018 (w osobach)

Liczba urodzeń w obwodach szkół podstawowych	Rok urodzenia						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ZSO – Szkoła Podst. w Urzędowie	34	31	35	41	19	30	35
Szk. Podst. w Skorczykach	22	18	14	14	24	24	17
Szk. Podst. w Moniakach	14	11	11	12	16	13	12
Szk. Podst. w Bobach Kolonii	8	3	4	9	10	8	4
Razem	78	63	64	76	69	75	68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Urzędowie.

W poszczególnych 2012 – 2018 w obwodach szkół podstawowych Gminy Urzędów urodziło się od 63 do 78 dzieci rocznie. Rada Miejska w Urzędowie uchwałą nr. XXXV/223/17 z dnia 24 lutego 2019 r. ustaliła plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę oraz określiła granice obwodów tych szkół od dnia 1 września 2019 roku przyporządkowując poszczególne miejscowości do obwodu danej szkoły.

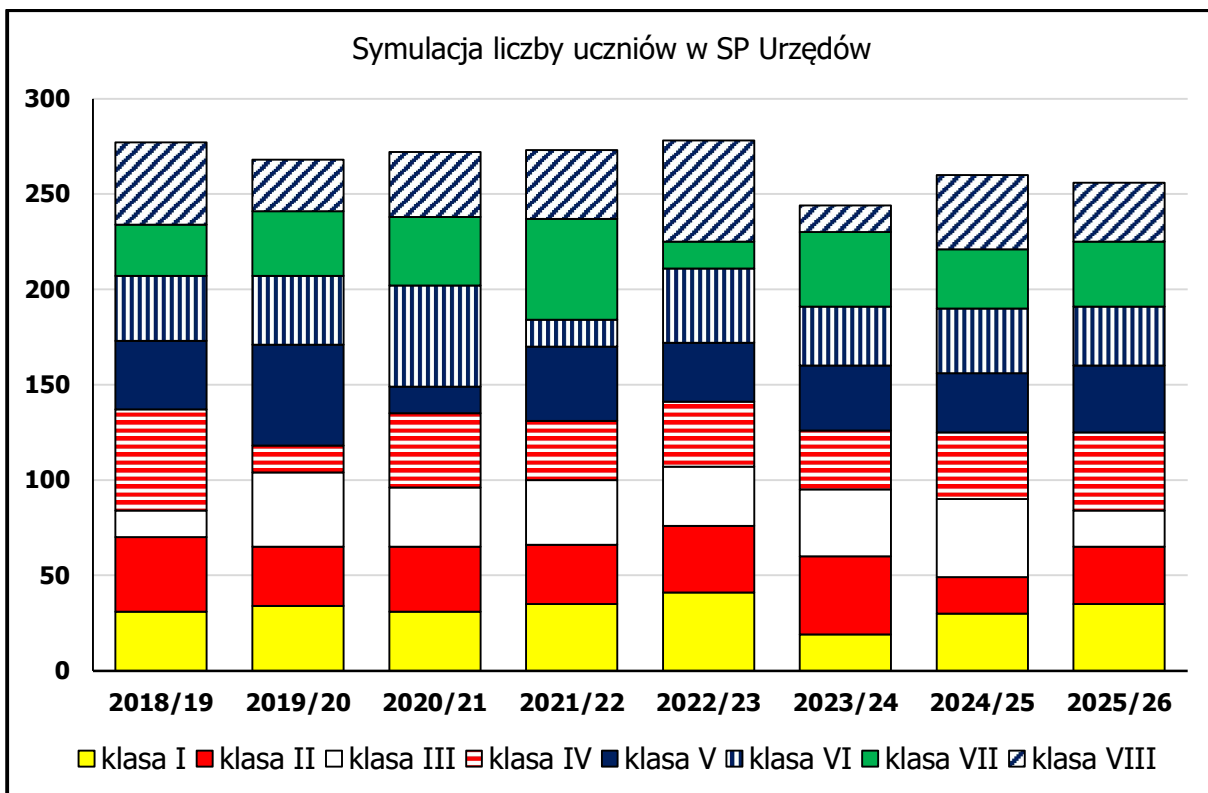
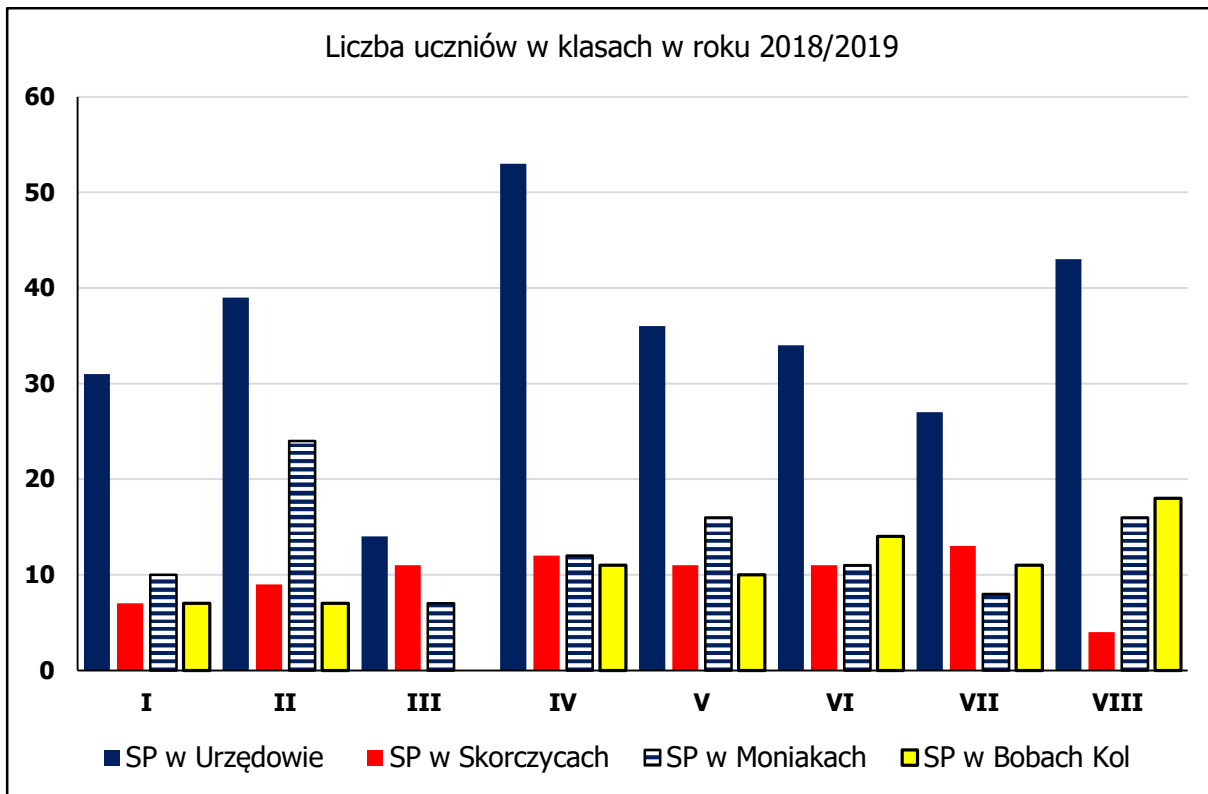
W analizowanych latach najczęściej dzieci urodziło się w 2012 – 78, najmniej w 2013 – 63 dzieci oraz w 2014 – 64. W latach 2012 – 2018 liczba urodzeń w poszczególnych latach oscyluje w granicach 63 – 78 urodzeń rocznie.

W kolejnej tabeli i na wykresie przedstawiono liczbę uczniów w poszczególnych klasach szkół podstawowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów w roku szkolnym 2018/2019.

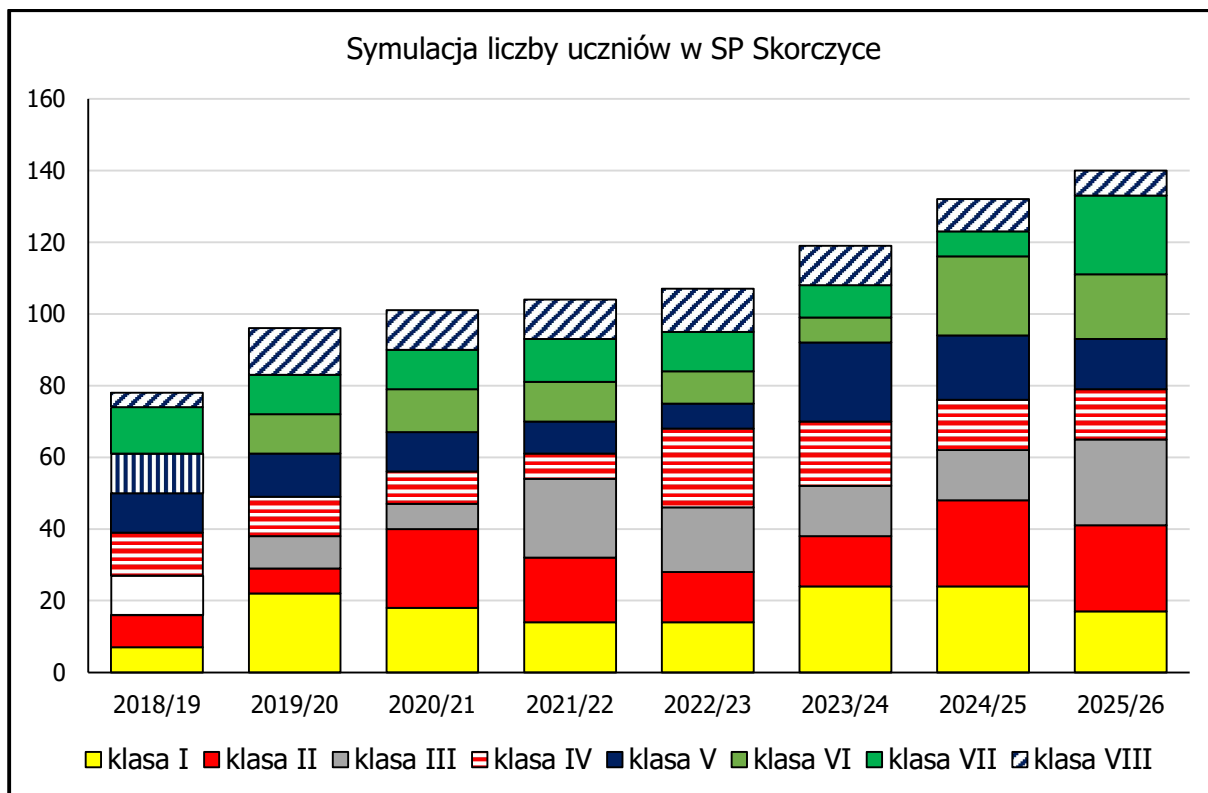
Tabl. Liczba uczniów w poszczególnych klasach szkół prowadzonych przez Gminę w roku szkolnym 2018/2019.

Klasa	SP w Urzędowie + filie	SP w Skorczycach	SP w Moniakach	SP w Bobach Kol.	łącznie
I	31	7	10	7	55
II	39	9	24	7	79
III	14	11	7	0	32
IV	53	12	12	11	88
V	36	11	16	10	73
VI	34	11	11	14	70
VII	27	13	8	11	59
VIII	43	4	16	18	81
Razem	277	78	104	78	537

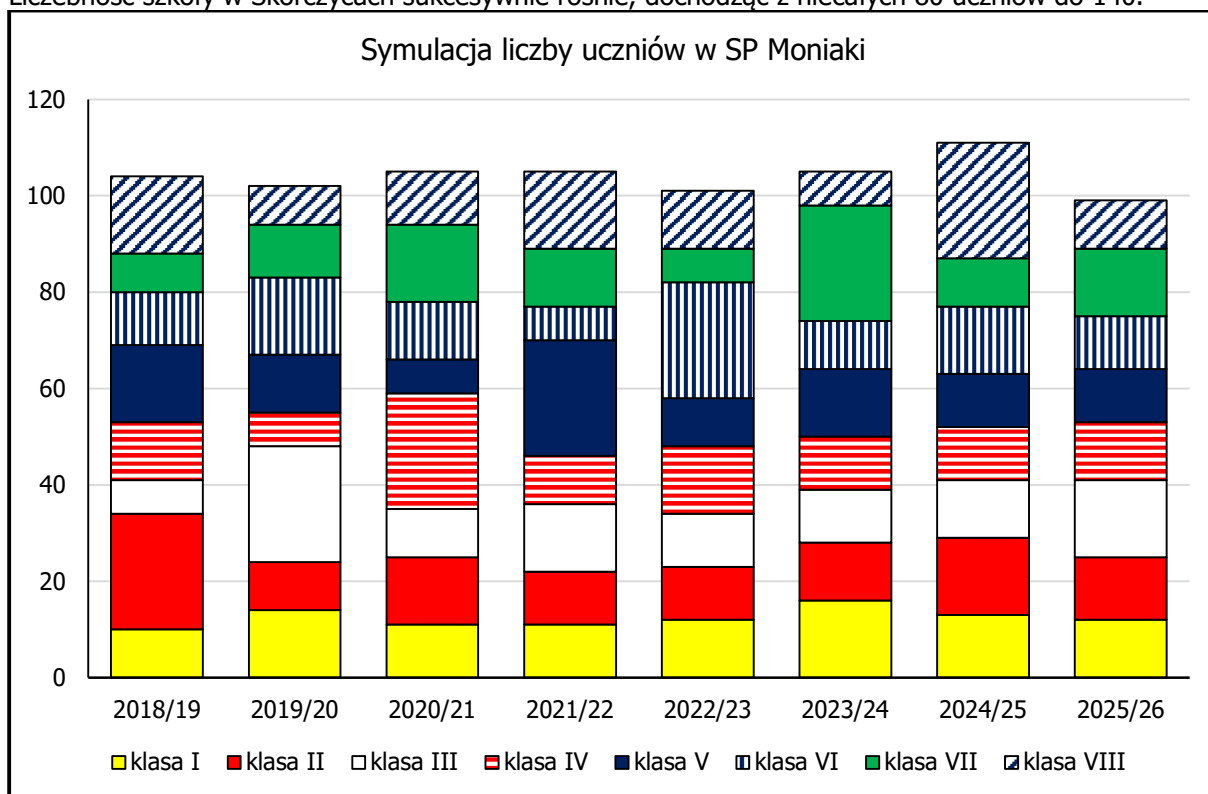
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – spis na 30 września 2018 r.

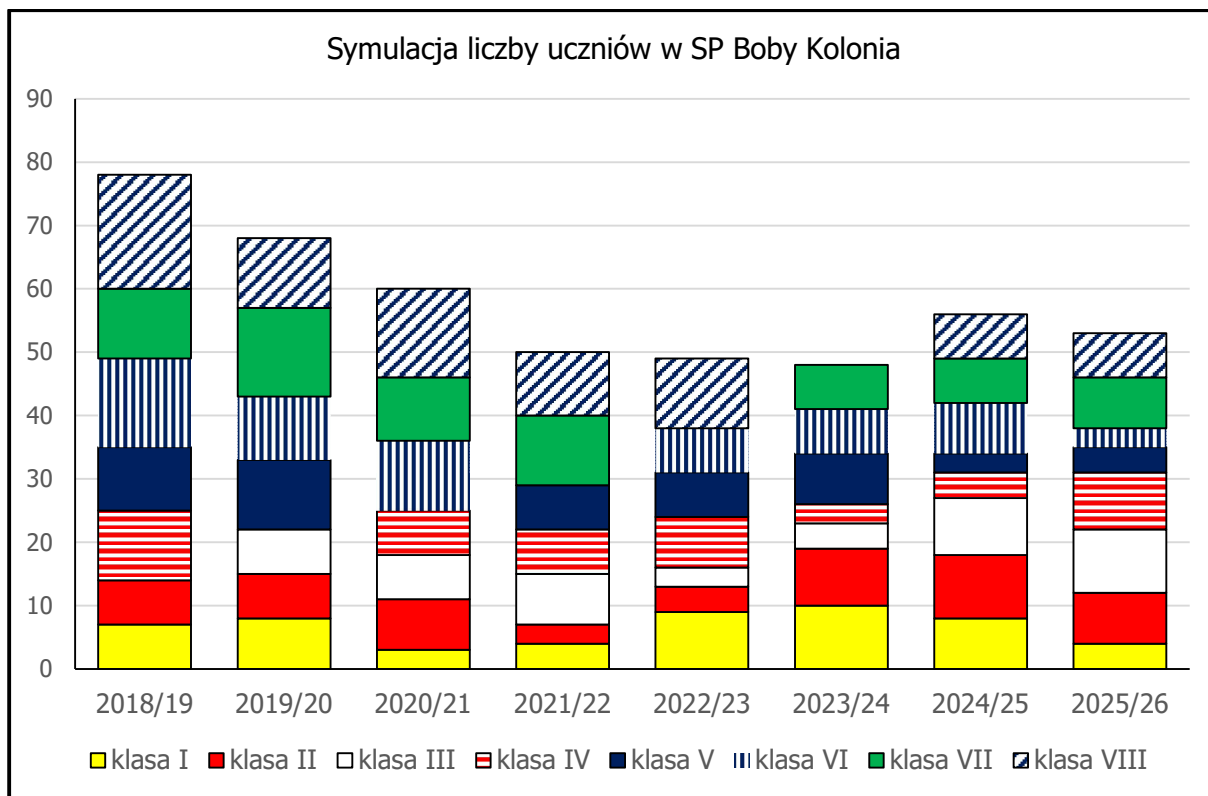
Liczba uczniów w szkole urzędowskiej jest stabilna, z lekkim tylko spadkiem w roku 2023/24. Cały czas oscyluje około 250 uczniów.

Liczebność szkoły w Skorczycach sukcesywnie rośnie, dochodząc z niecałych 80 uczniów do 140.

Szkoła w Moniakach wykazuje znaczącą stabilność. Liczy powyżej 100 uczniów przez kolejne lata.

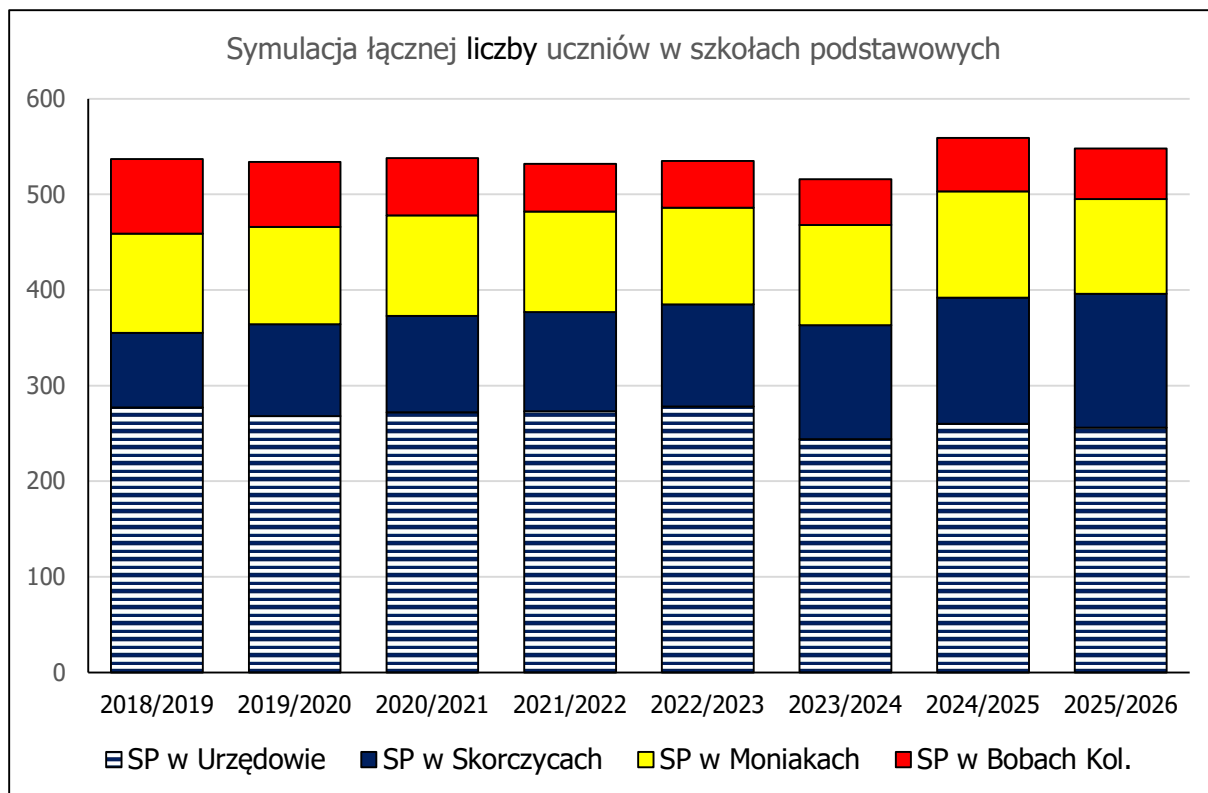

Szkoła w Bobach Kolonii jest najmniejszą szkołą, co więcej, w symulacji wykazuje głęboko niekorzystny trend w liczebności uczniów. W najbliższym roku wartość spada poniżej 50.

Tabl. Przewidywana liczba uczniów w poszczególnych szkołach podstawowych Gminy Urzędów w latach 2019/2020 – 2025/2026 (w osobach)

Nazwa szkoły	2018/2019*	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
SP w Urzędowie	277	268	272	273	278	244	260	256
SP Skorczykach	78	96	101	104	107	119	132	140
SP w Moniakach	104	102	105	105	101	105	111	99
SP w Bobach Kol.	78	68	60	50	49	48	56	53
Ogółem	537	534	538	532	535	516	556	548

*Liczba uczniów w roku szkolnym 2018/2019

W analizowanym okresie od roku 2018/2019 do 2025/2026 liczba uczniów ogółem utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Przewidywana liczba uczniów w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów w latach 2018/2019 – 2025/26 nieznacznie rośnie, z 537 w roku szkolnym 2018/2019 do 548 w roku szkolnym 2025/26. Najwięcej uczniów w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Urzędów może uczyć się w roku szkolnym 2024/2025 -556. Do tego roku liczba uczniów utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Przedstawiona analiza oparta została na założeniu, że wszystkie dzieci urodzone w obwodach poszczególnych szkół podstawowych faktycznie będą uczęszczać do tych placówek.

Należy jednak zwrócić uwagę, że liczba urodzeń nie zawsze obrazuje sytuację demograficzną w Gminie i jej bezpośredni związek z liczbą uczniów w danej szkole. Przy planistycznych analizach demograficznych należy wziąć pod uwagę migrację ludności. Określając liczbę uczniów w szkole w perspektywie najbliższych lat należy liczyć się również z indywidualnymi decyzjami rodziców, do której szkoły wyślą swoje dziecko. Dla zbadania skali tego zjawiska zespół ekspertów poddał analizie liczbę dzieci urodzonych w 2011 roku w kontekście liczby uczniów klas pierwszych w roku szkolnym 2018/2019.

Nazwa szkoły	Dzieci urodzone w 2011 r w obwodach szkół	Liczba uczniów klas I w roku 2018/2019	Różnica liczbowa i (procentowo) w stosunku do urodzeń
ZSO Urzędów	36	31	5 (13,88 %)
SP Skorczyce	16	7	9 (56,25 %)
SP Boby Kol.	9	7	2 (22,22 %)
SP Moniaki	18	10	8 (44,44 %)
Razem	79	55	24 (30,3 %)

Powyższe zestawienie pokazuje na przykładzie liczby urodzeń dzieci w 2011 roku a będących uczniami klas I w roku 2018/2019, że ponad 30% wszystkich dzieci w Gminie Urzędów realizuje obowiązek szkolny poza Gminą. W Szkole Podstawowej w Moniakach 44% dzieci urodzonych w 2011

roku nie jest uczniem tej szkoły, w Szkole Podstawowej w Skorczycach aż 56% dzieci uczy się poza obwodem tej szkoły.

To zjawisko opisane jest wskaźnikiem skolaryzacji, czyli w uproszczeniu porównaniem liczby dzieci odpowiednich roczników zamieszkujących gminę do ilości uczęszczających do lokalnych szkół. Dane dla 2018 roku to dla szkół podstawowych – 77,68 % a dla gimnazjum 87,36 %. **Tak więc prawie 23 % potencjalnych uczniów szkół urzędowskich nie uczęszczało do lokalnych szkół podstawowych.** Doświadczenia innych samorządów uczą, że najbardziej częstą przyczyną takiego stanu rzeczy są: czasowe emigracje natury ekonomicznej rodziców, codzienne dojazdy rodziców do pracy w pobliskich większych ośrodkach wraz z zabieraniem dzieci do lokalnych szkół, wybór szkół pozagminnych ze względu na wyższy poziom nauczania, zajęcia dodatkowe itp.

Proces przemieszczania uczniów powinien stać się przedmiotem szerszej analizy po sporządzeniu sprawozdawczości SIO. Analiza powinna potwierdzić tak znaczący „ruch” uczniów oraz odpowiedzieć na pytanie jaka jest przyczyna przenoszenia uczniów przez rodziców. Zwracamy uwagę, że wybór szkoły, do której uczęszcza dziecko to suwerenna decyzja rodziców. Szkoła spoza obwodu dziecka może jednak odmówić przyjęcia dziecka w przypadku braku miejsca w danej klasie.

Analiza części oświatowej subwencji ogólnej Gminy Urzędów na 2019 rok.

O zakresie, sposobie i źródle finansowania zadań oświatowych stanowią przepisy art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r, poz. 2165 z późn. zm.) w myśl których środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 167 ust. 2. Konstytucji RP dochodami j.s.t są dochody własne, subwencje (w tym część oświatowa subwencji ogólnej) oraz dotacje celowe z budżetu państwa. Sposób ustalania subwencji oświatowej jest określony ustawą (art. 27 i ort. 28 Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego — Dz. U. z 2016 r. poz. 198 z późn. zm.).

Kwota subwencji określana jest corocznie w ustawie budżetowej. Podział subwencji oświatowej- po odliczeniu rezerwy ustawowej między: gminy, powiaty, i województwa samorządowe dokonuje się według kryteriów ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z zasadami przyjmowanymi w rozporządzeniu w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku. W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji rozporządzenie uzależnia wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymywanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii wiekowych, ustalonych typów i rodzaju szkół oraz wskaźnika korygującego i uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli.

Zakresem analizy części oświatowej subwencji ogólnej Gminy Urzędów objęto następujące obszary:

- wysokość przydzielonej Gminie subwencji oświatowej w oparciu o algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej na 2019 r.
- zgodność metryczki subwencji oświatowej na 2019 r. ze sprawozdaniem SIO - stan na 30 września/ 10 października 2018 r.

- szczegółowe badanie danych dotyczących obliczenia wysokości ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2019 r. z podziałem na poszczególne placówki oświatowe Gminy Urzędów

Analizy dokonano w oparciu o *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2019 rok.* (Dz. U. 2018 poz. 2446).

Część oświatowa subwencji ogólnej na 2019 r jest dzielona między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem zakresu realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 i 2203.) oraz Ustawie Prawo Oświatowe (Dz. U z 2017 poz. 59, 949, 2203).

Część oświatowa subwencji ogólnej jest dochodem jednostki samorządu terytorialnego (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego). (Dz. U. 2018 poz. 1530)

Część oświatowa subwencji ogólnej (SO) składa się z trzech części:

- **SOA** - kwota bazowa części oświatowej, według finansowego standardu A podziału części oświatowej na realizację zadań szkolnych,
- **SOB** - kwota uzupełniająca, uwzględniająca wagi P zwiększające finansowy standard A na realizację zadań szkolnych,
- **SOC** - kwota części oświatowej na realizację zadań pozaszkolnych.

$$\mathbf{SO = SOA + SOB + SOC}$$

Tabl. Wartości standardu finansowego A oraz wskaźnika korygującego Di w 2019 roku (w zł).

	Wartość – 2019 r
Standard A	5568,5657
Wskaźnik korygujący Di	1,1167398291

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok.

Standard A otrzymuje się dzieląc kwotę ogólną subwencji (SO) pomniejszoną o 0,4% rezerwy przez ogólną liczbę uczniów przeliczeniowych w kraju.

Wskaźnik korygujący Di to wskaźnik uwzględniający stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Zastosowanie tego wskaźnika umożliwia przekazanie relatywnie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej do tych j.s.t, w których udział etatów nauczycieli o najwyższych stopniach awansu zawodowego w relacji do ogólnej liczby etatów nauczycieli jest wyższy niż średnia w skali kraju, co przekłada się na poziom ponoszonych przez poszczególne j.s.t wydatków na wynagrodzenia nauczycieli.

Wysokość części oświatowej subwencji ogólnej uzależniona jest od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej poprzez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii uczniów oraz określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli.

Od 2017 r. sześciolatki (dzieci oddziału „0”) objęte zostały subwencją oświatową. Do tej pory jednostki samorządu terytorialnego na wszystkie dzieci przedszkolne otrzymywały dotację.

W 2017 r. rozszerzeniu uległy zadania pozaszkolne subwencji oświatowej (SOC) o zadania związane z prowadzeniem przedszkoli/ oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych a także innych form wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 6 lat i wyższe. *Rozporządzenie MEN z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2018* (Dz. U 2017 poz. 2395) wprowadziło w tym celu nowe wagi P_{48}, P_{49}, P_{50} ,

Ogólna liczba uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, liceum ogólnokształcącego Gminy Urzędów objęta subwencją oświatową na 2019 rok wynosi – 721, z czego :

- W szkołach podstawowych 558, z czego 51 uczniów w SP prowadzonej przez stowarzyszenie
- Liceum ogólnokształcące - 56
- W gimnazjum – 77

W roku 2019 subwencją oświatową objętych zostało 71 dzieci 6-letnich i więcej uczęszczających do oddziałów „0” przy szkołach podstawowych oraz w przedszkolach.

Przy obliczaniu subwencji uwzględniono liczbę uczniów gimnazjów ustaloną na podstawie danych SIO dla bazowego roku szkolnego stan na dzień 30 września 2018 r. zmniejszoną o 33,33%. To zmniejszenie liczby uczniów jest konsekwencją wprowadzonej od 1 września 2017 roku reformy oświatowej, której konsekwencją jest likwidacja gimnazjów z dniem 31 sierpnia 2019 r. Liczba uczniów liceum ogólnokształcących zwiększona została o 13,07%.

Tabl. Liczba uczniów fizycznych i przeliczeniowych objętych subwencją oświatową Gminy Urzędów na 2019 rok (w osobach)

Typ placówki	Liczba uczniów fizycznych	Liczba uczniów przeliczeniowych
Szkoła podstawowa	588	588
Gimnazja	77	51,3359
Liceum ogólnokształcące	56	63,3192
Razem	721	702,6551

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok.

liczba uczniów przeliczeniowych ogółem		
szkoły podstawowe	gimnazjum	liceum ogólnokształcące
588	51,3359	63,3192

Łączna liczba uczniów przeliczeniowych uwzględniająca zmniejszenia w gimnazjach oraz zwiększenia w liceum wykazana w metryczce subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok wynosi 702,6551. W dalszej części opracowania analizie poddano liczbę uczniów objętych subwencją oświatową 2019 r uczęszczających do poszczególnych placówek oświatowych w Gminie Urzędów.

Tabl. Liczba uczniów fizycznych i przeliczeniowych w poszczególnych placówkach oświatowych na terenie Gminy objętych subwencją oświatową na 2019 rok (w osobach)

Nazwa placówki	Liczba uczniów fizycznych	Liczba uczniów przeliczeniowych
ZSO – Urzędów – SP	242	242
SP w Skorczycach	78	78
SP w Moniakach	104	104
SP w Bobach Kolonii	78	78
ZSO – SP – Filia w Bęczynie	14	14
ZSP – SP – Filia w Rankowskim	21	21
Publ. SP w Leszcznie (Stowarzyszenie)	51	51
Razem SP	588	588
Gimnazjum	77	513359
Liceum Ogólnokształcące	56	633192
Ogółem	721	702,6551

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok.

Rozliczenie subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok na poszczególne typy szkół dokonano w oparciu o :

- Metryczkę subwencji oświatowej na 2019 r (zasadniczą)
- Metryczkę analityczną – wykaz szkół i placówek oświatowych opracowaną przez MEN na podstawie sprawozdania SIO stan na 30 IX/10X – 2018r. na rok szkolny 2018/19
- Załącznik do metryczki oświatowej – kalkulacja kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży na 2019 r.

Od 2018 roku MEN wyprowadziło zmiany w zakresie naliczenia subwencji na uczniów tzw. małych szkół. Podwyższona została waga dla uczniów z takich placówek (P_3) z 0,18 na 0,2 Zmieniona została również definicja małej szkoły, tak aby mogła obejmować 7 i 8 klasy. Do tej pory waga przysługiwała na uczniów szkół podstawowych w których liczba uczniów nie przekraczała 70. **Teraz jest to szkoła, w której średnia liczba uczniów w klasie nie przekracza dwunastu.** Taka zmiana definicji umożliwi uwzględnienie klas VII i VIII szkoły podstawowej.

W roku szkolnym 2019/20 w gm. Urzędów funkcjonuje pięć szkół podstawnych, są to tzw. „małe szkoły”:

- Szkoła Podstawowa w Skorczycach
- Szkoła Podstawowa w Bobach Kolonii
- Szkoła Podstawowa w Rankowskim i Bęczynie (Filia ZSO w Urzędowie) – w/w placówki prowadzone są przez gm. Urzędów
- Publiczna szkoła podstawowa w Leszczynie – prowadzona przez Stowarzyszenie.

Tabl. Subwencja oświatowa Gminy Urzędów na 2019 rok w podziale na poszczególne placówki oświatowe (w zł).

Nazwa placówki	SOA	SOB	SOC	Razem
ZSO – Szkoła Podstawowa w Urzędowie	1504910,66	$P_1 - 601964,26$ $P_4 - 8706,10$ $P_5 - 36068,11$ $P_6 - 22387,10$ $P_7 - 59077,07$ $P_{43} - 19806,36$ $P_{44} - 27983,88$ $P_{46} - 37622,77$	1504,91	2320031,22
		813615,65		
ZSO Gimnazjum w Urzędowie	252903,97	$P_2 - 68284,07$ $P_5 - 18034,05$ $P_7 - 59077,07$ $P_{40} - 10116,16$ $P_{46} - 9327,96$	252,90	417996,18
		164839,31		
ZSO – Liceum Ogólnokształcące w Urzędowie	393759,25	$P_{10} - 47251,11$ $P_{47} - 4178,93$ $P_7 - 118154,14$	393,76	563737,19
		169584,18		
ZSO – Filia w Rankowskim	130591,42	$P_1 - 52236,57$ $P_3 - 26118,28$ $P_{43} - 8488,44$ $P_{46} - 3264,79$	130,59	220830,76
		90108,08		
ZSO Filia SP w Rankowskim „0”	-	-	$P_{49} - 32834,42$ $P_{50} - 7462,37$	40296,76
			40296,76	
ZSO Filia SP w Bęczynie	87060,95	$P_1 - 34824,38$ $P_{43} - 5658,96$ $P_{46} - 2176,52$	87,08	129807,87
		42659,86		
ZSO Filia SP w Bęczynie „0”	-	-	$P_{49} - 28730,11$ $P_{50} - 6529,57$	35259,68
			35259,68	
Razem				3727958,99
SP w Moniakach	646738,47	$P_1 - 258695,38$ $P_{43} - 16572,67$ $P_{46} - 16168,46$	646,74	938821,72
		291436,51		

SP w Moniakach „0”	-	-	$P_{49} - 24625,81$ $P_{50} - 5596,78$	30222,59
			30222,59	
Razem				969044,31
SP w Skorczycach	485053,85	$P_1 - 194021,54$ $P_3 - 97010,77$ $P_4 - 17412,19$ $P_7 - 59077,07$ $P_{43} - 10913,71$ $P_{46} - 12126,35$	485,05	876100,53
			39056,63	
SP w Skorczycach Gimnazjum	66335,47	$P_2 - 17910,58$ $P_{40} - 2653,42$ $P_{46} - 2487,46$	66,36	89453,29
			2305146	
SP w Skorczycach „0”	-	-	$P_{49} - 36938,72$ $P_{50} - 8395,16$	45333,88
			45333,88	
Razem				1010887,70
SP w Bobach Kolonii	485053,85	$P_1 - 194021,54$ $P_3 - 97010,77$ $P_{43} - 5658,96$ $P_{46} - 12126,35$	485,05	794356,52
			308817,62	
SP w Bobach Kolonii „0”	-	-	$P_{49} - 32834,42$ $P_{50} - 7462,37$ $P_{60} - 59077,86$	99373,86
			99373,86	
Razem				893730,38
Przedszkole Publiczne w Urzędowie	-	-	$P_{48} - 74623,67$ $P_{50} - 14924,73$	89548,40
			89548,40	
Publiczna Szkoła. Podst. w Leszczynie (Stowarzyszenie)	317150,59	$P_1 - 126860,24$ $P_3 - 63430,12$ $P_{43} - 6871,60$ $P_{46} - 7928,76$	317,15	522558,46
			205090,72	
Publ. Sp w Leszczynie „0”	-	-	$P_{49} - 36938,72$ $P_{50} - 8395,16$	45333,88
			45333,88	
Razem				567892,34
Niepubliczne Przedszkole w Wierzbicy.	-	-	$P_{48} - 37311,83$ $P_{50} - 7462,37$	44774,20
			44774,20	
Ogółem.	4369558,48	2499765,02	434512,82	7303836,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok.

Część oświatowa subwencji ogólnej Gminy Urzędów na 2019 rok wynosiła 7303836 zł.

SO = SOA + SOB + SOC

SO – subwencja ogółem
 SOA – zadania szkolne – kwota bazowa
 SOB – zadania szkolne – kwota uzupełniająca
 SOC – zadania pozaszkolne
 SOC – zadania pozaszkolne

Tabl. Wysokość subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 r (w zł)

SO		
7303836		
SOA	SOB	SOC
4369558,48	2499765,02	434512,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok.

Podstawą naliczenia subwencji oświatowej na daną jednostkę oświatową jest między innymi liczba uczniów. W roku szkolnym 2018/19 stan na 30 września 2019 był podstawą do rozliczenia kwoty subwencji oświatowej na 2019 rok.

Liczba uczniów wg. SIO [stan na 30 września 2018 r] w poszczególnych typach szkół wynosiła:

- Szkoły podstawowe - 588
- Gimnazja - 77
- Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych i przedszkola (6 lat i więcej) – 71
- Liceum ogólnokształcące – 56

Liczba uczniów wykazana w sprawozdaniu SIO jest zgodna z metryczką subwencji na 2019 rok. Szczegóły w części dotyczącej liczby uczniów w szkołach. W pozycji *razem* powyższej tabeli znajdują się również środki finansowe na uczniów dysfunkcyjnych (niepełnosprawnych) szkół podstawowych, gimnazjów oraz przedszkoli.

Z ogólnej kwoty subwencji oświatowej na 2019 rok wynoszącej 7303836 zł, na poszczególne typy szkół przypadają następujące kwoty :

- Szkoły podstawowe – 5802506 zł
- Gimnazja 507449
- Przedszkole 134322
- Oddziały „0” przy szkołach podstawowych – 295820
- Liceum ogólnokształcące – 563737

Z ogólnej kwoty subwencji oświatowej na 2019 rok najwięcej przypada na szkoły podstawowe prowadzone przez samorząd.

W kategorii szkół podstawowych bez oddziału „0”, największa kwota subwencji została naliczona dla :

- Szkoły Podstawowej w Urzędowie (z filiami) – 2670669 zł
- Szkoły Podstawowej w Moniakach – 938821
- Szkoły Podstawowej w Skorzcycach – 876100

Kwota subwencji przypadająca dla gimnazjów wynosi zaledwie 507 tys. zł i jest to spowodowane likwidacją gimnazjów z dniem 31 sierpnia 2019 r.

W kwotach naliczonej subwencji oświatowej na poszczególne placówki oświatowe prowadzone przez gminę oraz osoby prawne, fizyczne inne niż j.s.t znajdują się środki finansowe na organizację specjalnych form nauki dla uczniów niepełnosprawnych wszystkich szczebli tj. szkół podstawowych, gimnazja, przedszkoli. Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2014 rok zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, wprowadzone zostały w dziale 801 nowe rozdziały :

- 80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach , oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego.
- 80150, 80152 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, licach ogólnokształcących itp.

Rozdziały te zostały wprowadzone w celu stworzenia możliwości ewidencji przez j.s.t wydatków na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w ogólnodostępnych szkołach, przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego. W subwencji oświatowej przewidziano wsparcie finansowe samorządów poprzez wagi dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niesłyszących, niewidzących, z autyzmem, niepełnosprawnością ruchową itp. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji

dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków przychodzących ze źródeł zagranicznych. (Dz. U. z 2014r poz. 1053; ost. Zm. Dz. U. z 2017r. poz. 1421) wprowadza od 1 stycznia 2018 roku nowy rozdział 801 52- Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w ginach i klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w innych typach szkół.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę uczniów niepełnosprawnych, uczęszczających do szkół na terenie Gminy Urzędów, dla których została naliczona subwencja oświatowa na rok s 2019

Waga	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	LO	Razem
(P ₄)	3	-	-	3
(P ₅)	2	1	-	3
(P ₆)	1	-	-	1
(P ₇)	2	1	2	5
Ogółem	8	2	2	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na rok 2019.

Łączna liczby uczniów niepełnosprawnych (waga (P₄) - (P₇)) realizujących obowiązek szkolny w placówkach oświatowych w 2018/2019 wynosi 12, z czego 8 uczniów uczęszcza do szkół podstawowych, 2 do gimnazjów oraz 2 do liceum ogólnokształcącego

Kwota środków finansowych zabezpieczonych w subwencji oświatowej na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji, nauki i metod pracy dla uczniów (rozdz. 801 49, 801 50, 801 52) na 2019 r (wagi (P₄) - (P₇)), wynosi ogółem 397992 zł, z czego :

- (P₄) – 26118
- (P₅) – 54102
- (P₆) – 22387
- (P₇) – 295385

Poza subwencją oświatową naliczoną na uczniów niepełnosprawnych szkół podstawowych i gimnazjów, samorząd otrzymuje pieniądze na dzieci dysfunkcyjne w przedszkolach (oddziały „0” i inne). Fundusze na ten cel zapisane są w część SOC – zadania pozaszkolne. Gmina Urzędów otrzymała na ten cel kwotę 59077,07 zł waga (P₆₀) oddz. „0” przy SP w Bobach Kolonii. **Samorząd ma obowiązek wydatkować środki otrzymane w subwencji na kształceniu specjalne.** Konsekwencje związane z niezrealizowaniem przez jst przepisów art. 32 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej wynikają z samorządowych ustaw ustrojowych, które regulują zagadnienia związane naruszeniem m. in. ustaw przez organy jst (Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz.168 z późn. zm.).Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych obowiązująca od 2108r. uszczegóławia i doprecyzowuje wątpliwości interpretacyjne związane z wyodrębnieniem przez jednostki samorządu terytorialnego środków na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w wysokości nie mniejszej niż wynikająca z podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań (art. 11 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe). Wprowadzone rozwiązanie określa, że w przypadku szkół ogólnodostępnych, do wydatków na kształcenie specjalne zaliczają się wyłącznie wydatki na zadania wynikające z realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego oraz orzeczeniach o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych (bez uwzględnienia wydatków finansowanych w ramach podstawowej kwoty subwencji naliczanej standardem finansowym). Takie podejście wyklucza zaliczanie do takich wydatków środków przeznaczonych na obsługę, administrację, itp. Postulat wprowadzenia zmian w tym kierunku był zgłaszany przez dyrektorów szkół i samorządy -w celu uproszczenia rozliczania środków wykazywanych w rozdziale 80150 i innych. Ważne jest aby środki naliczane dodatkowo wagami nie były wykorzystywane na pokrycie kosztów związanych np. z obsługą administracyjną, kosztami mediów, itp. lecz aby w ramach tych środków były finansowane specjalne potrzeby uczniów niepełnosprawnych. W stosunku do poprzednio funkcjonującego rozwiązania pozostawiono możliwość elastycznego sposobu wyodrębniania środków na kształcenie specjalne w ramach samorządu. Środki otrzymane na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży mają być przeznaczane na kształcenie specjalne łącznie w ramach jednostki samorządu terytorialnego. Oznacza to, że nie ma obowiązku odnosić środków otrzymanych w subwencji na ucznia do konkretnego ucznia niepełnosprawnego, podobnie nie ma obowiązku alokacji do konkretnej szkoły samorządowej.

W kolejnej tabeli zestawiono sumaryczną wysokość subwencji oświatowej naliczonej dla poszczególnych placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów na 2019 rok.

Tabl. Wartość subwencji oświatowej naliczonej na placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Urzędów na 2019 rok w zł.

Nazwa placówki	Naliczona subwencja oświatowa na 2019 r	Udział %
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie (Szkoła Podst., Filie, Gimnazjum, Liceum Ogólnokształcące)	3727958,99	51,04%
SP w Moniakach (oddział „0”)	969044,31	13,26%
SP w Skorczycach (SP, GM (oddział „0”)	1010887,70	13,84
SP W Bobach Kolonii Szkoła Podst. (oddział „0”)	893730,38	12,23%
Przedszkole Publiczne w Urzędowie	89548,40	1,19%
SP w Leszczynie Sp (oddział „0”) stowarzyszenie	567892,34	7,77%
Niepubliczne Przedszkole w Wierzbicy.	44774,20	0,61%
	7303836,32	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok.

Ponad połowa subwencji oświatowej na 2019 r gm. Urzędów przypada na Zespół Szkół ogólnokształcących . Po ponad 13% przypada na Szkołę Podstawową w Moniakach i Skorczycach Zespół Szkół ogólnokształcących jest placówką w skład której wchodzi:

- Szkoła Podstawowa w Urzędowie z kl. I – VIII oraz Filia szkoły podst. w Rankowskim z oddz. „0”
Filia szkoły podst. w Bęczynie z oddz. „0”
- Gimnazjum (do 31 sierpnia 2019r)
- Liceum Ogólnokształcące.

Wydatki placówek oświatowych a naliczona subwencja oświatowa. Średni koszt utrzymania jednego ucznia.

Przedmiotem analizy jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy otrzymywana subwencja oświatowa na 2019 r. pokrywa wszystkie wydatki subwencionowane placówek prowadzonych przez gminę Urzędów

Wydatkami subwencionowanymi w gminie są wszystkie wydatki bieżące **działu 801** w rozdziałach:

- ✓ 801 01 – Szkoły podstawowe
- ✓ 801 10 – Gimnazja
- ✓ 801 46 – Doksztalanie i doskonalenie nauczycieli
- ✓ 801 49, 801 50, 801 52, 201 53 – Specjalna organizacja nauki 0 uczniowie/dzieci – niepełnosprawne, podręczniki
- ✓ 801 95 – Pozostał działalność

Są nimi również wydatki związane z obsługą administracyjno-finansową placówek oświatowych. Wydatki subwencionowane powinny być pokryte otrzymywaną subwencją oświatową.

Wydatki placówek oświatowych ze względu na źródło finansowania:

- **subwencionowane**, które powinny być pokryte subwencją oświatową, to wydatki działy, 801- Oświata i Wychowanie, rozdziałów: 80101, 80110, 80146, 80149, 80150, 80152, 80153, 80195, oraz działu 854- Edukacyjna Opieka Wychowawcza, rozdziałów: 85401, 85415, 85446, bez wydatków majątkowych,
- **niesubwencionowane**, pokrywane z dochodów własnych samorządu i dotacji. To wydatki działu 801- Oświata i Wychowanie, rozdziałów 80103, 80104, 80106, 80113, 80148.

W kolejnych tabelach zestawiono wysokość wydatków subwencionowanych działu 801 – Oświata i Wychowanie w altach 2017-2019 w poszczególnych placówek oświatowych Gminy.

Tabl. Wydatki subwencjonowane działu 801 Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie w latach 2017-2019 .

	Rozdz. 80101	Rozdz. 80110	Rozdz. 80146	Rozdz. 80149	Rozdz. 80150	Rozdz. 80152	Rozdz. 80153	Rozdz. 80195	Rozdz. 80120	Razem
2017	1727166	1606958	9277	-	276949	-	-	40042	572982	4235374
2018	2042034	1451294	7269	-	139667	189891	35657	46823	486108	4398743
2019 (plan)	2816470	1146330	17560	-	126239	89766	23248	50000	548200	4817813
2020 projekt	3996853	-	19739	-	172000	-	-	60000	603640	4852232

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu ZSO Urzędów za lata 2017, 2018 planu projekt na 2020 (Rb-28S-placówki)

Tabl. Wydatki subwencjonowane działu 801 Szkoły Podstawowej w Skorczykach w latach 2017-2019 .

	Rozdz. 80101	Rozdz. 80110	Rozdz. 80146	Rozdz. 80149	Rozdz. 80150	Rozdz. 80152	Rozdz. 80153	Rozdz. 80195	Razem
2017	714434	638666							1353100
2018	1084293	327011	7490	38189	35799	8219	9528	4913	1515442
2019 (plan IIIkw.)	1390160	206260	4200	-	76500	-	8048	5100	1690268
2020 projekt	1544550	-	10550	-	86750	-	-	13600	1655450

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Szkoły Podstawowej w Skorczykach za lata 2017 i 2018 oraz planu na 2019 sprawozdania Rb-28S za 2017,2018 r oraz pl. po zm. za 2019, projekt 2020.

Tabl. Wydatki subwencjonowane działu 801 Szkoły Podstawowej w Moniakach w latach 2017-2019 (plan po zm. stan na 30 września 2019)

	Rozdz. 80101	Rozdz. 80110	Rozdz. 80146	Rozdz. 80149	Rozdz. 80150	Rozdz. 80152	Rozdz. 80153	Rozdz. 80195	Razem
2017	956975	-	4277	-	-	-	-	10291	971543
2018	1179858	-	5075	-	-	-	13409	9141	1207483
2019 (plan)	1289900	-	5386	-	-	-	8905	12970	1317161
Projekt 2020	1449950	-	8136	-	-	-	-	14000	1472086

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Szkoły Podstawowej w Moniakach za lata 2017,2018 r oraz 2019.

Tabl. Wydatki subwencjonowane działu 801 w Bobach Kolonii w latach 2017-2019

	Rozdz. 80101	Rozdz. 80110	Rozdz. 80146	Rozdz. 80149	Rozdz. 80150	Rozdz. 80152	Rozdz. 80153	Rozdz. 80195	Razem
2017	736655	-	610	21226	-	-	-	10977	769 468
2018	919920	-	2579	55675	-	-	10249	10183	998 606
2019 III kw.	1070950	-	5939	59077	-	-	5034	10720	1 151 720
2020 projekt	1172979	-	8260	-	-	-	-	10320	1 191 559

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii za lata 2017,2018 r oraz 2019 III kw., projekt 2020 sprawozdanie Rb-28S

Tabl. Wydatki subwencionowane działu 801 Przedszkole Publiczne w Urzędzie w latach 2017-2019

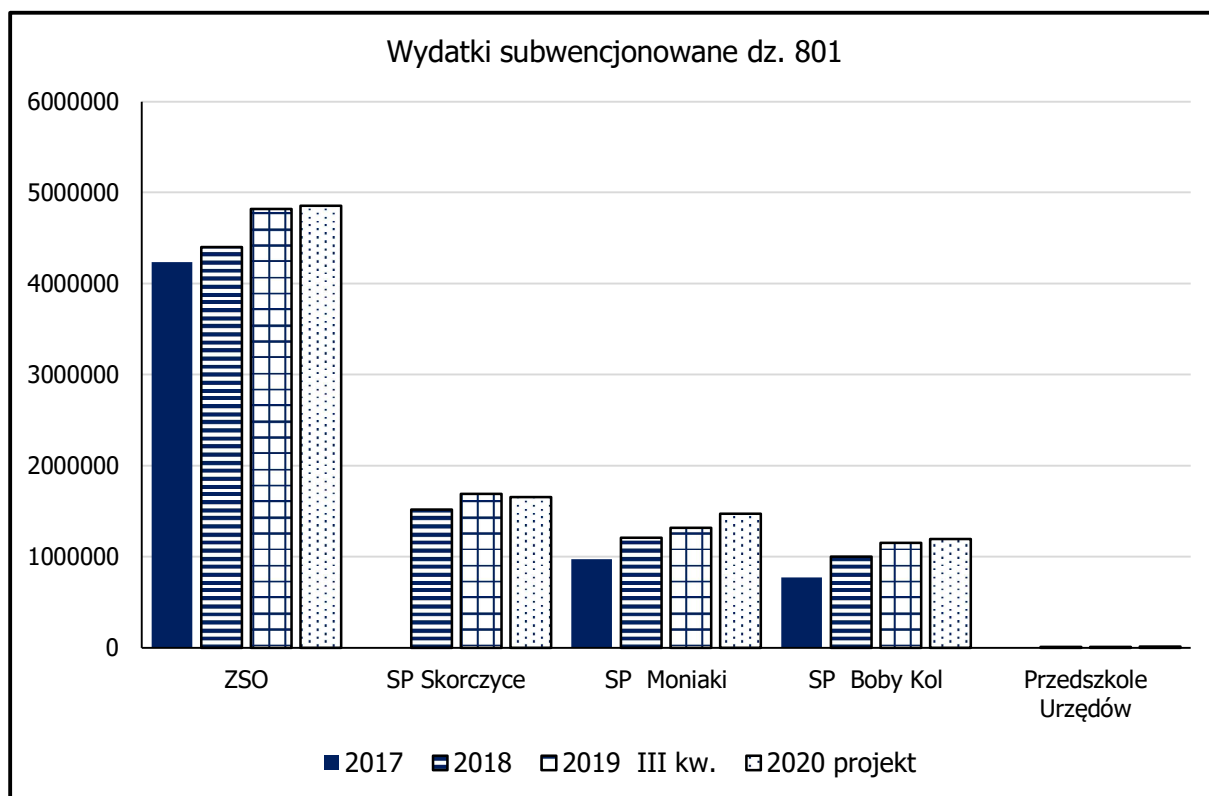
	Rozdz. 80101	Rozdz. 80110	Rozdz. 80146	Rozdz. 80149	Rozdz. 80150	Rozdz. 80152	Rozdz. 80153	Rozdz. 80195	Razem
2017	-	-	2 418	-	-	-	-	3 538	5 956
2018	-	-	3 850	-	-	-	-	3 643	7 493
2019 III kw.	-	-	2 336	-	-	-	-	4 100	6 436
2020 projekt	-	-	3 520	-	-	-	-	7 000	10 520

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu placówki Rb-28S lata 2017, 2018 oraz planu 2019, projekt 2020.

W kolejnej tabeli i na wykresie zestawiono łączne wydatki wszystkich placówek oświatowych Gminy Urzędów w latach 2017-2019 r.

Tabl. Wydatki subwencionowane działu 801 placówek oświatowych Gminy Urzędów w latach 2017 – 2019 .

Rok	ZSO w Urzędzie	SP w Skorczycach	SP w Moniakach	SP w Bobach Kolonii	Przedszkole Samorządowe w Urzędzie
2017	4 235 374		971 543	769 468	5 956
2018	4 398 743	1 515 442	1 207 483	998 606	7 493
2019 III kw.	4 817 813	1 690 268	1 317 161	1 151 720	6 436
2020 projekt	4 852 232	1 655 450	1 472 086	1 191 559	10 520

W latach 2017-2018 oraz zgodnie planem na 2019 we wszystkich szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów wydatki subwencionowane działu 801 sukcesywnie rosną. Największy przyrost wydatków następuje w SP w Bobach Kolonii (54,85%) oraz SP w Moniakach – 51,52% . Wzrost wydatków w szkołach podstawowych wynika z reformy oświatowej – utworzenie w

roku szkolnym 2017/2018 klasy VII, a w roku 2018/2019 klasy VIII a także ze wzrostu płac nauczycielskich.

W dalszej kolejności poddano analizie wydatki subwencionowane działu 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza. Wydatkami subwencionowanymi tego działu są:

- Rozdział 854 01 – świetlice szkolne
- Rozdział 854 15 i 854 16 – Pomoc materialna dla uczniów.

W Gminie Urzędów subwencionowane wydatki działu 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza księgowane są wspólnie na poziomie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie Zespół Ekspertów nie zna merytorycznego uzasadnienia takiego sposobu księgowania (odmiennego dla jednej placówki) Wspólne księgowanie różnych wydatków, jakie ma miejsce w gm. Urzędów (świetlice szkolne, pomoc materialna, dowożenie uczniów, stołówki szkolne i inne) nie jest naruszeniem prawa, natomiast w doskonały sposób zniekształca obraz wydatków poszczególnych szkół. Uniemożliwia również porównania placówek, koszt kształcenia jednego ucznia w poszczególnych placówkach czy wydatek na oddział (klasę). Obiektywna i pełna ocena finansowania placówek pozwala na racjonalne wyciągnięcie wniosków i podejmowanie trafnych decyzji przez organ prowadzący. Zwracamy uwagę, że w latach 2017 – 2019 suma wydatków dz. 854 wg. Rb -28 S wynosiła:

- 2017 – 239479
- 2018 – 232377
- 2019 – 802622
- 2020 projekt – brak danych

W ramach wydatków działu 854 finansowane były :

- Rozdz. 854 01 – Świetlice
- Rozdz. 854 15 – Pomoc materialna dla uczniów (o charakterze socjalnym)
- Rozdz. 854 16 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym

Wydatki subwencionowane działu 854 Zespołu Szkół Ogólnokształcących zestawiono w kolejnej tabeli.

Tabl. Wydatki subwencionowane działu 854 Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie w latach 2017-2019.

	Rozdz. 854 01	Rozdz. 854 15	Rozdz. 854 16	Razem
2017	62 351	146 128	31 000	239 479
2018	62 718	132 409	37 250	232 377
2019 III kw.	84 250	71 986	33 500	189 736
2020 projekt				

Wspólne księgowanie uniemożliwia ustalenie wysokości wydatków działu 854 dla pozostałych placówek Gminy Urzędów.

Oprócz przeanalizowanych wydatków subwencionowanych organ prowadzący ponosi również wydatki, które nie są pokrywane z subwencji. Wydatkami niesubwencionowanymi dz. 801 są koszty:

- Rozdz. 801 03 – Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych
- Rozdz. 801 04 – przedszkola
- Rozdz. 801 06 – inne formy wychowania przedszkolnego
- Rozdz. 801 13 – dowożeni uczniów.
- Rozdz. 801 48 – stołówki szkolne.

Tabl. Wydatki niesubwencionowane działu 801 Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie w latach 2017-2019

Rok	Rozdz. 801 03	Rozdz. 801 04	Rozdz. 801 06	Rozdz. 801 13	Rozdz. 801 48	Razem
2017	245028			95074	110149	450251
2018	216032	-	-	78969	117332	412333
2019 III kw.	190500	-	-	80000	128200	398700
2020 projekt	117500			90000	165684	373184

Tabl. Wydatki niesubwencjonowane działu 801 Szkoły Podstawowej w Skorczykach w latach 2017-2019

Rok	Rozdz. 801 03	Rozdz. 801 04	Rozdz. 801 06	Rozdz. 801 13	Rozdz. 801 48	Razem
2017	112837	-	-	-	112837	112837
2018	132335	-	-	-	136754	269089
2019 III kw.	146000	-	-	-	129830	275830
2020 projekt	175350				126300	301650

Tabl. Wydatki niesubwencjonowane działu 801 Szkoły Podstawowej w Moniakach w latach 2017-2019 w zł.

Rok	Rozdz. 801 03	Rozdz. 801 04	Rozdz. 801 06	Rozdz. 801 13	Rozdz. 801 48	Razem
2017	145389	-	-	-	-	145389
2018	122091	-	-	-	-	122091
2019 III kw.	155000	-	-	-	-	155000
2020 projekt	261825					261825

Tabl. Wydatki niesubwencjonowane działu 801 Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii w latach 2017-2019 .

Rok	Rozdz. 801 03	Rozdz. 801 04	Rozdz. 801 06	Razem
2017	165535	-	-	165535
2018	169938	-	-	169938
2019 III kw.	224850	-	-	224850
2020 projekt	250440	-	-	250440

Tabl. Wydatki niesubwencjonowane działu 801 Przedszkola Publicznego w Urzędzie w latach 2017-2019

Rok	Rozdz. 801 03	Rozdz. 801 04	Rozdz. 801 06	Rozdz. 801 13	Razem
2017	-	788593	-	-	788593
2018	-	828253	-	-	828253
2019 III kw.	-	911400	-	-	911400
2020 projekt	-	1027200	-	-	1027200

W Gminie Urzędów przy każdej szkole podstawowej funkcjonują oddziały przedszkolne („0”). Na pokrycie ich wydatków (rozd. 801 03) samorząd w analizowanych latach wydatkował następujące środki:

- W 2017 – 965 491
- 2018 – 879919
- W 2019 plan – 893174
- 2020 projekt – 976881

Wydatki ogółem na utrzymanie oddziałów przy szkołach utrzymują się na poziomie ok. 0,9 mln zł. Inną sytuację obserwuje się w przedszkolach (80104). Rosną wydatki z kwoty 1,0 mln zł w 2017 do 1,55 mln (projekt budżetu na 2020r)

Wychowanie przedszkolne jest zadaniem własnym j.s.t. może być Finansowane z kilku źródeł tj.

- dochodów własnych j.s.t
- wpłat rodziców (opłata za korzystanie i wyżywienie)
- subwencji (dzieci 6 lat i więcej)
- dotacji z budżetu państwa (dzieci 3-5 lat)
- programów UE i krajowych
- darowizn itp.

W kolejnej tabeli dokonano podsumowania wydatków subwencjonowanych i niesubwencjonowanych w tym dz. 851 w latach 2017-2019 (plan wg. stanu na 30 września 2019 oraz projekt 2020) placówek oświatowych prowadzonych przez gminę Urzędów.

Tabl. Wydatki ogółem subwencjonowane i niesubwencjonowane działu 801 i dz. 854 w szkołach gminy w latach 2017-2018 oraz 2019 (plan)

Nazwa placówki	Rok	Wydatki subwencjonowane			Wydatki niesubwencjonowane			Ogółem
		Dz. 801	Dz. 854	Razem	Dz. 801	Dz. 851	Razem	
ZSO w Urzędowie	2017	4235374	239479	4474853	450251	-	450251	4925104
	2018	4398743	232377	4631120	412333	2598	414931	5046051
	2019	4817813	189736	5007549	398700	1500	400200	5407749
	2020	4852232		4852232	373184	2000	375184	5227416
SP w Skorczycach	2017	bd		bd	112837	-	bd	bd
	2018	1515442		1515442	269089	2300	271389	1786831
	2019	1690268		1690268	275830	-	275830	1966098
	2020	1655450		1655450	301650	1000	302650	1958100
SP w Moniakach	2017	971543		971543	145389	-	145389	1116932
	2018	1207483		1207483	122091	1980	124071	1331554
	2019	1317161		1317161	155000	1000	156000	1473161
	2020	147086		147086	261825	1000	262825	1734911
SP w Bobach Kolonii	2017	769468		769468	165535	-	165535	935003
	2018	998606		998606	169938	2099	172037	1170643
	2019	1151720		1151720	224850	1000	225850	1377570
	2020	1191559		1191559	250440	1000	251440	1442999
Przedszkole Samorządowe w Urzędowie	2017	5956		5956	788593	-	788593	794549
	2018	7493		7493	828253	-	828253	835746
	2019	6436		6436	911400	-	911400	917836
	2020	10520		10520	1027200	-	1027200	1037720

Analizując powyższą tabelę łatwo zauważyć, że wydatki ogółem (subwencjonowane i niesubwencjonowane) w analizowanych latach 2017-2019 pl. po zm. III kw. we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów wykazują tendencję rosnącą. Należy zwrócić uwagę, że projekt budżetu na 2020 rok poszczególnych placówek nie uwzględnia wydatków rozdz. 801 52, 801 53 oraz dz. 854. Brak tych środków (ze zrozumiałych względów) w projekcie sprawia, że wydatki na 2020 r w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie oraz Szkole Podstawowej w Skorczycach są nieco niższe niż pl. po zm. III kw. roku 2019.

Największy przyrost wydatków ogółem [projekt budżetu 2020 w stosunku do 2017 r.] nastąpił w Szkole Podstawowej w Moniakach 55,3%, następnie w Szkole Podstawowej w Bobach Kolonii 54,3 oraz w Przedszkolu Samorządowym w Urzędowie – 30,6%. Przyrost wydatków w przedszkolu samorządowym o blisko 1/3 ma niebagatelne znaczenie, negatywne dla obliczania dotacji dla placówek niepublicznych. Im większe wydatki bieżące w przedszkolach samorządowych tym wyższa dotacja dla placówek nie samorządowych.

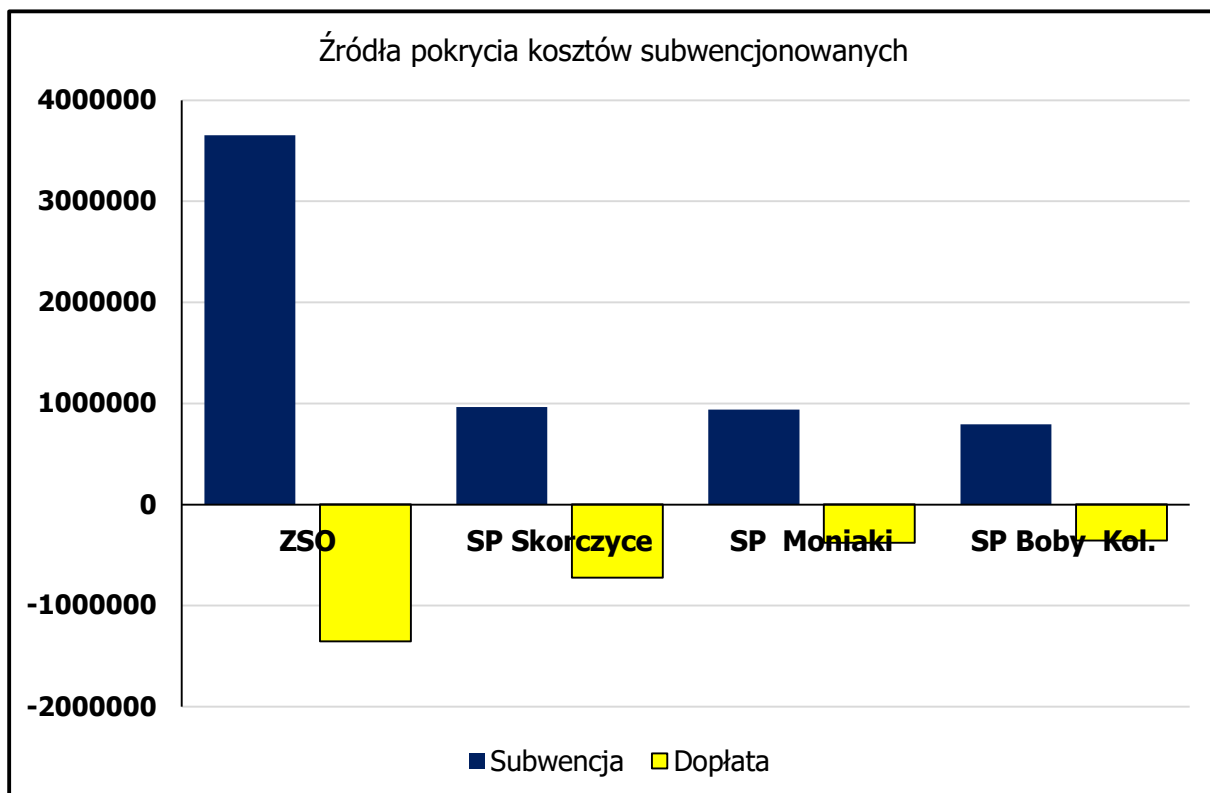
W dalszej części dokumentu porównano wydatki subwencjonowane, zgodnie z planem według stanu na 30.09.2019 r poszczególnych placówek oświatowych Gminy Urzędów z naliczoną dla nich na 2019r subwencją oświatową.

Tabl. Wydatki subwencjonowane placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów w 2019 r i naliczona dla nie subwencja oświatowa (w zł)

Nazwa placówki	Subwencja*	Wydatki subwencjonowane	Różnica (wydatki-subwencja)
Zespół Szkół ogólnokształcących -Szkoła podst. i filie - Gimnazjum - Liceum Ogólnokształcące	3652403 (72,93%)	5007549	1355146 (27,06%)
Szkoła Podst. w Skorczycach	965554 (57,12%)	1690268	724714 (42,87%)

Szkoła Podst. szko	938822 (71,72%)	1317161	378339 (28,72%)
Szkoła Podst. w Bobach Kolonii	794357 (68,97%)	1151720	357363 (31,02%)
Razem	6351136 (69,28 %)	9166698	2815562 (30,71%)

* bez subwencji na dzieci 6 lat i więcej (oddz. „0” przy SP), ** bez wydatków rozdz. 801 03, 801 04, inwestycji oraz dz. 854; Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu szkół na 2019 r, według stanu na 30 czerwca 2019 r oraz metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 rok.

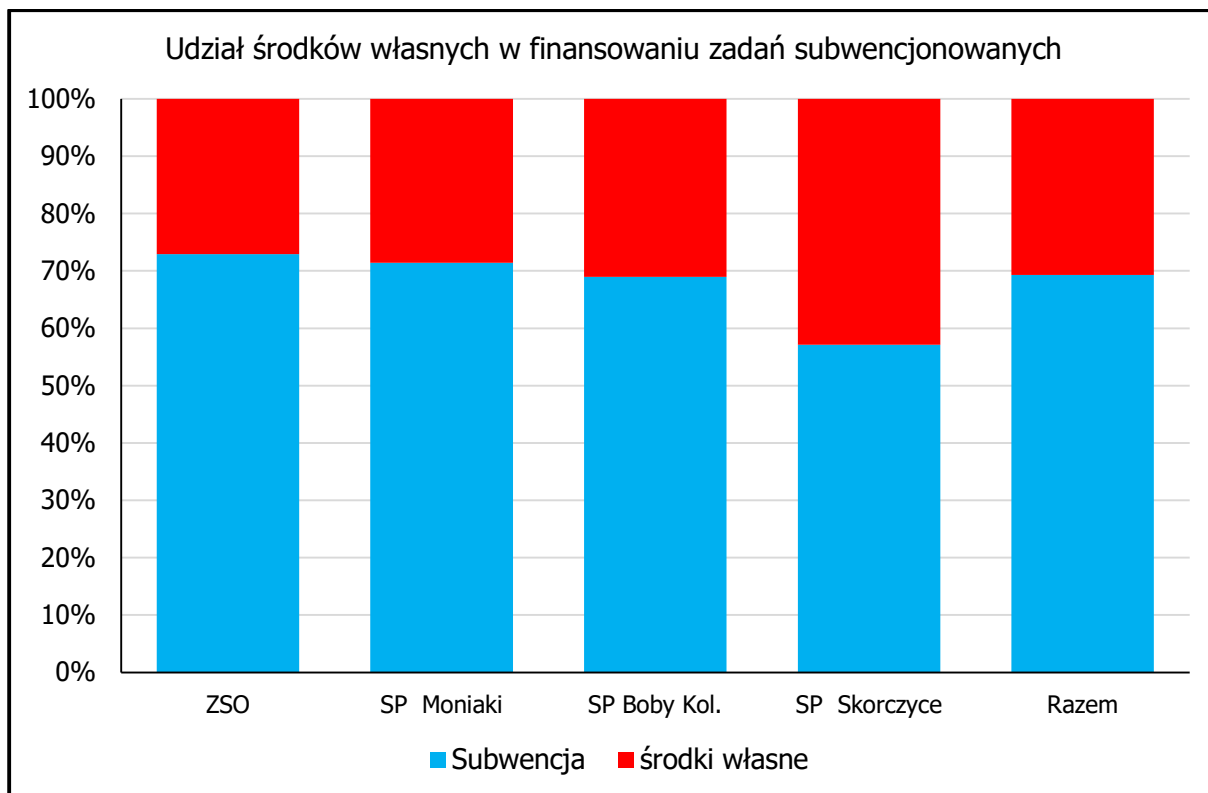

W żadnej ze szkół prowadzonych przez Gminę Urzędów planowane wydatki subwencionowane na 2019 r nie zostaną pokryte otrzymaną subwencją. Różnica w wysokości wydatków i subwencji pokrywana jest z dochodów własnych Gminy Urzędów. Największy udział dopłaty samorządu w sumie wydatków w procentach występuje :

- W Szkole Podstawowej w Skorzycach – 0,724 mln zł (42,87%) wszystkich wydatków
- W Szkole Podstawowej w Bobach Kolonii – 0,357 mln zł (31,02%) wszystkich wydatków
- W szkole Podstawowej w Moniakach – 0,378 mln zł (28,72%) wszystkich wydatków.

Najmniej samorząd dopłaca do wydatków:

- Zespołu Szkół Ogólnokształcących 27,06% (1,35 mln zł)

Ogółem samorząd Gm. Urzędów do pokrycia wydatków subwencionowanych (poza subwencją) „dokłada” – 30,7% tj. 2,81 mln zł. Należy podkreślić, że w powyższej analizie ujęto tylko wydatki subwencionowane księgowane (przyorządkowane) danej szkole. Wydatki subwencionowane dz. 854 (rozdz. 854 16 oraz 854 15 – pomoc materialna dla uczniów oraz 854 01 – świetlica szkolna księgowane są tylko w wydatkach Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie. Wydatki rozdz. 854 01 – Świetlice przyorządkowane są tylko ZSO w Urzędowie. Plan na 2019 rok (stan na 30 września) przewiduje wydatki na poziomie 84,2 tys. zł. Prowadzi to do wniosku, że świetlica funkcjonuje tylko w Zespole Szkół Ogólnokształcących. Arkusze organizacyjne na rok szkolny 2019/2020 przewidują jednak funkcjonowanie świetlic w każdej szkole prowadzonej przez Gminę Urzędów; zespół ekspertów nie zna merytorycznego uzasadnienia takiego sposobu księgowania wydatków.

Tabl. Wydatki subwencionowane ogółem dz. 801 i 854 a naliczona subwencja oświatowa w latach 2017-2019 w zł. bez inwestycji.

Dział	Źródło	Rozdział	Nazwa wydatku	2017 r	2018 r	2019 plan III kw.	2020 r. projekt.
801	Subwencja	80101	Szkoły Podstawowe	4659964	5789052	7180565	886789
		80110	Gimnazjum	2271036	1778305	1352590	-
		80120	Liceum Ogólnokształcące	572982	486108	548200	603648
		80146	Dokształcanie	18279	26263	35421	50205
		80149	Specjalna organizacja nauki	77873	93865	59077	-
		80150	Specjalna organizacja nauk	297267	175467	202739	258756
		80152	Podręczniki	-	198110	89766	-
		80153	Pozostała działalność	-	76308	49844	-
		80195	Suma wydatków dz. 801	71620	74705	83490	105526
					7969021	8698183	9601692
		854 01	Świetlice szkolne	62351	6718	84250	-

854	Subwencja	854 15	Pomoc materialna dla uczniów	146128	132409	71986	-
		854 16		31000	37250	33500	-
		854		-	-	612886	-
		Suma wydatków dz. 854			239479	232377	802622
Ogółem (suma dz. 801 i 854)			8208500	8930560	10404314	988600	
Kwota subwencji				7248746	7390142	7330346	6997430
Różnica (wydatki ogółem – subwencja)				959754	1540418	3073968	288857

* bez wydatków inwestycyjnych; Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za lata 2017 i 2018, sprawozdanie RB – 28S plany na 2019 r, po zmianach oraz metryczki subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2019 r. Projekt budżetu na 2020.

Otrzymana przez gminę Urzędów subwencja oświatowa tylko w część pokrywa wydatki subwencionowane działów 801 i 80=54 w analizowanych latach.

Tabl. Udział subwencji oświatowej oraz środków gminy w pokryciu wydatków subwencionowanych wszystkich placówek w Gminie Urzędów działu 801 i 854 w latach 2017 – 2019 (w zł i procentach)

	2017	2018	2019 plan po zmianach III kw.	2020 projekt
Subwencja oświatowa	7 248 746 (88,3%)	7 390 142 82,7%	7 330 346 70,5%	6 997 463 70,7%
Dopłata gminy	959 754 (11,7%)	1 540 418 17,2%	3 073 968 29,5%	2 888 544 29,2%
Wydatki subwencionowane ogółem	8 208 500 100%	8 930 560 100%	10 404 314 100%	9 886 007 100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rb- 27S za lata 2017-2018, 2019 III kw. ora projekt na 2020 r.

Projekt budżetu na 2020 rok nie uwzględnia wydatków rozdz. 80152, 80153 oraz całego działu 854. W perspektywie, po uwzględnieniu w/w wydatków wydatki subwencionowane ogółem będą wyższe, a co za tym idzie udział subwencji oświatowej w pokryciu wydatków subwencionowanych będzie niższy. Wzrośnie udział pomiędzy gminnych „dopłat”

W latach 2017-2019 (plan po zmianach na 30.09.2019) maleje udział subwencji oświatowej w pokryciu wydatków subwencionowanych działu 801 i 854. W 2017 r. subwencja pokrywała blisko 88% wydatków subwencionowanych, zgodnie z planem na 2019 r będzie to już tylko 70%. Rośnie udział własnych gminy w pokryciu wydatków subwencionowanych.

W 2017 roku udział samorządu (dopłata) wynosił zaledwie 11,7 % zaś plan na 2019 rok przewiduje już prawie 30% dofinansowania wydatków subwencionowanych. Projekt na 2020 rok (bez wydatków rozdz. 80152, 80153, dz. 854) – zakłada udział środków gminnych na poziomie roku 2019 (plan) to jest 29,2 %. W ocenie ekspertów osiągnię poziom powyżej 30%.

Rosnący udział środków gminnych sugeruje konieczność wprowadzenia programu oszczędnościowego dla oświaty.

Stopień pokrycia wydatków oświatowych subwencionowanych działu 801 i 854 częścią oświatową subwencji ogólnej w latach 2017 – 2019 pl. po zm. III kw., 2020 projekt.

Wo – wydatki oświatowe subwencionowane dz. 801, 8054

Pwo (2017) –	88,3%
Pwo (2018) –	82,7%
Pwo (2019 plan) –	70,5%
Pwo (2020 projekt) –	70,7%

W dalszej kolejności przeanalizowano wydatki niesubwencjonowane w latach 2017-2019 III kw. 2020 projekt.

Tabl. Wydatki niesubwencjonowane ogółem działu 801 placówek oświatowych Gminy Urzędów w latach 2017 – 2019 oraz 2020 projekt.

Dział	Źródło finansowania	Rozdział	Nazwa wydatku	2017	2018	2019 plan III kw.	2020 Projekt
801	Zadania własne; środki budżetu gminy.	80103*	Oddziały „0” przy SP	965491	879919	8931174	930 881
		80104*	Przedszkola	1008734	1114644	1318832	1 495 094
		80106	Inne formy wychowania przedszkolnego	1214	-	-	-
		80113	Dowożenie uczniów	95074	78969	80000	90 000
		80148	Stołówki	215432	254087	258030	299 484
		Razem			2285945	2327619	2550036

* bez wydatków inwestycyjnych. Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za lata 2017 i 2018, sprawozdanie Rb 28S, planu po zmianach na 2019 r III kw. Projekt 2020.

W badanych latach rosną wydatki niesubwencjonowane w każdym analizowanych rozdziale działu 801. Znaczący wzrost odnotowujemy w rozdz. 80104 – Przedszkola. W 2017 roku samorząd wydał na ten cel ponad 1 mln zł. Plan po zmianach na 2019 rok zakładał wydatki na poziomie ponad 1,31 mln zł. Projekt budżetu na 2020 to ponad 2,8 mln zł.

W kolejnej tabeli zestawiono wydatki inwestycyjne budżetu Gminy Urzędów związane z oświatą.

Tabl. Wydatki inwestycyjne Gminy Urzędów zadania związane z funkcjonowaniem oświaty w latach 2017-2019, projekt 2020.

Rozdział	Nazwa	2017	2018	2019 plan po zmianach	2020 projekt
80101	Szkoły Podstawowe	300	10030	70000	1410189
80104	Przedszkola	-	-	-	-
80195	Pozostała działalność	-	-	-	-
razem		300	10030	70000	1410189

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za lata 2017 i 2018 sprawozdanie Rb 28S, planu po zmianach na 2019 r.

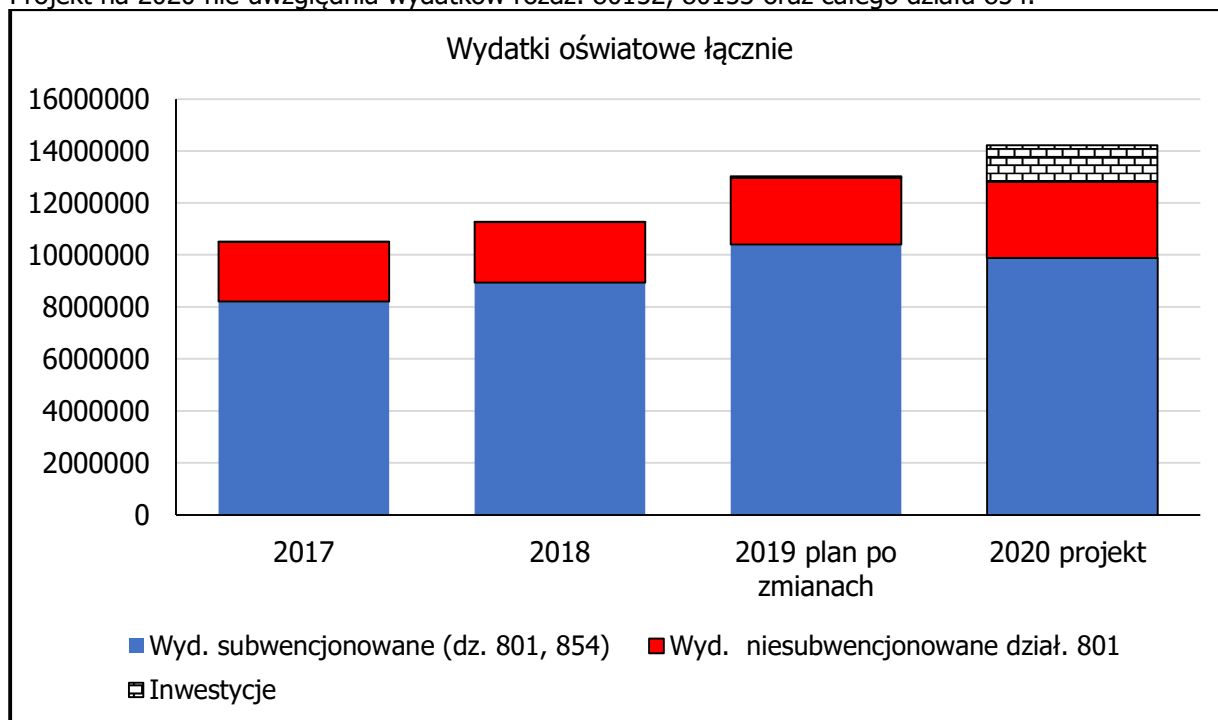
Prowadzenie i finansowanie inwestycji należy do zadań własnych samorządu. **Inwestycje to zadanie niesubwencjonowane.** Jednostki samorządu terytorialnego środki finansowe na prowadzenie inwestycji mogą pozyskiwać z programów UE, krajowych (dotacje), darowizn itp. W latach 2017-2019 (plan po zmianach) rosła kwota środków przeznaczonych na poprawę infrastruktury oświatowej. W 2017 roku na ten cel wydatkowano 300 zł, według planu w 2019 r będzie to 70 tys. zł natomiast projekt na 2020 – 1,41 mln zł. W kolejnej tabeli zestawiono wszystkie wydatki związane z realizacją zadań oświatowych- subwencjonowanych, niesubwencjonowanych i inwestycyjnych.

Tabl. Wydatki Gminy Urzędów na zadania związane z funkcjonowaniem oświaty w latach 2017-2019 w zł. projekt 2020.

Nazwa	2017	2018	2019 plan po zmianach	2020 projekt
Wydatki subwencjonowane (dz. 801, dz. 854)	8208500	8930560	10404314	9886007
Wydatki niesubwencjonowane dział. 801	2285945	2327619	2550036	2921459
Inwestycje	300	10030	70000	1410189
Ogółem	10 494 745	11 268 209	13 024 350	14 217 655

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy Urzędów za lata 2017 i 2018 sprawozdanie Rb-28S, planu po zmianach 2019 r.

Projekt na 2020 nie uwzględnia wydatków rozdz. 80152, 80153 oraz całego działu 854.

Wydatki na oświatę w Gminie Urzędów w latach 2017-2019 (plan po zmianach) oraz w planie na 2020 są coraz wyższe. Rosną wydatki subwencjonowane i niesubwencjonowane (w tym inwestycje).

Koszty kształcenia uczniów

W kolejnej części dokumentu eksperci dokonali porównania średniego kosztu kształcenia (wydatku w przeliczeniu na 1 ucznia) szkół prowadzonych przez Gminę Urzędów w latach 2017-2019.

Tabl. Średni wydatek na ucznia w placówkach prowadzonych przez Gminę Urzędów latach 2018-2019 w zł.

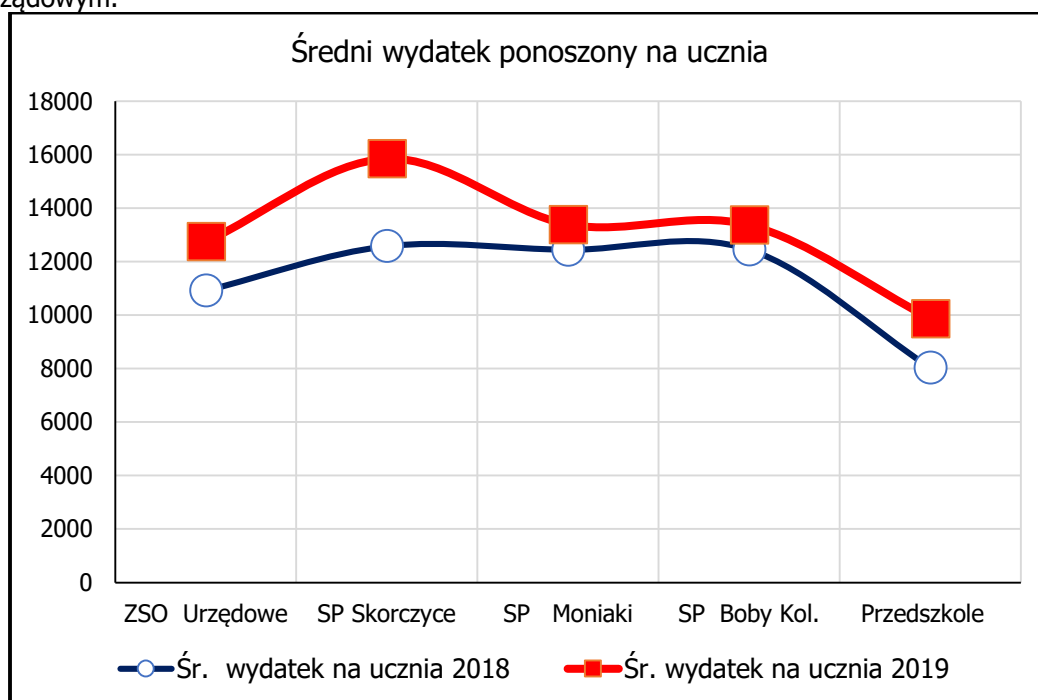
Nazwa placówki	2018 r.			2019 r plan po zmianach			Różnica 2019-2018- średni wydatek na ucznia
	Wydatki ogółem ** w zł	Liczba uczniów*	Średni wydatek na ucznia w zł.	Wydatki ogółem ** w zł	Liczba uczniów*	Średni wydatek na ucznia w zł.	
ZSO w Urzędowie	5046051	462	10922	5407749	424	12754	1832
SP w Skorczycach	1786831	142	12583	1966098	124	15855	3272
SP w Moniakach	1331554	107	12444	1473161	110	13392	948
SP w Bobach Kolonii	1170643	94	12453	13775570	103	13374	1778
Razem	9335079	805	11596	10224578	761	13435	1839
Przedszkole samorządowe	835746	104	8036	917836	93	9869	1833

* łącznie szkoła podstawowa, oddział „0” i gimnazjum, LO (2018/19), ** bez wydatków inwestycyjnych (wydatki inwestycyjne mają charakter incydentalny, ich uwzględnienie zniekształca skalę porównawczą. Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawdzania Rb 28S 2019 planu po zmianach na 2019 r III oraz sprawozdania SIO z lata 2017, 2018,

Planowany średni wydatek na ucznia w 2019 r rośnie w stosunku do wykonania 2018 r we wszystkich placówkach prowadzonych przez Gminę Urzędów.

Najbardziej wydatki te wzrastają w szkole podstawowej w Skorczycach (o ponad 3,2 tys. zł) oraz w Zespole szkół Ogólnokształcących o ponad 1,8 tys. zł). Najmniej w Szkole Podstawowej w Moniakach – 948 zł. Średnio w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę średni wydatek na

ucznia w 2019 roku w stosunku do roku 2018 wzrósł o 1839 zł. Podobny wzrost nastąpił w Przedszkolu Samorządowym.

W dalszej analizie przedstawiono źródła finansowania zadań oświatowych w Gminie Urzędów w rozbiciu na poszczególne placówki.

Tabl. Struktura pokrycia wydatków ogółem placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów w 2019 w zł.

Nazwa placówki	Wydatki ogółem	subwencja	Dochody własne placówek w tym dotacje	Gmina
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie	5 407 749	3 727 959		
Szkoła Podstawowa w Skorzycach	1 966 098	1 010 888	} dz. 8041 217213	
Szkoła Podstawowa w Moniakach	1 473 161	969 044		
Szkoła Podstawowa w Bobach Kol.	1 377 570	893 730		} dz. 854 466725
Przedszkole Samorządowe w Urzędowie	917 836	89 548	261438	566 850
		60,5%	8,48 %	31,46 %
Razem	11 142 414	6 691 169	945376	3 505 869

* subwencionowane, niesubwencionowane (bez inwestycji); ** w tym 801 03, 801 04 (0660, 0670 – opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego, opłata za wyżywienie)

Dotację dotyczą przede wszystkim środków otrzymywanych przez samorząd z budżetu Państwa na finansowanie wychowania przedszkolnego dla dzieci 3-5 lat oraz dotacje otrzymywane od innych gmin za dzieci uczęszczające do przedszkola gm. Urzędów.

Wydatki ogółem subwencionowane i niesubwencionowane poszczególnych placówek oświatowych prowadzonych przez gminę Urzędów w 2019 roku (według planu po zmianach na 30.09.2019r) pokrywane są z kilku źródeł tj. subwencji, dotacji, dochodów własnych placówek oraz budżetu j.s.t.

Udział poszczególnych źródeł w finansowaniu wydatków poszczególnych szkół jest różny tj.:

- Subwencja pokrywa – 60,5 % kosztów

- Dochody własne, w tym dotacje – 8,48%
- Budżet gminy – 31,48%

W gminie Urzędów wydatki oświatowe ogółem placówek prowadzonych przez j.s.t w 60% finansowane są przez subwencję oświatową, natomiast 31,48% to środki samorządu a 8,48% to dochody własne jednostek (przede wszystkim opłaty ponoszone przez rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie) oraz dotacje z budżetu państwa (dotacje na dzieci 3-5 lat oddziałach przedszkolnych przedszkolach)

Podsumowanie

1. W gminie Urzędów wydatki dz. 854 (rozdz. 854 01 – świetlice, 854 15, 854 15 – pomoc materialna) księgowane są tylko w ZSO w Urzędowie. Wspólne księgowanie wydatków szkół filialnych ZSO w Urzędowie nie pozwala na określenie kosztów jednostkowych (wydatków na ucznia) w tych placówkach.
2. Wydatki na poszczególne placówki są zróżnicowane, uzależnione przede wszystkim od ilości uczniów i ilości godzin przewidzianych w zatwierdzonych arkuszach organizacyjnych.
3. Otrzymana subwencja oświatowa na 2019 r tylko w części pokrywa wydatki subwencionowane. Największy stopień pokrycia wydatków subwencją w procentach występuje w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie ok – 73%, Szkole Podstawowej w Moniakach – 71,2%. Najmniejszy w Szkole Podstawowej w Skorczykach 57,1%.
4. Wydatki poszczególnych szkół bez ZSO Urzędów będą wyższe jeżeli uwzględnimy w nich wydatki księgowane wspólnie – dz. 854 – Edukacyjna Opieka Wychowawcza (świetlice, pomoc materialna dla uczniów).
5. Samorząd w 2019 roku do wydatków ogółem szkół prowadzonych przez Gminę dołoży kwotę bliską 3,5 mln zł co stanowi 31,4% wydatków ogółem.
6. Podkreślić należy, że gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Zgodnie z p. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203) – „środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w np. 11 ust. 2-4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2016r., poz. 59), w tym na wynagrodzenie nauczycieli oraz utrzymanie placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego”. Powtórzeniem tych przepisów jest zapis zawarty w np. 30 ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017r., poz. 1189). Zgodnie z tym przepisem, środki niezbędne na średnie wynagrodzenie nauczycieli, o których mowa w np. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, wraz z wydatkami pochodnymi od wynagrodzeń, środki na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o których mowa w np. 53 ust. 1 tej ustawy oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego, o których mowa w np. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela, zagwarantowane są przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z np. 167 ust. 2 Konstytucji RP dochodami jednostek samorządu terytorialnego są: dochody własne, subwencje ogólne (w tym część oświatowa tej subwencji) oraz dotacje z budżetu państwa. Warto podkreślić, że żaden z powyższych przepisów nie zapewnia, że subwencja z budżetu państwa ma pokrywać w całości wydatki oświatowe jednostek samorządu terytorialnego. Stanowi ona jedno ze źródeł finansowania tych zadań, obok innych dochodów jednostek samorządu terytorialnego. W świetle obowiązujących przepisów, jedynym punktem odniesienia w zakresie bilansowania środków na zadania własne (w tym zadania oświatowe) mogą być łączne dochody danego samorządu terytorialnego, a nie tylko część oświatowa subwencji ogólnej, która jest jedynie jednym ze źródeł dochodów” – pismo MEN, DWST-WSST.356.2815.2018.MN z dnia 16 lutego 2018r.
7. Koszty jednostkowe utrzymania ucznia/dziecka w placówkach oświatowych Gminy Urzędów kształtują się na wysokim poziomie. Szczególnie wysoki koszt jednostkowy (pl. Po zm. 2019 III kw.) występuje w Szkole Podstawowej w Skorczykach 15,85 tys. zł/ucznia, Szkole Podstawowej w Moniakach 13,39 tys. zł/ucznia i Szkole Podstawowej w Bobach Kolonii – 13,37 tys./ ucznia.
8. Główną przyczyną takiego stanu jest przede wszystkim :
 - Niewydolna sieć organizacyjna szkół prowadzonych przez gm. Urzędów, która nie dostosowana jest do realiów. Na 6 szkół podstawowych cztery, w tym 2 filie w Bęczynie i

Rankowskim, to tzw. małe szkoły (rok szkolny 2019/20) – SP w Skorczycach, Bobach Kolonii, Bęczynie, Rankowskim.

- Mała liczba uczniów w szkołach, co przekłada się na małe liczne klasy,
 - Duża liczba oddziałów, godzin lekcyjnych nauczycielskich, co powoduje dużą liczbę etatów,
 - Duża liczba nauczycieli w osobach 125 (w tym 34 niepełno zadaniowych), średni w Gminie Urzędów w roku szkolnym 2018/2019 na jednego nauczyciela (etat) przypada 8,19 uczniów.
9. Kluczem do efektywnego wykorzystania środków pochodzących z subwencji, jak również do ograniczenia wydatków w jednostce w ogóle, jest zoptymalizowanie liczby uczniów w oddziale. Optymalna liczba uczniów w klasie(24 – 26) umożliwi w pełni wykorzystanie subwencji oświatowej, która tym samym powinna wystarczyć na subwencionowane wydatki w oświacie. Optymalizacja liczby uczniów w oddziale może odbywać się zarówno w ramach szkoły, ale również w ramach gminy (np. likwidacja niektórych szkół). W Gminie Urzędów optymalizacja w ramach szkoły, może się odbyć jedynie w ZSO w pozostałych nie jest możliwa, gdyż są one placówkami małymi, jednociągowymi. Należy podkreślić, że mniejsza liczba oddziałów oznacza mniejszą liczbę potrzebnych do realizacji programu oświatowego etatów nauczycielskich. .
10. Zdaniem ekspertów opracowujących analizę oszczędności w oświacie można wygenerować tylko poprzez restrukturyzację wydatków na wynagrodzenia. Jest to wymuszone strukturą wydatków w każdej szkole, wśród których ponad 80% stanowią wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Inne próby działań oszczędnościowych, choć wskazane, np. ograniczenie zakupów materiałów, wyposażenia itp. są jedynie działaniami pozornymi, które nie przyniosą znaczących oszczędności.

Uczniowie i dzieci placówek oświatowych w latach 2016/2017-2018/2019.

Celem poniższej analizy jest:

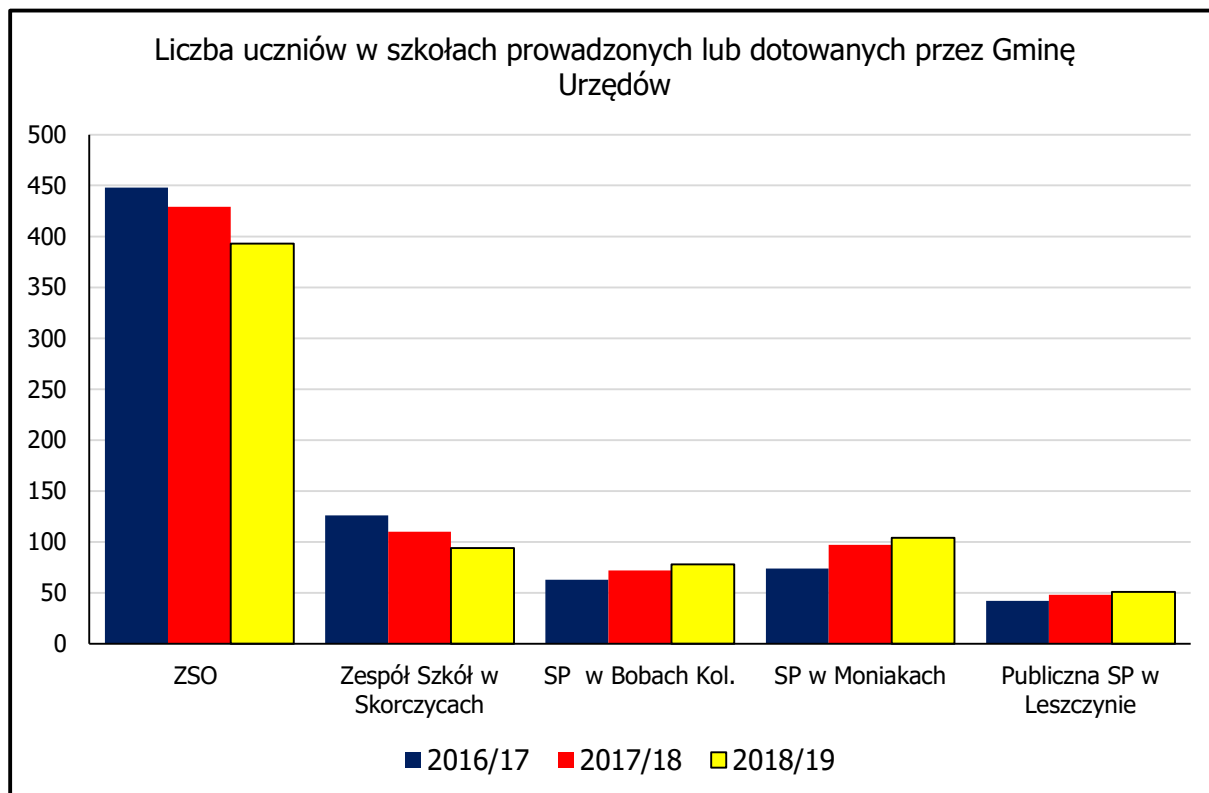
1. Ustalenie liczby uczniów w poszczególnych typach szkół i oddziałach (klasach) w oparciu o sprawozdanie SIO (spis na 30 września 2016, 2017, i 2018 roku).
2. Określenie wskaźnika liczby uczniów na oddział
3. Porównanie danych zawartych w metryczce subwencji oświatowej Gminy Urzędów na 2018 rok. Z danymi sprawozdawczymi SIO (spis na 30 września 2017 r)

Tabl. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w latach 2016/17-2018/19.

Nazwa placówki	2016/17 klasy I-VI		2017/18 Klasy I-VII		2018/19 Klasy I-VIII	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
ZSO	448	25	429	24	393	23
Szkoła Podstawowa	208	13	250	15	277	17
Gimnazjum	176	9	117	6	60	3
Liceum Ogólnokształcące	64	3	65	3	56	3
Zespół Szkół w Skorczycach	126	9	110	9	94	9
Szkoła Podstawowa	62	6	71	7	78	8
Gimnazjum	64	3	39	2	16	1
SP w Bobach Kol.	63	5	72	6	78	7
SP w Moniakach	74	6	97	7	104	8
Razem Szkoły prowadzone przez J.s.t	711	45	708	46	669	47
Publiczna SP w Leszczynie	42	6	48	7	51	5
Ogółem	753	51	756	53	720	55
-Szkoła Podst.	449	36	538	42	588	48
- Gimnazja	240	12	156	8	76	4
-Liceum	64	3	62	3	56	3
Ogólnoksz.						

Źródło: Obliczenia własne w oparciu o sprawozdanie SIO – spis na 30 września 2016, 2017 i 2018 r.

Lata 2016/17, 2017/18, 2018/19 to okres reformy oświatowej, której celem była likwidacja gimnazjów z dniem 31 sierpnia 2019 r oraz reforma szkolnictwa podstawowego utworzenie szkół podstawowych z klasami I – VIII. We wspomnianym okresie sukcesywnie zwiększała się liczba klas w szkołach podstawowych a malała w gimnazjach. Liczba uczniów w placówkach oświatowych na terenie Gminy Urzędów w okresie 2016/2017-2018/2019 została przedstawiona na kolejnym wykresie i schemacie.

W latach 2016/2017 – 2018/2019 liczba uczniów zmalała w :

- ZSO w Urzędowie z 448 do 393
- SP w Skorczycach z 126 do 94

Główną przyczyną spadku liczby uczniów była sukcesywna likwidacja gimnazjów.

Liczebność wzrosła w :

- SP w Bobach Kolonii z 63 do 78
- SP w Moniakach z 74 do 104

Liczba uczniów w szkołach Gminy Urzędów w roku szkolnym 2018/2019:

Liczba uczniów ogółem		
669		
Szkoły Podstawowe	Gimnazja	Liceum
537	76	56

Ogólna liczba uczniów (w szkołach podstawowych, gimnazjum i liceum ogólnokształcącym) w latach 2016/2017 – 2018/2019 maleje z 711 do 669. W szkołach podstawowych rośnie z 407 do 537, natomiast w gimnazjum zmalała z 240 do 76 (z dniem 31 sierpnia gimnazja uległy likwidacji).

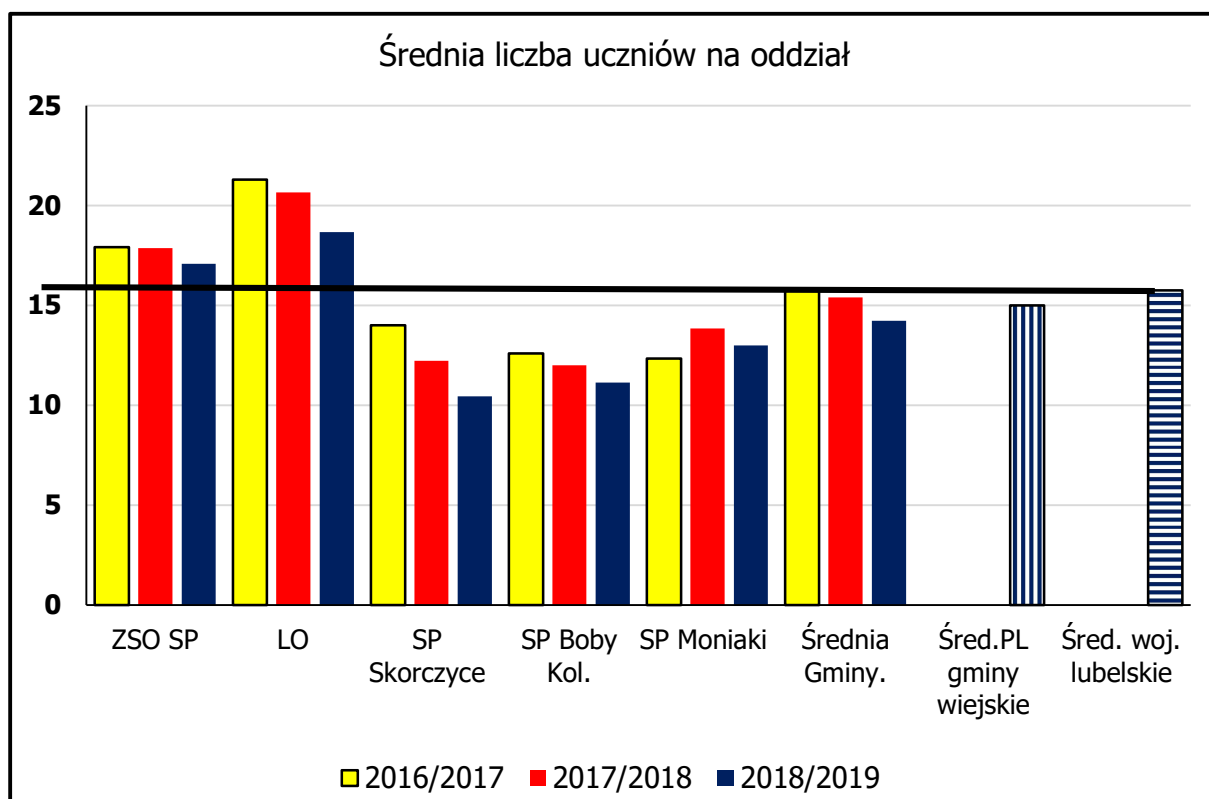
W dalszej części opracowania analizie poddano średnią liczbę uczniów przypadającą na oddział w szkołach prowadzonych przez Gminę Urzędów decydujące znaczenie dla relacji między wysokością naliczonej dla jst subwencji a wysokością wydatków na oświatę. Wskaźnik jest równy ilorazowi liczby uczniów i liczby oddziałów klasowych.

Tabl. Liczba uczniów przypadająca na oddział prowadzonych przez gminę Urzędów w latach 2016/2017- 2018/2019

Nazwa placówki	Średnia liczba uczniów w oddziale*		
	2016/2017	2017/2018	2018/2019
ZSO	17,92	17,87	17,08
Szkoła Podstawowa	16	16,66	16,29
Gimnazjum	19,55	19,5	20
Liceum Ogólnokształcące	21,3	20,66	18,66
Szkoła Podstawowa w Skorczycach	14	12,22	10,44
Szkoła Podstawowa.	10,33	10,14	9,75
Gimnazjum.	21,33	19,5	16
Szkoła Podstawowa w Bobach Kolonii	12,6	12	11,14
Szkoła Podstawowa w Moniakach	12,33	13,85	13,00
Średnia w szkołach Gminy.	15,8	15,39	14,23
Średnia w Polsce gminy wiejskie			15
Średnia woj. lubelskie			15,76

Bez oddziałów „0”, źródło opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO spis na 30 września 2016, 2017 i 2018.

W szkołach prowadzonych przez samorząd Gminy Urzędów liczba uczniów w oddziale klasowym jest bardzo zróżnicowana. Najmniej uczniów uczy się w klasach Szkoły Podstawowej w Skorczycach = następnie w Szkole Podstawowej w Bobach Kolonii – 11,14. Najwięcej w Szkole Podstawowej (ZSO) w Urzędowie ponad 16 uczniów (16,29), następnie w Szkole Podstawowej w Moniakach – 13. W szkołach podstawowych w Skorczycach i Bobach Kolonii w analizowanych latach obserwuje się lekki spadek średniej liczby uczniów w klasie. W SP (ZSO) w Urzędowie liczba uczniów przypadająca na oddział lekko rośnie.

Średnia liczba uczniów ucząca się w klasach szkół Gminy Urzędów w roku szkolnym 2018/2019 wynosi 14,23 i jest najniższa na przestrzeni ostatnich lat. Niższy od średniej wskaźnik występuje we wszystkich szkołach podstawowych poza ZSO w Urzędowie.

Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym w Polsce według Ośrodka Rozwoju Edukacji (Wskaźniki Oświatowe, monitorowanie pracy szkół, Przemysław Wantuch) wynosi 18,90. W roku szkolnym 2018/2019 w Gminie Urzędów żadna ze Szkół nie przekroczyła wskaźnika ORE. Według GUS (Oświatowa i Wychowanie w roku szkolnym 2018/2019, Warszawa, Gdańsk 2019) średnio w podstawowych szkołach wiejskich w Polsce było 15 uczniów na oddział, a w woj. lubelskim 15,76. Jedynie SP w Urzędowie przekracza te wartości.

Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym jest najważniejszym wyznacznikiem jednostkowych kosztów nauczania i wydatków oświatowych w przeliczeniu na jednego ucznia. Średnia wielkość oddziału klasowego ma bezpośredni wpływ na koszty prowadzenia szkół, jest więc szczególnie ważna dla organów prowadzących. Samorząd musi monitorować tworzenie oddziałów klasowych w szkołach, zwłaszcza klas pierwszych, aby przeciwdziałać nadmiernemu zmniejszaniu w nich liczby uczniów, co dzieje się, gdy szkoły utrzymują niezmienną liczbę oddziałów pomimo zmniejszającej się liczby uczniów. Samorząd powinien systematycznie porównywać średnią wielkość oddziałów klasowych w swoich szkołach i analizować, czy występujące między nimi różnice są uzasadnione i powinny zostać utrzymane, czy też są nieuzasadnione i wymagają interwencji organu prowadzącego. Akceptując arkusz organizacyjny szkoły samorząd podejmuje decyzję o organizacji pracy w prowadzonych przez siebie szkołach, w tym o liczbie oddziałów. Monitorowanie wskaźnika liczby uczniów na oddział jest istotnym elementem kontroli zarządczej i analizy racjonalności ich wielkości.

Na kolejnych stronach opracowania poddano analizie liczbę dzieci objętą wychowaniem przedszkolnym w Gminie Urzędów w latach 2017/2018 i 2018/2019.

Wychowanie przedszkolne (dzieci 3-6 lat) realizowane może być w:

- przedszkolach
- oddziałach „0” przy szkołach podstawowych
- innych formach wychowania przedszkolnego — punktach przedszkolnych.

Wymienione placówki mogą być prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego lub inne osoby prawne, fizyczne niebędące jst.

§ 5 ust. 1 Rozporządzenia MEN z dnia 17 marca 2017 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. 2017 r. poz. 649 z późn. zm.) stanowi, że liczba dzieci w oddziale przedszkola nie może wynosić więcej niż 25.

Liczbę dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w Gminie Urzędów w roku szkolnym 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019 ujęto w poniższej tabeli i na rysunku.

Tabl. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w placówkach oświatowych Gminy Urzędów w roku szkolny 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019.

Nazwa	2016/2017		2017/2018		2018/2019	
	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów
Oddział „0” w SP w Urzędowie	P „0” - 14 „0” - 24	1 2	P „0” - 11 „0” - 22	1 2	P „0” - 14 „0” - 17	1 2
razem	38	3	33	3	31	3
Oddział „0” w SP w Skorczykach	P „0” - 8 „0” - 8	- 1	P „0” - 16 „0” - 16	1 1	P „0” - 14 „0” - 16	1 1
razem	16	1	32	2	30	2
Oddział „0” w SP w Bobach Kolonii	P „0” -13 „0” - 9	1 1	P „0” - 14 „0” - 8	1 1	P „0” - 14 „0” - 11	1 1
razem	22	2	22	2	25	2
Oddział „0” w SP w Moniakach	P „0” - - „0” - 16	- 1	P „0” - „0” - 10	- 1	P „0” - „0” - 6	- 1

razem	16	1	10	1	6	1
Razem oddziały „0” przy SP	P „0” - 35 „0” - 57	2 5	P „0” - 41 „0” - 56	3 5	P „0” - 42 „0” - 50	3 5
razem	92	7	97	8	92	8
Przedszkole Publ. w Urzędowie	P „0” -88 „0” - 18	4 1	P „0” - 87 „0” - 17	4 1	P „0” -72 „0” - 21	4 1
razem	136	5	104	5	93	5
Razem placówki gminne	P „0” - 123 „0” - 75	6 6	P „0” - 128 „0” - 73	7 6	P „0” - 114 „0” - 71	7 6
razem	198	12	201	13	185	13
Oddz. „0” Publ. Szk. Podst. w Leszczynie	P „0” - 18 „0” - 11	1 1	P „0” - - „0” - 27	- 2	P „0” - „0” - 15	- 1
razem	29	2	27	2	15	1
Publ. Przedszk. W Leszczynie	-	-	-	-	P „0” -13 „0” -	1 -
razem					13	1
Niepubliczne Przedszkole Gwiazdeczka W Wierzbicy Kol.	P „0” - 21 „0” - 14	2 1	P „0” - 16 „0” - 14	1 1	P „0” -26 „0” - 8	2 1
razem	35	3	30	2	34	3
Ogółem	P „0” - 162 „0” - 100 262	9 8 17	P „0” - 144 „0” - 114 258	8 9 17	P „0” - 153 „0” - 94 247	10 8 18

[P „0”] oznacza poniżej poziomu 0; Źródło: Sprawozdanie Sio – spis na 30 września 2016-2018.

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	
247	
Placówki prowadzone przez samorząd	Placówki prowadzone przez osoby inne niż jst
185	62
74,89%	25,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – spis na 30 września 2018 r.

W Gminie Urzędów na 247 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym 2018/19 do placówki prowadzonych przez jst (przedszkole samorządowe, oddziały „0” przy szkołach podstawowych). Do placówek prowadzonych przez stowarzyszenie uczęszcza 62 dzieci, co stanowi niespełna 25%. W ogólnej liczbie dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w całej gminie dzieci uczęszczające do oddziałów „ 0” (6 lat i więcej) stanowią 38% (94 dzieci), dzieci w wieku 3-5 lat uczęszczających do oddziałów tzw. poniżej „0” jest 153 co stanowi ok. 62% ogółu.

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym ogółem	
247	
Poniżej „0” – 153	Poziom „0” – 94
62%	38%

W latach 2016/17 – 2018/19 – liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gm. Urzędów wykazuje tendencję malejącą. W 2016/17 wychowaniem przedszkolnym objętych było 262, w 2018/19 – 247.

Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych (awanse/etaty/osoby/ liczba uczniów na 1 etat nauczycielski)

Kolejnym bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na system oświaty i mającym duże znaczenie w kształtowaniu wydatków gminy jest struktura zatrudnienia w szkole, uwzględniająca

zarówno kadre pedagogiczną jak i pracowników obsługi. Karta Nauczyciela i wynikające z niej prawa zatrudnionych na jej podstawie pedagogów, które w dużej mierze mają odzwierciedlenie w finansach, stanowią duże obciążenie dla budżetu gminy. Warto zatem zwrócić uwagę na racjonalne zarządzanie zasobami ludzkimi, co w przypadku placówek oświatowych jest wyjątkowo trudne, gdyż w ślad za kadra pedagogiczną podąża, przynajmniej nominalnie, jakość kształcenia.

W strukturze wydatków 801 najbardziej kosztowną pozycją są wynagrodzenia i pochodne. Stanowią one średnio ponad 80% wszystkich wydatków. Znaczna część środków na wynagrodzenia znajduje się w otrzymywanej przez każdą j.s.t subwencji oświatowej będącej częścią subwencji ogólnej. Wysokość subwencji zależy głównie od ilości uczniów, a także od stopnia awansu zawodowego zatrudnionych nauczycieli w placówkach oświatowych danej gminy (wskaźnik Di). Podstawową rozliczenia subwencji oświatowej są dane przekazywane corocznie przez każdą gminę, zawarte w sprawozdaniu SIO – spis na 30 września/10 października danego roku.

Sprawozdawczością SIO – stan na 30 września danego roku objęte są placówki prowadzone przez samorząd ora osoby prawne lub fizyczne inne niż jst. Stowarzyszenia i inne podmioty prowadzą własną politykę kadrową w prowadzonych szkołach, gmina nie ma na to wpływu. W związku z powyższym w dalszej części analizy zespół opracowujący skupia się głównie na placówkach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2016/17 w ujęciu osobowym i etatowym.

Tabl. Liczba stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych Gminy Urzędów w roku szkolnym 2016/2017 (w osobach i etatach).

Nazwa placówki	Liczba stosunków pracy nauczycieli etaty/osoby rok szkolny 2016/17							Ilość etatu na osobę
	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Miłośniany	Dyplomowany	Ogółem etaty	Ogółem osoby	
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie	-	0,6	-	7,59	43,56	51,71 (3,71)	54 (6)	0,95
Zespół Szkół w Skorczycach	-	0,96	0,73	6,00	10,33	18,02 92,02)	20 (4)	0,90
Szkoła Podst. w Bobach Kolonii	-	-	1,49	5,00	3,44	9,93 (1,93)	12 (4)	0,82
Szkoła Podst. w Moniakach	-	-	-	3,25	7,21	10,45 (0,46)	12 (2)	0,87
Razem Szkoły	-	1,52	2,22	21,84	64,54	90,12 (8,12)	98 (16)	0,91
Przedszkole publiczne w Urzędowie	-	-	-	5,04	2,40	7,44 (0,44)	11 (4)	0,67
Razem pl. gminy	-	1,52	2,22	26,88	66,94	97,56 (8,56)	109 (20)	0,89
Publ. SP w Leszczynie	-	2,48	2,92	3,58	1,22	10,20 (2,20)	12 (4)	0,85
Niepubl. Przedszkole Gwiazdeczka Wierzbica Kolonia	-	-	3,08	-	0,08	3,16 (0,16)	5 (2)	0,63
Razem	-	2,48	6,00	3,58	1,30	13,36 (2,36)	17 (6)	0,78
zbiorczo		4,00	8,22	30,46	68,24	110,92 (10,92)	136 (26)	0,88

W nawiasie – liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych. Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – spis na 30 września 2016r.

W roku szkolnym 2016/2017 w placówkach prowadzonych przez Gminę Urzędów zatrudnionych było 109 nauczycieli (w osobach), co w przeliczeniu na etaty stanowiło 97,56 etatu. Wskaźnik

zatrudnienia (Wz), czyli średnia ilość etatu przypadająca na 1 nauczyciela w osobie wyniósł 0,89. W strukturze zatrudnienia najwięcej było nauczycieli dyplomowanych – 66,94 etatu, ponad 26,8 etatów to nauczyciele mianowani.

Od 1 września 2017r w Gminie Urzędów obowiązuje nowa sieć szkół publicznych prowadzonych przez samorząd oraz inne organy, ustalona Uchwałą Nr. XXXVI/232I17 Rady Miejskiej w Urzędowie z dnia 30 marca 2017r. W sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego.

W kolejnej tabeli zestawiono liczbę stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2017/2018 w ujęciu osobowym i etatowym.

Tabl. Liczba stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2017/2018

Nazwa placówki	Liczba stosunków pracy nauczycieli etaty/osoby rok szkolny 2017/18							Ilość etatu na osobę
	Bez stopnia	Stażysta	Kontrak towy	Miano wany	Dyplomo wany	Ogółem etaty	Ogółem osoby	
Zespół Szkół w Urzędowie		0,56	-	4,80	41,65	47,01 (3,01)	50 (6)	0,94
Zespół Szkół w Skorczycach		0,96	0,53	6,00	10,33	17,82 (1,82)	20 (4)	0,89
Szkoła Podst. w Bobach Kolonii		0,11	2,72	5,09	4,22	12,14 (2,14)	17 (7)	0,71
Szkoła Podst. w Moniakach		2,11	-	2,50	10,69	15,30 (1,30)	19 (5)	0,80
Razem Szkoły		3,74	3,25	18,39	6,89	92,27 (8,27)	106 (22)	0,87
Przedszkole publiczne w Urzędowie		-	0,15	5,00	2,33	7,48 (0,48)	11(4)	0,68
Razem pl. gminy		3,74	3,40	23,39	69,22	99,75 (8,75)	117 (26)	0,85
Publ. Szk. Podst. w Leszczynie		0,66	5,72	3,00	1,30	10,68 (1,68)	13 (4)	0,82
Niepubl. Przedszkole Gwiazdeczka Wierzbica Kolonia			2,08	0,05	0,08	2,21 (0,21)	5 (3)	0,44
razem		0,66	7,80	3,05	1,38	12,89 (1,89)	18 (7)	0,71
zbiorczo		4,40	11,2	26,44	70,6	112,64 (10,64)	135 (33)	0,83

(..) – liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych; Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – spis na 30 września 2017r.

W stosunku do roku szkolnego 2016/2017 w roku 2017/2018 (pierwszy rok reformy – kl. VII oraz II – III gimnazjum) liczba nauczycieli wzrosła o 9 osób, co stanowi 1,72 etatów. Wskaźnika zatrudnienia zmniejszył się z 0,88 do 0,83. Dominującą grupą są nauczyciele dyplomowane. **Należy podkreślić, że liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych w roku szkolnym 2017/18 (26) jest o 6 osób większa niż w roku 2016/17 – 20.**

W kolejnej tabeli przedstawiono liczbę stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2018/2019 w ujęciu osobowym i etatowym.

Tabl. Liczba stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych Gminy Urzędów w roku szkolnym 2018/2019 (w osobach i etatach)

Nazwa placówki	Liczba stosunków pracy nauczycieli etaty/osoby rok szkolny 2018/19							Ilość etatu na osobę
	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany.	Dyplomowany	Ogółem etaty	Ogółem osoby	
Zespół Szkół w Urzędowie	-	0,56	-	3,00	42,36	45,92 (1,92)	47 (3)	0,97
Zespół Szkół w Skorczycach	-	1,00	1,60	4,61	12,42	19,63 (2,63)	23 (6)	0,85
Szkoła Podst. w Bobach Kolonii	-	0,22	2,56	6,96	4,36	14,10 (4,10)	20 (10)	0,70
Szkoła Podst. w Moniakach	-	1,00	1,67	3,56	10,80	17,03 (4,03)	24 (11)	0,70
Razem Szkoły	-	2,78	5,83	18,13	69,94	96,68 (12,68)	114 (30)	0,84
Przedszkole publiczne w Urzędowie	-	-	-	5,15	2,36	7,51 (0,51)	11 (4)	0,68
Razem pl. gminy	-	2,78	5,83	23,28	72,3	104,19 (13,19)	125 (34)	0,83
Publ. Szk. Podst. w Leszczynie	-	1,48	4,17	4,00	1,54	11,19 (2,19)	13 (4)	0,86
Publ. Przedszkole w Leszczynie		1,00				1,0	1,0	1
Niepubl. Przedszk. Gwiazdeczka Wierzbica Kolonia	0,08	1,00	2,08-	-	-	3,16 (0,16)	5 (2)	0,63
razem	0,08	3,48	6,25	4,00	1,54	15,35 (2,35)	19 (6)	0,80
zbiorczo	0,08	6,26	12,08	27,28	73,8	119,54 (15,54)	144 (40)	0,83

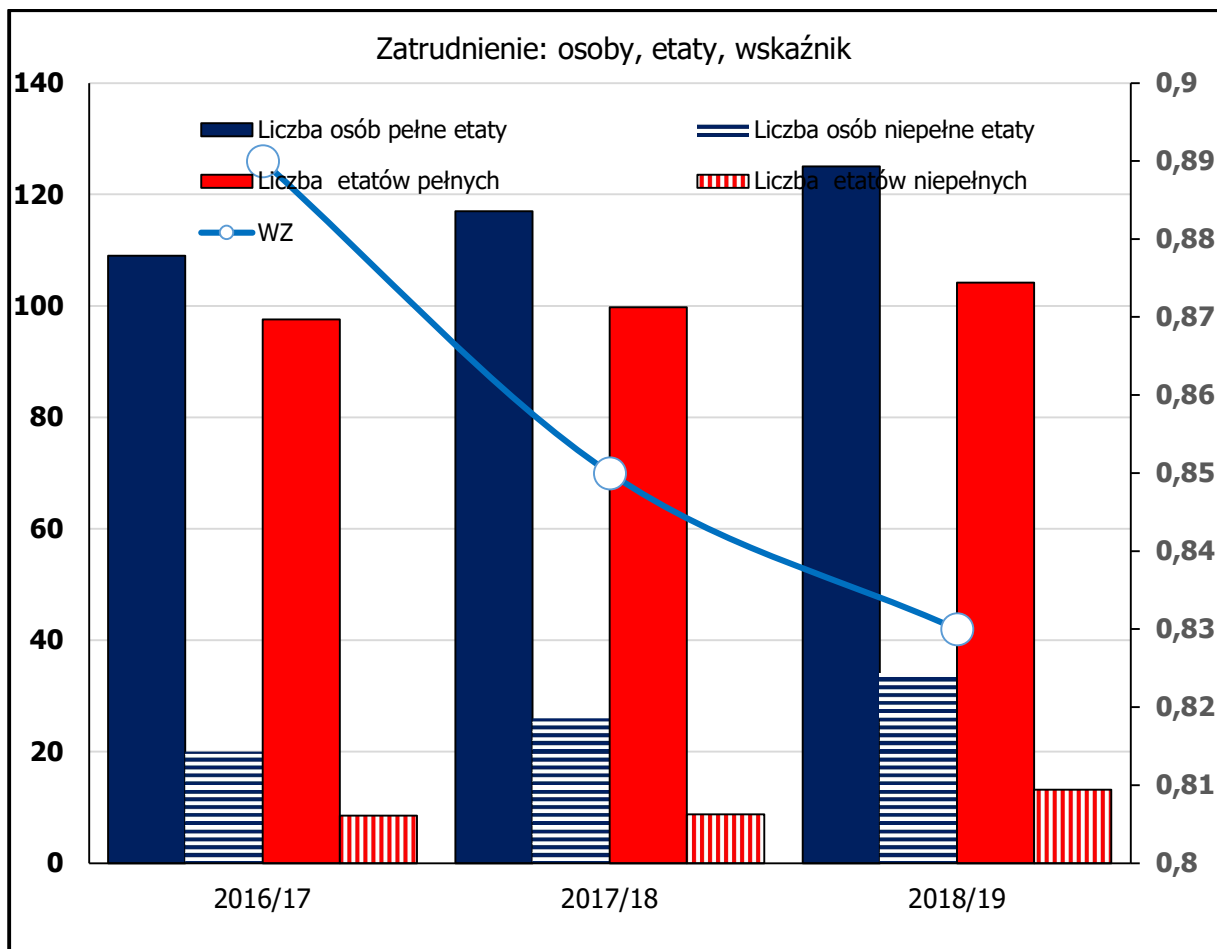
(..) – liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych; Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – spis na 30 września 2018 r.

W roku szkolnym 2018/2019 (drugi rok reformy – kl. VIII oraz III gimnazjum) liczba nauczycieli w placówkach oświatowych prowadzonych przez jst wzrosła do 125 w osobach, co stanowi 104,19 etatów. **Wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom 0,83 i zmalał w stosunku do roku poprzedniego.** Dominującą grupą nauczycieli są nauczyciele dyplomowani, którzy stanowią 69,39% wszystkich zatrudnionych.

Tabl. Ogólna liczba stosunków pracy nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów w latach 2016/2017 – 2018/2019

	2016/17	2017/18	2018/19
Liczba nauczycieli (w osobach)	109 (20)	117 (26)	125 (34)
Liczba nauczycieli (w etatach)	97,56 (8,56)	99,75 (8,75)	104,19 (13,19)
Wskaźnik zatrudnienia	0,89	0,85	0,83

(x) – liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych. Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – spis na 30 września 2016, 2017, 2018 r.

Tabl. Liczba nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych na terenie Gminy Urzędów w zależności od organu prowadzącego w latach 2016/2017 – 2018/2019

Organ Prowadzący	Liczba placówek	Liczba nauczycieli w osobach			Liczba etatów			Wskaźnik zatrudnienia		
		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Gmina Urzędów	5	109	117	125	97,56	99,75	104,19	0,89	0,85	0,83
Inne podmioty niż samorząd	2 od 2019 – 3	17	18	19	13,36	12,89	15,35	0,78	0,71	0,80
Razem	8	126	135	144	110,92	112,64	119,54	0,88	0,83	0,83

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – 30 września 2016, 2017 i 2018 r.

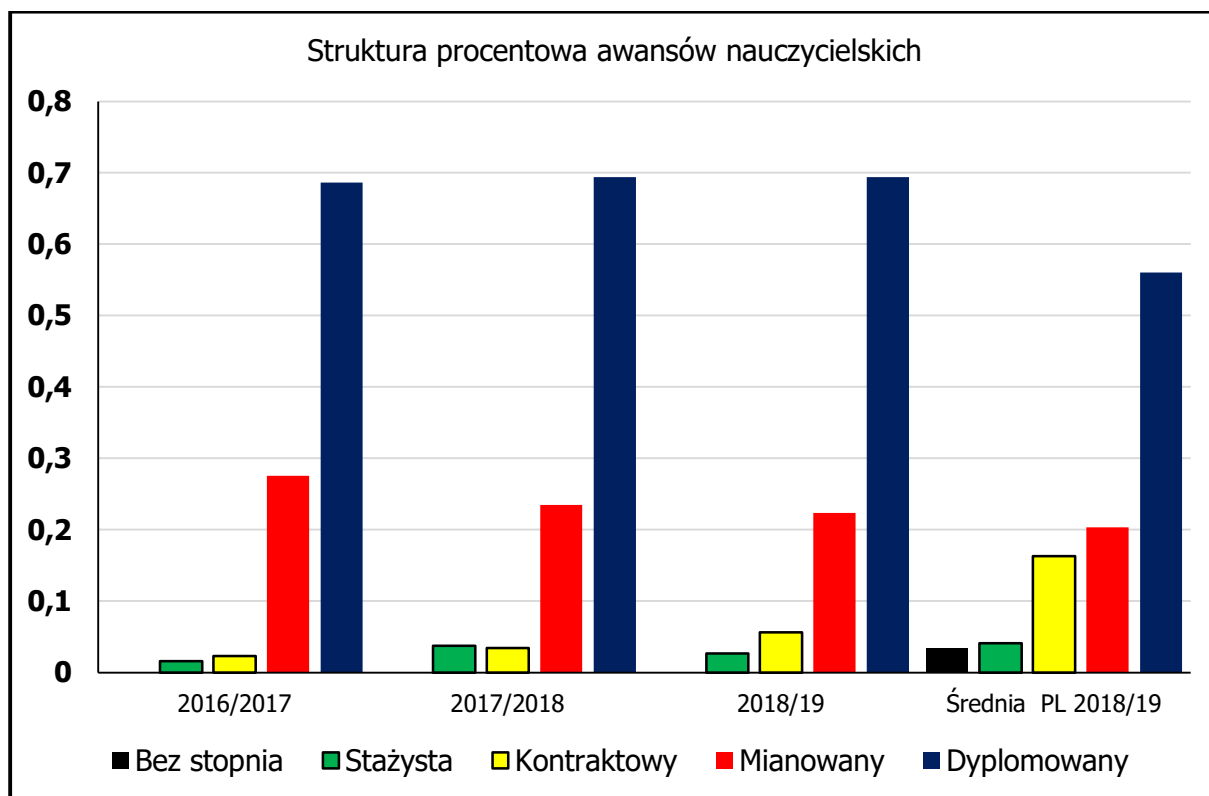
W szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów zarówno liczba nauczycieli w osobach jak i etatach w analizowanych latach wzrasta. Wskaźnik zatrudnienia sukcesywnie maleje z 0,89 do 0,83 i jest na niskim poziomie.

W dalszej kolejności analizie poddano udział poszczególnych stopni awansu zawodowego nauczycieli w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych Gminy Urzędów.

Tabl. Udział poszczególnych stopni awansu zawodowego nauczycieli w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych latach 2016/2017 – 2018/2019 w etatach i procentach.

Rok szkolny	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	Ogółem
2016/2017	-	1,52 (1,55 %)	2,22 (2,27 %)	26,88 (27,55 %)	66,94 (68,61 %)	97,56
2017/2018	-	3,74 (3,74 %)	3,40 (3,40 %)	23,39 (23,44 %)	69,22 (69,39 %)	99,75
2018/2019	-	2,78 (2,66 %)	5,83 (5,59 %)	23,28 (22,34 %)	72,3 (69,39 %)	104,19
Średnia PL	3,3 %	4,1 %	16,3 %	20,3 %	56,0 %	

W latach 2016/2017 – 2018/2019 liczba nauczycieli w etatach rośnie osiągając w roku szkolnym 2018/2019 poziom 104,18 etatów. Liczba nauczycieli dyplomowanych i w roku szkolnym 2018/2019 wynosi ponad 72,3 etatów co stanowi 69,39 ogółu. Kolejną pod względem liczebności grupą są nauczyciele mianowani, których udział stanowi 22,34 %. **Zwraca uwagę różnica między danymi gminnymi a ogólnopolskimi, w tym znacznie mniejszy udział nauczycieli młodszych.**

Warto zauważyć, że obecna sytuacja Gminy pod względem stopni awansu zawodowego nauczycieli kształtuje się pozytywnie. W strukturze awansu zawodowego najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani i mianowani. Taka sytuacja pozytywnie wpływa na wysokość otrzymywanej przez Gminę subwencji oświatowej. Wzrost stopnia awansu, zgodnie ze strukturą algorytmu subwencji oświatowej, przekłada się na wysokość otrzymywanej subwencji. **Należy także zwrócić uwagę na stosunek generowanej subwencji ze względu na stopień awansu zawodowego do rzeczywistych kosztów wynagrodzeń po stronie pracodawcy, które będą rosły wraz ze wzrostem awansu.** Zdaniem zespołu ekspertów opracowujących analizę polityka kadrowa doskonalenia kadry pedagogicznej placówek oświatowych Gminy Urzędów powinna być nakierowana na zdobywanie dodatkowych kwalifikacji nauczycieli do nauczania kilku przedmiotów. Wynika to z dużej liczby nauczycieli niepełnozatrudnionych, stanowiących aż 27,2% wszystkich zatrudnionych w roku szkolnym 2018/2019.

Organ prowadzący ma obowiązek zabezpieczenia funduszy na ten cel w wysokości 1% planowanych rocznych wydatków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Co roku określa również

wysokość dofinansowania do studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich, studiów podyplomowych oraz kursów kwalifikacyjnych. Wsparcie dla nauczycieli powinno być poprzedzone diagnozą potrzeb szkół (jako organizacji uczących się). System doskonalenia powinien funkcjonować w sposób efektywny uwzględniać monitorowanie rezultatów i efektywności kosztowej proponowanych działań.

W Gminie Urzędów wydatki rozdziału 80146 – Doksztalcenie i doskonalenie nauczycieli w latach 2017-2019 (plan po zmianach) kształtowały się w następujący sposób:

- 2017 r (wykonanie) – 18279 zł
- 2018 r (wykonanie) – 26263
- 2019 r (pl. po zm. III kw.) – 35421
- 2020 r (projekt) – 50205

Roczny koszt pracodawcy z tytułu wynagrodzenia w analizowanym okresie nauczyciela kształtował się na poziomie :

- Nauczyciel stażysta 40 tys.. Zł rocznie brutto
- Nauczyciel kontraktowy ok. 45 tys.. Zł rocznie brutto
- Nauczyciel mianowany ok. 52 tys.. Zł rocznie brutto
- Nauczyciel dyplomowany ok. 73 tys.. Zł rocznie brutto

Od 1 września 2019 r w związku z wprowadzoną podwyżką wynagrodzeń dla nauczycieli (o 9,6%) roczny koszt pracodawcy z tego tytułu wzrosła.

Wskaźnik zatrudnienia (WZ) to ilość etatu przypadającego na osobę (nauczyciela). W analizowanych latach ogółem w placówkach prowadzonych przez Gminę wskaźnik ten jest analogiczny i przedstawia się następująco:

- 2016/17 – 0,89
- 2017/18 – 0,85
- 2018/19 – 0,83

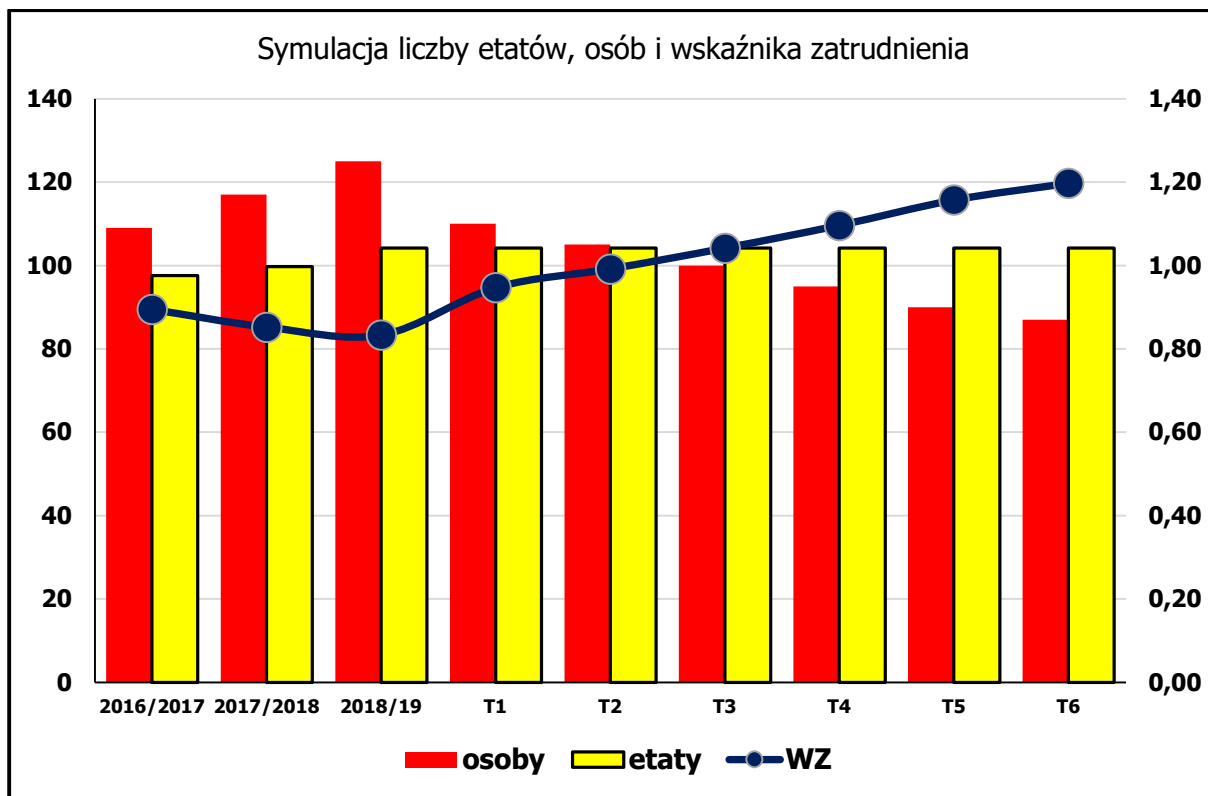
Wskaźnik zatrudnienia (Wz) w placówkach prowadzonych przez Gminę Urzędów kształtuje się na niskim poziomie. Zakładając średnio 18-sto godzinny obowiązkowy wymiar zajęć, jeden nauczyciel (osoba) pracował na:

- 2016/2017 – ok. 16/18 etatu
- 2017/2018 – ok. 15/18 etatu
- 2018/2019 – ok. 15/18 etatu.

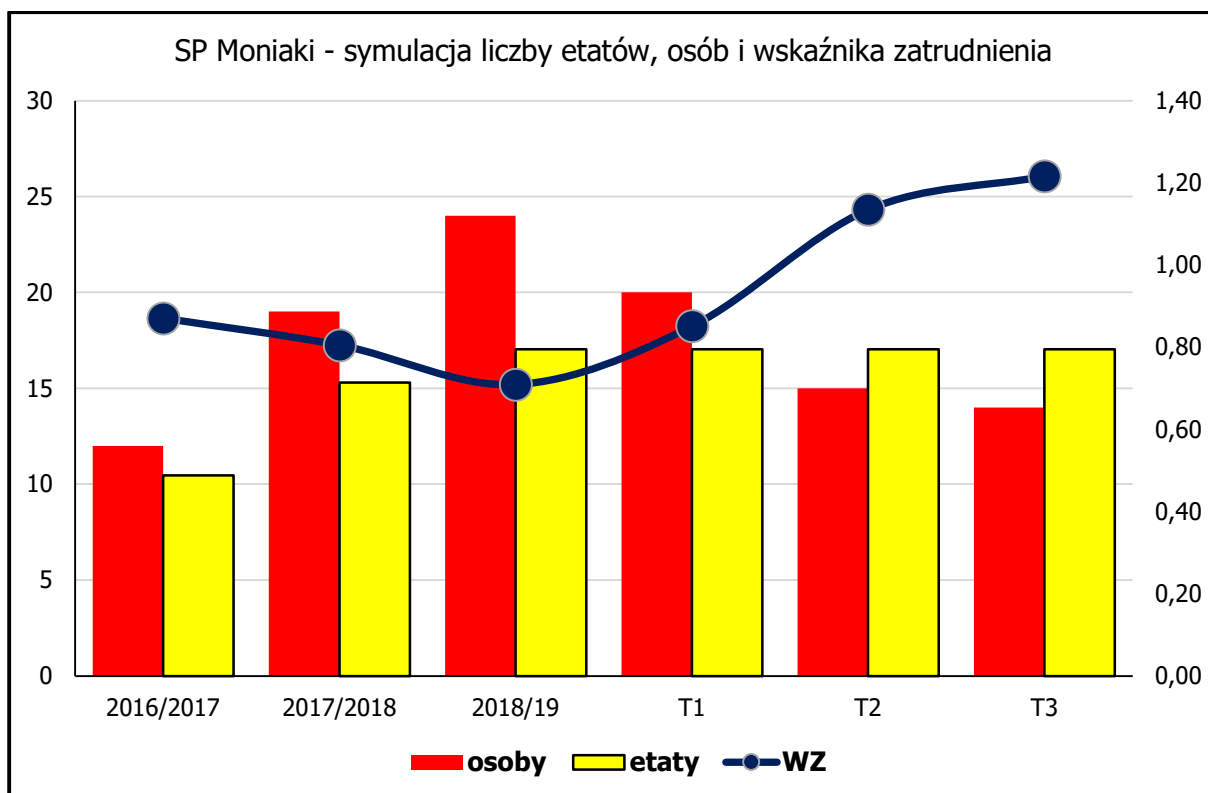
Rosnąca liczba zatrudnionych nauczycieli w osobach (a szczególnie nauczycieli na niepełnych etatach) powoduje spadek wskaźnika Wz. W roku szkolnym 2018/2019 szkoły prowadzone przez Gminę Urzędów zatrudniały 34 nauczycieli na niepełnych etatach, co stanowi 27,2% wszystkich zatrudnionych, wskaźnik zatrudnienia wynosi 0,83 (tj. ok. 15/18 etatu) co świadczy, że szkoły zatrudniają za dużo nauczycieli

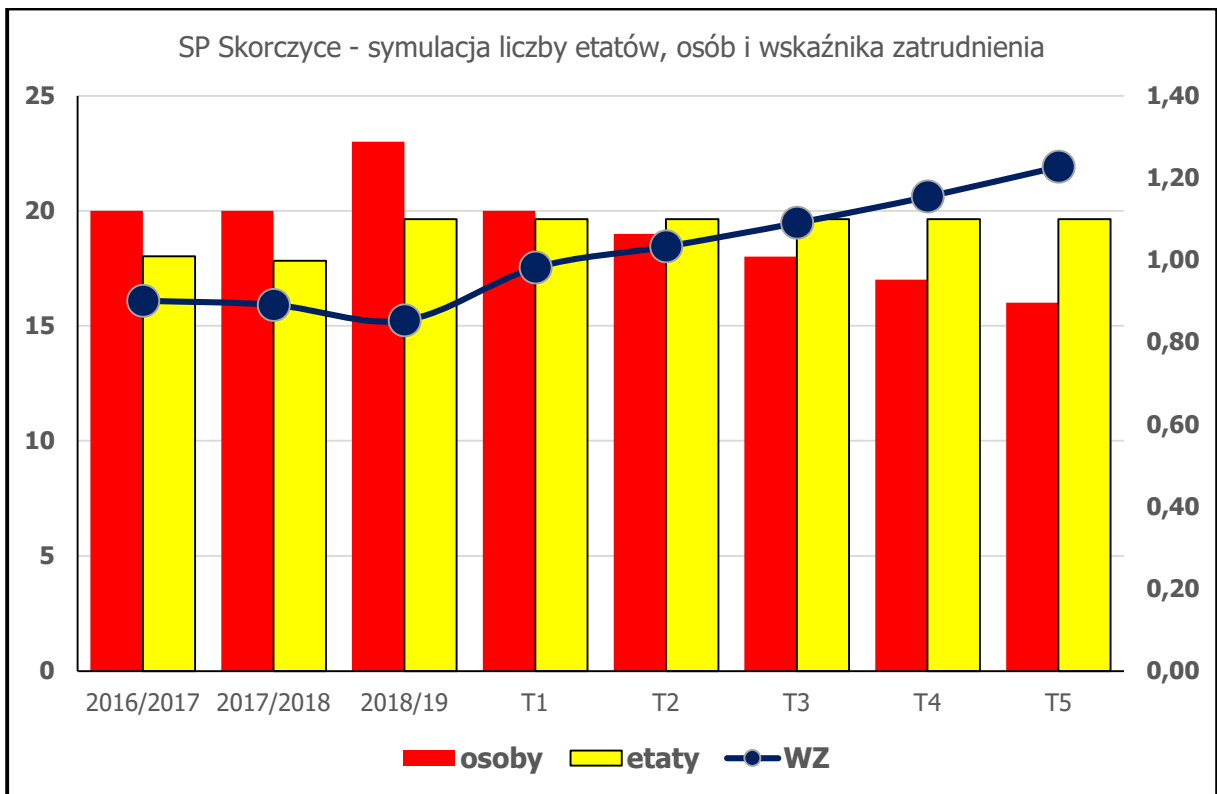
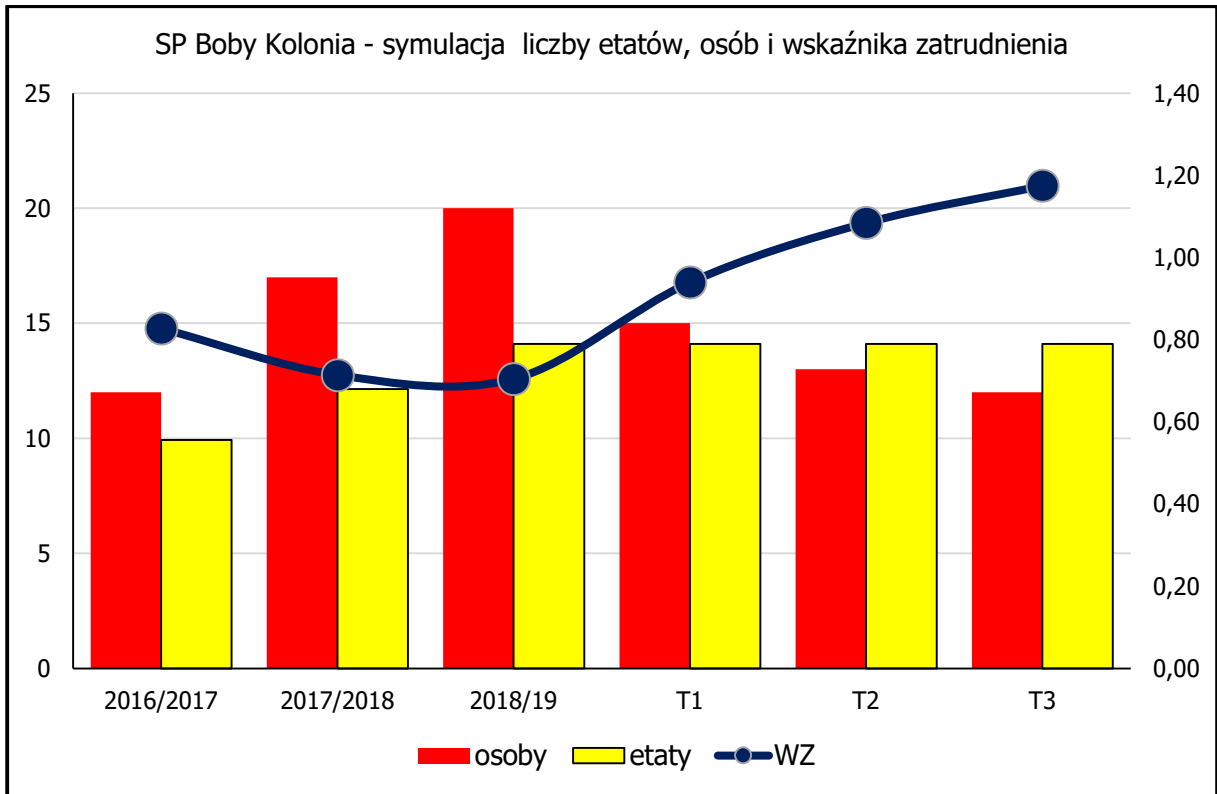
Wartość wskaźnika (Wz) ma niebagatelne znaczenie dla realizacji art. 30 Karty Nauczyciela osiągnięcia średniego wynagrodzenia na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Wskaźnik Wz powinien oscylować w granicach 1,2. Oznacza to, że każdy nauczyciel powinien być zatrudniony na pełny etat i około 3 godziny ponadwymiarowe. Godziny ponadwymiarowe stanowią pod tym względem bardzo istotny składnik wynagrodzenia nauczyciela.

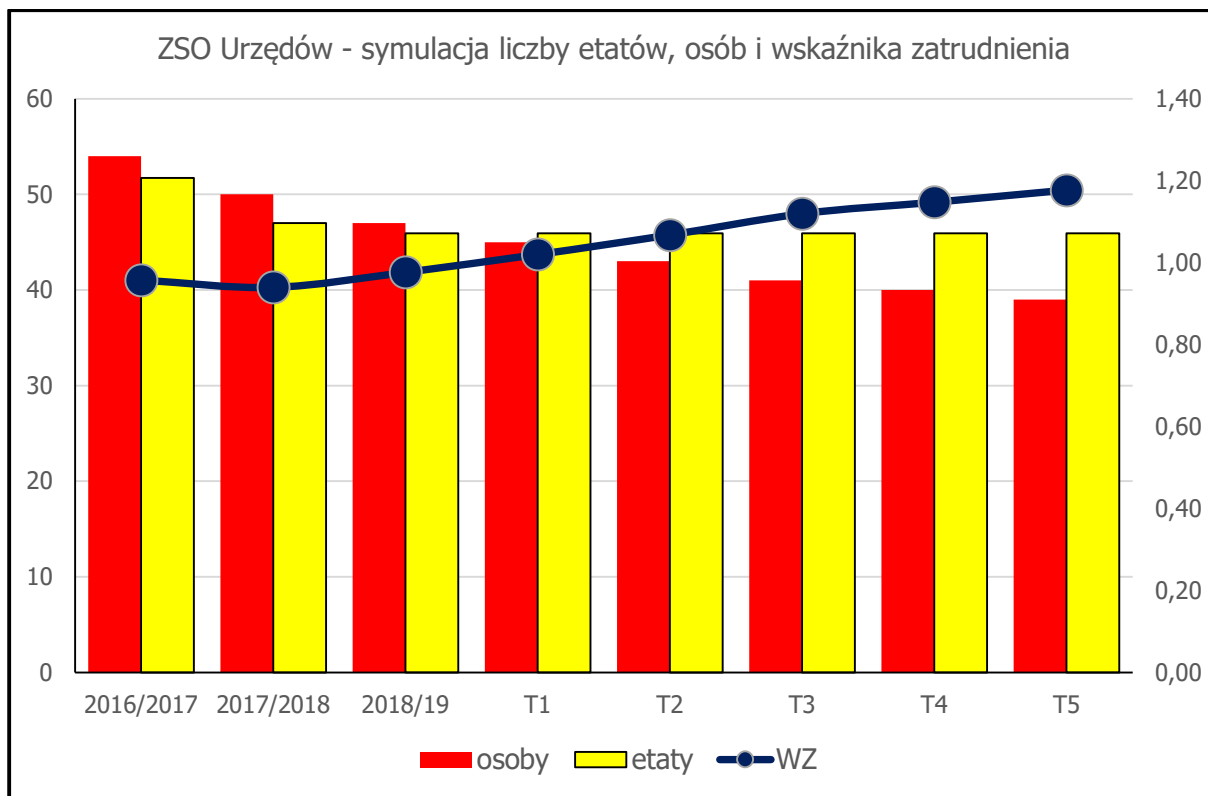
Poniższy wykres jest symulacją zależności wpływu liczby osób na wskaźnik zatrudnienia. Przyjęto, że liczba etatów pozostaje niezmienna, a zmniejsza się tylko liczba nauczycieli w osobach. Wskaźnik 1,2 zostaje osiągnięty, gdy zatrudnienie osiągnie wielkość 87 osób w systemie gminnej oświaty. Jest to o 38 etatów mniej niż obecnie.

Tą samą symulację wykonano indywidualnie dla szkół:

Podsumowanie symulacji:

	Indykatorywna liczba etatów	Ilość osób obecnie	Ilość osób przy wskaźniku Wz=1,2	różnica
SP Moniaki	17,03	24	14	10
SP Boby Kolonia	14,10	20	12	8
SP Skorczyce	19,63	23	16	7
ZSO Urzędów	45,92	47	39	8

Art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela wyróżnia cztery elementy składowe wynagrodzenia nauczyciela:

1. Wynagrodzenie zasadnicze.
2. Dodatki za wysługę lat, motywacyjny, funkcyjny, za warunki pracy, itp.
3. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.
4. Nagrody i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy, za wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatku socjalnego określonego w art. 54 KN (dodatek wiejski, mieszkaniowy został zlikwidowany od 2018 roku).

W pkt. 3 ustawodawca wyróżnił godziny ponadwymiarowe, jako jeden z najważniejszych elementów realizacji art. 30 KN. Prawidłowo prowadzona polityka kadrowa organu prowadzącego szkoły i dyrektorów placówek oświatowych powinna być ukierunkowana na ograniczenie ilości nauczycieli niepełnozatrudnionych w zamian za pełnozatrudnionych z godzinami ponadwymiarowymi. Tematyka godzin ponadwymiarowych omówiona została również w rozdziale poświęconym analizie arkuszy organizacyjnych. W kolejnej tabeli zestawiono dane dotyczące realizacji art. 30 KN w Gminie Urzędów w latach 2017-2018.

Tabl. Realizacja art. 30 KN w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów w latach 2017-2048 (w zł.)

Stopień awansu zawodowego nauczyciela	Kwota różnicy art. 30 ust. 1 KN – art. 30 ust. 3 KN		
	2016	2017	2018
Stażysta	- 6 100	- 11 612	- 3 978
Kontraktowe	7 001	- 1 420	- 4 053
Mianowany	135 973	- 5 033	1 756
Dyplomowany	57 656	- 101 616	- 27 517
Razem	- 6 100	- 119 682	- 35 549

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń w placówkach oświatowych Gminy Urzędów w latach 2016-2018.

Nauczyciele zatrudnieni w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów w latach 2016-2018 nie osiągają wymaganych prawem średnich wynagrodzeń. Samorząd wypłaca nauczycielom dodatek uzupełniający (określanego jako tzw. „14”). W 2016 r. była to kwota ponad 6 tysięcy zł., w 2017 ponad 119 tysięcy zł, natomiast w 2018 jest to kwota 35 tysięcy złotych.

Zwiększenie liczby nauczycieli (w osobach) przy tej samej liczbie etatów prowadzi z reguły do zwiększenia kwoty wydatków ponoszonych na wynagrodzenia, w tym także na wypłaty dodatku uzupełniającego.

W dalszej części opracowania analizie poddano liczbę uczniów/dzieci przypadającą na jeden etat nauczycielski w placówkach prowadzonych przez Gminę w latach 2017/2018 oraz 2018/2019.

Sprawozdawczość SIO – spis na dzień 30 września danego roku liczbę nauczycieli w osobach i etatach ujmuje całościowo w danej placówce, bez wyodrębnienia na etaty szkół podstawowych, gimnazjum czy wychowania przedszkolnego. Liczbę uczniów/dzieci na etat nauczycielski wyliczona zostanie jako iloraz sumy uczniów oddziałów szkół podstawowych, gimnazjów, oddziałów „O” i sumy etatów nauczycielskich.

Tabl. Średnia liczba uczniów/dzieci na jeden etat w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów w latach 2017/2018 oraz 2018/2019

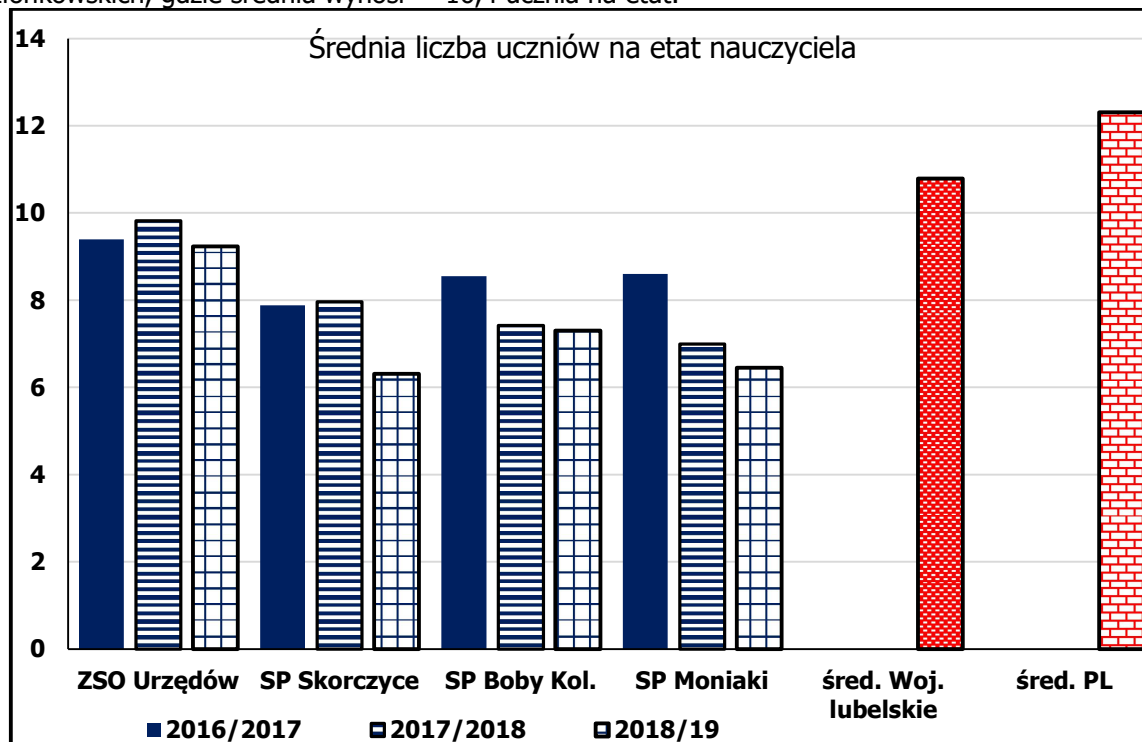
Nazwa placówki	2016/2017				2017/2018				2018/2019			
	Liczba uczniów		Liczba nauczycieli/ średnia liczba uczniów na etat		Liczba uczniów		Liczba nauczycieli/ średnia liczba uczniów na oddział		Liczba uczniów		Liczba nauczycieli/ średnia liczba uczniów na oddział.	
ZSO w Urzędowie	Razem	486	Etaty	51,71	Razem	462	Etaty	47,0	Razem	424	Etaty	45,92
	SP	208			SP	250		1	SP	277		
	„0”	38			„0”	66			„0”	31		
	GM	176	wskaźnik	9,39	GM	117	wskaźnik		GM	60	wskaźnik	9,23
	LO	64			LO	62		9,82	LO	56		
SP Skorczyce	Razem	142	Etaty	18,02	Razem	142	Etaty	17,8	Razem	124	Etaty	19,63
	SP	62			SP	71		2	SP	78		
	„0”	16	wskaźnik	7,88	„0”	39	wskaźnik		„0”	16	wskaźnik	6,31
	GM	64			GM	32		7,96	GM	30		
SP Boby Kol.	Razem	85	Etaty	9,93	Razem	94	Etaty	12,1	Razem	103	Etaty	14,10
	SP	63			SP	72		4	SP	78		
	„0”	22	wskaźnik	8,55	„0”	22	wskaźnik		„0”	25	wskaźnik	7,30
								7,42				
SP Moniaki	Razem	90	Etaty	10,46	Razem	107	Etaty	15,3	Razem	110	Etaty	17,03
	SP	74			SP	97		0	SP	104		
	„0”	16	wskaźnik	8,60	„0”	10	wskaźnik		„0”	6	wskaźnik	6,45
								6,99				
Przedszkole Pub. w Urzędowie	Razem	106	Etaty	7,44	Razem	104	Etaty	47,4	Razem	93	Etaty	7,51
			wskaźnik	14,24			wskaźnik	8			wskaźnik	12,38
								13,9				
Ogółem Średnia	909	97,56		909	99,75		854	104,19		9,31	9,11	8,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania SIO – spis na 30 września 2016, 2017 i 2018r.

Na jeden etat nauczycielski w roku szkolnym 2018/2019 przypada 8,19 uczniów. Najmniej uczniów w roku szkolnym 2018/2019 przypada w Szkole Podstawowej w Skorczycach – 6,31. Średnia w Przedszkolu wynosi 12,38. **Dla porównania według GUS (dane za rok szkolny 2018/19) w Polsce przeciętna liczba uczniów przypadająca na jednego nauczyciela w szkole podstawowej wynosi 12,31 natomiast w województwie lubelskim 10,79.**

W placówkach oświatowych prowadzonych przez gminę Urzędów średnia liczba uczniów przypadająca na etat nauczycielski kształtuje się poniżej średniej krajowej i wojewódzkiej podanej przez

GUS. Taka sytuacja potwierdza wniosek, że gminne placówki oświatowe zatrudniają za dużo nauczycieli. Według danych OECD Polska ma najniższy współczynnik liczby uczniów przypadających na jednego nauczyciela na poziomie szkół podstawowych wśród wszystkich krajów członkowskich, gdzie średnia wynosi – 16,4 ucznia na etat.

Średnią liczbę uczniów przypadających na etat zobrazowano na kolejnym wykresie.

W placówkach oświatowych prowadzonych przez samorząd Urzędowa w analizowanych latach 2016/2017 – 2018/2019 maleje liczba uczniów przypadająca na etat nauczycielski. Jest to efekt tzw. „rozwierających się nożyc”, czyli maleje liczba uczniów a rośnie liczba etatów nauczycielskich.

Powyższa analiza prowadzi do następujących wniosków:

1. W Gminie Urzędów wskaźnik zatrudnienia wynosi 0,83 w roku szkolnym 2018/2019 i jest najniższy w analizowanych latach. Najniższy wskaźnik występuje w Szkole Podstawowej w Bobach Kolonii i Moniakach (0,7).
2. Duża liczba zatrudnionych nauczycieli i mała ilość uczniów w klasach powoduje, że średnio na etat nauczycielski w placówkach prowadzonych przez Gminę przypada ok. 8,2 uczniów.
3. W szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów pracują doświadczeni nauczyciele. Nauczyciele dyplomowani i mianowani w 2018/2019 stanowili 95% wszystkich zatrudnionych nauczycieli.

Dane wskazują konieczność redukcji zatrudnienia wraz z rozważeniem racjonalizacji sieci szkół. Każde inne podejście do problemu będzie jedynie kosmetycznym rozwiązaniem, nie przynoszącym oczekiwanych efektów finansowych.

Analiza arkuszy organizacyjnych publicznych placówek oświatowych Gminy Urzędów na rok szkolny 2018/2019.

Arkusze organizacyjne to obecnie najważniejsze dokumenty szkół. Zatwierdzenie arkusza na kolejny rok szkolny to zaciągnięte zobowiązanie finansowe organu prowadzącego na okres wrzesień - grudzień oraz na kolejny rok - do końca sierpnia włącznie. Zatwierdzone arkusze organizacyjne stanowią podstawę planowania przyszłorocznego budżetu. Spotykana w wielu przypadkach, **formalnie potraktowana, nieprofesjonalna i nierzetelna kontrola oraz weryfikacja przez jednostkę samorządową projektu skutkować może kłopotami finansowanymi dla organu prowadzącego.** Często odmienne rozumienie priorytetów poprzez dyrektora szkoły odpowiedzialnego za przygotowywanie arkuszy a organ prowadzący prowadzi do konfliktów. Dyrektor zawsze będzie

stawiał na wysoką jakość kształcenia, stąd w jego polu zainteresowania przy planowaniu zawsze znajdują się mało liczne oddziały, wielokrotny podział na grupy i sporo różnorodnych płatnych zajęć pozalekcyjnych. **Dyrektor to także reprezentant interesów zawodowych własnego środowiska zawodowego - pracodawca nauczycieli.** Nie jest zainteresowany redukcją etatów, nawet tych częściowych, również wtedy, gdy z roku na rok do jego szkoły trafia coraz mniej uczniów.

Organ prowadzący ma inne priorytety m.in. ze względu na stale rosnącą kwotę dokładaną do części oświatowej subwencji ogólnej, która w wielu przypadkach nie pokrywa nawet wydatków na wynagrodzenie nauczycieli. Prowadzenie szkół jest zadaniem własnym samorządu. Samorządowy system finansowania jednostek oświatowych powinien zatem zapewnić ich funkcjonowanie, ale i zachęcać do racjonalnego wydawania pieniędzy publicznych. Stronami biorącymi udział w przygotowaniu arkusza organizacyjnego są dyrektor szkoły, który proponuje organizację pracy placówki oraz organ prowadzący, który zatwierdzając projekt zobowiązuje się do zapewnienia środków finansowych na jego realizację. Dyrektor ma obowiązek przestrzegania prawa oświatowego poprzez realizację zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkoły, ale również dostosowania wielkości zadań do planu finansowego prowadzonej przez siebie placówki. **Aspekty finansowe są często w tym zakresie pomijane, a może to skutkować naruszeniem dyscypliny finansowej.**

Organ prowadzący nie ma kompetencji do stanowienia prawa dotyczącego organizacji pracy szkoły, ale sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Orzecznictwo sądowe na przestrzeni lat kwestionuje tzw. wytyczne organów prowadzących odnoszące się do standaryzacji zatrudniania w szkołach, uzasadniając takie diafonie wójtów, burmistrzów, prezydentów i starostów nadmiernym wkraczaniem w kompetencje dyrektorów jednostek. W uzasadnieniu sądy podniosły, że nadzór finansowy i administracyjny nad szkołą nie obejmuje ingerencji w uprawnienia dyrektora jako pracodawcy. Uprawnienia dyrektora w tym zakresie na zasadzie wyłączności kompetencji wynikają wprost z art. 68 ust. 5 ustawy z 14 grudnia 2016 r. (Dz.U z 2019 r. poz. 1148 ze zm. dalej p.o.). Autonomiczną pozycję dyrektora potwierdza też art. 7 ustawy Karta Nauczyciela (Dz. U z 2019 r. poz. 2215 ze zm.), który stanowi, że dyrektor kieruje szkołą i jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły i przewodniczącym rady pedagogicznej. Zakaz ingerencji organu prowadzącego w kompetencje dyrektora wynika też, z art. 58 p.o. Przepis ten stanowi, że organ prowadzący szkołę może ingerować w jej działalność wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie. W ocenie sądów wójt gminy stawiając sobie za cel jak najlepsze wykorzystanie potencjału placówek oświatowych pod kątem jakości poziomu nauczania i realizacji programu oświatowego, nie może w drodze wydawanego przez siebie aktu przekraczać obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustaw: Prawo oświatowe, Karta Nauczyciela oraz Kodeks pracy, nawet jeżeli w określonych przypadkach pewne wprowadzane nim rozwiązania mogłyby dla gminy być korzystniejsze.

Biorąc pod uwagę stanowisko sądów w tym zakresie zaleca się organom prowadzącym ostrożniejsze formułowanie swoich wymagań. Uzasadnionym wydaje się być przyjęcie przez jst mniej sformalizowanych stanowisk np. przygotowanie pisemnych oczekiwań/zaleceń/wytycznych organu prowadzącego przy tworzeniu projektu organizacyjnego na nowy rok szkolny zamiast wydawania aktów typu zarządzania czy uchwały, które podlegają nadzorowi i zawsze mogą być uchylone i zaskarżone. **Przykładowe dokumenty tego rodzaju są zamieszczone w końcowej części Raportu.**

Projekt arkusza organizacyjnego musi być zgodny z aktualnym statutem szkoły, a statut szkoły powinien być na bieżąco aktualizowany. To od tego dokumentu organ prowadzący powinien rozpocząć sprawdzanie arkusza. To, czego nie ma w statucie (np. świetlica, zajęcia integracyjne, stanowisko drugiego wicedyrektora, psychologa, pedagoga) nie powinno znaleźć się w projekcie organizacyjnym i może być podstawą negatywnego stanowiska organu prowadzącego. Przed zatwierdzeniem przez organ prowadzący projekt arkusza organizacyjnego na dany rok szkolny podlega zaopiniowaniu przez związki zawodowe działające na terenie danej gminy oraz organ nadzoru - Kuratora Oświaty. Opinia w tym przypadku powinna być pozytywna. Organ nadzoru - Kurator Oświaty pozytywną opinię wydaje po stwierdzeniu, że przedłożony projekt arkusza organizacyjnego szkoły jest zgodny z przepisami prawa:

- *rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych Szkół (Dz. U. z 2019r. poz. 639)*
- *rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649)*

- rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502)
- ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku Przepisy wprowadzające Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017. poz. 60)
- ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku — Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148)
- ustawą z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 poz. 1481)
- ustawą z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215)
- ustawą o finansowaniu zadań oświatowych z dnia 27 października 2017 roku (Dz. U. 2017 poz. 2203)
- innymi obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Zawartość arkusza organizacyjnego określają:

- dla przedszkoli — rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 1 i 2
- dla szkół - rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 3 i 4
- dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny - rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 5 i 6
 - Harmonogram opracowania oraz zatwierdzenia projektu arkusza organizacyjnego placówki oświatowej na rok szkolny 2019/2020 reguluje Rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 7-10
 - Procedurę wprowadzania aneksów do dnia 30 września i po 30 września normuje §17 ust. 11 oraz ust. 12 ww. rozporządzenia.

Opinie i rekomendacje zespołu ekspertów dokonujących analizy mają charakter obiektywnej oceny stanu istniejącego i zmiernają do wskazania takich rozwiązań, które w perspektywie mogą pozytywnie wpływać na lepszy organizacyjno-finansowy stan systemu oświaty w Gminie Urzędów. Wszelkie opinie, propozycje i rekomendacje powinny być przedmiotem szczegółowej analizy organu prowadzącego.

Liczba zatwierdzonych godzin w arkuszach organizacyjnych szkół jest sumą obowiązkowych godzin wynikających z ramowych planów nauczania oraz tzw. godzin dodatkowych. Ilość godzin obowiązkowych określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019r., poz. .639). Ramowe plany nauczania określają tygodniową (semestralną) liczbę godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą w poszczególnych klasach danego typu szkoły. Dyrektor szkoły uwzględniając ramowy plan nauczania opracowuje tygodniowy rozkład zajęć. Nowy, ramowy plan nauczania obowiązuje od 1 września 2019 r. Zgodnie z rozporządzeniem, każdy ramowy plan nauczania obejmuje również zajęcia z religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, zajęcia języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz naukę własnej historii i kultury, zajęcia sportowe w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, dodatkowe zajęcia edukacyjne (o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. - Prawo oświatowe), zajęcia języka migowego itp. Godziny określone w ramowych planach nauczania mają odzwierciedlenie w otrzymanej przez jst subwencji oświatowej.

Dodatkowe zajęcia edukacyjne, to wyłącznie te, o których mowa w §2 ust 3 pkt. 5 rozporządzenia MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019r. poz. 639). Powyższy przepis odsyła do art. 109 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo oświatowe, który stanowi, że do dodatkowych zajęć edukacyjnych zalicza się:

- a) zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania.

Natomiast *ust. 3 ww. rozporządzenia* stanowi, że zajęcia edukacyjne, o których mowa w *ust. 1 pkt. 2*, organizuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

Dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi nie są np.:

- zajęcia dydaktyczne - wyrównawcze i specjalistyczne,
- zajęcia psycho-edukacyjne,
- koła przedmiotowe,
- koła zainteresowań,
- zespoły muzyczne,
- chór szkolny,
- pozalekcyjne zajęcia sportowe i inne.

Art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela stanowi, że w ramach 40 godzin tygodniowo pracy nauczyciela, obowiązkiem jest realizować inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze, uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. Nowy ustęp *2d w art. 42 KN* przesądza, że nauczyciel, w ramach innych zadań statutowych nie prowadzi ani zajęć świetlicowych, ani tych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zgodnie z przepisami jst jest zobowiązana finansować dodatkowe zajęcia dopiero wtedy, gdy uczeń jest zdiagnozowany przez poradnię, jako wymagający specjalnego traktowania.

§2 ust. 1 pkt. 2 i §3 rozporządzenia MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół normuje również przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły oraz godzin przyznanych przez organ prowadzący. Zgodnie z tymi przepisami godziny do dyspozycji dyrektora szkoły, mogą być przeznaczone na zajęcia uwzględniające potrzeby, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów i zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Według „Nowego stosowania pedagogicznego” zajęcia pozalekcyjne to „zajęcia organizowane w szkole, poza lekcjami i obowiązującym programem szkolnym, których celem jest rozbudzenie i rozwijanie zainteresowań uczniów”. W. Okoń twierdzi zaś, że to „nieobowiązkowa wykonywana w czasie wolnym działalność uczniów w obrębie szkoły, obejmująca zajęcia w organizacjach młodzieżowych, kołach zainteresowań, świetlicy, sali gimnastycznej lub boisku, czy ogrodzie szkolnym”.

Głównym celem zajęć pozalekcyjnych jest ujawnianie zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz propagowanie alternatywnych sposobów spędzenia wolnego czasu. Ponadto zajęcia pozalekcyjne wspomagają w opiece nad dziećmi rodziców, którzy mają wydłużony czas pracy i tych, którzy mają kłopoty w realizacji zadań opiekuńczych i wychowawczych.

W analizie arkuszy organizacyjnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Urzędów dokonując kalkulacji kosztów zastosowanych rozwiązań przyjęto dwa sposoby rozliczenia:

- **rozliczenie godzinowe**, tj. ilość godzin zajęć w tygodniu x 4 tygodnie w miesiącu x 13 m-cy x stawka godzinowa ok. 85 zł brutto nauczyciela dyplomowanego wyliczona według wzoru $80 \text{ tys.} / 13 \text{ miesięcy} / 4 \text{ tygodnie} / 18 \text{ godzin} = 85 \text{ zł}$ brutto za godzinę. W przypadku porównań i kalkulacji dot. okresów poprzednich zastosowano stawki wynikające plac sprzed podwyżki. Rozliczenie godzinowe ma zastosowanie w przypadku braku konieczności całkowitego zwolnienia nauczyciela lub ograniczenia zatrudnienia (część etatu); Oczywiście jest to rozliczenie uśrednione dla celów statystycznych dla najwyższego stopnia awansu zawodowego nauczycieli (ze względu na % nauczycieli dyplomowanych w szkołach prowadzonych przez gminę Urzędów). Przy szczegółowym wyliczeniu należy mieć na względzie sposób wyliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe, doraźnych zastępstw oraz średniomiesięczne świadczenie urlopowe wypłacane jako wynagrodzenie za okres ferii i wakacji, oraz prawo do dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Jako kwotę bazową przyjęto średnie wynagrodzenie brutto (nie minimalne), więc dodatek wyrównujący (potocznie zwany czternastką) jest już wliczony w tę kwotę. Do obliczeń mających na celu wymiar zajęć, zespół ekspertów brał pod uwagę 38 tygodni zajęć dydaktycznych oraz 18 godzinne pensum. (Przy ustalaniu osiągnięcia minimalnego wynagrodzenia za pracę nie uwzględnia się świadczeń socjalnych, np. dodatku wiejskiego, ani dodatków funkcyjnych czy też za pracę w godzinach ponadwymiarowych i za doraźne zastępstwa.
- **rozliczenie etatowe**, tj. roczna kwota brutto wynagrodzenia nauczyciela x etat (lub część etatu). Roczna kwota brutto wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego (po stronie

pracodawcy) wynosi ok. 80 tys. zł. Rozliczenie etatowe ma zastosowanie w przypadku ograniczenia zatrudnienia.

Dla celów diagnostycznych najbardziej miarodajnym jest rozliczenie godzinowe.

Szczegółowa organizacja publicznych szkół i publicznych przedszkoli

Podstawa prawna:

Rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502),

Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r., poz. 703 z późn. zm.)

Komentarz Nr 1. Liczba uczniów w klasie, podział na grupy.

§5. ww. Rozporządzenia stanowi:

1. *Liczba dzieci w oddziale przedszkola wynosi nie więcej niż 25. Oddział przedszkola obejmuje dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień oraz rodzaju niepełnosprawności.*

2. *Liczba uczniów w oddziale klas I-III szkoły podstawowej wynosi nie więcej niż 25.*

3. *Jeżeli do oddziału klasy I, II lub III szkoły podstawowej, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, zostanie przyjęty z urzędu uczeń zamieszkały w obwodzie tej szkoły, dyrektor szkoły podstawowej może:*

1) *zwiększyć liczbę uczniów w danym oddziale powyżej liczby określonej w ust. 2, nie więcej jednak niż o 2, albo*

2) *podzielić dany oddział za zgodą organu prowadzącego oraz po poinformowaniu rady oddziałowej, o której mowa w art. 83 ust. 2 pkt 1 ustawy.*

4. *Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 3, liczba uczniów w oddziale zwiększy się więcej niż o 2, dyrektor szkoły podstawowej, po poinformowaniu rady oddziałowej, dzieli dany oddział.*

5. *Oddział, w którym liczbę uczniów zwiększono zgodnie z ust. 3 pkt 1, może funkcjonować ze zwiększoną liczbą uczniów w ciągu całego etapu edukacyjnego.*

Należy pamiętać, że w uzasadnionych przypadkach poszczególne oddziały, nie więcej jednak niż 6 oddziałów, mogą być zlokalizowane w różnych lokalach położonych na terenie danej miejscowości, jeżeli organ prowadzący przedszkole zapewni dyrektorowi przedszkola warunki sprawowania bezpośredniego nadzoru nad tymi oddziałami.

Żaden przepis prawny nie określa liczby uczniów w klasach IV – VIII.

Ustawodawca kwestię tę pozostawił do dyspozycji organu prowadzącego, przy czym zwiększając liczbę uczniów powyżej 24, 26 lub 30 uczniów na oddział należy dokonać podziału na grupy, wedle poniższych zapisów dotyczących szkół prowadzonych przez Gminę Urzędów.

Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół w zakresie szkół w gminie Urzędów stanowi:

W klasach IV-VIII szkoły podstawowej podział na grupy jest obowiązkowy:

1) na obowiązkowych zajęciach z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;

2) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego;

3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych - w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;

4) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół - także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów;

W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach, o których mowa wyżej, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę. W klasach IV-VIII szkoły podstawowej ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

Komentarz nr. 2. Świetlica szkolna, zajęcia świetlicowe

Na zajęciach świetlicowych w szkole podstawowej ogólnodostępnej pod opieką jednego nauczyciela może pozostawać nie więcej niż 25 uczniów.

W przypadku szkół ogólnodostępnych i integracyjnych oraz szkół ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi liczba uczniów niepełnosprawnych na zajęciach świetlicowych pozostających pod opieką jednego nauczyciela wynosi nie więcej niż 5.

Godzina rozliczeniowa prowadzonych zajęć trwa 60 minut.

Szkoły podstawowe są zobowiązane zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na:

- czas pracy rodziców, na wniosek rodziców
- organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole.

Należyte planowanie oraz racjonalne wykorzystanie pracy świetlicy zależy od tygodniowego rozkładu pracy szkoły (tzw. podziału godzin). **Jeżeli wskaźnik zmienowości w szkole wynosi 1, tzn. liczba oddziałów jest równa liczbie klaso-pracowni, to praktycznie w godzinach 8.00- 12.00 nie ma konieczności organizowania pracy świetlicy, bo wszystkie klasy uczestniczą w zajęciach lekcyjnych.**

Zespół zwraca uwagę, że czas pracy świetlicy bardzo często w dużym zakresie pokrywa się z organizacją innych zajęć pozalekcyjnych np. w bibliotece, w kołach zainteresowań, na zajęciach sportowo-rekreacyjnych, zajęciach z pracą pedagoga, logopedy, itp. W sposób naturalny powoduje to realnie mniejszą liczbę uczniów korzystających ze świetlicy, a to z kolei powoduje mniejszą liczbę grup świetlicowych i konieczność mniejszej obsady nauczycielskiej.

Komentarz Nr. 3. Klasy łączone.

Zasady klas łączonych określa Rozporządzenie MEN w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli. Zgodnie z jego treścią, jeżeli w szkole podstawowej organizowane jest nauczanie w klasach łączonych to:

1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne w klasie I, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami;

2) w klasach II i III co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami;

3) w klasach IV-VII co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem muzyki, plastyki i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami.

W tabeli poniżej wykazano maksymalną ilość zajęć łączonych w poszczególnych klasach szkoły podstawowej zgodnie ze wskazanym wyżej rozporządzeniem.

Tabl. Maksymalna liczba zajęć łączonych w poszczególnych klasach szkół podstawowych.

Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ogółem	Kl.I	Kl.II	Kl.III	Kl. IV	Kl. V	Kl.VI	Kl.VII	Kl.VIII	Razem
	20	20	20	24	25	25	32	31	197
Możliwość łączenia	5	5	5	6	6	6	6	4	43
-edukacja muzyczna	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)		
-edukacja plastyczna	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)		
-WF	(3)	(3)	(3)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	

Inne łączenia (obowiązkowych zajęć eduk. bez pkt. 2)	-	7,5	7,5	9	9,5	9,5	13	-	56
Razem liczba godzin łączonych	5	12,5	12,5	15	15,5	15,5	19	4	99
Liczba godzin oddzielnych	15	7,5	7,5	9	9,5	9,5	13	27	98

Źródło: opracowanie własne

Ponadto, kwestie możliwości łączenia zajęć lekcyjnych kl. I z oddziałem przedszkolnym (tzw. „0”) unormowana została w art. 96 ust. 4 – 5 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r, Prawo oświatowe (Dz.U 2019 poz. 1148) który stanowi:

4. W szkołach podstawowych działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, dopuszcza się łączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I, z tym że co najmniej połowa zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym oraz co najmniej połowa obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I powinna być prowadzona oddzielnie w oddziale przedszkolnym i w klasie I.

Łączenie lekcji religii

Oprócz wskazanych powyżej możliwości połączeń możliwe jest także połączenie zajęć z religii. Organizację zajęć religii normuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach publicznych (Dz. U. z 1992 Nr 36, poz. 155, z późn .zm.). Podstawą wprowadzenia rekomendacji łączenia zajęć religii jest :

1. Stanowisko Komisji Wychowania Katolickiego KEP w sprawie łączenia klas podczas zajęć z religii (Warszawa 9 kwietnia 2013 roku).

W punkcie 2 wspomnianego stanowiska czytamy:

„Wobec niżu demograficznego i zmniejszającej się liczby uczniów w szkołach Komisja Wychowania stoi na stanowisku:

- jeżeli wszystkie przedmioty w szkole nauczane są w klasach łączonych, ponieważ grozi to np. .likwidacją placówki , można odstąpić od wspomnianego wyżej zapisu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii publicznych przedszkolach i szkołach co do minimalnej liczby uczniów;

- jeśli dotyczy to tylko nauczania religii i przedmiotów spoza ramowego planu nauczania lub przedmiotów typu: muzyka, plastyka- nie ma na to zgody.”

2. Oświadczenia Komisji Wychowania Katolickiego KEP w sprawie organizowania zajęć z religii w publicznych przedszkolach i szkołach (bp Marek Mendyk- przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski- Warszawa dnia 18 marca 2019 roku).

W pkt. 5 Oświadczenia napisano:

„ Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedszkole i szkoła mają obowiązek zorganizowania zajęć z religii dla grupy nie mniejszej niż 7 uczniów danej klasy lub oddziału. Łączenie klas dla grup większych niż 7 uczniów jest możliwe, jeśli dotyczy to również innych przedmiotów nauczanych w szkole”

Zwraca się uwagę, że we wszystkich szkołach w których rekomendowane było łączenie lekcji religii łączone były inne przedmioty.

W powyższych kwestiach odsyłamy na stronę: episkopat.pl/stanowisko/oświadczenie.

Ważnym zapisem ograniczającym wydatki na nauczanie religii/etyki jest możliwość zmniejszenia tygodniowego wymiaru zajęć. Nauka religii w przedszkolach i szkołach publicznych wszystkich typów odbywa się w wymiarze dwóch zajęć przedszkolnych lub dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. **Wymiar lekcji religii może być zmniejszony jedynie za zgodą biskupa diecezjalnego Kościoła Katolickiego albo władz zwierzchnich pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych.** Tygodniowy wymiar godzin etyki ustala dyrektor szkoły.

Komentarz 4. Biblioteka

Przepisy prawa oświatowego nie określają wymiaru czasu, w którym szkoła ma zapewnić dostęp do biblioteki. Nie ma tzw. norm zatrudnienia nauczycieli bibliotekarzy. Decyzję w zakresie organizacji pracy szkoły, w tym biblioteki, podejmuje dyrektor szkoły i określa ją w statucie szkoły. Doświadczenie zespołu ekspertów, a także praktyka wielu samorządów w Polsce, wskazuje na stosowanie przelicznika 1 godziny biblioteki na 15 uczniów. Zwracamy uwagę, że proponowany przelicznik ma formę umowną i nie może być usankcjonowany uchwałą rady gminy czy zarządzeniem wójta. Dla potwierdzenia przedstawiamy stanowisko Wojewody Świętokrzyskiego unieważniające Uchwałę Rady Gminy Bałtów z 16 czerwca 2018 r. Nadzór prawny wojewody podniósł, że Uchwała Rady Gminy została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, bowiem — zdaniem wojewody — Rada Gminy nie ma upoważnienia „do określania w formie uchwały limitów uczniów, na których przysługuje etat nauczyciela bibliotekarza”. Takiego prawa nie daje radnym ani ustawa o samorządzie gminnym, ani też Karta Nauczyciela, na przepisy których powołali się radni, przyjmując uchwałę.

Wojewoda Świętokrzyski przypomniał, że kwestie limitów uczniów, na których przysługuje etat nauczyciela bibliotekarza regulowało zarządzenie resortu edukacji z 4 czerwca 1997 r., jednak zostało ono uchylone 1 stycznia 1999 r. Uchylenie ww. zarządzenia nie skutkowało jednak przejściem upoważnienia w tym zakresie na Radę Gminy..

W uzasadnieniu do rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewoda Świętokrzyski wskazał, że brak jest również podstawy do określenia przez radnych ilości godzin pracy nauczyciela bibliotekarza, ponieważ kwestię tą wyczerpuje art. 42 ust. 3 pkt. 10 ustawy Karta Nauczyciela. Zgodnie z nim tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla nauczyciela bibliotekarza wynosi 30 godzin.

W przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych i w tych działaniach nie może tego upoważnienia ani zwać ani przekraczać.

Podsumowując należy stwierdzić, że ustalenie liczby godzin zajęć bibliotecznych w danej placówce należy do decyzji dyrektora szkoły i organu prowadzącego. Prawo nie zabrania „umownego” określenia ilości uczniów przypadających na 1 godzinę zajęć.

Nie można tego jednak usankcjonować w formie uchwały czy zarządzenia. Organ prowadzący (Rada Gminy) nie ma prawa ingerować w treści art. 42 ust. 3 pkt. 10 (tabeli) KN (Dz. U. z 2019 r., poz. 2215) dotyczącego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela bibliotekarza (30 godzin).

W niniejszym Raporcie przytoczono szereg dokumentów z innych jst regulujących ten problem.

Komentarz nr 5. Zajęcia rewalidacyjne

Zajęcia rewalidacyjne odbywają się tylko w przypadku ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Są organizowane na podstawie rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych oraz w sprawie szczegółowej organizacji szkół i przedszkoli. Zgodnie z zapisami rozporządzenia ramowy plan nauczania określa m.in. minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych lub integracyjnych. W poszczególnych załącznikach określa się ten wymiar jako 2 godziny na każdego ucznia z niepełnosprawnością. Zajęcia te powinny być uwzględnione w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym (IPET) opracowywanym dla ucznia niepełnosprawnego. Czas trwania zajęć rewalidacyjnych określa rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji szkół i przedszkoli. Zgodnie z § 10 ust 3 i 4 tego rozporządzenia, godzina zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych trwa 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć w okresie tygodniowym. **Przepisy nie rozstrzygają, czy zajęcia rewalidacyjne powinny być prowadzone indywidualnie, czy zespołowo. O tym powinny decydować potrzeby ucznia, cel zajęć itp. oraz formułowane na tej podstawie zalecenia zespołu na wprost wskazujące, jaka forma organizacji danych zajęć jest najkorzystniejsza.**

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół §2 ust. 1 pkt. 2

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578) - § 6 ust. 1 pkt. 5
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502) § 10 ust. 3-4

Komentarz nr 6. Zakres pracy psychologa, pedagoga itd.

Zakres zadań pedagoga, psychologa, logopedy określa Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591). Zgodnie z Kartą Nauczyciela organ prowadzący określa tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć:

-pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 22 godzin,

Należy pamiętać, że dla nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym tygodniowy (nauczyciel wspomagający), obowiązkowy wymiar godzin wynosi 20.

Liczba godzin zajęć pedagoga, logopedy i innych specjalistów powinna wynikać z faktycznych potrzeb placówki i winna być uzgodniona z organem prowadzącym.

Komentarz nr 7. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne:

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się, czyli z dysleksją rozwojową w formie dysleksji, dysortografii lub dysgrafii.

- liczba uczestników na zajęciach nie może być większa niż 5 uczniów
- zajęcia prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje z zakresu terapii pedagogicznej
- godzina zajęć trwa 60 minut - w uzasadnionych przypadkach zajęcia mogą być prowadzone w czasie krótszym niż 60 minut, przy zachowaniu ustalonego dla ucznia łącznego czasu tych zajęć,
- w klasach I-III szkoły podstawowej najważniejszym celem zajęć jest rozpoznanie i usuwanie przyczyn trudności w uczeniu się dziecka, w tym ryzyka trudności specyficznych, a więc usprawnianie funkcji spostrzegania wzrokowego, funkcji słuchowej, orientacji przestrzennej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, funkcji motorycznych; wyrównywanie braków w zakresie edukacji polonistycznej i matematycznej oraz rozwijanie pozytywnej motywacji do pracy,
- w klasach IV-VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej celem zajęć jest głównie stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego uczniom z utrudnieniami rozwojowymi, umożliwienie uczniom opanowania podstawowych umiejętności czytania i pisania, wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach będących przyczyną trudności szkolnych oraz przezwyciężanie skutków niepowodzeń szkolnych, tj. trudności w czytaniu, pisaniu i liczeniu, a także ich emocjonalnych i społecznych konsekwencji.

Podstawa prawna: Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologicznej pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U 2017 r, poz. 1591)

Komentarz 8 Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze nie należą do grupy zajęć dodatkowych. Organizuje się je dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego. liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8 (Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach — Dz. U. z 2017 r., poz. 1591).

Ujęcie zajęć w arkuszu organizacyjnym następuje w uzasadnionych przypadkach za akceptacją organu prowadzącego (kwestia finansowania).

Nie podlega natomiast dyskusji realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Komentarz. 9. Nauczyciel wspomagający

Nauczyciel realizuje następujące zadania:

1. prowadzi wspólnie z innymi nauczycielami zajęcia edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami i wychowawcami grup wychowawczych realizuje zintegrowane działania i zajęcia określone w programie;
2. prowadzi wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami i wychowawcami grup wychowawczych pracę wychowawczą z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
3. uczestniczy, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez innych nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli, specjalistów i wychowawców grup wychowawczych;
4. udziela pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom, specjalistom i wychowawcom grup wychowawczych realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
5. prowadzi zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne (jeśli posiada odpowiednie kwalifikacje do niepełnosprawności ucznia);
6. uczestniczy w zespole opracowującym IPET.
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017r. poz. 1578) - § 5 pkt. 4 §6 §7*
8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegów nauczania działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. z 2017r. poz. 1646) - § 18, 19.* Ustawa Karta Nauczyciela określa jednolite pensum dla nauczycieli wspomagających, które wynosi 20 godzin/tygodniowo. **Oznacza to, że nauczyciele ci z definicji nie będą na wszystkich lekcjach nawet w klasie pierwszej szkoły podstawowej.**

Komentarz 10. Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej wyróżnia rodzaje zajęć:

-dydaktyczno-wyrównawcze – organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego. Liczba uczestników zajęć wynosi do 8 uczniów.

Zajęcia specjalistyczne

- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników zajęć wynosi do 5 uczniów.
- Zajęcia logopedyczne – organizuje się dla uczniów z zaburzeniami mowy, które powodują zaburzenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę. Liczba uczestników wynosi do 4 uczniów.

Podstawa prawna: *Rozporządzenie MEN – Dz. U. 2017 poz. 1591.*

Organizując zajęcia z zakresu PPP należy mieć na uwadze przyczynę kierowania ucznia tj., orzeczeniem opinia PPP, wnioskiem nauczyciela itp.

Dla organu prowadzącego wiążące jest tylko orzeczenie PPP, w innym przypadku jest to zadanie fakultatywne.

Ważnym elementem jest również ilość uczniów na określonych zajęciach.

Analiza arkuszy organizacyjnych szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Urzędów

Zespół ekspertów przeprowadził analizę arkuszy organizacyjnych poszczególnych szkół na podstawie dostępnych dokumentów. Poniżej przedstawiono rekomendacje.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół w klasach I-III szkoły podstawowej wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły wynosi 3 godziny, a w klasach IV-VIII 4 godziny. Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, na:

- 1) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 3) realizację zajęć języka migowego;
- 4) naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

W przypadku wprowadzenia do rozkładu zajęć, o którym mowa w § 4 ust. 1, dodatkowych zajęć edukacyjnych udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.

Podkreśla się, że zajęcia z techniki są organizowane w klasach IV-VI. Uczniowie, którzy w klasach IV-VI wykazali się ponadprzeciętnymi zdolnościami technicznymi, powinni mieć możliwość kontynuowania doskonalenia swoich umiejętności technicznych w klasie VII i VIII w ramach kółek technicznych czy modelarskich organizowanych z godzin do dyspozycji dyrektora szkoły.

Ramowy plan nauczania powinien być zgodny z załącznikiem nr 1 do ww. rozporządzenia. Przedstawione arkusze organizacyjne nie są w tym zakresie dostosowane.

Uwaga: dla utrzymania skali porównawczej w kosztach średnie koszty godzin (płac) nauczycielskich są zachowane sprzed podwyżki w IV kwartale.

Arkusz organizacyjny Szkoły Podstawowej w Skorczycach na rok szkolny 2019/20 (Aneks Nr, 1/2019 – z dnia 07.10.2019 r)

Szkoła Podstawowa w Skorczycach jest placówką jednociągową z klasami I – VIII oraz oddziałem przedszkolnym.

Liczba oddziałów ogółem – 10 z czego : Szkoła podstawowa – 8, oddziały przedszkolne – 2

Liczba uczniów/ dzieci ogółem – 116, z czego :

Szkoła podstawowa – 82

Oddziały przedszkolne – 34

Zatwierdzona liczba godzin ogółem : 349,5 ponadwymiarowych 47,5 z czego:

Szkoła podstawowa – 281,5

Oddziały przedszkolne – 68

Liczba etatów pracowników administracji i obsługi: 6,25

Łączenie klas

Szkoła Podstawowa w Skorczycach jest placówką „małą” liczącą 82 uczniów z niewielką liczbą uczniów w poszczególnych klasach. To umożliwia wprowadzenie elementów klas łączonych.

Podstawa prawna :

Rozporządzenie MEN z dnia 17 marca 2017 r w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli (Dz. U. z 2019 r poz. 502 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r Prawo oświatowe art. 96, ust. 4-5 (Dz. U. 2017 poz. 59 tekst jednolity,)

Stanowisko Komisji Wychowania Katolickiego KEP z dnia 9 kwietnia 2013r oraz 18 marca 2019 r.

Tabl. Liczba uczniów w SP w Skorczycach - rekomendowane łączenie klas wraz z ilością godzin (przykład)

Klasa	0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem godzin
Liczba uczniów wg. arkusza	-	9	7	8	10	12	11	12	13	82
Rekomendowane łączenie klas	-	-	II-III (12)		IV – V (15)		VI-VII 15	VII-VIII (4)		46

Źródło: Arkusz organizacyjny Szkoły Podstawowej w Skorczycach na rok szkolny 2019/20. Obliczenia własne. * łączenie wychowanie fizyczne.

Liczba godzin łączonych wykazana w arkuszu organizacyjnym na 2019/20 (Aneks Nr.1) – 13 tj.

- Edukacja muzyczna – II – III – 1 godz.
 - Edukacja plastyczna - II – III – 1 godz.
 - Wychowanie fizyczne II – III – 3 godz.
 - Wychowanie fizyczne IV – V - 4 godz.
 - Wychowanie Fizyczne VI – VII – 4 godz.
- Razem 13 godzin

Rekomendowane rozwiązanie zawiera – 46 godzin, Różnica wynosi 33 godziny.

Efekt finansowy :

Rozliczenie godzinowe: $33 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 80784 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Rozliczenie etatowe : $1,83 \times 73000 \text{ zł} = 133590 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania ograniczyłoby wydatki o kwotę od 80,7 do 133,5 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Inne łączenia – religia

Arkusz organizacyjny przewiduje łączenie I-II – 2 godz.

Rekomendacja:

- IV – V – 2 godz.
- VI – VII – 2 godz.
- razem 4 godziny

Efekt finansowy

rozliczenie godzinowe $4 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 9792 \text{ zł}$ brutto rocznie

rozliczenie etatowe $0,22 \times 73000 \text{ zł} = 16060 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendacji ograniczyłoby wydatki o kwotę od 9,7 do 16 tys. zł brutto rocznie w zależności od typu rozliczenia.

Biblioteka – rekomendowany wskaźnik 1 godzina na 15 uczniów

- Liczba godzin – arkusz organizacyjny – 10
- Rekomendowana liczba godzin (82:15) – 6
- Różnica – 4 godziny.

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godzinowe: $4 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 9792 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe : $0,133 \times 73000 \text{ zł} = 9709 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego wskaźnika ogranicza liczbę godzin biblioteki o 4, co powoduje zmniejszenie wydatków o kwotę ok. 9,7 tys. zł brutto rocznie.

Uzasadnienie : Patrz str. 8-9 analizy.

Świetlica – 26 godzin – etat.

- Liczba uczniów korzystających ze świetlicy – 60
- Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia – 6
- Zajęcia świetlicowe w większości prowadzących mogą stanowić dopełnienie etatu lub godziny ponadwymiarowe.

W dostarczonych dokumentach do analizy brak informacji o dostępie uczniów do szkoły tj. dowożonych, dojeżdżających itp. oraz podstawy zapisania ucznia do świetlicy.

Z tabeli „świetlica szkolna” wynika, że aż 73% wszystkich uczniów (82) objętych jest opieką świetlicową.

Dni tygodnia	Pon	Wt.	Śro	Czw.	Pt	razem
Średnia dzienna liczba godzin	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	26
Rekomendacja						
7.45-8.00	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,25
12.00-15.00	3	3	3	3	3	15
						razem: 16,25

. Liczba godz. wg. arkusza – 26 , rekomendowana liczba – 16,25; **różnica – 9,75**

Efekt finansowy : $9,75 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 23868 \text{ zł}$ brutto rocznie

Rozliczenie etatowe: $0,375 \times 73000 \text{ zł} = 27375 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania ograniczyłoby liczbę godzin o 9,75, co powoduje zmniejszenie wydatków o kwotę od 23,8 do 27,3 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia

Uzasadnienie patrz str. 6-7 analizy.

Zajęcia logopedyczne – 6 godzin, .

- W ramach wychowania przedszkolnego 2 godziny
- W klasach I – III - 4 godziny

Maksymalna liczba uczestników tych zajęć wg odpowiednich przepisów to 4 uczniów na jedną godzinę, tak więc zaplanowana ilość 6 x 4 wystarcza aż na 24 uczniów. Ta liczba to 41% uczniów/dzieci klas objętych zajęciami). **Ostateczna decyzja co do zasadności zajęć należy do organu prowadzącego.**

Uzasadnienie: patrz analizy.

Wychowanie przedszkolne

W roku szkolnym 2019/20 w oddziałach przedszkolnych przy szkole podstawowej uczy się ogółem 34 dzieci tj.

- w oddziale 3 – 4 latków – 17
- w oddziale 5 – 6 latki – 17

Maksymalnie oddział przedszkolny może liczyć 25 dzieci.

Liczba obowiązkowych godzin (wg. arkusza wynosi) przypadając na oddział wynosi 32,5 + 1 godz. (logopeda) = 33,5 oraz 32,5 + 1 godz. (logopeda) + 1 godz. religii = 34,5. **Razem 68 godzin.**

Średnio w ciągu dnia przypada około 6,7 godz. na oddział.

Zespół ekspertów rekomenduje rozwiązanie zmierzające do ograniczenia liczby godzin wychowania przedszkolnego :

Grupa 3 – 4 latki

Liczba godz./tyg. – 33,5 godz.

5- 6 latki

34,5 godz.

oddział O - 26 godz.

5 godz./dziennie

Razem

8,5 godzin zaoszczędzonych

Po godzinie 13.00 rekomenduje się utworzenie oddziału wspólnego dla dzieci 3-4 i 5-6 latków, które pozostają w szkole do godz. 15.00-16.00.

Efekt finansowy

Rozliczenie godzinowe: $8,5 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 20808 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania ograniczyłoby wydatki o kwotę ok. 20,8 tys. zł rocznie brutto.

Rozliczenie etatowe (przy pensum 22 godz.) $0,38 \times 73000 \text{ zł} = 27740 \text{ zł}$.

Arkusze organizacyjny Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii na rok szkolny 2019/20 (Aneks Nr, 1/2019 – z dnia 26.08.2019 r)

Szkoła Podstawowa w Bobach Kolonii jest placówką jednociągową z klasami I – VIII oraz oddziałem przedszkolnym.

Liczba oddziałów ogółem – 9, z czego :

szkoły podstawowe – 7 (bez kl. IV)

oddziały przedszkolne – 2

Liczba uczniów/ dzieci ogółem – 86, z czego :

Szkoła podstawowa – 67

Oddziały przedszkolny – 19

Zatwierdzona liczba godzin ogółem : 284 ponadwymiarowych 41, z czego:

Szkoła podstawowa – 228,5

Oddz. Przedszkolny – 55,5

Liczba zatwierdzonych etatów pedagogicznych -

Liczba etatów pracowników administracji i obsługi – 3,75

Łączenie klas

Szkoła Podstawowa w Bobach Kolonii jest placówką „małą” 67 uczniów z niewielką liczbą uczniów w poszczególnych klasach. To umożliwi wprowadzenie elementów klas łączonych.

Podstawa prawna :

- Rozporządzenie MEN z dnia 17 marca 2017 r w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli (Dz. U. z 2019r poz. 502 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r Prawo oświatowe art. 96, ust. 4-5 (Dz. U. 2017 poz. 59 tekst jednolity,)
- Stanowisko Komisji Wychowania Katolickiego KEP z dnia 9 kwietnia 2013r oraz 18 marca 2019r.

Tabl. Liczba uczniów w Szkole Podst. w Bobach Kolonii - rekomendowane łączenie klas wraz z ilością godzin.

Klasa	0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem
Liczba uczniów wg. arkusza	7	7	7	7	-	11	10	14	11	I-VIII 67
Rekomendowane łączenie klas	0-I (10)		II-III (12)		-	V-VI (15)		(VII-VIII) (14)*		41 godz.

Zródło: Arkusz organizacyjny Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonia (Aneks Nr.1) na rok szkolny 2019/20. Obliczenia własne.

Łączenie: wychowanie fizyczne .

Realizacja rekomendowanego rozwiązania ogranicza liczbę godzin nauczycielskich o 41.

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe : $4 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 100368 \text{ zł}$ brutto rocznie.
- Rozliczenie etatowe: $2,27 \times 73 \text{ 000 zł} = 165710 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Ograniczenie kosztów w przypadku realizacji w/w rozwiązania może wynieść od 100,3 tys. zł do 165,7 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Inne łączenie – religia

- „0” – I kl. – 1 godzina.
- II – III – 2 godziny.
- V-VI – 2 godziny
- VII – VIII – 2 godziny

Razem: 7 godzin

Efekt finansowy

Rozliczenie godzinowe $7 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/ godz.} = 17136 \text{ zł}$ brutto rocznie

Rozliczenie etatowe $0,38 \times 73000 \text{ zł} = 27740 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania ograniczałoby wydatki od 17,1 do 27,7 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Uzasadnienie patrz: Analizy arkuszy....

Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W roku szkolnym 2019/20 w Szkole Podstawowej w Bobach Kolonii nie ma ucznia niepełnosprawnego z orzeczeniem PPP (brak jest więc godzin rewalidacji)

Ogólna liczba godzin z zakresu ppp wykazanych w arkuszu :

- Zajęcia z zakresu pomocy psych – pedagogiczna. – 12 godzin w tym:
 - o Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze – indywidualne – 1
 - o Zajęcia dydaktyczno – zespół – 1
 - o Zajęcia logopedyczne – 5
 - o Zajęcia rozwijające kreatywność = 5 (godz. Z puli godzinowej dyrektora)

Z przepisów prawa oświatowego wynika, że obowiązkiem organu prowadzącego jest zabezpieczenie środków finansowych na zajęcia organizowane z uczniem, dzieckiem niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie PPP (patrz subwencja oświatowa). Zajęcia

organizowane dla uczniów posiadających opinię PPP (lub inne) mogą być organizowane za zgodą organu prowadzącego. To organ prowadzący w ramach posiadanych środków finansowych wyraża lub nie wyraża zgodę na prowadzenie zajęć. **Z treści rozporządzenia wynika, że dyrektor szkoły organizuje zajęcia, a nie decyduje i zabezpiecza środki finansowe.**

Na realizację 10 godz. zajęć z zakresu PPP przy założeniu pensum 20 godz. organ prowadzący musi zabezpieczyć rocznie

- Rozliczenie godzinowe $12 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 29376$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,6 \times 73000 \text{ zł} = 43800$ brutto rocznie

Kwotę wydatków oscyluje w zależności od rozliczenia od 29,5 do 43,8 tys. zł brutto rocznie.

Uzasadnienie patrz „Komentarz do Analizy arkuszy...”.

Kwestie liczby godzin z zakresu ppp pozostawiamy do decyzji organu prowadzącego z rekomendacją jak powyżej.

Świetlica – 18 godzin (1 grupa licząca 24 uczniów)

W dostarczonych dokumentach brak jest informacji o dostępie uczniów do szkoły tj. dojeżdżających dowożonych dochodzący itp. Jak również podstawy zapisu ucznia na zajęcia świetlicowe, czasu pracy świetlicy,

Dni tygodnia	Pon	Wt	Śr	Czw	Pt	razem
Średnia dzienna liczba godzin	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	18
Rekomendacja						
7.45-8.00	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,25
13.00 – 14.30	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
						razem 8,75

W Arkuszu organizacyjnym ujęto 18 godzin. Rekomendacja zmiany organizacji i zmniejszenia godzin do 8,75 godz. Różnica wynosi 9,25 godziny.

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe $9,25 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 22644$ zł brutto rocznie.
- Rozliczenie etatowe $0,35 \times 73000 \text{ zł} = 25550$ zł brutto rocznie.

Rekomendowane rozwiązanie przynieść może od 22,6 do 25,5 tys. zł brutto rocznie ograniczenia wydatków.

Arkusz organizacyjny Szkoły Podstawowej w Moniakach na rok szkolny 2019/20 (Aneks z dnia 18.09.2019 r)

Szkoła Podstawowa w Moniakach jest placówką jednociągową z klasami I – VIII oraz oddziałem przedszkolnym.

Liczba oddziałów ogółem – 10, z czego :

- Szkoły podstawowe – 8
- Oddz. Przedszkolny – 2

Liczba uczniów/ dzieci ogółem – 117, z czego :

- Szkoła podstawowa – 102
- Oddz. Przedszkolny – 15

Zatwierdzona liczba godzin ogółem : 332,5 Ponadwymiarowych -, z czego:

- Szkoła podstawowa – 264,5
- Oddz. Przedszkolny – 68

Liczba zatwierdzonych etatów pedagogicznych -

Liczba etatów pracowników administracji i obsługi – 3,75

Łączenie klas

Szkoła Podstawowa w Moniakach jest placówką „małą” 102 uczniów z niewielką liczbą uczniów w poszczególnych klasach. Umożliwia to wprowadzenie elementów klas łączonych.

Podstawa prawna :

- Rozporządzenie MEN z dnia 17 marca 2017 r w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli (Dz. U. z 2019r poz. 502 z późn. zm.)

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r Prawo oświatowe art. 96, ust. 4-5 (Dz. U. 2017 poz. 59 tekst jednolity,)
- Stanowisko Komisji Wychowania Katolickiego KEP z dnia 9 kwietnia 2013r oraz 18 marca 2019r.

Tabl. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Moniakach rekomendowane łączenie klas wraz z ilością godzin.

Klasa	0 5-6 lat	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem
Liczba uczniów wg. arkusza	4	11	12	24	7	13	16	11	8	I-VIII 102
Rekomendowane łączenie klas	0-I (10)	-	-	-	IV-V (15)	-	-	VII-VIII (4)*	-	29 godz.

Źródło: Arkusz organizacyjny Szkoły Podstawowej w Moniakach na rok szkolny 2019/20. Obliczenia własne.

Wprowadzenie rekomendowanych łączeń powoduje ograniczenie liczby godzin nauczycielskich o 29.

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godzinowe $29 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 70992 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $1,61 \times 73000 \text{ zł} = 117530 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Ograniczenie liczby godzin nauczycielskich o 29 skutkuje obniżeniem wydatków od 70,9 do 117,5 tys. zł w zależności od typu rozliczenia.

Inne łączenia – religia

- 0 – I – 1 godzina.
- IV – V – 2 godziny
- VII – VIII – 2 godziny
- razem: 5 godzin

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe $5 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 12\,240 \text{ zł}$ brutto rocznie.
- Rozliczenie etatowe $0,27 \times 73000 \text{ zł} = 19\,710 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Realizacja rekomendowanych łączeń ogranicza wydatki o kwotę od 12,2 do 19,7 tys. zł brutto rocznie.

Uzasadnienie patrz „Komentarz do Analizy arkuszy...”.

Podział na grupy kl. III – j. angielski, informatyka razem 3 godzin.

Brak podstaw prawnych, podziału na grupy w klasach I – III nie dokonuje się. Przepis prawny (Rozp. MEN - Dz. U. z 2019r poz. 639) mówi, że obowiązkowego podziału na grupy dokonuje się w kl. IV – VIII na zajęciach obowiązkowych z j. obcych, informatyki gdy liczba uczniów jest powyżej 24, a na wychowaniu fizycznym – powyżej 26 uczniów. Wyjątkiem jest informatyka, gdzie liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej.

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe $3 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 7344 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,16 \times 73\,000 \text{ zł} = 11\,680 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Zastosowane rozwiązanie może spowodować ograniczenie wydatków od 7,34 tys. zł do 11,68 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Uzasadnienie patrz „Komentarz do Analizy arkuszy...”.

Świetlica - w arkuszu 25 godz.

Zajęcia świetlicowe – rok szkolny 2019/20

- Liczba grup – 1
- Liczba godzin – 25
- Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia – 9

W dostarczonych do analizy dokumentach poza w/w informacjami brak jest danych dotyczących dostępu uczniów do szkoły (dowożonych, dojeżdżających) czasu pracy świetlicy itp.

Dni tygodnia	Pon	Wto	Śro	Czw	Pt	razem
Średnia dzienna liczba godzin	5	5	5	5	5	25
Rekomendacja 7.45-8.00 13.00 – 14.30	0,25 3	0,25 3	0,25 3	0,25 3	0,25 3	1,25 15 łącznie 16,25 godz.

Liczba godzin stan obecny – 25 godzi, po zmianie: rekomendowany – 16,25. różnica – 8,75 godziny

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe $8,75 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 21420 \text{ zł}$ brutto rocznie.
- Rozliczenie etatowe $0,33 \times 73000 \text{ zł} = 24090 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Rekomendowane rozwiązanie ogranicza wydatki o kwotę od 21,4 do 24,09 tys. zł brutto rocznie.

Zajęcia logopedyczne – 6 godzin

Zajęcia logopedyczne organizowane są w oddziałach przedszkolnych – 2 godz. oraz kl. I – III – 4 godz. Liczba uczniów/ dzieci – oddz. przedszkolne, kl. I-III – razem 62.

Liczba uczestników zajęć wynosi wg przepisu do 4 uczniów na jedną godzinę. Zaprojektowana liczba [6 x 4] wystarcza na 24 uczestników, co stanowi 38,7% wszystkich uczniów/dzieci w w/w oddziałach (!)

Zespół ekspertów zwraca uwagę, że ponieważ w dwóch oddziałach przedszkolnych uczy się 15 dzieci – to liczba godz. zajęć logopedycznych wynosi 2 (2 x 4 = 8 uczestników – to stanowi 53% ogółu dzieci !)

Uzasadnienie: „Komentarz do Analizy arkuszy...”.

Powyższą kwestie eksperci pozostawiają do dyspozycji organu prowadzącego. Konieczna jest głęboka analiza zasadności planowania i finansowania wymienionej liczby godzin.

Arkuszy organizacyjny Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie na rok szkolny 2019/20 (Aneks z dnia 02.10.2019 r)

Szkoła Jest placówką jednościową z klasami I – VIII oraz oddziałem przedszkolnym.

Liczba oddziałów ogółem – 20, z czego :

- Szkoły podstawowe – 14
- Filie (SP) – 4 (w tym oddz. przedszkolny)
- Liceum Ogólnokształcące – 2

Liczba uczniów/ dzieci ogółem – 319, z czego :

- Szkoła podstawowa w tym filie– 268
- Oddz. Przedszkolny – 15
- Liceum ogólnokształcące – 36

Zatwierdzona liczba godzin ogółem : 739,5 ponadwymiarowych - 20,5 z czego:

- Szkoła podstawowa, w tym filie – 643
- Oddz. Przedszkolny – 26,5
- Liceum ogólnokształcące – 70

Liczba etatów pracowników administracji i obsługi –

Łączenie

Liczba oddziałów kl. V

- Klasa Va – 18
- Klasa Vb – 18
- Klasa Vc – 17

łącznie: 53 uczniów.

	Va	Vb	Vc	razem
Liczba uczniów w oddziale	18	18	17	53
Rekomendacja	Va 26 (1)*	Vb 27 (1)		53 (2 oddziały)

* podział na grupy.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania ogranicza liczbę oddziałów o 1 (z 3 do 2)

Podział na grupy konieczny:

Va – 26 uczniów – j. angielski –	3
informatyka –	1
razem	4 godziny
Vb – 27 uczniów – j. angielski -	3
informatyka –	1
wych. fizyczne	4
razem	8 godzin.

Łączenie powodują 12 godzin (4+8)

Liczba godzin wg. arkusza kl. V – 28,5 ; 28,5 – 12 (podział na grupy) = 16,5 godz. oszczędności

Efekt finansowe

- Rozliczenie godzinowe 16,5 x 4 x 12 x 51 zł/godz. = 40392 brutto rocznie.
- Rozliczenie etatowe 0,91 x 73 000 zł = 66 430 zł brutto rocznie.

Wprowadzając rekomendowane rozwiązanie ograniczeniu ulega liczba oddziałów oraz liczba godzin o 16,5, co przekłada się na zmniejszenie wydatków od 40,3 do 66,4 tys. zł rocznie brutto w zależności od rozliczenia.

Klasa VIII

VIIIa –	13 uczniów
VIIIb –	14 uczniów
Razem -	27 uczniów.

	VIIIA	VIIIB	Razem,
Liczba uczniów/oddziałów	13	14	27 (2 oddziały)
Rekomendacja	27 (1)		27 (1 oddział)

* podział na grupy.

Wprowadzenie rekomendacji ogranicza liczbę oddziałów o jeden, natomiast powoduje podział na grupy na obowiązkowych zajęciach z :

– J. angielski –	3
– J. niemiecki –	2
– Informatyka –	1
– Wych. fizyczne	4
– Razem	10

Liczba godzin wg. arkusza kl. VIII – 37 godz., po zmianach 37 – 10 = 27 – ograniczenie liczby godzin

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe 27 x 4 x 12 x 51 zł /godz. = 66096 zł brutto rocznie.
- Rozliczenie etatowe 1,5 x 73 000 zł = 109500 zł brutto rocznie.

Realizacja powyższej rekomendacji ogranicza wydatki o kwotę od 66,09 do 109,5 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Uzasadnienie patrz „Komentarz do Analizy arkuszy...”.

Biblioteka – rekomendowany wskaźnik 1 godzina na 15 uczniów.

- Liczba godzin według arkusza organizacyjnego – .
- Liczba uczniów – szkoła podstawowa, liceum – 304
- Rekomendowana liczba godzin : 304 : 15 = 20,26 (21)
- Różnica 34 – 21 = 13 godzin.

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe: 13 x 4 x 12 x 51 zł/godz. = 31824 zł brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe: 0,433 x 73 000 zł = 31609 zł brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania ogranicza wydatki o kwotę ok. 31,8 tys. zł brutto rocznie.

Kółka zainteresowań - 8 godzin.

Kółka zainteresowań nie należą do grupy zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Można je realizować np. w ramach godzin dyrektorskich, jak również nieodpłatnie w ramach 40 godzinnego czasu pracy nauczyciela zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r, poz. 967 i 2245, Dz. U. z 2019 r poz. 730 oraz Dz. U. z 2019 r, poz. 1287)

Efekt finansowy

Rozliczenie godzinowe: $8 \times 4 \times 12 \times 51 = 19584$ zł brutto rocznie.

Rozliczenie etatowe: $0,44 \times 73\ 000$ zł = 32120 zł brutto rocznie.

Realizacja kół zainteresowań w ramach 40 godzin pracy nauczyciela ograniczy wydatki o kwotę od 19,5 do 32,1 tys.. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Zajęcia rewalidacyjne.

Patrz Komentarz „Komentarz do Analizy arkuszy...”.

W roku szkolnym 2019/20 liczba uczniów niepełnosprawnych wykazanych w arkuszu wynosi 4 (Vc, VIIa, VIIb, VIIIa), natomiast liczba godzin rewalidacji wynosi 10. Różnica to 2 godziny ($4 \times 2 = 8$).

Dodatkowo wprowadzono w wymiarze 10 godzin zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, ale nie zostały one przyporządkowane konkretnej klasie.

Komentarz: patrz „Analiza arkusza organizacyjnego Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii”.

Świetlica szkolna – 38 godzin

- Liczba uczniów korzystająca ze świetlicy – 37 [wg. arkusza organizacyjnego].

Dni tygodnia	Pon	Wto	Śro	Czw	Pt	razem
Średnia dzienna liczba godzin	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	38
Rekomendacja 7.00-8.00	1	1	1	1	1	5
13.00 – 15.30	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5
						łącznie 17,5

W dostarczonych dokumentach (poza liczbą godzin i liczbą uczniów) brak jest informacji o dostępie uczniów do szkoły (dowożonych, dojeżdżających itp.)

Grupa świetlicowa liczy 25 uczniów

Różnica $38 - 17,5$ (rekomendowana liczba godzin) = 20,5 godzin różnicy

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe $20,5 \times 4 \times 12 \times 51$ zł/godz. = 50184 zł brutto rocznie.
- Rozliczenie etatowe $0,78 \times 73000$ zł = 56940 zł brutto rocznie.

Rekomendowana liczba godzin zajęć świetlicowych przynieść może ograniczenie wydatków o kwotę od 50,1 do 56,9 tys.. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Podsumowanie.

Wykaz rekomendowanych rozwiązań wynikających z analizy arkuszy organizacyjnych szkół prowadzonych przez gminę Urzędów na rok szkolny 2019/20 wraz ze skutkami finansowymi.

Nazwa szkoły	Opis rekomendacji.	Efekt finansowy	
		Rozliczenie godzinowe	Rozliczenie etatowe
Szkoła Podst. w Skorzcycach	Łączenie klas na wybranych zajęciach (II – III, IV-V,VII-VIII)	80 784	133 590
	Inne łączenia – religia	9 792	16 060
	biblioteka – redukcja godz.	9 792	9 709
	Świetlica redukcja godz.	23 868	27 375
	Reorganizacja wychowania przedszk.	20 808	27 740
	Razem	145 044	214 474
Szkoła Podst. w Bobach Kolonii	Łączenie klas na wybranych zajęciach (0-I, II – III, V-VI,VII-VIII)	100 368	165 710

	Inne łączenia – religia	17 136	27 140
	Świetlica redukcja godz.	22 644	25 550
	Razem	140 148	219 000
Szkoła Podst. w Moniakach	Łączenie klas na wybranych zajęciach	70 992	117 530
	Inne łączenia – religia	12 240	19 710
	podział na grupy	7 344	11 680
	Świetlica redukcja godz.	21 420	24 090
	Razem	111 996	173 010
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie	Redukcja oddziałów (kl. V)	40 392	66 430
	Redukcja oddziałów (kl. VIII)	66 096	109 500
	biblioteka – redukcja godz.	31 824	31 609
	koła zainteresowań (art. 42 ust.2 pkt. 2 KN)	19 584	32 120
	Świetlica redukcja godz.	50 184	56 940
	Razem	208 080	296 599
	Ogółem	605 268	903 083

Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych (Wwp)

Przez pomieszczenie lekcyjne należy rozumieć sale lekcyjne, pracownie sale gimnastyczne, baseny itp. czyli pomieszczenia, w których można prowadzić zajęcia lekcyjne.

Wskaźnik jest równy ilorazowi liczby oddziałów klasowych i pomieszczeń lekcyjnych. Wskaźnik ten należy odróżnić od zmianowości, czyli procentowego udziału uczniów uczęszczających na drugą, trzecią zmianę.

Tabl. Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych w placówkach oświatowych Gminy w roku szkolnym 2018/2019.

Nazwa placówki	Liczba oddziałów (SP + oddział przedszkolny)	Liczba pomieszczeń lekcyjnych	Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych
ZSO – Urzędów (SP, GM, LO, punkty „0”)	26	34	0,76
SP w Skorczycach	11	12	0,91
SP w Moniakach	9	11	0,81
SP w Bobach Kolonii	9	11	0,81
Ogółem	55	68	0,80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UM Urzędów oraz sprawozdania SIO – spis na 30 września 2018 r .

Wartość wskaźnika WNP czyli stosunek liczby oddziałów do liczby pomieszczeń lekcyjnych wskazuje na stopień wykorzystania infrastruktury szkolnej. Wysoka wartość - powyżej 1 świadczyć może, że szkoła pracuje na więcej niż jedną zmianę w trudnych warunkach lokalowych. Niska wartość świadczy o nieracjonalnym wykorzystaniu zasobów lokalowych szkoły (utrzymanie dużych budynków pod bieżące potrzeby szkoły).

Szkoły prowadzone przez gminę Urzędów posiadają dobrą bazę lokalową. Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń (Wwp) we wszystkich placówkach kształtują się poniżej 1. Największe możliwości lokalowe występują w ZSO w Urzędowie, gdzie Wwp wynosi 0,76.

Tabl. Wykaz pomieszczeń klasowych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gm. Urzędów.

	ZSO w Urzędowie	SP w Skorczycach	SP w Moniakach	SP w Bobach Kolonia
Liczba sal lekcyjnych w których może uczyć się cała klasa.	29	8	8	8
Liczba pracowni komputerowych	2	2	1	1
Liczba Świetlic	1	1	1	1
Liczba dużych sal gimnastycznych	1	1	-	1
Liczba małych sal gimnastycznych	1	-	1	-
Ogółem	34	12	11	11

Źródło: Obliczenia własne w oparciu o dane otrzymane z UM Urzędów.

Informacje o wysokości wskaźnika wykorzystania pomieszczeń mogą być istotną i potrzebną informacją w podejmowaniu wielu ważnych decyzji związanych z polityką oświatową w Gminie.

Liczba etatów niepedagogicznych w przeliczeniu na jeden etat w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Urzędów.

Pracownicy niepedagogiczni (administracja, finanse, stołówka, prace konserwatorsko-porządkowe) są niezbędnym uzupełnieniem kadry nauczycielskiej. Dobór adekwatnych wskaźników ilustrujących ten aspekt pracy szkół nie jest prosty. Przeliczenie etatów niepedagogicznych na jeden oddział to jedna z metod porównawczych. Wskaźnik ten pozwala monitorować poziom zatrudnienia. Duże zróżnicowanie tego wskaźnika w poszczególnych placówkach jest wystarczającym powodem podjęcia głębszej analizy przyczyn nadmiernego bądź niedostatecznego zatrudnienia. W przypadku Gminy Urzędów pracownicy zajmujący się administracją, księgowością, kadrami zatrudnieni są w szkołach podstawowych.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że pracownicy administracji i obsługi są ujęci w Systemie Informacji Oświatowej, a co za tym idzie są uwzględnieni w subwencji oświatowej - wskaźnik korygujący D_i ($D_i = W_r + (1 - W_r) * W_{a,i}$) gdzie W_r — to średni dla kraju wskaźnik wydatków rzeczowych oraz wydatków płacowych dla pracowników administracji i obsługi wynoszący jednolicie dla wszystkich jst — 0,25).

W kolejnej tabeli zestawiono liczbę etatów pracowników administracyjno- obsługowych zatrudnionych przez szkoły prowadzone przez Urzędów.

Tabl. Liczba etatów pracowników niepedagogicznych w roku szkolnym 2019/20 w szkołach podstawowych Gminy Urzędów (w etatach)

Nazwa placówki	Kucharka	Woźny	Sprzątacza	Sekretarz	Referent	Konserwator	Księgowy	Intendent	Razem
SP w Moniakach			2,00		0,75	0,75			3,5
SP w Bobach Kolonii		1	2,00		0,75				3,75
SP w Skorczycach	2	2	1		0,75			0,5	6,25
ZSO w Urzędowie	2,5	1	6,5	1	4	1	1	0,5	16,5
Ogółem	4,5	4	1,5	1	6,25	1,75	1	-	30,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie arkuszy organizacyjnych placówek oświatowych Gminy Urzędów na rok szkolny 2019/20.

W dalszej części dokumentu zamieszczono analizę liczby etatów niepedagogicznych przypadających na oddział w poszczególnych placówkach oraz przyrównano ten wskaźnik do średniej krajowej. **Liczba etatów niepedagogicznych w przeliczeniu na jeden oddział (w gminach miejsko-wiejskich według wskaźników odniesienia Ośrodka Rozwoju Edukacji) wynosi:**

- w przedszkolu — **0,29**
- w szkole podstawowej — **0,35**
- w gimnazjum — **0,40.**

Wskaźniki ORE bez podziału na rodzaj j.s.t (gmina wiejska, miejska, wiejsko-miejska, powiat), wynoszą natomiast:

- w przedszkolu — 1,68
- w szkole podstawowej — 0,71
- w gimnazjum — 0,77.

Wskaźniki odniesienia są wyliczone na podstawie wszystkich omawianych etatów przypisanych szkołom w Polsce. Nie jest wyjątkiem notowanym tylko w Urzędzie, że pracownicy obsługi finansowo-księgowej są „przypisani” do jednej ze szkół. Podobne sytuacje są spotykane często także w odniesieniu do pracowników kuchni, którzy zajmują się cateringiem dostarczonym także do innych szkół. Nie ma żadnych metodologicznych ani logicznych powodów, aby w odejmować niektórym placówkom urzędowskim etatów z powodu swoistych służebności zatrudnionych tam pracowników wobec innych placówek. **W skali całej gminy najważniejszy jest ogólny, wynikającym z porównań do danych statystycznych kraju, potencjalny przerost etatów.** Oczywiście, dyrektorzy szkół powinni wyjaśnić lub też przypomnieć Burmistrzowi skąd ten przerost się bierze i wynikiem jakich uchwał Rady Miejskiej jest. Tylko do decyzji Burmistrza należy czy zaakceptuje tą różnicę (przerost) czy też, choćby w kontekście planowanych zmian sieci, zarządzi redukcję etatów.

Tabl. Liczba etatów pracowników administracyjno-obługowych w przeliczeniu na jeden oddział w roku szkolnym 2019/2020 w szkołach podstawowych Gminy Urzędów w 2019 r w etatach.

Nazwa	Liczba oddziałów 0 – I - III	Liczba etatów pracowników administracyjno-obługowych	Wskaźnik (liczba pracowników administracyjno-obługowych/ oddział)	Wskaźnik ORE	Różnica wskaźnika w danej szkole względem ORE	Przerost etatów w stosunku do wskaźnika
SP Moniaki	10	3,5	0,35	0,35		
SP Boby Kol.	9	3,75	0,41		0,06	0,55
SP Skorczyce	10	6,25	0,62		0,27	2,72
ZSO Urzędów	20	16,5	0,82		0,47	9,45
razem	49	30	0,61		0,26	12,79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie arkuszy organizacyjnych placówek oświatowych Gminy Urzędów w roku szkolnym 2019/20

Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki (0,35 dla szkoły podstawowej) w szkołach Gminy Urzędów występuje przerost zatrudnienia pracowników administracyjno-obługowych o 12,79. Formalnie te etaty są przypisane do następujących placówek:

- SP w Bobach Kolonii – 0,55 etatu
- SP w Skorzcycach – 2,72 etatu
- ZSO w Urzędowie – 9,45 etatu

Zespół ekspertów zwraca uwagę, że zgodnie z uchwałą Nr II/8/18 Rady Miejskiej w Urzędowie z dnia 29 listopada 2018 r w sprawie organizacji wspólnej obsługi dla jednostek oświatowych Gminy Urzędów jednostką obsługującą dla wszystkich placówek oświatowych prowadzonych przez gm. Urzędów jest ZSO w Urzędowie. W zespole zatrudniona jest cała obsługa finansowa (główny księgowy, referenci).

Na 49 oddziałów klasowych we wszystkich samorządowych szkołach podstawowych zatrudnionych jest 30 etatów pracowników administracyjno-obslugowych

W stosunku do wskaźnika ORE wskazuje to na przerost zatrudnienia w wysokości 12,79 etatu, co z kolei przekłada się na efekt finansowe w wysokości 465 556 zł

Przy wyliczeniu tego kosztu założono średnie miesięczne wynagrodzenie brutto po stronie pracodawcy w wysokości 2800 zł oraz uwzględniono tzw. „trzynastkę” (średnia w gm. Urzędów), Zwraca się uwagę, że od 1 stycznia 2020 wzrosły zasadniczo płace na stanowiskach niskopłatnych.

Opracowujący analizę zwraca uwagę, że doświadczenia samorządów oraz literatura w powyższym temacie jest bardzo bogata. Organy prowadzące placówki oświatowe mają znacznie większą swobodę w kształtowaniu struktury zatrudnienia pracowników administracji i obsługi, niż ma to miejsce w stosunku do nauczycieli. Nakłady na płace pracowników tej grupy pracowników mają znaczny wpływ na koszty utrzymania oświaty, dlatego tak ważne jest dążenie do standaryzacji zatrudnienia. Ustalanie standardu zatrudnienia winno odnosić się do konkretnej grupy pracowników, wykonujących podobne czynności, porównywalne we wszystkich placówkach podlegających standaryzacji. Ważna jest również nomenklatura zawodowa, którą powinno się ujednoczyć. W ramach opracowywania standardów zatrudnienia (co rekomendujemy) można przyjąć dwie metody wyliczania. W pierwszej uwzględnia się wskaźniki odnoszące się do stopnia obciążenia pracą, wynikającego z liczby pracowników zatrudnionych w jednostce oraz liczby uczniów. W drugiej natomiast, bierze się pod uwagę jedynie liczbę uczniów kształcących się w szkole.

Wskaźniki

Opracowując analizę finansowo-organizacyjną oświaty w Gminie Urzędów zespół ekspertów dla lepszego zrozumienia zagadnienia funkcjonowania oświaty posługiwał się szeregiem wskaźników. Celem jest ułatwienie dokonywania porównań, określenia wzajemnych relacji w sferze zarządzania i finansowania oświaty. Podstawowe wskaźniki odniesienia dotyczyć będą następujących obszarów tematycznych:

- a) Organizacja szkół – w tym między innymi:
 - Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
 - Liczba uczniów przypadająca na jeden przeliczeniowy etat nauczycielski
 - Liczba etatów niepedagogicznych w przeliczeniu na jeden oddział
 - Wykorzystanie pomieszczeń lekcyjnych
- b) Finansowanie oświaty w tym między innymi:
 - Bieżące wydatki (subwencionowane) na zadania oświatowe, a otrzymana subwencja oświatowa
 - Wydatki bieżące na zadania oświatowe w przeliczeniu na jednego ucznia.
- c) Nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni w tym między innymi:
 - Wskaźnik zatrudnienia (nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni)

Do obliczenia wskaźników wykorzystywane będą dane uzyskane z urzędu gminy (sprawozdawczość finansowe, warunki lokalowe poszczególnych szkół, sposób, liczba uczniów, koszty dowożenia itp.), oraz dane należące do Systemu Informacji Oświatowej (SIO – spis na 30 września 2018 roku) oraz inne informacje dane uzyskane z arkuszy organizacyjnych szkół i przedszkoli na rok szkolny 2019/20 publiczne dostępne np. w BIP danej gminy.

Tabl. Wykaz najważniejszych wskaźników odniesienia szkół gminy prowadzonych przez Gm. Urzędów

L.p.	Nazwa wskaźnika	SP ZSO Urzędów	SP w Skorczycach	SP w Moniakach	SP w Bobach Kolonii
1.*	Ogólna liczba uczniów	277	78	104	78
2.*	Liczba uczniów na oddział	16,29	9,75	13,00	11,14
3.*	Liczba uczniów na etat nauczyciela.	9,23	6,31	6,45	7,30
4.*	Koszt 1 ucznia	12 754	15 855	13 392	13 374
5.*	Procent. udział j.s.t. w pokryciu wydatków subwencionowanych	27,06	42,87	28,72	31,02
6.*	Wskaźnik zatrudnienia	0,97	0,85	0,70	0,70

7.*	Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń	0,76	0,91	0,81	0,81
8.*	Liczba etatów niepedagogicznych na oddział	16,5	6,25	3,5	3,75
9.*	Średni wydatek na oddział (w tys. zł.)	163 871	178 736	163 684	153 063

Źródło: Obliczenia własne w oparciu o sprawozdanie SIO – spis na 30 września 2018 r, metryczka subwencji oświatowej na 2019 rok, arkusze organizacyjne na rok szkolny 2019/2020,

1. Szkoła Podstawowa 2018/19; * →
2. Szkoła Podstawowa 2018/19
3. Łącznie szkoła podst. i oddz. „0” – gimnazjum – 2018/19
4. Łącznie szkoła podst. + oddz. „0” gimnazjum
5. % udział wydatków gminy w pokryciu wydatków subwencja plan na 2019 r.
6. (Wz) Nauczycieli – łącznie szkoła podst. oddz. „0”, gimnazjum rok 2018/19
7. Rok szkolny 2019/20 – łącznie SP, Gimn „0”, LO
8. Wydatki subwencionowane/ oddz. SP, bez oddz. „0” oraz inwestycji

Dowożenie uczniów

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59) w art. 32 ust. 5 stanowi, że jeżeli droga dziecka (przedszkolaka) do placówki przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenia zapewniają rodzice. Obowiązkiem gminy jest również dowożenie dzieci niepełnosprawnych (art. 32 ust. 6).

Dowożenie uczniów szkół podstawowych normuje art. 39 wspomnianej ustawy w ust. 2- 3. obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki jeżeli droga dziecka z domu do szkoły przekracza:

- 3 km - w przypadku uczniów klas 1- III szkół podstawowych
- 4 km — w przypadku uczniów klas V- VIII szkół podstawowych.

Obowiązek ten dotyczy również uczniów niepełnosprawnych.

Wysokość wydatków na dowożenie uczniów do szkół Gminy Urzędów w latach 2017 — 2019 przedstawiono w kolejnej tabeli i na wykresie.

Tabl. Wydatki rozdziału 80113 – dowożenie uczniów w latach 2017- 2019

	2017 e	2018	2019 plan po zm. III kw.	2020 projekt
Koszty dowożenia	9507	78969	80000	90000
Liczba dowożonych uczniów	Brak danych	Brak danych	65	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UM Urzędów.

W analizowanych latach kwota wydatków związanych z dowożeniem utrzymuje się na zbliżonym poziomie w granicach 80 – 90 tys.. zł rocznie.

W 2019 Gmina Urzędów dowożonych było ogółem 65 uczniów/ dzieci w tym

- Do szkoły Podst. w Moniakach – 40 uczniów (linia czerwona)
- Do szkoły Podst. w Skorczykach – 6 uczniów (linia niebieska)
- Do szkoły Podst. w Bobach Kol. – 3 uczniów
- Do ZSO w Urzędowie – 7 uczniów.
- Do Zespołu Szkół specjalnych w Kraśniku – 7 uczniów + 2 dzieci do przedszkola specjalnego.

Wg wyjaśnień pracownika UM uczniom klasy IV mieszkającym powyżej 3 km od szkoły również są zwracane koszty za dojazdy.

Koszty dowożenia uczniów/dzieci zestawione zostały w kolejnej tabeli.

Tabl. Koszty dowożenia uczniów/dzieci w Gminie Urzędów w podziale na poszczególne sposoby dowożenia i przewoźników w okresie 2019/20

Sposób dowożenia	Koszt dowozu plan 2019/20 (miesięczny)	Liczba dowożonych uczniów	Średni miesięczny koszt dowożenia 1 ucznia
Firma zewnętrzna	4000	40	100,00
	1800	6	300,00
Umowa z gm. Kraśnik (niepełnosprawni)	1260	7	180,00
	100	1	190
	ok. 250	1	ok. 250
Bilety miesięczne (transport ogólnodostępny)	395,8	2	50
		5	59,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UM Urzędów.

Planowane wydatki na dowożenie uczniów/dzieci na 2019 stanowią 0,65% ogółu wydatków dz. 801. W ocenie ekspertów organizacyjne dowożenie uczniów w gm. Urzędów uznać należy za optymalną. Ponadto należy dodać:

1. Gmina nie ma podstaw prawnych do żądania od gminy sąsiadującej zwrotu kosztów dowożenia dzieci do szkół na terenie własnej gminy. Prawo do żądania zwrotu kosztów dowozu dzieci z terenu innej gminy może wynikać wyłącznie z **porozumienia zawartego z sąsiednią gminą** związanego z przekazaniem zadania lub jego części do realizacji przez inną gminę.
2. Jednym z zadań gminy — zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym - jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej. Natomiast szczegółowe zadania w tym zakresie wynikają przede wszystkim z ustawy Prawo oświatowe. Jednym z nich jest ustalenie sieci publicznych szkół w taki sposób, aby wszystkie dzieci zamieszkałe na terenie gminy miały możliwość spełniania obowiązku szkolnego, a droga dziecka z domu do najbliższej szkoły nie przekraczała 3 km — w przypadku uczniów klas I—IV, i 4 km — w przypadku uczniów klas V i VIII szkół podstawowych i gimnazjów (art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe).

Powyższe oznacza, że gdy uczeń uczęszcza do szkoły, która nie znajduje się na terenie gminy, w której mieszka, choćby szkoła ta była położona bliżej od tej w obwodzie której dziecko mieszka, to **gmina nie ma obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu ani zwrotu kosztów**. Obowiązek taki ma charakter publiczny i wiąże się z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców oraz jest realizowany wyłącznie w obrębie właściwości miejscowej jednostki samorządu terytorialnego.

3. Wskazać należy, że organy władzy publicznej, zgodnie z art. 7 Konstytucji RP mogą działać na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że podczas gdy jednostka posiada swobodę działania zgodnie z zasadą „co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone”, to **organy władzy publicznej mogą działać tylko w przypadkach i w takim zakresie, w których upoważnia je do tego prawo (por. wyrok NSA z 15 stycznia 1997 r., sygn. akt II Są 534/96, M)**.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że wybór szkoły znajdującej się poza obwodem czy też obszarem gminy przez rodziców dziecka nie może skutkować żądaniem zwrotu kosztów tego dowozu od gminy, której mieszkańcem jest ten uczeń.

Gmina nie ma obowiązku organizowania transportu lub zwracania kosztów przejazdu do innej szkoły niż obwodowa, nawet jeżeli znajduje się ona bliżej niż szkoła rejonowa. Sądy administracyjne rozstrzygając podobne sprawy przyznają rację gminom stwierdzając, że rodzice nie mogą obarczać gminy ciężarem skutków finansowych wyboru przez opiekunów dziecka innej szkoły niż szkoła obwodowa. **Powyższe zgodne jest z orzecnictwem sądowym (wyrok NSA z 6 stycznia 2010 r. i wyrok NSA z 5 września 2007 r.)**. Przytoczone orzecznictwo, mimo zmiany stanu prawnego nadal pozostaje w tym zakresie aktualne.

Porozumienie o realizacji obowiązku szkolnego na terenie innej gminy powinno określać kwestię dowozu tych dzieci do szkoły w tej gminie i rozliczania kosztów organizacji tego dowozu. Jest to jedyna sytuacja, w której gmina może żądać zwrotu kosztów za dowóz uczniów mieszkających w sąsiedniej gminie. Zatem jeśli dowóz dzieci z terenu gmin sąsiadujących odbywa się **bez stosownego porozumienia**, to nic ma podstaw prawnych do żądania **zwrotu kosztów** dowożenia dzieci do szkoły w tej gminie. W takiej sytuacji pozostaje również pytanie, na jakiej podstawie gmina organizuje dowóz dzieci z terenu innej gminy.

Reasumując, gmina ma obowiązek zapewnić dowóz do szkoły wyłącznie uczniom z terenu własnej gminy na zasadach określonych w art. 39 w zw. z art. 127 ustawy Prawo oświatowe. Natomiast jeśli dzieci z sąsiednich gmin realizują obowiązek szkolny w szkole w tej gminie — z własnego wyboru, to gminy, których mieszkańcami są ci uczniowie nie mają obowiązku finansowania dowozu tych uczniów do szkoły poza terenem własnej gminy, chyba że zostało zawarte stosowne porozumienie, o którym mowa wyżej.

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U z 2017 r. poz. 59 ze zm.) – art. 39, art. 127 ust. 14
- Ustawa z 8 marca 1990 r, o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.) – art. 7.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r (Dz. U z 1997 r nr. 78, poz. 483 ze zm.) – art. 7

Obowiązkiem gminy jest albo zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom bezpłatnego transportu do najbliższego przedszkola czy szkoły podstawowej albo — jeżeli dowożenie zapewniają rodzice - zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna. Ale w ustawie brak jest jakichkolwiek kryteriów ustalania wysokości refundacji dla tej drugiej możliwości. W praktyce wójtowie określali je swoimi zarządzeniami i zdarzało się, że w rezultacie były to kwoty niepokrywające w pełni wydatków rodziców. **Zgodnie z nowelizacją Prawa oświatowego został wprowadzony wzór przy pomocy którego będzie wyliczany koszt takiego jednorazowego przewozu.** Rodzicom będzie przysługiwał czterokrotny Zwrot kosztów, a więc również za trasę powrotną po odwiezieniu dziecka.

Zaproponowany przepis pozwoli m.in. inaczej ustalać koszty w przypadku, gdy opiekun dowozi dziecko do placówki oświatowej leżącej na trasie jego przejazdu z domu do pracy, a inaczej w przypadku, gdy opiekun zmuszony jest w tym celu zmienić czy wydłużyć trasę jego przejazdu. Przy obliczaniu kosztu przewozu trzeba będzie też uwzględnić średnią cenę jednostki paliwa w danej gminie oraz średnie zużycie paliwa na 100 kilometrów dla danego pojazdu według danych producenta pojazdu. Średnia cena jednostki paliwa w gminie będzie określać na każdy rok szkolny rada gminy w drodze uchwały. Ma przy tym uwzględniać ceny na stacjach w gminie oraz wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w kwartale ostatnio ogłoszony przez GUS. Zwrot kosztów będzie następował na podstawie umowy zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami. Umowa taka powinna być zawarta w ciągu 14 dni od uzyskania informacji, że dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Zwrot kosztów jednorazowego przewozu następuje w wysokości określonej według wzoru.

$Koszt = (a-b) \cdot cd/100$

gdzie:.

A – liczba kilometrów przewozu drogami publicznymi z miejsca zamieszkania do przedszkola, oddziały przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, szkoły podstawowej albo szkoły ponadpodstawowej i z powrotem, a także przewozu rodzica z tego miejsca do miejsca zamieszkania lub miejsca pracy.

B – liczba kilometrów przewozu drogami publicznymi z miejsca zamieszkania rodzica do miejsca pracy, jeżeli nie wykonywałby przewozu, o którym mowa w lit. A

C – średnia cena jednostki paliwa w danej gminie, właściwego dla danego pojazdu

D – średnie zużycie paliwa na 100 km dla danego pojazdu według danych producenta pojazdu

Realizacja obowiązku szkolnego

Kwestia związane z realizacją obowiązku szkolnego oraz obowiązek nauki zawarte są w Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017 r, poz. 59), rozdział 2 wychowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Realizacja obowiązku nauki od 1 września 2019 r. Obowiązek nauki będzie spełniony po ukończeniu 8-klasowej szkoły podstawowej:

W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 obowiązek nauki jest realizowany zarówno po ukończeniu 8-klasowej szkoły podstawowej jak i gimnazjum. Obowiązek nauki w wymienionych latach szkolnych jest spełniany zarówno w szkołach ponadgimnazjalnych, u pracodawcy, jak i w szkołach ponadpodstawowych (zgodnie z planowaną reformą: w 4 - letnim liceum, 5-letnim technikum lub w 2-stopniowej branżowej szkole); absolwenci szkoły ponadpodstawowej, którzy nie ukończyli 18 roku życia spełniają obowiązek nauki poprzez uczęszczanie na kwalifikacyjne kursy zawodowe lub do szkoły wyższej. Dziecko jest objęte obowiązkiem szkolnym od 7 roku życia do ukończenia VIII klasy szkoły podstawowej, nie dłużej niż do ukończenia przez ucznia 18 roku życia;

Od dnia 1 września 2019 r. obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej publicznej albo niepublicznej; do 1 września 2019 r. (tj. w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019) obowiązek szkolny trwa do ukończenia gimnazjum i 8-klasowej szkoły podstawowej. Tym samym, w wymienionych wyżej latach szkolnych obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej i gimnazjum - publicznych albo niepublicznych.

Dyrektor Szkoły w obwodzie, w którym dziecko mieszka kontroluje spełnianie obowiązku szkolnego - obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne dziecka 6 letniego oraz obowiązek szkolny od 7 roku życia dziecka do ukończenia szkół podstawowej lub gimnazjum). Rodzice dziecka podlegającemu obowiązkowi szkolnemu obowiązani są do informowania w terminie do 30 września każdego roku dyrektora szkoły podstawowej w obwodzie, w którym dziecko mieszka o realizacji obowiązku szkolnego spełnianego w sposób określony w art. 36 ust. 10 lub 11 ustawy Prawo Oświatowe.

Gmina, na terenie której uczeń mieszka kontroluje spełnianie obowiązku szkolnego i nauki. Zadanie to połączone jest z rodzicielskim obowiązkiem powiadamiania Gminy o formie spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki (art. 41 ust. 1 ustawy Prawo Oświatowe). Rodzice dziecka podlegającemu obowiązkowi nauki obowiązani są do informowania Wójta Gminy, na terenie której dziecko mieszka w terminie do 30 września każdego roku o realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki spełnianego w sposób określony w art. 36 ust. 10 lub 11 ustawy Prawo oświatowe oraz o każdej zmianie w tym zakresie.

Rodzice dziecka odpowiadają za realizację obowiązku szkolnego, natomiast wybór szkoły (czy w miejscu zamieszkania czy poza nim) należy do wyłącznej kompetencji rodzica. Gmina i dyrektor szkoły nie mają wpływu na suwerenną decyzję rodziców. W przypadku realizacji obowiązku szkolnego poza granicami gminy większej ilości uczniów w interesie gminy powinno leżeć zbadanie przyczyn i wyciągnięcie wniosków. Należy pamiętać, że „utrata” każdego dziecka to mniejsza subwencja, wpływ na liczbę klas, oddziałów, godzin, wyższe koszty utrzymania szkoły i ewentualne zwolnienie nauczycieli.

Zasady przyznawania nagród dla nauczycieli

Tworzenie specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli normuje art. 49 ust 1 Karty Nauczyciela [Dz. U. 2017, poz. 1189]. Brzmi on następująco:

1. Tworzy się specjalny fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze:

1) w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości co najmniej 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych, z przeznaczeniem na wypłaty nagród organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół;

2) w budżetach wojewodów łącznie w wysokości stanowiącej równowartość 2 744 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród kuratorów oświaty oraz nagród organów sprawujących nadzór pedagogiczny dla nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1;

3) w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości stanowiącej równowartość 2 015 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród tego ministra.

2. Organy prowadzące szkoły ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględniając w szczególności sposób podziału środków na nagrody organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół, tryb zgłaszania kandydatów do nagród oraz zasadę, że nagroda może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej roku.

Ust. 2 mówi, że organy prowadzące szkoły ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli. W uchwalanych przez Rady Gmin regulaminach wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez jst środki na nagrody powinny być zarezerwowane w każdym budżecie. Taki obowiązek nakłada Karta Nauczyciela. Dodatkowo art. 49 przewiduje, że w budżetach organów prowadzących szkoły fundusz ten powinien przewidywać co najmniej 1 procent planowanych rocznych wynagrodzeń na płace w szkołach.

Doświadczenia pokazują, że bogate samorządy z reguły przeznaczają na ten cel więcej niż minimum kwoty. Powyższe regulacje mają jedynie zagwarantować przeznaczenie określonych środków, natomiast **fakt ten nie powoduje, że po stronie tej grupy zawodowej powstaje roszczenie o nagrodę**. Nagroda ma typowo uznaniowy charakter, nawet jeśli jest przyznawana w oparciu o jasno określone kryteria. Dyrektor szkoły jako pracodawca nie może być zobligowany do wydatkowania wszystkich zaplanowanych środków, jeśli uzna, że nie ma podstaw do przyznawania nagród w takiej ilości i wysokości, która wyczerpie całość zaplanowanych środków na ten cel. Przyznawanie nagród zależy bowiem od jakości świadczonej przez nauczycieli pracy, która podlega ocenie. Ona ma wpływ na decyzję czy nagrodę przyznać czy też nie. **Nieprzyznanie nagród w punktu widzenia formalno prawnego nie jest naruszeniem prawa.**

Urlopy dla poratowania zdrowia

Kwestie związane z urloпами dla poratowania zdrowia normuje Ustawa Karta Nauczyciela. Ostatnia nowelizacja Ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. 2017, poz. 2203) zaostrzyła przepisy dotyczące urlopów dla poratowania zdrowia. Po nowelizacji skorzystać z tego mogą nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony, po przepracowaniu nieprzerwanie co najmniej 7 lat w szkole w wymiarze nie mniejszym niż połowa obowiązkowego wymiaru zajęć. Dotychczasowy przepis był mniej precyzyjny, nie mówił, że nauczyciel musi pracować nieprzerwanie. Nie zawierał też wymagań co do wymiaru pracy.

Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia może wynieść 3 lata. O potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu orzekać będzie na podstawie wydanego przez dyrektora szkoły skierowania na badania lekarskie, lekarz posiadający uprawnienia do wykonywania działalności w jednostce służby medycyny pracy, z którą szkoła zawarła umowę, o której jest mowa w art. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. O służbie medycyny pracy (Dz.U. 2014, poz. 1184, z późn. zmianami), a nie jak dotychczas, lekarz ubezpieczenia zdrowotnego leczący nauczyciela. Od orzeczenia w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania nauczyciel oraz dyrektor szkoły mogą wnieść odwołania do właściwego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy za pośrednictwem uprawnionego lekarza. Natomiast od orzeczenia lekarza zatrudnionego w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy odwołanie można wnieść do Instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy.

Reasumując, organ prowadzący nie ma prawnych możliwości ingerowania w kwestie związane z urlopem dla poratowania zdrowia. Ponosi za to skutki finansowe wynagrodzenia generowane przez przebywającego na urlopie nauczyciela.

Dyrektor szkoły kieruje nauczyciela na badanie i może wnieść odwołanie od decyzji lekarza orzecznika. Dyrektor szkoły organizuje zastępstwo za nauczyciela przebywającego na urlopie. Najlepszym, sprawdzonym rozwiązaniem jest przydzielenie godzin nauczyciela nieobecnego już zatrudnionym w tej szkole, pod warunkiem, że posiadają stosowne przygotowanie do nauczania konkretnych przedmiotów. Przydzielając zwiększa się liczbę godzin ponadwymiarowych, a te z kolei mają duży wpływ na realizację art. 30 Karty Nauczyciela (wypłata dodatków wyrównawczych). Najgorszym z punktu widzenia finansów rozwiązaniem związanym w omawianym zjawiskiem jest zatrudnienie nauczycieli „nowych”. Praktyki wielu dyrektorów pokazują, że są to w wielu przypadkach nauczyciele emeryci.

Eksperti rekomendują obligatoryjne wprowadzenie obowiązku odwołań dyrektora od pozytywnych dla nauczyciela decyzji lekarskich i w razie konieczności przydzielanie godzin zastępstw nauczycielom pracującym w szkole.

Dyrektor szkoły jako dysponent środków publicznych - odpowiedzialność i dyscyplina budżetowa.

Art. 68 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 59) stanowi, że dyrektor szkoły dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansowo i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki.

Natomiast art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2016 poz. 1870) stanowi, że **kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki**. Drugą osobą, która **odpowiada bezpośrednio za prawidłowość gospodarki finansowej jednostki jest główny księgowy** (w przypadku utworzenia referatu kierownik pełniący również funkcję głównego księgowego), któremu dyrektor szkoły na piśmie powierzył obowiązki z zakresu gospodarki finansowej na podstawie art. 54 ust. 1 w/w ustawy, w tym prowadzenie rachunkowości oraz dokonywanie wstępnej kontroli zgodności finansowych i gospodarczych z planem finansowym.

Dyrektor szkoły jest uprawniony do dysponowania środkami finansowymi szkoły, w tym do zaciągania zobowiązań w imieniu i na rzecz szkoły do wysokości środków finansowych pozostających prawnie w dyspozycji szkoły zgodnie z rocznym planem finansowym, z zachowaniem przeznaczenia wynikającego z postanowień planu. Za sporządzenie planu lub projekt planu wyłączną odpowiedzialność przed organem prowadzącym odpowiada dyrektor. Za prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej przez szkołę wyłączną odpowiedzialność ponosi dyrektor szkoły.

W ramach swej odpowiedzialności dyrektor szkoły odpowiada w szczególności za:

- a) prawidłowe, zgodnie z zapisami rocznego planu finansowego gospodarowanie środkami finansowymi szkoły,
- b) dokonywanie wydatków w ramach podziałów klasyfikacyjnych obowiązującego planu finansowego i w kwotach nieprzekraczających wysokości w nich przewidzianych,
- c) terminowe rozliczenie za pomocą stosowanych dokumentów z organem prowadzącym szkołę środków otrzymanych z budżetu tego organu,
- d) dostosowanie procedur przewidzianych w ustawie o zamówieniach publicznych przy zakupie towarów, usług i robót budowlanych ze środków otrzymanych od organu prowadzącego szkołę objętych rocznym planem finansowym szkoły.

9. Dyrektor ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłowe tj. rzetelne, celowe, oszczędne i efektywne gospodarowanie powierzonym mu w zarząd mieniem szkoły.

10. W zakresie spraw, o których mowa powyżej dyrektor szkoły podlega nadzorowi organu prowadzącego szkołę na zasadach wynikających z odrębnych przepisów

Zespół ekspertów w oparciu o swoje doświadczenia stwierdza, że najczęstszym błędem dyrektorów szkół w zakresie zarządzania finansami jest zaciąganie zobowiązań bez zabezpieczonych środków finansowych w planie finansowym lub też próby późniejszego (post factum) akceptowania ich przez odpowiednie władze.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2017r poz. 1311) w art. 15 stanowi:

„Art. 15. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych.”

Zakres podmiotowy upoważnienia do zaciągania zobowiązań ze środków publicznych wyznacza ogólna norma kompetencyjna art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym **dyrektor jednostki oświatowej jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej, a zatem również za zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne**. Jeśli w tej dacie **w planie finansowym brakuje środków na pokrycie przyszłych zobowiązań, to pamiętać należy, że dokonanie zmiany w późniejszym terminie np. w terminie płatności, czyli wydatkowania środków nie jest w myśl przepisów działaniem prawidłowym. Środki muszą zostać zabezpieczone w planie finansowym w terminie zaciągania zobowiązania.**

Za przygotowanie projektu planu finansowego odpowiada dyrektor szkoły. Podstawowym dokumentem w oparciu o który sporządza się projekt planu finansowego jest zatwierdzony obowiązujący arkusz organizacyjny szkoły uwzględniający ewentualne aneksy oraz przewidywany na następny rok szkolny. Rok budżetowy obejmuje dwa arkusze organizacyjne- styczeń - sierpień, oraz wrzesień - grudzień. Planowanie budżetu szkoły może odbywać się różnymi metodami, wśród których godnymi polecenia są:

1. Planowanie na podstawie jednego arkusza. Planowanie wydatków na podstawie aneksu wrześniowego za okres od stycznia do sierpnia z uwzględnieniem 13-stu pensji i ewentualnego jednorazowego dodatku wyrównawczego oraz dane organizacyjne tego samego arkusza skorygowane współczynnikami organizacyjnymi nowego roku szkolnego (okres od września do grudnia).
2. Planowanie na podstawie dwóch arkuszy.
3. Planowanie wydatków na podstawie aneksu wrześniowego za okres od stycznia do sierpnia z uwzględnieniem 13-stu pensji i ewentualnego jednorazowego dodatku wyrównawczego oraz dane organizacyjne kolejnego arkusza organizacyjnego za okres od września do grudnia z uwzględnieniem zmian jego parametrów.
- 4.

Rekomendacje ogólne

zakres	rekomendacja
Nakłady na oświatę i wychowanie	Notuje się wyraźny wzrost nakładów na działania oświatowe i wychowawcze w Gminie. Trend ten należy zahamować i sukcesywnie, poprzez lepszą kontrolę zarządczą, finansową, reorganizację ich pracy i sieci obniżyć koszty działania placówek oświatowych.
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2016 poz. 1870)	Należy bardzo ściśle i konsekwentnie pod względem prawnym egzekwować odpowiedzialność wynikającą z Ustawy o finansach publicznych. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki. Istnieje ścisła odpowiedzialność za prawidłowość gospodarki finansowej jednostki głównego księgowego. Dyrektor szkoły jest uprawniony do dysponowania środkami finansowymi szkoły, w tym do zaciągania zobowiązań w imieniu i na rzecz szkoły do wysokości środków finansowych pozostających w dyspozycji szkoły zgodnie z rocznym planem finansowym,
Wydatki subwencjonowane	Planowanie wydatków, które objęte są subwencją oświatową przekracza wartość naliczonej subwencji. Gmina musi dopłacać do nich. Należy bardzo starannie planować i kontrolować realnie ponoszone koszty. W analizie arkuszy organizacyjnych wskazano istniejące rezerwy.
Koszty zadań własnych dz. 801 i 854	Koszty ponoszone na finansowanie zadań własnych w ramach oświaty i wychowania rosną. Dlatego też powinny być starannie planowane, by zredukować zaangażowanie własne gminy. Należy bardzo starannie przeanalizować skalę wzrostu i jego merytoryczne i formalne uzasadnienie. Należy dążyć poprzez działania organizacyjne do obniżania kosztów. W analizie arkuszy organizacyjnych wskazano istniejące rezerwy
Średnie koszty ponoszone na ucznia	Należy ograniczyć wzrost kosztów ponoszonych na statystycznego ucznia. Należy porównywać koszty w poszczególnych szkołach i szukać przyczyn różnic.
Środki na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży	Zajęcia dla uczniów niepełnosprawnych winny być prowadzone tylko w prawnie uzasadnionych przypadkach.
Organizacja	Najważniejszym dokumentem, który jest podstawą opracowania planu finansowego jest projekt organizacyjny szkoły zatwierdzony przez organ prowadzący. Obowiązkiem dyrektora szkoły jest ścisła współpraca z organem prowadzącym przy jego opracowaniu. Organ prowadzący ma również w granicach obowiązujących przepisów, prawo do określonych oczekiwań od dyrektora szkoły przy opracowaniu tego dokumentu. Uzasadnionym wydaje się być przyjęcie przez j.s.t stanowiska (zarządzenia) - przygotowywanie pisemnych oczekiwań organu

	<p>prowadzącego przy tworzeniu projektu organizacyjnego na nowy rok w tych obszarach ,które nie są zastrzeżone tylko dla dyrektorów szkół.</p> <p>Załącznikiem do projektu każdego arkusza organizacyjnego szkoły powinna być przedstawiana Burmistrzowi kalkulacja kosztów działania szkoły wynikająca z proponowanej organizacji roku.</p> <p>Prawidłowo prowadzona polityka kadrowa organu prowadzącego szkoły i dyrektora szkoły powinna być ukierunkowana na ograniczenia ilości nauczycieli niepełnozatrudnionych i wzrost pełnozatrudnionych z godzinami ponadwymiarowymi. Zespół ekspertów rekomenduje, aby przy opracowywaniu projektów organizacyjnych na kolejne lata ograniczyć zatrudnienie nauczycieli na niepełnym etacie do minimum, natomiast będące do dyspozycji godziny ponadwymiarowe przydzielić nauczycielom dyplomowanym i mianowanym.</p> <p>W części dotyczącej zatrudnienia wskazano potencjalne przerosty zatrudnienia.</p> <p>Przeciętna ilość uczniów przypadająca na etat nauczycielski jest poniżej średniej krajowej. Prowadzi to do wniosku, że zatrudnia się w placówkach za dużo nauczycieli. Redukcje etatów są konieczne</p> <p>Rekomenduje się zmiany organizacyjne, w tym ilości przydzielonych godzin świetlicy, biblioteki, godzin przeznaczonych na pracę z uczniem zdolnym, dysfunkcyjnym itp. Dyrektor powinien opracować i przedstawić organowi prowadzącemu plan realizacji godzin nauczycielskich wynikających z art. 42 KN (40 godzin tydzień pracy).</p> <p>Rekomenduje się bezwzględne przestrzeganie przepisów prawa oświatowego w sprawach ilości uczniów w oddziałach i podziału na grupy. Wszelkiego rodzaju odstępstwa powinny być szczegółowo uzasadnione [patrz: rekomendacje szczegółowe]</p> <p>Rekomenduje się analizę realnych potrzeb i kosztów prowadzenia zajęć świetlicowych. [patrz: rekomendacje szczegółowe].</p> <p>Należy stosować łączenie oddziałów na wybranych zajęciach lekcyjnych [patrz: rekomendacje szczegółowe].</p> <p>Zespół ekspertów zaleca, aby przy opracowaniu projektu arkusza organizacyjnego w kolejnych latach dokonać dokładnej analizy faktycznych potrzeb szkoły w zakresie organizacji pracy biblioteki i świetlicy oraz wszystkich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ze szczególnym uwzględnieniem orzeczeń PPP. Dyrektor Szkoły przed opracowaniem projektu arkusza organizacyjnego powinien zwrócić się do organu prowadzącego z propozycją ilości godzin zajęć dodatkowych.</p> <p>Celowość urlopów dla poratowania zdrowia winny być kontrolowana przez dyrektora szkoły.</p> <p>Należy respektować prawne regulacje dotyczące pensum nauczycielskiego</p> <p>Zajęcia pozalekcyjne winny być prowadzone wszędzie gdzie prawo zezwala - nieodpłatnie.</p>
Sieć szkół	<p>Rekomenduje się rozważenie możliwości organizacyjnych, operacyjnych, prawnych, personalnych i finansowych zmiany sieci szkół jak i zmiany organów prowadzących (stowarzyszenia). Zarówno model szkół gminnych jak i prowadzonych przez inne osoby prawne , w tym też model mieszany są prawnie możliwe i warte rozważenia..</p> <p>W dalszej części raportu skazano możliwości w tym zakresie, niemniej jednak są możliwe inne modele.</p> <p>Zwraca uwagę niewielka i kosztowna szkoła w Bobach Kolonii, w której obraz liczebności uczniów w kolejnych latach jest bardzo niekorzystny. Rekomenduje się, niezależnie od innych ruchów reorganizujących</p>

	placówki gminne, rozważenie powierzenia prowadzenia tej szkoły stowarzyszeniu.
Polityka kadrowa	Dyrektorzy szkół powinni być okresowo oceniani, przy czym proces ten powinien bardzo ściśle być oparty o przepisy prawa. Jednym z elementów oceny winno być przestrzeganie Ustawy o finansach publicznych i budżetów szkół.
	Placówka powinna przedstawić organowi prowadzącemu swój własny plan polityki kadrowej. Kwestia ta powinna stać się przedmiotem szerszych analiz dyrektora szkoły. Priorytetem powinien być rozwój nauczycieli poprzez tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych (studia podyplomowe wynikające z potrzeb szkoły) wdrożenie efektywnego systemu szkoleń. Zespół ekspertów rekomenduje opracowanie przez dyrektora dokładnej analizy stanu istniejącego kadry pedagogicznej, potrzeb na najbliższe lata z harmonogramem doskonalenia i szkoleń itp.
	Zwrócić należy uwagę na często umykające uwadze obciążenia finansowe etatami pozapedagogicznymi. Porównanie do danych ogólnopolskich wskazuje na znaczące. Kosztowne przerosty kadrowe.
Wskaźnik skolaryzacji	Należy przeprowadzić badanie przyczyny notowanego poziomu wskaźnika skolaryzacji. Niezbędna jest poważna dyskusja z udziałem zewnętrznych uczestników na ten temat oraz monitoring rozwoju sytuacji Gminy.

Rekomendacja szczegółowe

Informacje ogólne będące podstawą rekomendowanych rozwiązań w sieci szkół prowadzonych przez gminę Urzędów.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r (Dz. U. 2017 poz. 59 tj. Dz. U. 2018 poz. 996 ze zm.) tj.

a). Art. 18 1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:

- 1). Ośmioletnią szkołą podstawową.
- 2). Szkoły ponadpodstawowe.

Art. 95 Struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje klasy I-VIII, a w przypadku szkoły podstawowej dla dorosłych klasy VII – VIII.

2. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami, mogą być tworzone szkoły podstawowe obejmujące strukturą klasy I – III albo klasy I-IV.

3. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami, mogą być tworzone szkoły podstawowe filialne obejmujące strukturą organizacyjną klasy I-III albo klasy I-IV.

4. Szkoła filialna, o której mowa w ust. 3, jest podporządkowaną organizacyjnie szkole podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną klasy I-VIII.

5. Szkole podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną klasy I – VIII mogą być podporządkowane organizacyjnie nie więcej niż dwie szkoły filialne.

W cyfrowych przepisach prawnych (szczególnie w art. 95) Ustawodawca wyróżnił – szkołę podstawową z klasami I-VIII, szkołę podstawową z klasami I-III albo I-IV oraz szkołę filialną – Brak jest szkoły podstawowej o strukturze np. V-VIII.

Co więcej, w świetle treści ustępu 6 art. 39 „Prawa oświatowego” — rada gminy będąca organem prowadzącym daną szkołę winna każdorazowo — ustalając sieć szkół i przedszkoli funkcjonujących w danej gminie brać pod uwagę konieczność organizowania dzieciom bezpiecznego transportu z i do szkoły, koszty z tym związane jak również ustawowo zakreślone „dążenie” do tworzenia szkół podstawowych o pełnej strukturze organizacyjnej lub też szkół funkcjonujących w jednym budynku lub pobliskiej lokalizacji.

Wszystkie przedstawione propozycje rozwiązań są rozwiązaniami wzorcowymi. Na ich podstawie można przygotować inne rozwiązania, zmodyfikowane, dopasowane do uwarunkowań społecznych Gminy Urzędów. Możliwe jest również połączenie rozwiązań z poszczególnych rekomendacji.

Rekomendacja Nr. 1

Szkoły poza ZSO Urzędów prowadzone przez osobę prawną, fizyczną inną niż jednostka samorządu terytorialnego (art. 8 ust. 2 Ustawy Prawo Oświatowe) np. stowarzyszenie.

Prowadzenie przez Stowarzyszenie:

- Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii
- Szkoły Podstawowej w Moniakach
- Szkoły Podstawowej w Skorzcycach.

Szkoła Podstawowa w Bobach Kolonii z kl. I – VIII w roku szkolnym 2019/20 (wg. danych arkusza organizacyjnych liczy w klasach I – VIII – 67 uczniów; zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy Prawo Oświatowe SP w Bobach może zostać przekazana do prowadzenia w drodze umowy osobie prawnej, fizycznej innej niż j.s.t.

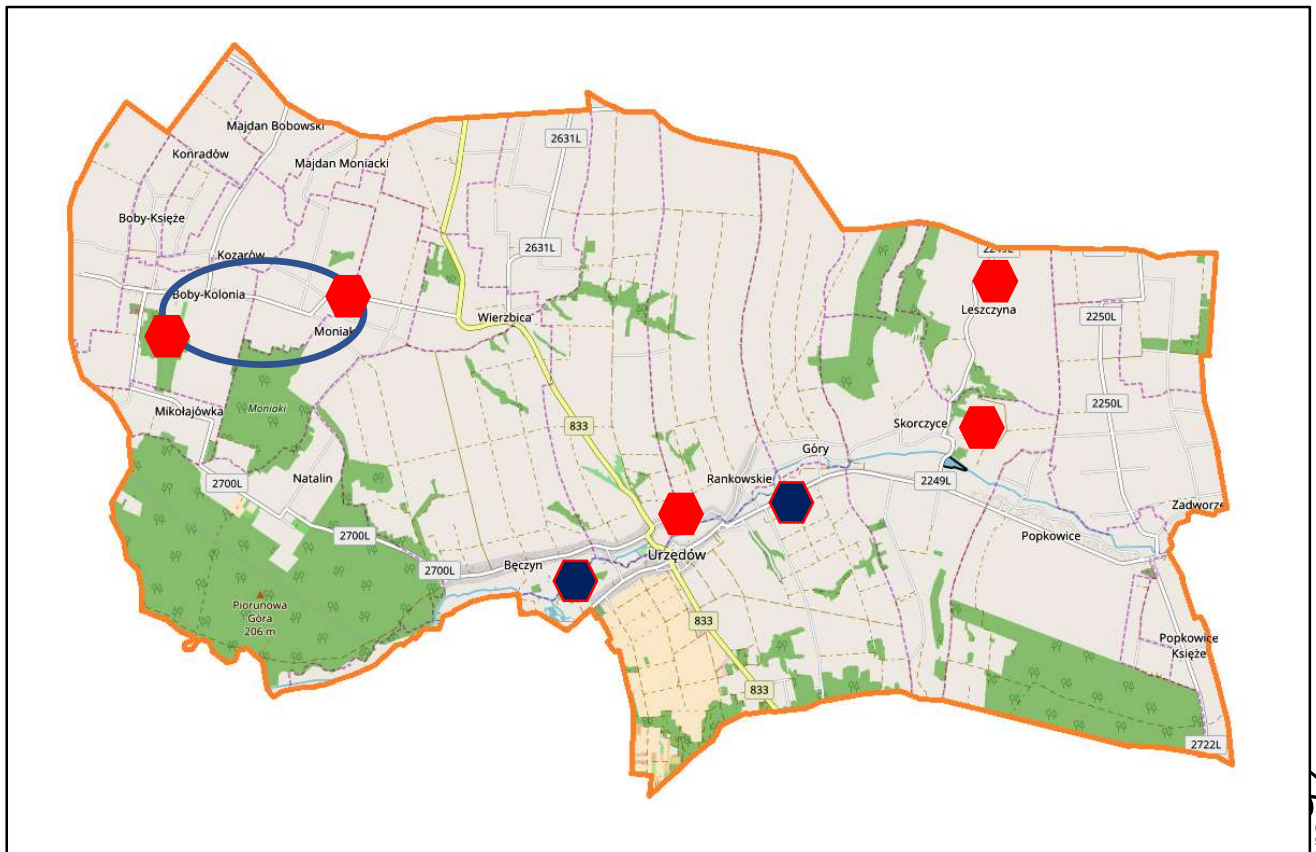
Ewentualne prowadzenie w/w szkół przez osoby prawne fizyczne inne niż j.s.t (np. stowarzyszenie), w ocenie zespołu ekspertów powinno się odbyć poprzez likwidację placówek a potem utworzeniu w ich miejsce nowych placówek.

O procedurze napisano na następnych stronach

Od strony finansowej zwracamy uwagę na fakt, że szkoła publiczna przekazana do prowadzenia stowarzyszeniu jest finansowana dotacją jst w wysokości generowanej przez nią subwencji oświatowej powiększanej przez gminę wskaźnikiem zwiększającym. Jeśli szkoła np. stowarzyszeniowa nie została przejęta od gminy, a została utworzona, to – skrótowo pisząc - dotacja zależy od kosztów bieżących wydatków ponoszonych na ucznia w szkołach gminy

Rekomendacja Nr. 2

Obniżenie stopnia organizacji pracy SP w Bobach Kolonii do kl. I-III a klasy IV-VIII przeniesione zostają do Szkoły Podstawowej w Moniakach. Szkoła w Bobach staje się szkołą filialną w stosunku do SP Moniaki.

Liczba uczniów – ustalono w oparciu o arkusze organizacyjne szkół na 2019/20.

Klasa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	razem	
SP w Moniakach	11 (1)	12 (1)	24 (1)	7 (1)	13 (1)	16 (1)	11 (1)	8 (1)	102 (8)	12
SP w Bobach Kol.	-			Brak. Kl. IV	11 (1)	10 (1)	14 (1)	11 (1)	46 (4)	
SP w Moniakach po połączeniu (IV-VIII)	11 (1)	12 (1)	24 (1)	7 (1)	24 (1)	26* (1)	25* (1)	19 (1)	148 (8)	

* podział na grupy, w nawiasach – liczba klas,

a) połączenie klas IV – VIII szkół w Moniakach i Bobach Kolonii nie spowoduje konieczności tworzenia dodatkowych oddziałów. W klasach VI i VII nastąpi podział na grupy.

b) Podział na grupy kl. VI – VII na obowiązkowych zajęciach z j. obcych i informatyki.

– J. angielski 2 x 3 = 6

– J. niemiecki 2 x 2 = 4

– Informatyka 2 x 1 = 2

Razem 12 godz.

Efekt finansowy:

Rozliczenie godzinowe : 12 x 4 x 12 x 51 zł/godz. = 29376 zł brutto rocznie.

Rozliczenie etatowe : 0,66 x 73000 zł = 48180 zł brutto rocznie.

Podział na grupy skutkuje koniecznością finansowania w kwocie od 29,3 do 48,2 tys.. zł brutto rocznie.

Rekomendowane rozwiązanie powoduje ograniczenie liczby oddziałów o 4 (kl. V-VIII brak kl. IV – w SP w Bobach Kolonii).

Efekt finansowy obliczony może zostać kilkoma sposobami:

- Liczbą godzin nauczycielskich
- Liczbą etatu nauczycielskiego przypadającego na oddział
- Średnim wydatkiem na oddział.

W ocenie ekspertów najbardziej miarodajną metodą jest średni wydatek na oddział, który zawiera w sobie już szereg elementów. Metoda ta uwzględnia wszystkie wydatki subwencionowane i niesubwencionowane (bez inwestycji) tj. wydatki płacowe nauczycieli, obsługi utrzymanie budynku itp.

Średni wydatek na oddział obliczony w oparciu plan po zm. na 2019 (III kwart.) w Szkole Podstawowej w Bobach Kolonii wynosi – 153063 zł (plan wydatków: 1377570:9 oddziałów)

4 oddziały x 153063 = 612252 zł

Redukcja 4 oddziałów (IV-VIII) Szkoły Podstawowej w Bobach Kol. przynieść może ograniczenie wydatków o kwotę 612,3 tys. zł.

Kwotę tą pomniejszyć należy o wydatek związany z podziałem na grupy (rozliczenie godzinowe) – 29,4 tys.. zł oraz koszty dowozu uczniów na trasie Boby Kol. – Moniaki – 46 uczniów, 46 x 100 zł * x 10 m-cy = 46000 zł rocznie. (* w oparciu o dane z UM Urzędów – linia czerwona)

Kalkulacja: 612252 – (29376+46000) = 536876 zł.

Ograniczenie stopnia organizacji Szkoły Podstawowej w Bobach Kol. do klas 0 – I – III, z klasami IV – VIII przeniesionymi do Szkoły Podstawowej w Moniakach, przynieść może ograniczenie wydatków o kwotę ponad 0,53 mln zł rocznie.

Rekomendacja Nr. 3

Ograniczenie stopnia organizacji pracy Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii oraz w Moniakach do klas 0 – I-III i przekształcenie tych placówek w szkoły filialne Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie.

Rekomendowane rozwiązanie musi być realizowane w dwóch etapach.

I. Etap – Likwidacja obecnych szkół filialnych ZSO Urzędowie tj. Szkoły Podst. z kl. I-III w Bęczynie i Rankowskim i włącznie ich w strukturę szkoły podstawowej (ZSO) w Urzędowie.

Klasa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	razem	
Szkoła Podst. ZSO w Urzędowie	33 (2)	21 (1)	14 (1)	15 (1)	53 (3)	36 (2)	34 (2)	27 (2)	233 (14)	17
Filia w Bęczynie i Rankowskim	-	10 (1)	25 (2)	-					35 (3)	
razem	33 (2)	31 (2)	39 (2)	15 (1)	53 (3)	36 (2)	34 (2)	27 (2)	268 (16)	

* liczba uczniów, liczba oddziałów ustalona w oparciu o dane arkuszy organizacyjnych szkół na 2019/20. Włącznie klas szkół filialnych w Bęczynie i Rankowskim powoduje ograniczenie liczby oddziałów o 1 (klasa II) z 17 do 16 oddziałów.

Rekomendowane rozwiązanie ograniczy wydatki o kwotę 163871 zł (plan wydatków ZSO (III kw. 2019) – 2407749 zł , liczba oddziałów – 33 (3 oddziały „0” – filie SP, 24 oddz. – SP Urzędów, 3 oddz. LO **Oddział „0” przy Szkołach Filialnych w Bęczynie i Rankowskim rekomendujemy włączyć do publicznego przedszkola w Urzędowie.**

1 x 163871 zł = 163871 – ograniczenie wydatków.

Zespół ekspertów zwraca uwagę, że prowadzona księgowość ZSO w Urzędowie nie wyodrębnia wydatków na szkoły filialne w Bęczynie i Rankowskim.

Liczba oddziałów „0”

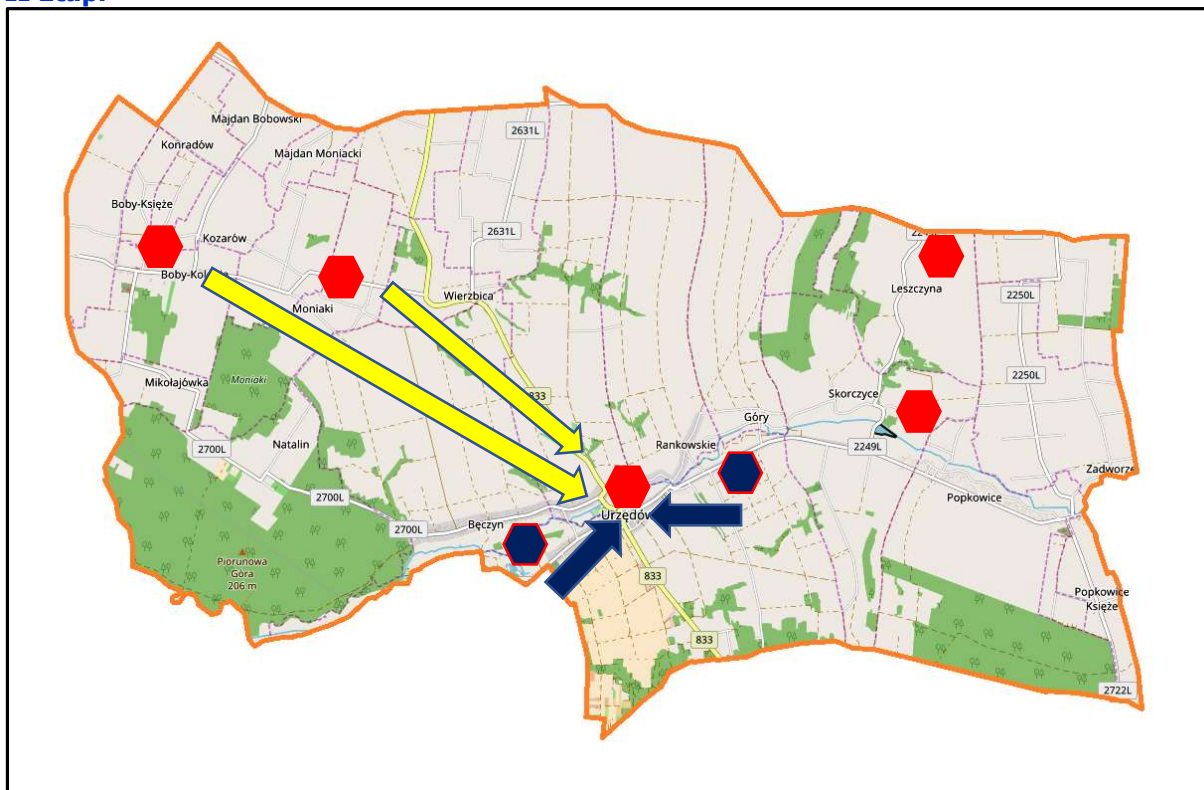
W sprawozdaniu SIO – spis na 30 września 2018 roku wykazano liczbę dzieci ogółem 311 (p „0” – 14, „0” -17), liczba oddziałów – 3. W arkuszu organizacyjnym ZSO – Urzędów wykazano ogółem 15 dzieci i 1 oddział.

Wykazane ograniczenie wydatków – 327742 (2 x 163871) należy pomniejszyć o koszty dowozu uczniów/dzieci – 50 (35 ze szkoły podst., 15 oddział „0”)

50 x 100 zł x 10 miesięcy = 50 000 zł

Efekt ostateczny 327242 – 50000 = 277242 zł.

II Etap.

Ograniczenie stopnia organizacji pracy Szkoły Podstawowej w Bobach Kol. oraz Moniakach do kl. 0, I-III. Będą to szkoły filialne ZSO w Urzędowie.

Klasa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem	
ZSO – Urzędów (po I etapie)	33 (2)	31 (2)	39 (2)	15 (1)	53 (3)	36 (2)	34 (2)	27 (2)	268 (16)	25
Szk. Podst. w Bobach Kol	-	-	-	brak	11 (1)	10 (1)	14 (1)	11 (1)	46 (4)	
Szkoł. Podst. Moniakach	-	-	-	7 (1)	13 (1)	16 (1)	11 (1)	8 (1)	55 (5)	
Rekomendacja	33 (2)	31 (2)	39 (2)	22 (1)	77* (3)	62 (3)	59 (3)	46 (2)	369 (18)	

* podział na grupy, w nawiasach liczba oddziałów

- a) Stan obecny – ogółem liczba uczniów – 369
ogółem liczba oddziałów – 25

b) rekomendacja – ogółem liczba uczniów – 369
ogółem liczba oddziałów – 18

Różnica oddziałów – 7 (25-8)

Efekt finansowy – obliczony metodą średniego wydatku na oddział. np. Szkoły Podstawowej w Moniakach 163684 (pl. po zm. III kw. 2019) – wydatek 1473161, liczba oddz. 9 (8+1 zerówka)

7 oddziałów x 163684 = 1145788 zł brutto rocznie.

Powyższą kwotę należy pomniejszyć a wydatki związane z podziałem na grupy kl. V oraz dowozem uczniów.

- e) podział na grupy kl. V – 77 uczniów – 3 oddziały:

Liczba uczniów		
77		
VA	V B	V C
24	24	29

Podział na grupy kl. V C na obowiązkowych zajęciach :

- J. angielski – 3 godz.
- Informatyka – 1 godz.
- Wych. Fizyczne – 4 godz.
- Razem 8 godz.**

Efekt finansowy:

- Rozliczenie godzinowe: 8 x 4 x 12 x 51 zł/ godz. = 19584 zł brutto rocz.
- Rozliczenie etatowe 0,44 x 73000 zł = 32120 zł brutto rocznie.

f). Dowożenie uczniów na trasie Boby Kolonia – Moniaki - Urzędów. Liczba uczniów 101 uczniów (2019/20)

101 x 100 zł x 10 m-cy = 101 000 zł.

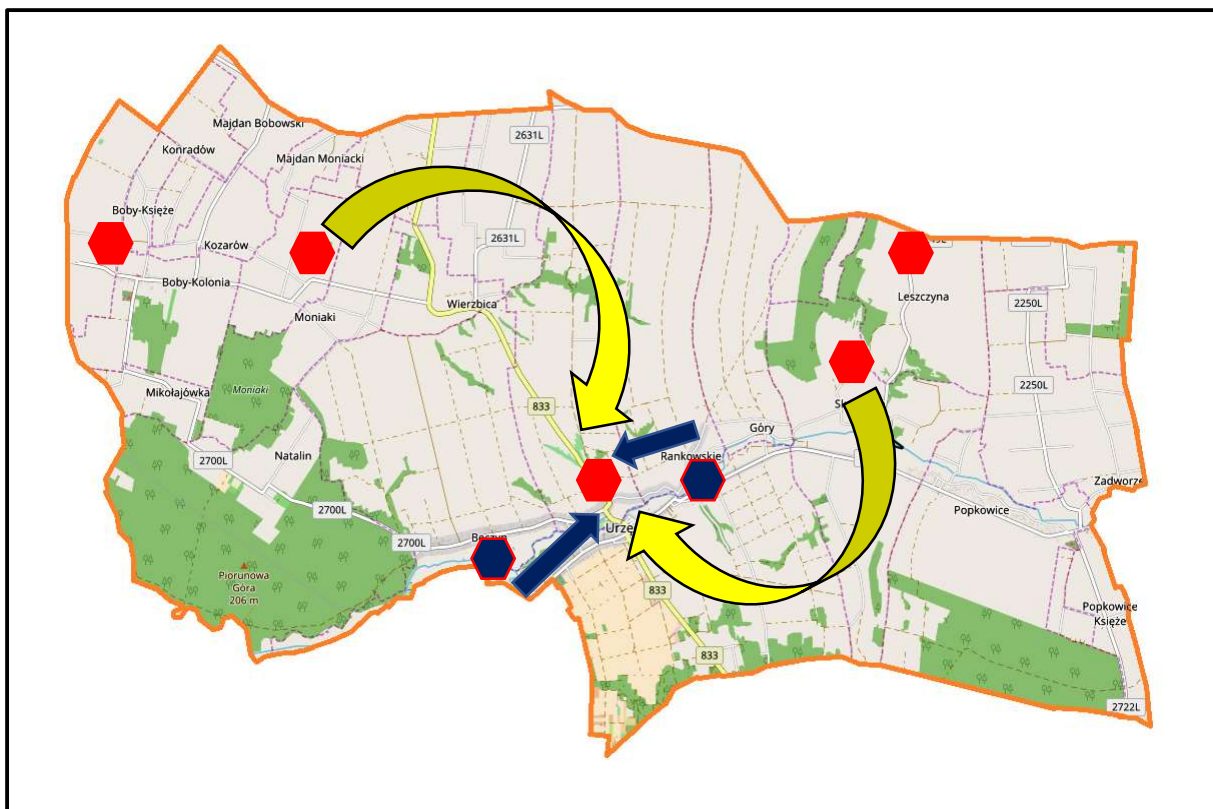
g) Efekt ostateczny (przewidywany)

1145788 zł – (19584 + 101000) = 1025204 zł rocznie.

Przewidywane ograniczenie wydatków związane z rekomendowanym rozwiązaniem może wynieść ponad 1,02 mln zł brutto rocznie.

Uwaga: Konieczność przeprowadzenia rekomendacji w dwóch etapach wynika art. 95 pkt. 5 Ustawy Prawo oświatowe (D. U. 2017 poz. 59, tj. Dz, U 2018 poz. 996 ze zm.)

Rekomendacja Nr. 4

Ograniczenie stopnia organizacji Szkół Podstawowych w Moniakach i Skorzcycach do klas 0, I-III a kl. IV – VIII przeniesione zostają do ZSO w Urzędowie.

ZSO Urzędów	
I-VIII	
Filia SP Moniaki	Filia SP Skorczyce
kl. 0, I-III	kl. 0, I-III

Uwaga : Wprowadzenie powyższej rekomendacji musi być poprzedzone etapem I – patrz Rekomendacja Nr. 2.

1. Liczba uczniów.

Klasa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem	
ZSO Urzędów (po I etapie)	33 (2)	31 (2)	39 (2)	15 (1)	53 (3)	36 (2)	34 (2)	27 (2)	268 (16)	26
SP Skorczyce	-	-	-	10 (1)	12 (1)	11 (1)	12 (1)	13 (1)	58 (5)	
SP Moniaki	-	-	-	7 (1)	13 (1)	16 (1)	11 (1)	8 (1)	55 (5)	
razem	33 (2)	31 (2)	39 (2)	32 (2)	78 (3*)	63 (3)	57 (2)*	48 (2)	381 (18)	

* podział na grupy.

a) stan obecny – ZSO – (po I etapie) – 268 uczniów w 16 oddziałach.

SP Skorczyce IV – VIII – 58 uczniów w 5 oddziałach.

SP Moniaki IV – VIII – 55 uczniów w 5 oddziałach.

Razem 381 26

b) Rekomendacja ZSO – 381 uczniów – 18 oddziałów.

w klasach V i VII – podział na grupy.

Różnica oddziałów 8 (26-18)

Efekt finansowy

obliczony w oparciu o średni wydatek na oddział Szkoły Podstawowej w Skorzcycach – 178736 (plan wyd. III kw. – 2019) – 1966098 zł, liczba oddziałów 11 (SP – 8, GM-1, „0”-2)

178736 x 8 = 1429888 zł (rocznie)

e) Powyższa kwotę należy pomniejszyć o wydatki związane z podziałem na grupy:

Kl. V – 78 uczniów (26+26+26)

Va, Vb, Vc – na obowiązkowych zajęciach z j. obcego tj.

– J. angielski 3 x 3 = 9 godzin

– Informatyka 3 x 1 = 3

Razem 12

Efekt finansowy:

– Rozliczenie godzinowe: 12 x 4 x 12 x 51 zł/godz. = 29376 zł brutto rocznie.

– Rozliczenie etatowe: 0,66 x 73000 = 48180 zł brutto rocznie.

f) dowożenie uczniów na trasie:

Moniaki – Urzędów – 55 dzieci

Skorczyce – Urzędów – 58 dzieci

Razem 113

113 x 100 zł x 10 m-cy = 113000 zł brutto rocznie

g) Efekt finansowy końcowy:

1429888 – (29376 + 113000) = 1287512 zł.

Rekomendowane rozwiązanie przynieść może ograniczenie wydatków o ok. 1,2 mln zł rocznie.

Pozostała poza tym działaniem Szkoła Podstawowa w **Bobach Kol.** powinna zostać przekazana do prowadzenia stowarzyszeniu

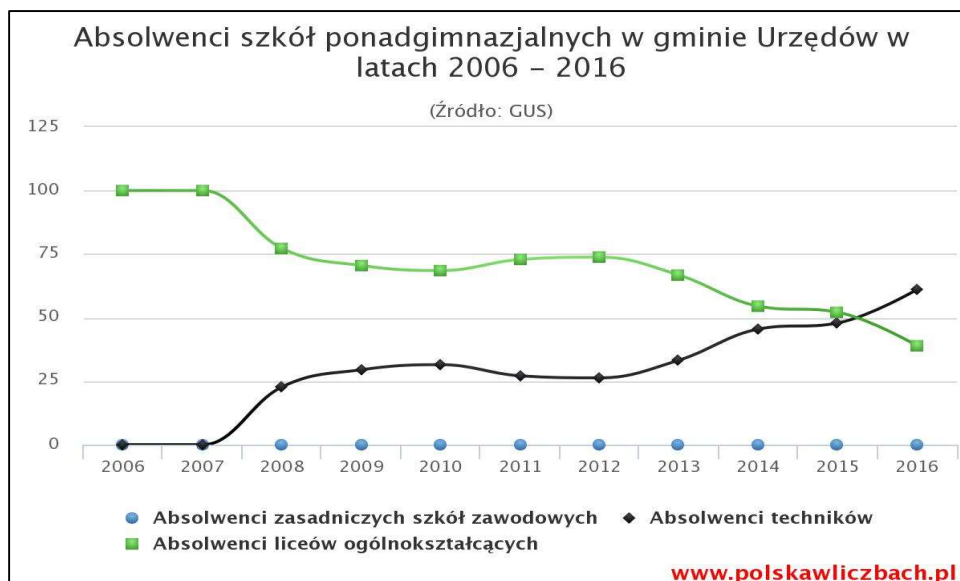
Rekomendacja nr. 5 – Likwidacja Liceum Ogólnokształcącego w Urzędowie wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących.

Uzasadnienie:

1. W roku szkolnym 2019/20 w Liceum Ogólnokształcącym funkcjonuje tylko kl. II i III. Brak jest klasy I. Ogółem w dwóch klasach uczy się łącznie 36 uczniów (kl. II – 18, kl. III – 18 uczniów)
2. W roku szkolnym 2018/19 kl. VIII – wszystkich szkół podstawowych prowadzonych przez gminę liczyły łącznie – 81 uczniów, kl. III gimnazjów – 76 uczniów. Łącznie szkoły podstawowe i gimnazja ukończyło (zakładając 100% promocję) – 157 uczniów i żaden z uczniów nie podjął naukę w kl. I – Liceum ogólnokształcącego w Urzędowie.
3. Naliczona subwencja oświatowa na 2019 rok wyniosła 563,7 tys.. zł **w tym 118,1 tys.. zł to subwencja na dwóch uczniów niepełnosprawnych waga P_7 [$P_7 = 9,50$ - dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych w szkołach i ośrodkach, uczniowie z autyzmem, zespołem Aspergera i z niepełnosprawnościami sprzężonymi.]**
4. Planowane wydatki pl. po zm. (III kw.) 2019 r wynoszą tylko w rozdz. 80120 – 548,2 tys.. zł. Pozostałe wydatki np. rozdz. 80146, 80152, 80195 księgowane są na tzw. „wspólnym worku” Zespołu Szkół Ogólnokształcących, stąd trudno przyporządkować określone kwoty.
5. W ocenie zespołu ekspertów po uprzednim rozeznaniu rynku pracy i potrzeb w tym zakresie, przeprowadzeniu ankiety wśród uczniów, rodziców, pracodawców, rozważyć w miejsce zlikwidowanego liceum utworzenie szkoły zawodowej (branżowej) – wielokierunkowej. Należy zwrócić uwagę, że subwencja oświatowa (2019) na ucznia przeliczana jest wagą
 - Liceum ogólnokształcące P_{10} – 0,12
 - Uczniowie szkół zawodowych grupa A (P_{13}) – 0,4
 - Uczniowie szkół zawodowych grupa B (P_{14}) – 0,35
 - Uczniowie szkół zawodowych grupa C (P_{15}) – 0,29
 - Uczniowie szkół zawodowych grupa D (P_{16}) – 0,23

Wniosek – subwencja na ucznia szkół zawodowych jest wyższa (zadania SO), np. (P_{10}) = 746,2 zł, (P_{13}) = 2487 zł

Jednocześnie zwracamy uwagę na dane historyczne ujęte w statystykach GUS:

Procedura likwidacji (przekształcania) szkoły

Zgodnie z art. 89 ust. 1,3 – 6,9 Ustawy Prawo Oświatowe szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej dla prowadzenia szkół danego typu. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty wydawanej w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcania szkoły. (obniżenie stopnia organizacji).

Aby tego dokonać, konieczne jest wykonanie następujących czynności:

- podjęcie uchwały organu prowadzącego o zamiarze przekształcenia szkoły podstawowej w szkołę filialną, podporządkowaną organizacyjnie konkretnej szkole podstawowej – uchwała musi zostać podjęta najpóźniej w lutym, aby przekształcenie mogło nastąpić od dnia 1 września (dotychczasowa szkoła musi funkcjonować do końca roku szkolnego), a także zawierać uzasadnienie,
- zawiadomienie przez organ prowadzący o zamiarze przekształcenia – w terminie najpóźniej 6 miesięcy przed jego planowanym dokonaniem, a więc do końca lutego: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych - uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego właściwego do prowadzenia szkół danego typu,
- uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty w sprawie przekształcenia (likwidacji) podjęcie uchwały organu prowadzącego o przekształcaniu szkoły (likwidacji)

Mała szkoła przekazywana przez samorząd do prowadzenia innym podmiotom.

Jest to szkoła publiczna licząca do 70 uczniów, która została przekazana przez jednostkę samorządu terytorialnego do dalszego prowadzenia osobie prawnej (m.in. stowarzyszeniu lub fundacji) lub fizycznej w drodze umowy. **W ten sposób może się zmienić organ prowadzący szkołę bez konieczności jej formalnej likwidacji.** Ustawa precyzuje wiele warunków umowy o przekazaniu szkoły, w szczególności szkoła przekazywana na podstawie takiej umowy nie może być zlikwidowana przez osobę, która ją prowadzi. Ponadto umowa o przekazaniu szkoły musi być zaakceptowana przez organ nadzoru pedagogicznego (tj. kuratora oświaty). Mienie przekazywanej szkoły nie jest oddawane na własność osobie prawnej lub fizycznej, która ją przejmuje, tylko jest bezpłatnie udostępniane do korzystania. Szkoła przekazana na podstawie umowy działa analogicznie jak inne szkoły publiczne prowadzone przez osoby prawne lub fizyczne (o czym była mowa powyżej). Dotyczy to również obowiązków finansowych samorządu, który szkołę przekazał. Jednak osoba prowadząca szkołę musi się

stosować do warunków określonych w umowie zawartej z samorządem. Jeżeli szkoła nie będzie działać zgodnie z przepisami prawa lub z warunkami tej umowy, albo w przypadku, gdy osoba prawna lub fizyczna nie będzie już chciała jej prowadzić — szkoła jest z powrotem przejmowana przez jednostkę samorządu

Szkoła otrzymuje dotację od j.s.t w wysokości 100% kwoty zawartej, w subwencji oświatowej przeznaczonej dla tej placówki powiększonej o wskaźnik zwiększający.

Wskaźnik zwiększający

Definicja wskaźnika zwiększającego została wprowadzona m.in. 14 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. 2017 r, poz. 2203). W ocenie ustawodawcy wprowadzenie powyższego wskaźnika było konieczne, aby w przypadku datowanych szkół publicznych odpowiednio zwiększyć kwotę przeznaczoną w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na ucznia, uwzględniając wszystkie wydatki ponoszone przez ten samorząd na szkoły danego typu (ponad kwotę naliczoną w części oświatowej subwencji ogólnej).

Rekomendacja:

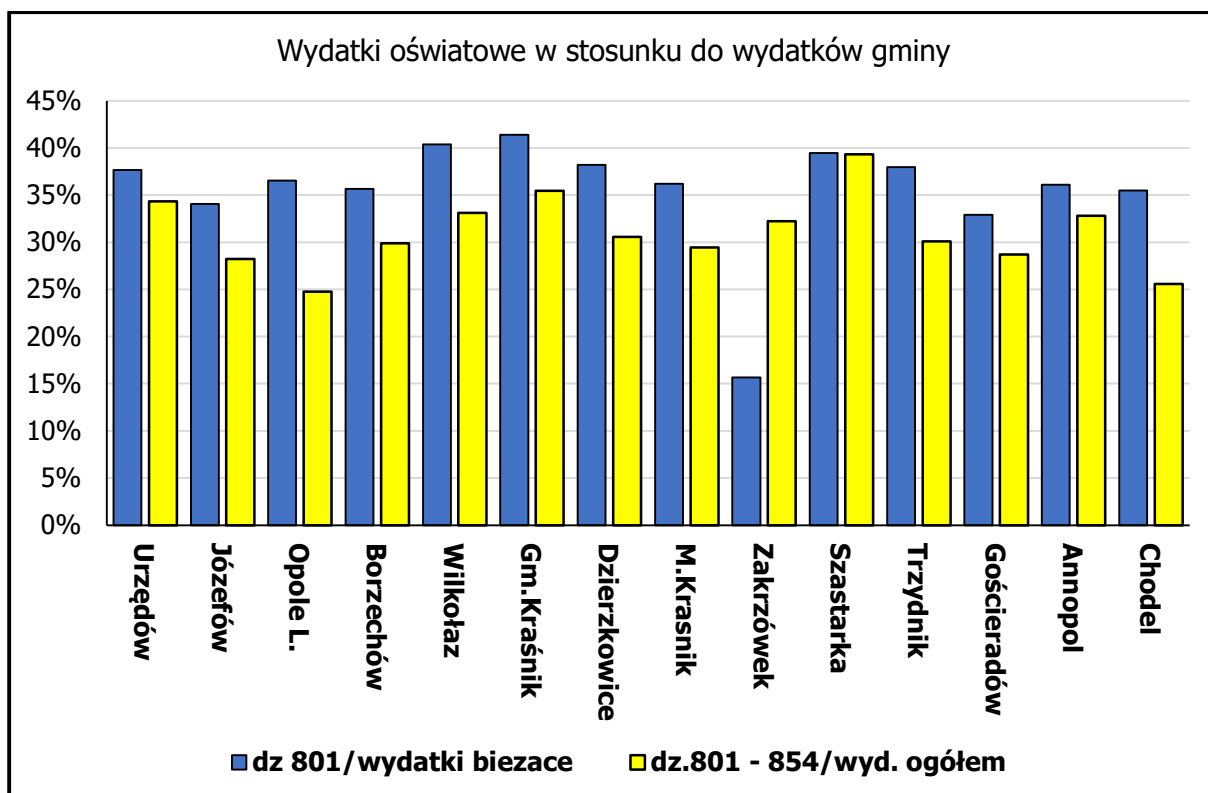
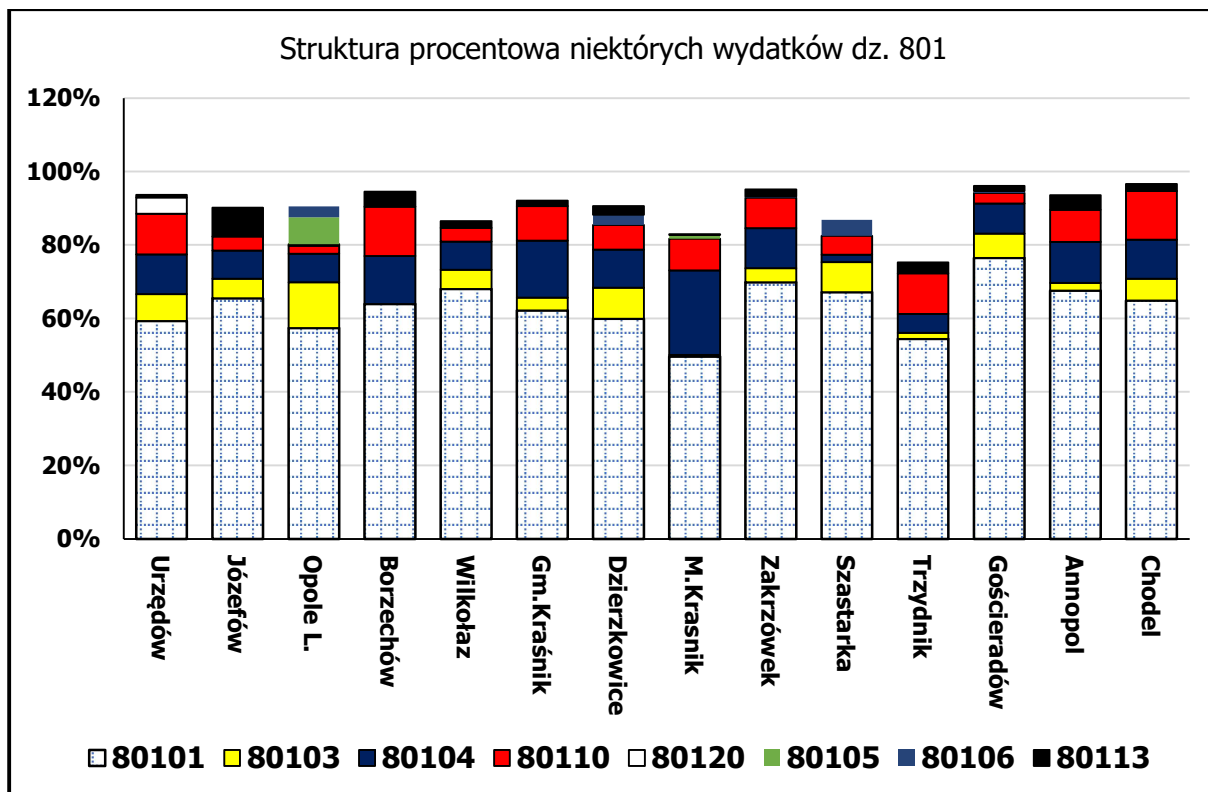
Szkoły niepubliczne

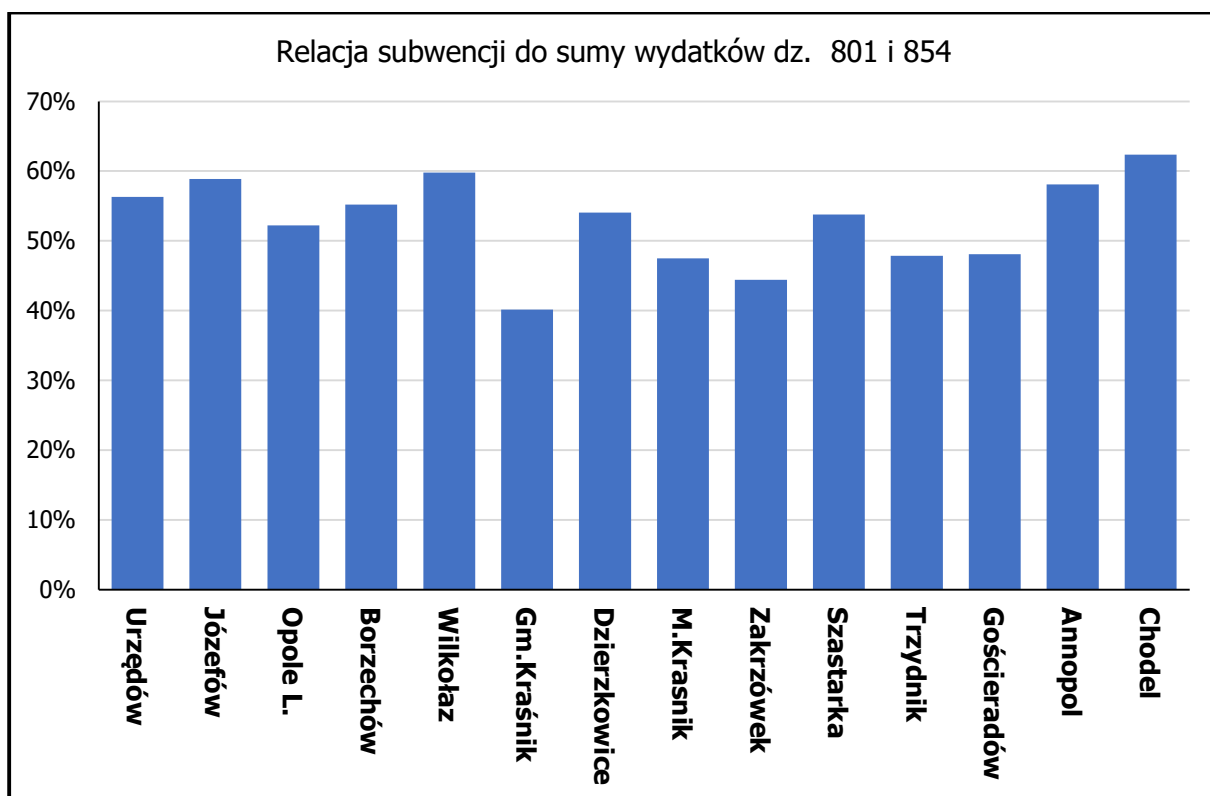
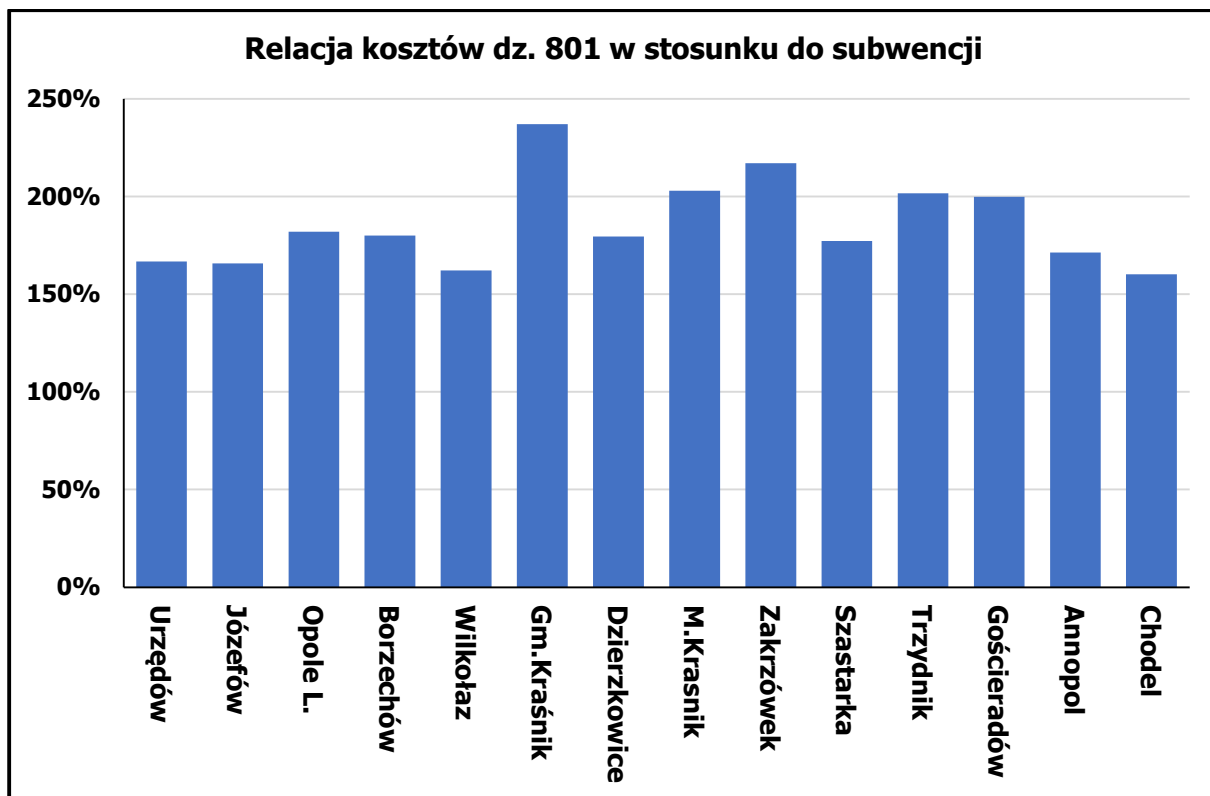
Szkoła niepubliczna jest to szkoła założona przez osobę prawną (nie będącą jednostką samorządu terytorialnego) lub osobę fizyczną na podstawie wpisu do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego właściwą do prowadzenia szkół danego typu. Innymi słowy, gminy prowadzą ewidencję niepublicznych przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, a powiaty prowadzą ewidencję m.in. szkół ponadgimnazjalnych. W języku potocznym szkoły niepubliczne określa się często jako „szkoły prywatne”. Niektóre ze szkół niepublicznych, tj. te, które są prowadzone przez stowarzyszenia, są potocznie nazywane też „szkołami społecznymi” (o tym pojęciu patrz ostatni punkt notatki). Szkoła niepubliczna może pobierać opłaty za naukę (czesne). Szkoła niepubliczna może być szkołą z uprawnieniami szkoły publicznej albo szkołą bez takich uprawnień. Posiadanie uprawnień szkoły publicznej oznacza, że szkoła ma prawo wydawania świadectw i dyplomów państwowych, będących dokumentami urzędowymi. Posiadanie uprawnień szkoły publicznej zapewnia też możliwość otrzymywania dotacji od jednostki samorządu, która prowadzi ewidencję, do której wpisana jest dana szkoła niepubliczna. Jednostka samorządu z kolei otrzymuje środki na ten cel w subwencji oświatowej przekazywanej z budżetu państwa. Ze względu na obowiązek szkolny nie jest dopuszczalne istnienie niepublicznych podstawowych i gimnazjów bez uprawnień szkoły publicznej.

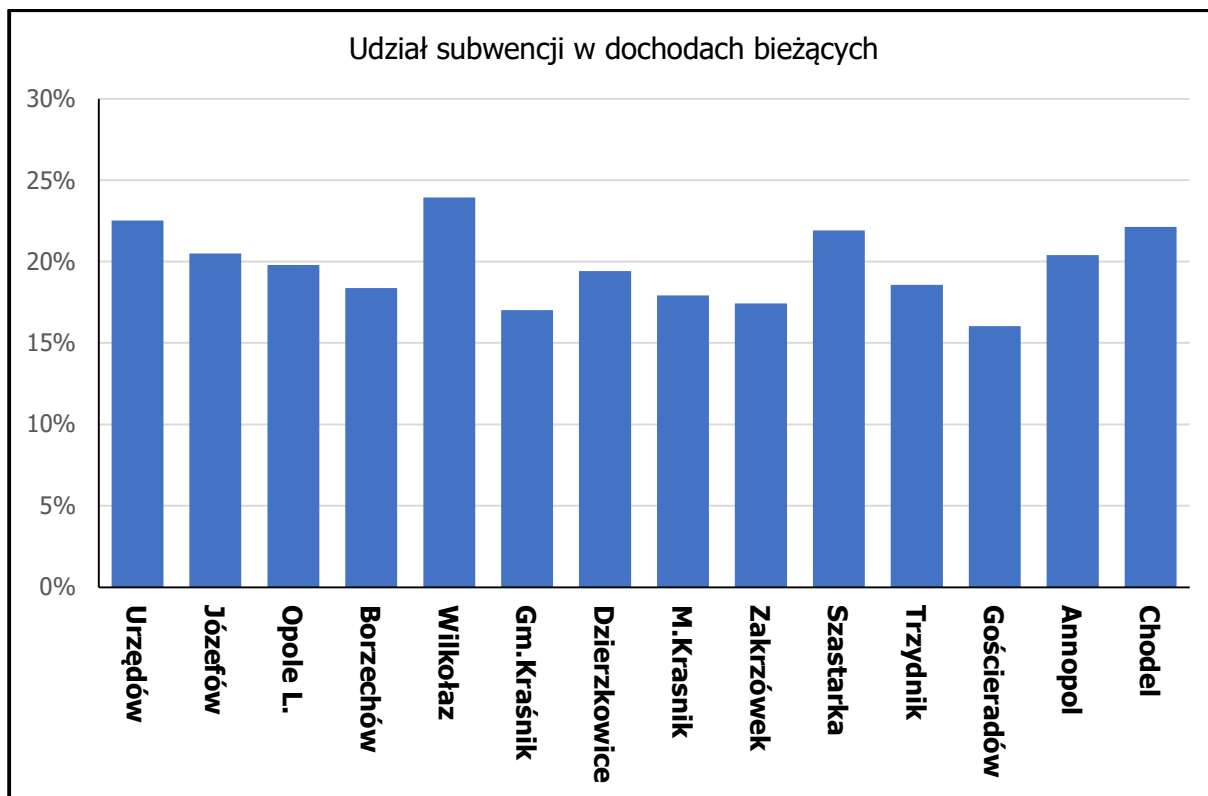
Szkoła publiczna może być założona i prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu lub przez osobę fizyczną. Jednak założenie takiej szkoły wymaga zezwolenia wydanego przez jednostkę samorządu właściwą do prowadzenia danego typu szkół. Na przykład, aby na terenie danej gminy osoba fizyczna lub prawna mogła założyć i prowadzić gimnazjum publiczne, dana gmina musi wyrazić na to zgodę poprzez wydanie zezwolenia. Całość nauczania, wychowania i opieki w takiej szkole musi być bezpłatna. Szkoła otrzymuje dotację od jednostki samorządu, która wydała zezwolenie na jej założenie, w wysokości 100% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w szkołach tego samego typu prowadzonych przez dany samorząd. Szkoła tego rodzaju działa na podobnych zasadach jak szkoły publiczne prowadzone przez samorząd pewnymi wyjątkami.

Finansowanie:

- Szkoła publiczna przekazana przez samorząd – otrzymuje dotację od j.s.t w wysokości 100% kwoty zawartej w subwencji oświatowej przeznaczonej dla tej placówki powiększonej o wskaźnik zwiększający.
- Szkoła niepubliczna (szkoła o uprawnieniach szkoły publicznej lub bez uprawnień) otrzymuje dotację od j.s.t, która wydała zezwolenie na jej założenie w wysokości 100% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w szkołach tego samego typu prowadzonych przez dany samorząd.

Przykładowe dokumenty – rozwiązania problemów organizacji oświaty w innych jednostkach samorządu terytorialnego

Poniższe dokumenty zostały opublikowane w samorządach w kilku ostatnich latach. Należy je traktować jako przykład poszukiwania rozwiązań prawo organizacyjnych w zakresie zarządzania oświatą. Niektóre szczegółowe podstawy i ustalenia mogły się w ostatnim czasie na skutek licznych zmian prawnych zmienić, nie mniej wciąż są cenne i warte naśladowania jako przykład działań samorządowych regulujących tworzenie arkuszy organizacyjnych.

ZARZĄDZENIE NR 029.O.2016 BURMISTRZA GMINY IWONICZ-ZDRÓJ

z dnia 6 kwietnia 2016 r.

w sprawie ustalenia zasad dotyczących opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2016/2017.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515, z późn. zm.) oraz art. 5c pkt. 3 w związku z art. 34a ust. 2 pkt. 3) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.)

z a r z ą d z a m, c o n a s t ę p u j e:

§ 1. 1. *Ustala się jednolite zasady dotyczące opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój oraz trybu opracowywania i zatwierdzania aneksów do tych arkuszy na rok szkolny 2016/2017.*

2. Powyższe zasady określa załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. *Wykonanie Zarządzenia powierza się dyrektorom szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój.*

§ 3. *Traci moc Zarządzenie Nr 040.O.2015 Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój z dnia 13 kwietnia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad dotyczących opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2015/2016.*

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Gminy Iwonicz-Zdrój **Witold Kocaj**

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój z dnia 6 kwietnia 2016 r.

Zasady opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2016/2017.

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się, dla szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój, jednolite zasady opracowywania arkuszy organizacji ich pracy na rok szkolny 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszej części niniejszych zasad jest mowa o:

- 1) placówce – należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, zespół szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój,
- 2) dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektorów placówek, o których mowa w pkt. 1,
- 3) roku szkolnym – należy przez to rozumieć okres pracy placówki od 1 września 2016 roku do 31 sierpnia 2017 roku,
- 4) uczniu – należy przez to rozumieć także wychowanka przedszkola,
- 5) burmistrzu – należy przez to rozumieć Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy danej placówki na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji pracy placówki powinien być opracowany w powiązaniu z jej planem finansowym.

§ 5. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój arkusz organizacji pracy placówki stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli oraz pracowników pomocniczych i obsługi.

§ 6. Projekt arkusza organizacji pracy placówki powinien określać, zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia, w szczególności:

- 1) tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów,
- 2) liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora, ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza, pedagoga,
 - d) nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacji indywidualnej, kształcenia specjalnego, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka,
 - e) wynikających z podziału na grupy oraz realizowanych w klasach łączonych,
- 3) liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt (w placówkach, gdzie tworzone są dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach).

II. Tryb przygotowywania arkuszy organizacji pracy placówek i ich aneksów

§ 7. 1. Dyrektorzy poszczególnych placówek przedkładają do zatwierdzenia arkusze organizacji pracy placówki w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 29 kwietnia 2016 roku**, po uprzednim uzgodnieniu z Burmistrzem Gminy działań wymagających zgody organu prowadzącego.

2. Arkusz organizacji pracy placówki przedkłada się w dwóch egzemplarzach (w wersji papierowej) oraz w wersji elektronicznej w systemie Vulcan z adnotacją o zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną (numer i data uchwały) wraz z następującymi załącznikami:

- 1) imienny wykaz zatrudnionych nauczycieli (pełno i niepełnozatrudnionych) łącznie z informacją o posiadanych przez nich kwalifikacjach i proponowanym przydziałem godzin dydaktycznych zgodnych z przedmiotem nauczania oraz godzin świetlicowych,
- 2) imienny wykaz pracowników pomocniczych i obsługi, z podaniem rodzaju umowy o pracę i wymiaru zatrudnienia,
- 3) szkolny plan nauczania dla każdego oddziału w danym cyklu kształcenia,
- 4) ramowy plan nauczania w klasach łączonych – w przypadku powstania takich klas,
- 5) wykaz form realizacji zajęć wychowania fizycznego z wykazem grup,
- 6) orzeczenia poradni psychologicznej – pedagogicznej oraz informacje o organizacji indywidualnych zajęć rewalidacyjnych w przypadku kształcenia specjalnego oraz informacje o organizacji nauczania w przypadku nauczania indywidualnego, rewalidacji indywidualnej,

- 7) imienny wykaz nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego oraz nauczycieli przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych w roku szkolnym 2016/2017, ze wskazaniem terminów złożenia przez nich wniosków o podjęcie tych postępowań,
- 8) wykaz nauczycieli zagrożonych utratą pracy lub ograniczeniem wymiaru zatrudnienia,
- 9) zestawienie wakatów.

3. Ostateczny termin zatwierdzenia przez organ prowadzący arkuszy organizacji pracy placówek na rok szkolny ustala się do dnia 20 maja 2016 roku. Zatwierdzony arkusz jest podstawą do ewentualnych zmian w organizacji roku szkolnego.

§ 8. 1. w przypadku zmian w organizacji pracy placówki, dyrektor do dnia 26 sierpnia 2016 roku przedkłada zaktualizowany arkusz wraz z uzasadnieniem wprowadzonych zmian.

2. Wszelkie zmiany w organizacji pracy placówki powstałe w trakcie roku szkolnego powinny być umieszczane w kolejnych aneksach do arkuszy organizacyjnych i zgłaszane do akceptacji organu prowadzącego na co najmniej 5 dni, przed datą wprowadzenia zmian.

3. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu arkusza organizacji pracy placówki po dacie obowiązywania zmian.

4. Zobowiązuje się dyrektorów placówek do bieżącego aktualizowania arkuszy organizacji pracy uwzględniającego zmiany zachodzące w placówce (organizacyjne, stanowiskowe). Każda zmiana trwająca co najmniej trzy miesiące powinna zostać zgłoszona w formie aneksu do arkusza organizacyjnego.

III. Zasady dotyczące liczebności oddziałów

§ 9. 1. w oddziale przedszkolnym dzieci grupowane są według zbliżonego wieku. Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym nie powinna przekraczać 25 uczniów.

2. Tygodniowy wymiar zajęć prowadzonych z dziećmi pięcioletnimi wynosi 25 godzin zegarowych.

3. Tygodniowy wymiar zajęć prowadzonych z dziećmi sześcioletnimi wynosi 22 godzin zegarowych oraz dwa razy po pół godziny zegarowej zajęć z religii na oddział.

§ 10. 1. Rekrutacja do przedszkoli przeprowadzana jest zgodnie z kryteriami i w terminach ustalonych przez Dyrektorów placówek.

2. Do przedszkoli przyjmowane są dzieci w następującej kolejności:

- a) dzieci w wieku 6 i 5 lat,
- b) dzieci w wieku 4 lat,
- c) dzieci w wieku 3 lat i młodsze.

3. Przyjęcie dziecka z terenu innej gminy następuje w drodze postępowania rekrutacyjnego w sytuacji, gdy przedszkole dysponuje wolnymi miejscami.

4. Dyrektorzy mogą przyjmować dzieci spoza terenu gminy, gdy przedszkole dysponuje wolnymi miejscami i przy zachowaniu warunku, że z tego tytułu nie zajdzie konieczność tworzenia dodatkowego oddziału.

5. Niedopuszczalne jest przyjęcie dziecka z innego terenu niż Gmina Iwonicz-Zdrój do danego oddziału przedszkolnego, jeżeli spowoduje to przekroczenie liczby 25 dzieci w oddziale lub przekroczenie pojemności przedszkola.

§ 11. 1. Do szkół podstawowych i gimnazjów przyjmowani są uczniowie będący mieszkańcami Gminy Iwonicz-Zdrój.

2. Przyjęcie do szkoły uczniów z obwodu innej szkoły następuje na podstawie postępowania rekrutacyjnego.

3. Przyjęcie ucznia spoza terenu gminy zgłaszane jest natychmiast do Referatu Oświaty Urzędu Gminy w Iwoniczu-Zdroju.

4. Każdy uczeń jest wписywany do Systemu Informacji Oświatowej (SIO) uwzględniając parametry wymagane przez system. Za prawidłową kwalifikację i wpis do SIO odpowiada Dyrektor.

§ 12. 1. Liczba uczniów w oddziałach:

- a) w klasach i - III szkoły podstawowej - do 25 uczniów,
- b) w klasach IV - VI szkoły podstawowej - do 30 uczniów,
- c) w klasach i - III gimnazjum - do 30 uczniów.

2. Dyrektor szkoły może odstąpić od podziału, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt. a), zwiększając liczbę uczniów w oddziale nie więcej niż o dwóch uczniów na wniosek rady oddziałowej oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

3. Jeżeli liczba uczniów w oddziale klas i - III w szkole podstawowej zostanie zwiększona zgodnie z ust. 2 w szkole zatrudnia się asystenta nauczyciela, który wspiera nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w tym oddziale.

§ 13. 1. w szkołach, w których liczba uczniów jest mniejsza niż 12, należy zastosować łączenie klas.

2. Planowanie powstania oddziałów liczących poniżej 12 uczniów następuje po uzyskaniu zgody organu prowadzącego pod warunkiem braku możliwości tworzenia klas łączonych.

§ 14. Określa się szczegółowe warunki w zakresie organizacji klas łączonych w placówkach:

- 1) łączenie klas w szkołach podstawowych i gimnazjach następuje, gdy liczebność oddziałów wynosi mniej niż 12 uczniów,
- 2) klasy z liczbą uczniów mniejszą niż 12 łączy się z klasą niższą lub wyższą na tym samym etapie edukacji, z tym, że oddział łączony nie może liczyć więcej niż 22 uczniów,
- 3) łączenie odbywa się według następujących zasad:
 - a) w klasach i - III szkoły podstawowej, w której po połączeniu liczba uczniów nie przekracza łącznie 16, łączeniem obejmuje się wszystkie zajęcia edukacyjne oraz wszystkie zajęcia dodatkowe,
 - b) w klasach IV - VI szkoły podstawowej łączeniem obejmuje się zajęcia z wychowania fizycznego, muzyki, plastyki, techniki, informatyki, języka angielskiego, religii, przyrody, godzin z wychowawcą, zajęć dodatkowych.

§ 15. Jeżeli połączenie oddziału klasy o liczbie uczniów mniejszej niż 7 z innym oddziałem nie jest możliwe, nie tworzy się w szkole oddziału tej klasy, a uczniowie zapisani do danej szkoły przyjęci zostają do szkoły w sąsiednim obwodzie szkolnym.

§ 16. w razie wątpliwości lub niejasności dotyczących łączenia klas ostateczną decyzję podejmuje Burmistrz Gminy Iwonicz-Zdrój.

IV. Zasady podziału na grupy

§ 17. 1. Podział na grupy jest możliwy w następujących przypadkach:

- 1) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych grupy od 10 do 24 uczniów (w tym zespoły między - oddziałowe w klasach IV - VI oraz w gimnazjach),
- 2) na obowiązkowych zajęciach z informatyki, technologii informacyjnej, elementów informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów, z tym, że liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych,
- 3) na obowiązkowych zajęciach z wychowania fizycznego:
 - a) w klasach i - III zajęcia prowadzi się z całą klasą,
 - b) w klasach IV - VI szkoły podstawowej oraz w gimnazjum zajęcia prowadzone są w grupie oddziałowej, między oddziałowej lub między klasowej, a w przypadku zespołu szkół - także w grupie między szkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów,
 - o) w klasach IV - VI szkoły podstawowej, w gimnazjum zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

2. Podział na grupy, inny niż wskazany w ust. 1, jest możliwy wyłącznie w ramach środków posiadanych w budżetach placówek i za zgodą Burmistrza Gminy.

V. Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych

§ 18. 1. Liczba godzin i czas pracy świetlicy szkolnej musi wynikać z potrzeb uczniów i rodziców.

2. w godzinach pracy świetlicy, w miarę możliwości należy przewidzieć realizowanie przez nauczycieli, w ramach zwiększonego pensum, zajęć wyrównawczych oraz rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

3. w zespole szkół funkcjonuje jedna świetlica szkolna.

§ 19. Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, kompensacyjne, logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej organizuje się z godzin pozostających do dyspozycji dyrektora.

§ 20. 1. Klasami sportowymi są oddziały, w których prowadzone jest szkolenie sportowe w jednej lub kilku dyscyplinach sportu, w kolejnych co najmniej trzech klasach danego typu szkoły, dla co najmniej 20 uczniów w oddziale.

2. Organizacja klas sportowych odbywa się według następujących zasad:

- a) rekrutacja uczniów do klas sportowych powinna być ukończona przed zakończeniem rocznych zajęć dydaktyczno – wychowawczych,

- b) liczba uczniów w klasie sportowej powinna wynosić co najmniej 20, w kolejnych trzech klasach danego typu szkoły,
- o) tygodniowy wymiar zajęć sportowych powinien wynosić co najmniej 10 godzin, w tym obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego przewidziane w ramowym planie nauczania,
- d) liczba uczniów w grupie ćwiczeniowej powinna wynosić co najmniej 10.

VI. Zasady organizacji indywidualnego nauczania

§ 21. 1. Nauczanie indywidualne organizuje się z uczniami, których stan zdrowia uniemożliwia lub utrudnia uczęszczanie do szkoły, na okres określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Godziny nauczania indywidualnego oraz zajęć rewalidacyjnych zostają wprowadzone do arkusza organizacji pracy placówki po zatwierdzeniu ilości tych godzin przez Burmistrza Gminy.

2. Tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych bezpośrednio z uczniem wynosi:

- 1) dla uczniów objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym - 4 godziny,
- 2) dla uczniów klas I - III szkoły podstawowej - 6 godzin,
- 3) dla uczniów klas IV - VI szkoły podstawowej - 8 godzin,
- 4) dla uczniów gimnazjów - 10 godzin.

3. w szczególnie uzasadnionych przypadkach Burmistrz Gminy może zwiększyć ww. liczbę godzin.

4. Rewalidację indywidualną przyznaje się w wysokości 2 godzin tygodniowo.

§ 22. 1. Wprowadzenie godzin nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacji indywidualnej w trakcie roku szkolnego następuje na wniosek dyrektora placówki, złożony wraz z niezbędną dokumentacją i wyliczeniem skutków finansowych tych zmian i podlega zatwierdzeniu przez Burmistrza Gminy.

2. Wzór wniosku stanowi załącznik do Zasad opracowywania arkusza organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2016/2017.

§ 23. Nauczanie indywidualne oraz rewalidację indywidualną organizuje dyrektor placówki tak, aby zapewnić z jednej strony zaspokajanie potrzeb edukacyjnych danego dziecka, a z drugiej strony spełnić wskazania zawarte w orzeczeniu poradni psychologiczno – pedagogicznej, dotyczące organizacji form pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w szczególności: zajęć dydaktyczno - wyrównawczych, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych lub innych o charakterze terapeutycznym.

§ 24. 1. Zajęcia w ramach nauczania indywidualnego prowadzi się w domu.

2. Dyrektor placówki ustala dla ucznia zakres, miejsce i czas nauczania indywidualnego, co oznacza, że w szczególnych przypadkach można je organizować w szkole.

3. w uzasadnionych przypadkach dyrektor placówki może powierzyć prowadzenie zajęć nauczania indywidualnego nauczycielowi zatrudnionemu w innej placówce.

§ 25. Warunkiem wypłaty wynagrodzenia nauczycielowi prowadzącemu zajęcia nauczania indywidualnego w domu będzie wykaz faktycznie przepracowanych godzin zatwierdzony przez dyrektora placówki i potwierdzony przez rodzica lub prawnego opiekuna dziecka.

VII. Zasady pracy bibliotekarzy

§ 26. 1. Ustala się następujące normy zatrudnienia bibliotekarzy w placówkach:

- 1) liczących do 50 uczniów - wymiar 5/30 etatu,
- 2) liczących od 51 do 100 uczniów - wymiar 10/30 etatu,
- 3) liczących od 101 do 150 uczniów - wymiar 15/30 etatu,
- 4) liczących od 151 do 200 uczniów - wymiar 20/30 etatu,
- 5) liczących ponad 200 uczniów - wymiar 1 etatu, tj., 30/30.

2. Normę zatrudnienia bibliotekarzy wymienioną w ust. 1 pkt. 5) zwiększa się o 5/30 etatu na każdych następnych 50 uczniów nie więcej jednak niż dwa etaty na placówkę lub zespół szkół.

3. Za podstawę ustalenia normy zatrudnienia bibliotekarzy w zespołach szkół przyjmuje się łączną liczbę uczniów ze szkół wchodzących w skład zespołu.

4. Zmniejszenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w obsadzie etatowej biblioteki.

5. Godziny pracy biblioteki powinny być dostosowane do potrzeb uczniów.

VIII. Zasady dotyczące zatrudniania pracowników

Pracownicy pedagogiczni

§ 27. 1. w placówkach powinni być zatrudniani nauczyciele posiadający pełne kwalifikacje, określone w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa oświatowego. **Należy ograniczyć zatrudnianie nowych nauczycieli oraz dążyć do ograniczenia zatrudniania nauczycieli w niepełnym wymiarze czasu pracy na korzyść zatrudnienia w godzinach ponadwymiarowych. Zaleca się, aby przyjęte rozwiązania w arkuszu organizacyjnym miały na celu racjonalizację i usprawnienie procesu zarządzania szkołą poprzez nie zatrudnianie dodatkowych nauczycieli do jednego przedmiotu, gdy przedmiot ten mogą prowadzić nauczyciele nie mający pełnych etatów lub godzin ponadwymiarowych.**

2. Łączny wymiar czasu pracy nauczyciela nie może przekraczać tygodniowego wymiaru godzin powiększonego o 9 godzin. w przypadku zatrudnienia w kilku placówkach na terenie Gminy Iwonicz-Zdrój dyrektor danej placówki obowiązany jest wpisać przy wykazie nauczycieli informację, w jakim wymiarze oraz w której placówce dany nauczyciel jest zatrudniony.

3. Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność nauczania należy przydzielać godziny zgodnie z tymi specjalnościami.

§ 28. Dyrektorzy, działając zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 maja 2016 roku, podejmują decyzje kadrowe wynikające z organizacji placówki w roku nowym roku szkolnym (rozwiązanie umowy, wypowiedzenie zmieniające warunki pracy, przeniesienia, uzupełnienia etatów, itd.).

§ 29. 1. Zastępstwa realizowane są przez nauczycieli zatrudnionych w placówce w ramach godzin ponadwymiarowych.

2. w wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się zatrudnienie nauczyciela na zastępstwo spoza placówki za pisemną zgodą Burmistrza.

3. Nauczycieli zatrudnianych w trakcie roku szkolnego na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela należy zatrudniać na okres trwania tego zastępstwa, a na czas określony – nie dłużej niż do zakończenia zajęć dydaktycznych – z wyjątkiem nauczycieli stażystów, zatrudnionych od 1 września, rozpoczynających staż na stopień nauczyciela kontraktowego.

§ 30. 1. Obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin dla dyrektorów i wicedyrektorów placówek reguluje Uchwała Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju. Godziny ponadwymiarowe mogą być przydzielane kadrze kierowniczej tylko w przypadku naturalnego przekroczenia pensum.

2. Wyplata wynagrodzenia za godziny doraźnych zastępstw realizowanych przez kadrę kierowniczą może mieć miejsce tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój.

Pracownicy niepedagogiczni

§ 31. Zobowiązuje się dyrektorów placówek do prowadzenia racjonalnej polityki zatrudniania pracowników niepedagogicznych, wynikającej z faktycznych potrzeb placówki, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez tych pracowników czasu pracy i wypełniania obowiązków w ramach zakresów czynności.

§ 32. o podziale etatów pracowników pomocniczych i obsługi na poszczególne stanowiska pracy, po uwzględnieniu potrzeb placówek, decyduje dyrektor placówki w uzgodnieniu z organem prowadzącym, stosownie do środków zatwierdzonych na ten cel w planie finansowym.

§ 33. 1. Pracowników pomocniczych i obsługi można zatrudniać wyłącznie na stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

2. Limity etatów pracowników pomocniczych i obsługi w placówkach wynoszą:

1) Inspektor (Podinspektor, Referent):

- 1 etat w szkołach podstawowych i gimnazjach.

2) **Pracownicy stołówki w szkołach:**

- na pierwsze 100 obiadów (obiady jednodaniowe) – 1 etat – w tym tylko jeden etat,

- na każde następne pełne 50 obiadów – 0,5 etatu pomocy kuchennej,

- do 50 obiadów – 0,25 etatu intendenta,

- od 51 do 100 obiadów – 0,50 etatu intendenta,

- Powyżej 100 obiadów – 1 etat intendenta.

3) **Pracownicy kuchni w przedszkolach:**

- na pierwsze 50 obiadów – 1 etat – w tym tylko jeden etat,

- na każde następne pełne 25 obiadów – 0,5 etatu pomocy kuchennej,
- do 50 obiadów – 0,25 etatu intendenta,
- od 51 do 100 obiadów – 0,50 etatu intendenta,

4) Pomoc nauczyciela – 1 etat.

5) **Personel sprzątający (sprzątaczką, woźna)** – jeden etat na 750 m² powierzchni do sprzątania (wszystkie pomieszczenia łącznie z korytarzami).

6) **Konserwator** - jeden etat od 1.300 m² do 2.000 m² powierzchni użytkowej placówki, nie wliczając utrzymania w porządku i czystości terenów szkolnych (koszenie trawy, wyrównywanie terenu, przycinanie krzewów i drzew, omiatanie, odśnieżanie itp.). Etat konserwatora tworzy się w miarę występujących potrzeb.

IX. Postanowienia końcowe

§ 34. **Arkusze organizacyjny szkoły powinien być opracowany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektor jednostki zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.**

Zarządzenie Nr 30 /2017
Wójta Gminy Jedlnia – Letnisko
z dnia 3 kwietnia 2017 roku.

**w sprawie zasad przygotowania arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2017/2018
dla szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Jedlnia – Letnisko.**

Na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zm.), art. 34a ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.), **zarządzam, co następuje:**

§ 1

Określam zasady przygotowania arkuszy organizacyjnych dla szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Jedlnia – Letnisko na rok szkolny 2017/2018, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierzam dyrektorom szkół i przedszkoli.

§ 3

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierzam Sekretarzowi Urzędu Gminy Jedlnia – Letnisko.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJTA

mgr Piotr Leśnowolski

RADCA PRAWNY
Aneta Guza-
KL-0084

Procedura zatwierdzania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli w gminie Jedlnia-Letnisko

I. Zakres merytoryczny zatwierdzania:

1. Zgodność szkolnego planu nauczania z ramowym planem nauczania w zakresie liczby godzin w cyklu z poszczególnych zajęć edukacyjnych dla każdego oddziału na etap edukacyjny (w szkole podstawowej) lub okres nauczania (w gimnazjum).
2. Zgodność szkolnego planu nauczania z ramowym planem nauczania w zakresie liczby godzin do dyspozycji dyrektora.
3. Zgodność łącznej liczby godzin obowiązkowych nie przekraczającej ustalonego rozporządzeniem limitu godzin.
4. Zgodność z rozporządzeniem i zasadność podziału uczniów na grupy.
5. Zgodność przydziału godzin nauczania indywidualnego z rozporządzeniem.
6. Zgodność przydziału zajęć edukacyjnych z posiadanymi przez nauczycieli kwalifikacjami zawodowymi.

STANDARDY w placówkach oświatowych, dla których Gmina Jedlnia-Letnisko jest organem prowadzącym

W celu:

1. Określenia jednolitych dla wszystkich szkół i przedszkoli zasad planowania i ich organizacji w kolejnym roku szkolnym,
2. Naliczenia, dla poszczególnych szkół, środków na finansowanie wydatków bieżących (w tym wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi), gwarantowanych przez państwo w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego,
3. Optymalnego wykorzystania środków finansowych przyznanych w budżetach dla poszczególnych przedszkoli i szkół, ustala się standardy;
 - a. rekrutacyjno - organizacyjne,
 - b. osobowe,
 - c. finansowe.

Zasady opracowania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Jedlnia-Letnisko na rok szkolny 2017/2018

I. Wstęp

1. Zasady pracy placówek oświatowych- stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2017/2018 są jednolite dla wszystkich placówek prowadzonych przez Gminę Jedlnia-Letnisko.

2. Opracowanie arkusza organizacji powinno być poprzedzone analizą i oceną efektywności organizacji i funkcjonowania placówki w poprzednich latach.
3. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:
 - 1) Gminie- należy przez to rozumieć Gminę Jedlnia-Letnisko;
 - 2) Organie prowadzącym- należy przez to rozumieć Wójta Gminy Jedlnia-Letnisko;
 - 3) Szkole- należy przez to rozumieć szkoły podstawowe, w których funkcjonują oddziały przedszkolne;
 - 4) Uczniach- należy przez to rozumieć uczniów pierwszego, drugiego i trzeciego etapu edukacyjnego oraz dzieci w oddziałach „zero”, oddziałach przedszkolnych.
 - 5) Liczbie uczniów- planowana liczba uczniów na początku roku szkolnego 2017/2018.
4. Arkusz organizacji powinien być opracowany z zachowaniem zasad uzyskiwania jak najlepszych efektów nauczania przy optymalnym wykorzystaniu środków finansowych, również w kontekście uzyskiwania średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.
5. W każdej szkole należy dążyć do zatrudnienia pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, podyktowanych koniecznością realizacji podstawy programowej, nauczyciela można zatrudnić w niepełnym wymiarze czasu pracy.
6. W powyższym przypadku zobowiązuje się dyrektora placówki, który zmuszony jest zatrudnić nauczyciela w niepełnym wymiarze, do ustalenia, czy w innej placówce na terenie gminy nie pracuje nauczyciel, który może uzupełnić etat w jego szkole. Powyższe ustalenia muszą mieć formę pisemną.
7. Informacje dotyczące zatrudniania nauczycieli w niepełnym wymiarze dyrektor przekazuje na piśmie do organu prowadzącego.
8. Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność, należy przydzielać zajęcia edukacyjne zgodnie z tymi specjalnościami.
9. Nauczycieli zatrudnianych w trakcie roku szkolnego na czas określony, na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela, należy zatrudniać na okres zastępstwa, jednak nie dłużej niż do zakończenia zajęć dydaktycznych.
10. Nauczanie indywidualne oraz zajęcia pozalekcyjne nie mogą stanowić pensum nauczyciela i należy je planować jako godziny ponadwymiarowe.

II. Zasady ogólne

1. Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za merytoryczne przygotowanie arkusza organizacji a w szczególności w obszarach:
 - 1) Przestrzegania ramowych planów nauczania;
 - 2) Zatrudniania nauczycieli zgodnie z kwalifikacjami;
 - 3) Przydzielania nauczycielom zajęć edukacyjnych zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi;
 - 4) Przydzielania ilości godzin ponadwymiarowych (w tym płatne zastępstwa doraźne) zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniające jednocześnie osiągnięcie średniego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Karta Nauczyciela;

- 5) Dokonywania podziału na grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - 6) Zatrudniania osób lub nauczycieli bez właściwych kwalifikacji w sytuacjach wyjątkowych, za zgodą organu sprawującego nadzór pedagogiczny (w kwitniu powinny być wykazane wakaty);
 - 7) Przestrzegania zasad organizacji zajęć organizowanych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Arkusz organizacyjny na dany rok szkolny winien obejmować:
- 1) Godziny zajęć edukacyjnych wynikające ze szkolnego planu nauczania;
 - 2) Godziny wynikające z podziału na grupy na zajęciach zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012r. poz. 204);
 - 3) Godziny zajęć nauczania indywidualnego dla uczniów kontynuujących nauczanie w tej formie, posiadających aktualne orzeczenie na planowany rok szkolny;
 - 4) Godziny rewalidacji dla uczniów posiadających aktualne orzeczenia na planowany rok szkolny;
 - 5) Godziny na realizację zajęć organizowanych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487);
 - 6) Godziny zajęć pozalekcyjnych (realizowanych z godzin do dyspozycji dyrektora szkoły oraz godzin do dyspozycji dyrektora wynikających z art. 42 KN a także godziny innych zajęć przyznanych przez organ prowadzący (religia, język angielski w oddziałach przedszkolnych)
 - 7) Godziny zajęć: świetlicy, pedagoga, psychologa, biblioteki, logopedy;
 - 8) Nieobecności płatne: urlopy zdrowotne, urlopy związkowe i stany nieczynne;
 - 9) Nieobecności bezpłatne: urlopy bezpłatne.
- Nadto arkusz powinien spełniać wymogi dotyczące treści arkuszy wynikające z rozporządzenia MEN z dnia 17 marca 2017r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek.

Rozdział I

1. **Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych:**
2. Liczba godzin i czas pracy świetlicy musi wynikać z potrzeb rodziców i uczniów (na podstawie kart zgłoszeń), jednak nie może przekraczać 13 godz. tygodniowo dla grupy, na 60 uczniów 0.5 etatu- w uzgodnieniu z organem prowadzącym.
3. Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze, kompensacyjne, gimnastyki korekcyjnej organizuje się z godzin do dyspozycji dyrektora.
4. Na 200 uczniów przyznaje się 1 etat pedagoga/psychologa- decyduje dyrektor szkoły w zależności od potrzeb danej placówki (ilość godzin pedagoga i psychologa).
5. Zmniejszenie lub zwiększenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w ilości etatów zatwierdzonych w arkuszu organizacyjnym.
2. **Liczebność oddziałów:**
 1. Oddziały przedszkolne- co najmniej 15 dzieci.
 2. Szkoła podstawowa- co najmniej 7 dzieci i nie więcej niż 25.
 3. Gimnazjum- co najmniej 24 i nie więcej niż 30 uczniów.
 4. Świetlica- co najmniej 15 uczniów.
 5. Oddziały liczące mniej uczniów niż wskazane powyżej tworzy się, w uzasadnionych przypadkach, tylko za zgodą organu prowadzącego.

6. Zmniejszenie lub zwiększenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w ilości oddziałów zatwierdzonych w projekcie organizacyjnym.

3. Łączenie klas:

1. Łączenie klas w szkołach podstawowych następuje, gdy liczebność oddziału wynosi mniej niż 7 uczniów.
2. Klasy z liczbą uczniów mniejszą niż 7/15 łączy się z klasą programowo niższą i /lub wyższą na tym samym etapie nauczania (I-III; IV-VI), z zastrzeżeniem, że oddział łączony nie może liczyć więcej niż 25 uczniów.
3. Nie należy łączyć klas programowo najwyższych w danym etapie edukacyjnym.
4. Łączenie odbywa się według następujących zasad:
 - 1) w I etapie edukacyjnym, w oddziale, w którym po połączeniu kolejnych klas liczba uczniów:
 - a. nie przekracza łącznie 15, łączeniem obejmuje się wszystkie zajęcia edukacyjne i wszystkie zajęcia dodatkowe;
 - b. wynosi 16-20, łączeniem obejmuje się edukację: społeczną, techniczną, edukację muzyczną, plastyczną, komputerową, przyrodniczą, religię, wychowanie fizyczne oraz wszystkie zajęcia dodatkowe. Łączeniem obejmuje się również 50% edukacji polonistycznej, matematycznej i języka obcego.
 - c. Przekracza 20, łączeniem obejmuje się edukację: społeczną, techniczną, muzyczną, plastyczną, wychowanie fizyczne oraz wszystkie zajęcia dodatkowe. Łączeniem nie obejmuje się zajęć edukacji polonistycznej, matematycznej, języka obcego, edukacji komputerowej, edukacji przyrodniczej i religii;
 - 2) w II etapie edukacyjnym łączeniem obejmuje się następujące przedmioty: wychowanie fizyczne, muzykę, plastykę, technikę/zajęcia techniczne, informatykę/zajęcia komputerowe oraz wszystkie zajęcia dodatkowe. Łączeniem obejmuje się również 50% zajęć z następujących przedmiotów: język polski, matematyka, przyroda, historia i społeczeństwo, religia oraz język obcy (jeżeli w szkolnym planie nauczania zaplanowana jest tylko 1 godzina z danego przedmiotu, to zajęcia z tego przedmiotu nie podlegają łączeniu).
 - 3) Jeżeli połączenie klasy o liczbie uczniów mniejszej niż 5 z inną klasą w oddziale jest niemożliwe, nie tworzy się w szkole oddziału tej klasy, a dzieci przyjmowane są do szkoły w sąsiednim obwodzie szkolnym.
 - 4) Uczniom, których rodzice nie zechcą posyłać do klas łączonych, gwarantuje się miejsca w oddziałach klas w najbliższym obwodzie szkolnym.

4. Zasady podziału na grupy:

1. Podział na grupy na zajęciach informatyki i języków obcych następuje w oddziałach liczących powyżej 24 uczniów. Za zgodą organu prowadzącego można dokonać podziału na grupy w oddziałach liczących poniżej 24 uczniów w uzasadnionych przypadkach.
2. Zajęcia wychowania fizycznego są prowadzone w grupach (międzyoddziałowych lub międzyoddziałowych) liczących od 12 do 26 uczniów.
3. Zmniejszenie lub zwiększenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w ilości zatwierdzonych grup w projekcie organizacyjnym.

5. Standardy dotyczące zatrudniania pracowników niebędących nauczycielami:

1. Szkole przysługuje limit etatów pracowników niebędących nauczycielami, uzależniony od liczby uczniów, powierzchni użytkowej szkoły. Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi w szkołach należy dostosować do liczby uczniów.

2. Należy racjonalnie prowadzić politykę zatrudniania pracowników niepedagogicznych, wynikającą z faktycznych potrzeb, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i wypełnianie obowiązków w ramach zakresów czynności oraz racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki.
3. Standardy zatrudniania sekretarek/sekretarzy (liczy się uczniów z I, II i III etapu edukacyjnego):
 - 1) Powyżej 200 uczniów- max 1 etat w placówce
 - 2) 70- 200 uczniów- ½ etatu
 - 3) Poniżej 70 uczniów- nie tworzy się stanowiska
4. Standardy zatrudniania pracowników obsługi:
 - 1) Sprzątaczką- 750- 850 m² powierzchni do sprzątnięcia- na 1 etat;
 - 2) Sprzątaczką, której powierzono obowiązki woźnej- 200- 400m² powierzchni do sprzątnięcia;
 - 3) Woźna oddziałowa- 1 etat/ oddział 9-godzinny. Norma do sprzątnięcia dla woźnej oddziałowej- 200-400m² powierzchni do sprzątnięcia.
 - 4) Konserwator- Powyżej 200 uczniów- max 1 etat w placówce
70- 200 uczniów- ½ etatu
Poniżej 70 uczniów- nie tworzy się stanowiska

Mnożniki do obliczania powierzchni do sprzątnięcia	
1m2 powierzchni klasy	x 1,2
1m2 powierzchni pracowni	x 1,2
1m2 powierzchni korytarzy	x 1
1m2 powierzchni sali gimnastycznej	x 1
1m2 powierzchni pozostałych	x 1
1m2 powierzchni sanitariatów	x 1,5

6. Tryb przygotowania arkuszy organizacji szkół prowadzonych przez Gminę Jedlnia-Letnisko:

Terminy opracowywania arkuszy organizacji szkoły/przedszkola:

- do 19 kwietnia 2017 r. dokument zaopiniuje organizacja związkowa i rada pedagogiczna;
- do 20 kwietnia 2017 r. dyrektor przekazuje arkusz do organu prowadzącego;
- do 8 maja 2017 r. opinię wyda organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- do 29 maja 2017 r. arkusz zatwierdzi organ prowadzący.

7. Dyrektor przekazuje do organu prowadzącego:

- 1) trzy egzemplarze arkusza organizacji szkoły wraz z załącznikami (wg załączonych wzorów);
- 2) szkolne plany nauczania na poszczególne etapy edukacyjne;

- 3) plany nauczania na dany etap edukacyjny dla klas łączonych;
 - 4) wykaz kadry pedagogicznej (kwalifikacje i nauczane przedmioty);
 - 5) informację o indywidualnych zajęciach rewalidacyjnych;
 - 6) informację o indywidualnym nauczaniu (w przypadku kontynuacji w nowym roku szkolnym);
 - 7) informację o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka;
 - 8) informację o indywidualnych zajęciach rewalidacyjno- wychowawczych;
 - 9) informację o dodatkowych zajęciach finansowanych przez organ prowadzący.
 - 10) informację o przeznaczeniu godzin wynikających z art. 42 ust.2 ustawy Karta Nauczyciela;
 - 11) informację o liczbie godzin przeznaczonych na zajęcia dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych;
 - 12) informację o nauczycielach przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych;
 - 13) zestawienie wakatów w arkuszu w roku szkolnym 2017/2018;
 - 14) wykaz nauczycieli przebywających na urlopie zdrowotnym, macierzyńskim, wychowawczym, w stanie nieczynnym (z podaniem okresu tego urlopu); zagrożonych utratą pracy lub zatrudnieniem w niepełnym wymiarze czasu pracy;
 - 15) Wykaz pracowników administracji i obsługi (stanowisko, wymiar zatrudnienia, rodzaj umowy o pracę).
8. Organ prowadzący zatwierdza arkusz organizacji pracy szkoły w terminie do 29 maja 2017 r.
 9. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta arkusz organizacji szkoły stanowi dla Dyrektora podstawę do zatrudnienia nauczycieli i pracowników administracji i obsługi.
 10. W przypadku złożenia przez nauczyciela wniosku o udzielenie mu urlopu Dyrektor szkoły:
 - 1) pisemnie zawiadamia organ prowadzący w terminie 3 dni roboczych o złożeniu w/w wniosku przez nauczyciela;
 - 2) w terminie 7 dni roboczych od złożenia wniosku przeprowadza szczegółową analizę wniosku, konsultuje z organem prowadzącym aneks do arkusz organizacyjnego placówki w przypadku ewentualnych zmian oraz przedstawia organowi prowadzącemu pisemną informację o sposobie rozpatrzenia wniosku.
 11. Aneks nr 1 obowiązujący od 1 września 2017 r. uwzględniający wszelkie zmiany w planowanej organizacji szkoły, należy złożyć wraz z obowiązującymi dokumentami w terminie do 31 sierpnia 2017 r.
 12. Dyrektor, planując organizację pracy szkoły, uwzględnia lokalne potrzeby i uwarunkowania, a przy zatrudnianiu nowych pracowników bierze w pierwszej kolejności pod uwagę nauczycieli w trybie art. 18 Karty Nauczyciela, którzy tracą pracę w wyniku zmian organizacyjnych w szkołach na terenie Gminy.
 13. Zatrudnianie nowych nauczycieli możliwe jest w przypadku, gdy Wójt lub Dyrektorzy szkół nie zgłoszą pracowników tracących pracę.
 14. W przypadku kolejnych zmian w trakcie roku szkolnego, do pisma przewodniego, należy dołączyć niezbędne dokumenty potwierdzające konieczność zmiany, informację o skutkach finansowych zmian, uzyskać akceptację i przedłożyć stosowny aneks.
 15. Wszelkie zmiany w organizacji pracy szkoły powstałe w trakcie roku szkolnego, należy zgłaszać do akceptacji niezwłocznie, na co najmniej 5 dni przed planowaną datą wprowadzenia zmian.
 16. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu po wprowadzeniu zmian.
 17. Nauczanie indywidualne, mimo że wydane jest orzeczenie przez PPP na cały cykl kształcenia, dyrektor szkoły ma obowiązek wystąpić co roku z wnioskiem o przyznanie godzin do organu prowadzącego. Godziny przyznane na nauczanie indywidualne nie podlegają uśrednieniu w aneksach.

18. Nie należy przydzielać funkcji nauczyciela wychowawcy – kadrze kierowniczej, nauczycielom religii, pedagogom, psychologom, logopedom, bibliotekarzom, wychowawcom świetlicy.
19. Łączenie etatów o różnym nominale (tzw. pensum eklektyczne) . W celu ujednoczenia sposobu wyliczenia pensum dla nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, ustala się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin jako iloraz łącznej liczby realizowanych godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez sumę części etatów realizowanych w ramach poszczególnych tygodniowych wymiarów godzin – w celu ułatwienia obliczeń może mieć zastosowanie poniższy wzór:

$$W = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_n}{\frac{X_1}{Y_1} + \frac{X_2}{Y_2} + \dots + \frac{X_n}{Y_n}}$$

gdzie:

- b. W – oznacza ustalony dla nauczyciela tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć,
 c. x_1, x_2, \dots, x_n - oznacza liczbę godzin zajęć przydzieloną nauczycielowi w planie organizacyjnym szkoły na poszczególnych stanowiskach,
 d. y_1, y_2, \dots, y_n - oznacza tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla danych stanowisk.
20. Ustalony w powyższy sposób tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć zaokrągla się zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Jedlnia- Letnisko Nr XX/104/2012 z dnia 27 kwietnia 2012r. w następujący sposób: godzinę do 0,5 pomija się, a godzinę co najmniej 0,5 przyjmuje się za pełną.
21. Godziny zajęć przydzielone powyżej wymiaru ustalonego na zasadach określonych w niniejszym zapisie są godzinami ponadwymiarowymi.

Przykłady przeliczania etatów eklektycznych i godzin ponadwymiarowych:

1) nauczyciel realizuje łącznie 22 godziny, w tym 9 godzin wg pensum 18 godzinnego i 13 godzin wg pensum 26 godzinnego

$$9/18 + 13/26 = 1$$

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 22 godziny (brak godzin ponadwymiarowych);

2) nauczyciel realizuje łącznie 27 godzin, w tym 6 godzin wg pensum 18 godzinnego i 21 godzin wg pensum 26 godzinnego

$$6/18 + 21/26 = 1,14$$

jeżeli 1,14 etatu stanowi 27 godzin, to proporcjonalnie 1 etat stanowi 23,68 godziny, zaokrąglając do pełnych godzin - 24 godziny, pozostałe 3 godziny stanowią godziny ponadwymiarowe

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 24 godziny (3 godziny ponadwymiarowe);

3) nauczyciel realizuje łącznie 25 godzin, w tym 15 godzin wg pensum 18 godzinnego i 10 godzin wg pensum 26 godzinnego

$$15/18 + 10/26 = 1,22$$

jeżeli 1,22 etatu stanowi 25 godzin, to proporcjonalnie 1 etat stanowi 20,49 godziny, zaokrąglając do pełnych godzin - 20 godzin

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 20 godzin (5 godzin ponadwymiarowych);

4) nauczyciel realizuje łącznie 27 godzin, w tym 10 godzin wg pensum 18 godzinnego, 5 godzin wg pensum 26 godzinnego i 12 godzin wg pensum 30 godzinnego

$$10/18 + 5/26 + 12/30 = 1,15$$

jeżeli 1,15 etatu stanowi 27 godzin, to proporcjonalnie 1 etat stanowi 23,48 godziny, zaokrąglając do pełnych godzin - 23 godziny

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 23 godziny (4 godziny ponadwymiarowe).

**ZARZĄDZENIE NR 151/2014 PREZYDENTA MIASTA RYBNIKA z dnia 25 marca 2014 r.
w sprawie: ustalenia wytycznych do sporządzania arkuszy organizacji pracy rybnickich
placówek oświatowych.**

Działając na podstawie przepisów:

art. 30 ust. 1, ust. 2 pkt 4) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 594),

art. 5c pkt. 3, art. 34a ust. 2 pkt. 3, art. 71b ust. 5c i 5d Ustawy z dnia 7.09.1991 o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami);

§ 20 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 30 kwietnia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 532)

zarządzam co następuje:

§ 1 Ustala się wytyczne do sporządzania arkuszy organizacji pracy rybnickich placówek oświatowych w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2 Wszelkie odstępstwa od przyjętych unormowań podlegają uzgodnieniu z organem prowadzącym.

§ 3 Wykonanie zarządzenia powierza się dyrektorom placówek oświatowych w Rybniku i Naczelnikowi Wydziału Edukacji.

§ 4 Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawować będzie Zastępca Prezydenta Miasta nadzorujący oświatę.

§ 5 Traci moc Zarządzenie Nr 477/2013 Prezydenta Miasta z dnia 21 sierpnia 2013 r.

§ 6 Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik do Zarządzenia nr 151/2014 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 25 marca 2014 r.

**WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA ARKUSZY ORGANIZACJI PRACY RYBNICKICH PLACÓWEK
OŚWIATOWYCH**

I. LICZBA UCZNIÓW w ODDZIAŁACH

Szkoły podstawowe: optymalna liczba uczniów - 24.

Gimnazja: optymalna liczba uczniów - 26.

Szkoły ponadgimnazjalne: optymalna liczba uczniów - 28.

Grupy przedszkolne: optymalna liczba wychowanków – 25.

Oddziały integracyjne: optymalna liczba uczniów - 20 uczniów w tym 3 - 5 niepełnosprawnych.

Klasy sportowe: jednodyscyplinowe 20 – 26 uczniów, dwudyscyplinowe powyżej 26 uczniów.

Zasady otwierania klas pierwszych w obwodowych szkołach podstawowych i gimnazjalnych:

- 1) o liczbie otwieranych nowych klas decyduje liczba dzieci zamieszkałych w obwodzie danej szkoły,
- 2) dziecko przyjęte spoza obwodu nie może spowodować otwarcia nowej klasy (dzieci zamieszkałe poza obwodem szkoły stanowiąc mogą uzupełnienie liczebności oddziału tworzonego w oparciu o dzieci zamieszkałe w obwodzie, w miarę wolnych miejsc),
- 3) powyższych zasad nie stosuje się dla wszystkich uczniów klas sportowych i uczniów niepełnosprawnych w klasie integracyjnej.

Przed rozpoczęciem każdego roku szkolnego należy dokonać analizy stanu osobowego uczniów w poszczególnych oddziałach i ewentualnie dokonać połączenia klas w przypadku małej liczby uczniów w poszczególnych klasach na danym poziomie kształcenia.

Przed rozpoczęciem każdego semestru należy dokonać analizy stanu osobowego uczniów w poszczególnych oddziałach i ewentualnie dokonać likwidacji podziałów na grupy.

II. PARAMETRIZACJA ETATÓW WSPARCIA

W ramach przyznanych szkole etatów wsparcia (biblioteka, świetlica, pedagog) dyrektor biorąc pod uwagę specyfikę pracy danej placówki decyduje o wielkości zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach nie przekraczając sumarycznej liczby etatów, która przysługuje tej szkole.

1. Biblioteka - przy określeniu wymiaru zatrudnienia nie uwzględnia się oddziałów przedszkolnych:

1) Szkoły podstawowe (w tym zespoły szkolno-przedszkolne):

0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 180 uczniów,

1 etat w szkołach liczących od 180 do 350 uczniów,

1,5 etatu w szkołach liczących od 351 do 550 uczniów,

2 etaty w szkołach liczących od 551 do 850 uczniów,

2,5 etatu w szkołach liczących powyżej 850 uczniów.

- 2) Pozostałe szkoły (w tym zespoły szkół):
0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 250 uczniów,
1 etat w szkołach liczących od 250 do 400 uczniów,
1,5 etatu w szkołach liczących od 401 do 550 uczniów,
2 etaty w szkołach liczących od 551 do 850 uczniów,
2,5 etatu w szkołach liczących od 851 do 1000 uczniów,
3 etaty w szkołach liczących powyżej 1000 uczniów,

2. Świetlica - przy określeniu wymiaru zatrudnienia nie uwzględnia się oddziałów przedszkolnych:

- 1) Szkoły podstawowe (w tym zespoły szkolno-przedszkolne):
1 etat w szkołach liczących poniżej 100 uczniów,
1,5 etatu w szkołach liczących od 100 do 350 uczniów,
2 etaty w szkołach liczących od 351 do 450 uczniów,
2,5 etatu w szkołach liczących od 451 do 600 uczniów,
3 etaty w szkołach liczących powyżej 600 uczniów,
0,5 etatu dodatkowo w szkołach, w których działają klasy integracyjne,
0,5 etatu dodatkowo w szkołach liczących powyżej 20 oddziałów, które działają w dwóch budynkach.

2) (...)

3. Pedagog (w tym psycholog, logopeda, doradca zawodowy) - maksymalna norma zatrudnienia w placówkach oświatowych, w tym we wszystkich zespołach wynosi 2 etaty (zliczając sumarycznie) - przy określeniu wymiaru zatrudnienia nie uwzględnia się oddziałów przedszkolnych:

1) Szkoły podstawowe (w tym zespoły szkolno-przedszkolne):

- 0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 180 uczniów,
1 etat w szkołach liczących od 180 do 600 uczniów,
1,5 etatu w szkołach liczących powyżej 600 uczniów.

2) (...)

3) Szkoły ponadgimnazjalne (w tym zespoły z gimnazjami):

- 0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 100 uczniów,
1 etat w szkołach liczących od 100 do 400 uczniów,
1,5 etatu w szkołach liczących od 401 do 500 uczniów,
2 etaty w szkołach liczących powyżej 500 uczniów.

4) Pozostałe placówki (...):

.

4. Stanowisko wicedyrektora

w każdej placówce tworzy się stanowisko wicedyrektora, w szkole, która liczy co najmniej 24 oddziały tworzy się stanowisko drugiego wicedyrektora, w szkole, która liczy co najmniej 36 oddziałów tworzy się stanowisko trzeciego wicedyrektora, w szkołach ponadgimnazjalnych, w których prowadzi się zajęcia praktyczne (co najmniej w 10 oddziałach) tworzy się dodatkowe stanowisko wicedyrektora realizującego także obowiązki kierownika zajęć praktycznych, w zespołach szkolno – przedszkolnych:

jeżeli dyrektor jest nauczycielem szkoły to tworzy się stanowisko wicedyrektora ds. przedszkola, natomiast stanowisko wicedyrektora ds. szkoły tworzy się, jeżeli szkoła liczy co najmniej 12 oddziałów, stanowisko kolejnego wicedyrektora tworzy się, jeżeli szkoła liczy co najmniej 24 oddziały, jeżeli dyrektor jest nauczycielem przedszkola to tworzy się stanowisko wicedyrektora ds. szkoły, natomiast stanowisko wicedyrektora ds. przedszkola tworzy się, jeżeli przedszkole liczy co najmniej 6 oddziałów, stanowisko kolejnego wicedyrektora tworzy się, jeżeli szkoła liczy co najmniej 24 oddziały,

(...) 6. Nauczyciele wspomagający w oddziałach integracyjnych: tygodniowa liczba godzin nauczyciela wspomagającego w oddziale równa się liczbie realizowanych obowiązkowych zajęć wynikających z ramowego planu nauczania wraz z religią (bez podziału na grupy).

III. LICZBA ETATÓW PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH w PLACÓWKACH PRACY POZASZKOLNEJ i PORADNI:

- 12,83 etatów w Ognisku Pracy Pozaszkolnej „Zespół Przygoda”
17,5 etatów w Młodzieżowym Domu Kultury
28,5 etatów w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

IV. STANOWISKO ORGANU PROWADZĄCEGO w SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH

Nauczyciele korzystający ze zniżek nie mogą być zatrudniani dodatkowo w innych placówkach oświatowych prowadzonych przez miasto Rybnik.

Zatrudnienie emerytów oraz nauczycieli niepełnozatrudnionych może mieć miejsce jedynie w przypadkach szczególnych, jeżeli brak kandydatów określonej specjalności wśród nauczycieli poszukujących pracy, i jedynie po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

Do nauczycieli, którzy uzupełniają etaty w placówkach nieferyjnych stosuje się przepisy jak do nauczycieli placówek feryjnych.

W przypadku złożenia przez nauczyciela wniosku o udzielenie mu urlopu dla poratowania zdrowia zobowiązuje się dyrektora szkoły do pisemnego zawiadomienia w terminie 3 dni roboczych organu prowadzącego o złożeniu ww. wniosku. Decyzję o odwołaniu się od orzeczenia do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy podejmuje dyrektor szkoły po pisemnym uzgodnieniu z organem prowadzącym.

V. SPECYFICZNE FORMY PRACY SZKOŁY

W szkołach tworzy się klasy o specyficznym charakterze, po uzyskaniu zgody organu prowadzącego takie jak:

- 1) integracyjne,
- 2) dwujęzyczne,
- 3) sportowe,
- 4) mistrzostwa sportowego.

Procedura tworzenia klas integracyjnych:

- 1) inicjatorem tworzenia klasy integracyjnej jest dyrektor szkoły,
- 2) klasa integracyjna może być utworzona w szkole, która spełnia następujące warunki: posiada odpowiednio przygotowaną kadrę pedagogiczną, posiada odpowiednie warunki lokalowo-techniczne, posiada co najmniej trzy orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego w szkole integracyjnej lub oddziale integracyjnym wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną dotyczące uczniów zamieszkałych w Rybniku.

Procedura tworzenia klas sportowych i klas mistrzostwa sportowego - podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15.10.2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów i szkół sportowych.

inicjatorem tworzenia klasy sportowej jest klub sportowy działający na terenie miasta Rybnika, tworzenie klasy sportowej powinno wynikać z perspektywicznego planu szkolenia w danym klubie sportowym,

klub powinien posiadać kadrę trenerską z odpowiednimi kwalifikacjami pedagogicznymi, klub powinien uzyskać pozytywną opinię dyrektora szkoły, na terenie której klub zamierza utworzyć klasę sportową, klub powinien uzyskać zgodę Prezydenta Miasta w terminie do 31 marca danego roku, podpisanie porozumienia pomiędzy miastem a klubem sportowym w sprawie zasad współpracy. Porozumienie powinno zawierać następujące uzgodnienia:

nabór do klas sportowych:

- przeprowadzenie selekcji sportowej (klub),
- pisemne zgody rodziców na naukę w klasie sportowej (klub),
- przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego (szkoła),
- organizacja obozów szkoleniowych (klub),
- organizacja dożywiania (klub),
- posiadanie programu szkolenia sportowego (klub),
- uczestnictwo w rozgrywkach organizowanych przez związki sportowe (klub),
- zabezpieczenie sprzętu sportowego (klub),
- zapewnienie opieki lekarskiej - ciągłej i okresowej (klub),

klasa może być utworzona pod warunkiem wykonania pełnego naboru do dnia 10 lipca danego roku, godziny wychowania fizycznego w klasach sportowych i klasach szkoły mistrzostwa sportowego:

- a) w klasach sportowych 10 godzin wychowania fizycznego,
- b) w klasach mistrzostwa sportowego 16 godzin wychowania fizycznego.

Nauczanie indywidualne wyklucza udział ucznia/wychowanka w regularnych zajęciach z klasą/grupą.

Organ prowadzący w trybie art.71b ust. 5c i 5d ustawy o systemie oświaty uzgadnia tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych bezpośrednio z uczniem, który winien wynosić:

indywidualne przygotowanie przedszkolne: 4 godziny,

dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej: 6 godzin,

dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej:

- a) w klasach IV - V: 8 godzin,

b) w klasie VI: do 9 godzin,

4 (...)

5) dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych:

a) w klasie I – III (z wyjątkiem klas maturalnych): 12 godzin,

b) w klasach maturalnych: do 13 godzin.

Wymiar godzin zajęć specjalistycznych wynikających z opinii/orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, które ustala dyrektor placówki oświatowej na dany rok szkolny: zajęcia grupowe – wymiar 2 godziny tygodniowo, kolejną grupę zajęć specjalistycznych tworzy się dopiero po wypełnieniu górnej normy przewidzianej rozporządzeniem MEN.

Godziny zajęć rewalidacyjnych zgodnie z ramowymi planami nauczania.

Godzin zajęć wynikających z organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie uwzględnia się w projektach organizacji.

ZAŁOŻENIA DO OPRACOWANIA ARKUSZA ORGANIZACJI PRACY SZKOŁY, PRZEDSZKOLA, PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA ROK SZKOLNY 2017/2018

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Arkusze organizacji pracy na rok 2017/2018 należy opracować w wersji elektronicznej w programie PABS w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz z niniejszymi zasadami.

Arkusze organizacji pracy szkoły, przedszkola, placówki oświatowej na rok 2017/2018 winien uwzględniać następujące rodzaje godzin:

godziny wynikające ze szkolnych planów nauczania, zgodnych z obowiązującymi ramowymi planami nauczania zawartymi w stosownych rozporządzeniach ministra właściwego ds. oświaty, a także przepisami regulującymi organizację nauki religii/etyki oraz wychowania do życia w rodzinie,

godziny wynikające z obowiązkowych podziałów na grupy,

dodatkowe godziny przyznane wcześniej przez organ prowadzący (tzw. „godziny jst”) przeznaczone na realizację innowacji i eksperymentów

pedagogicznych, lub będące kontynuacją wcześniej rozpoczętych zajęć,

godziny tzw. „zbiżek funkcyjnych” dyrektorów, wicedyrektorów i innych pracowników, którym powierzono stanowisko kierownicze, z zastrzeżeniem ust. 4,

godziny dodatkowych zajęć (treningów) w klasach sportowych,

godziny przyznane na zatrudnienie nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne,

godziny przyznane przez organ prowadzący na zatrudnienie w klasach ogólnodostępnych nauczycieli w celu współorganizowania kształcenia specjalnego uczniów niepełnosprawnych lub specjalistów, ze względu na uczęszczanie do klasy ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone ucznia.

godziny zajęć rewalidacyjnych, wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – przyznane przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018,

godziny zajęć nielekcyjnych (biblioteka, pedagog, świetlica itp.) w ramach ustalonych na rok szkolny 2017/2018 limitów etatów.

Stosować odpowiedni zapis w systemie PABS w przypadku realizacji godzin w różnym wymiarze w poszczególnych semestrach roku szkolnego (np. realizacja godzin z przedmiotu tylko w jednym semestrze).

W arkuszu organizacji pracy szkoły w roku 2017/2018 można uwzględnić całkowite zwolnienie dyrektora z obowiązku realizacji godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w roku szkolnym 2017/2018 pod warunkiem złożenia przez dyrektora, wraz z arkuszem organizacyjnym, wypełnionego wniosku do Prezydenta Miasta Tychy o zwolnienie z obowiązku realizacji ww. godzin w roku szkolnym 2017/2018 wg wzoru stanowiącego zał. nr 3.

Dodatkowo w arkuszu organizacji pracy szkoły, przedszkola, placówki oświatowej należy uwzględnić następujące etaty pedagogiczne:

etaty nauczycieli przechodzących w stan nieczynny,

etaty nauczycieli, którym udzielono urlopu dla poratowania zdrowia (pod warunkiem przyznania urlopu przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018),

etaty nauczycieli oddelegowanych do pracy w związkach zawodowych.

W zakresie ruchu kadrowego nauczycieli, ze względu na konieczność zapewnienia pracy nauczycielom tracącym godziny lub etat na skutek wprowadzanej reformy oświatowej, należy uwzględnić następujące zalecenia:

*w przypadku dysponowania wolnymi etatami lub godzinami pedagogicznymi na etapie **składanego** w marcu w MCO projektu arkusza na 2017/2018 wykazać wakaty i ewentualnie podać w załączniku nr*

1 propozycje konkretnych nauczycieli do przeniesienia lub uzupełnienia etatu na wykazane wakaty (po wstępnym uzgodnieniu z aktualnym pracodawcą),
po zabezpieczeniu w mieście Tychy godzin dla nauczycieli tracących etaty z ww. przyczyn, pozostałe wolne godziny przydzielać, w miarę możliwości, już zatrudnionym nauczycielom jako godziny ponadwymiarowe,
zatrudnienie nauczycieli przebywających na emeryturze dopuszcza się wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

ROZDZIAŁ II STANDARDY DOTYCZĄCE LICZEBNOŚCI ODDZIAŁÓW

Liczba uczniów w oddziałach poszczególnych typów szkół/placówek powinna wynosić:

w przedszkolach, w szkole muzycznej, w oddziałach integracyjnych i specjalnych – zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi,
w nowotworzonych oddziałach sportowych w szkole ogólnodostępnej – co najmniej 22 uczniów, w nowotworzonych oddziałach sportowych w szkole sportowej – co najmniej 20 uczniów, w szkołach podstawowych:

– w klasach pierwszych – w związku z obowiązkiem tzw. rejonizacji wymaga uzgodnienia z organem prowadzącym,

- w klasach drugich i trzecich oraz piątych i szóstych – stosownie do obecnej liczebności odpowiednio klas pierwszych i drugich oraz klas czwartych i piątych,

- w klasach czwartych i siódmych szkół podstawowych, w szczególności powstałych z przekształcenia gimnazjum – minimalna liczba uczniów wymaga uzgodnienia z organem prowadzącym,

w klasach drugich i trzecich gimnazjum – stosownie do obecnej liczebności, w liceach ogólnokształcących i technikach – od 28 do 32 uczniów, w branżowych szkołach i stopnia – od 26 do 30 uczniów, w zasadniczych szkołach zawodowych – od 28 do 30 uczniów, z zastrzeżeniem, że w trakcie roku szkolnego liczba uczniów w klasie może wzrosnąć do 32, w szkołach dla dorosłych – od 28 do 35 słuchaczy.

Zmiana limitów, o których mowa w ust. 1 może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu akceptacji organu prowadzącego.

Liczba uczniów w grupach międzyoddziałowych tworzonych w szkołach do realizacji obowiązkowej nauki drugiego języka obcego powinna wynosić co najmniej 10 uczniów.

Liczba uczniów w grupach oddziałowych i międzyoddziałowych tworzonych w szkołach ponadgimnazjalnych do realizacji przedmiotów obowiązkowych w zakresie rozszerzonym powinna wynosić średnio co najmniej 20 uczniów.

ROZDZIAŁ III STANDARDY DOTYCZĄCE ZATRUDNIANIA I ORGANIZACJI PRACY

W szkołach, przedszkolach i pozostałych placówkach oświatowych można utworzyć następujące stanowiska kierownicze:

1 stanowisko wicedyrektora:

w przedszkolach liczących co najmniej 5 oddziałów,

w szkołach podstawowych i samodzielnych gimnazjach liczących co najmniej 10 oddziałów,

w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych liczących co najmniej 8 oddziałów,

w pozostałych placówkach oświatowych zatrudniających nauczycieli w wymiarze co najmniej 15 etatów (z wyłączeniem urlopów zdrowotnych i stanów nieczynnych),

2 stanowiska wicedyrektora:

w szkołach liczących powyżej 22 oddziały – dotyczy samodzielnych LO i Gim,

w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, w których reforma wprowadzana jest od 1 września 2017 r. liczących co najmniej 20 oddziałów,

w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe liczących od 18 do 22 oddziały - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody organu prowadzącego,

1 stanowisko kierownika szkolenia praktycznego lub kierownika warsztatów szkolnych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe,

stanowiska kierowników sekcji, grup instrumentalnych w szkole muzycznej – zgodnie z odrębnymi przepisami.

Stanowiska nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne tworzy się w wymiarze do 1 etatu na każdy oddział integracyjny w przedszkolach, szkołach podstawowych i klasach gimnazjalnych oraz w wymiarze do 0,5 etatu w szkołach ponadgimnazjalnych.

Stanowiska odpowiednio nauczycieli współorganizujących kształcenie uczniów niepełnosprawnych, specjalistów, asystentów lub pomocy nauczyciela w klasach ogólnodostępnych ze względu na

uczęszczanie do klasy ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone ucznia, tworzy się w wymiarze przyznanym przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018.

Limit dodatkowych godzin wychowania fizycznego w oddziałach sportowych wynosi:

7 godzin w klasach IV-VII sportowej szkoły podstawowej oraz w klasach II i III sportowego gimnazjum, 6 godzin w klasach IV-VII pozostałych szkół podstawowych oraz w klasach II i III pozostałych gimnazjów,

2 godziny zajęć sportowych (basen, hokej) w klasach I-III sportowej szkoły podstawowej i klasie, i szkoły podstawowej z innowacją sportową hokeja.

Zatrudnienie nauczycieli przedszkoli należy dostosować do łącznego czasu pobytu dzieci zadeklarowanego w toku rekrutacji, zgodnie z informacjami zawartymi w zał. nr 2.

W oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych można utworzyć:

stanowisko logopedy w wymiarze do 2/25 etatu,

stanowisko pomocy nauczyciela w wymiarze 0,5 etatu na 1 oddział.

Stanowiska nauczycieli bibliotekarzy tworzy się wg następujących zasad:

ilość etatów, z zastrzeżeniem pkt 2, w bibliotekach szkolnych, w tym w szkolnych centrach multimedialnych pozostawić na poziomie roku szkolnego 2016/2017,

w zespołach szkół i w szkołach podstawowych z przyłączonymi klasami gimnazjum, w których funkcjonują biblioteki w odrębnych pomieszczeniach, zatrudnienie nauczycieli bibliotekarzy należy uzgodnić z organem prowadzącym.

Stanowiska pedagoga, psychologa, logopedy tworzy się, z zastrzeżeniem ust. 9, utrzymując liczbę uczniów przypadającą na jeden etat pedagoga, psychologa, logopedy w wysokości nie wyższej niż w roku 2016/2017.

W szkołach podstawowych powstałych z przekształcenia gimnazjum stanowiska, o których mowa w ust. 8 tworzy się w wymiarze uzgodnionym z organem prowadzącym.

Pracę świetlicy szkolnej w szkole podstawowej oraz w gimnazjum (w tym prowadzącej kształcenie specjalne) w roku szkolnym 2017/2018 należy dostosować do niezbędnych potrzeb rodziców wynikających z czasu ich pracy oraz warunków lokalowych szkoły, przy zachowaniu następujących zaleceń:

minimalna liczebność grupy świetlicowej powinna wynosić co najmniej 10 uczniów, przy czym do wychowanków grupy świetlicowej nie należy wliczać uczniów korzystających ze stołówki szkolnej, godziny pracy świetlicy należy planować z uwzględnieniem przerw w jej pracy w ciągu dnia w taki sposób, aby czas jej funkcjonowania odpowiadał potrzebie zapewnienia opieki świetlicowej nie mniej niż 10 uczniom, z zastrzeżeniem ust. 11.

Z uwagi na brak możliwości określenia w miesiącu kwietniu potrzeb wszystkich rodziców w zakresie opieki świetlicowej, w arkuszu organizacji pracy należy pozostawić zatrudnienie w świetlicach na poziomie etatów „z umowy” (bez godzin ponadwymiarowych) przyznanym w bieżącym roku szkolnym łącznie w szkołach, które od 1 września 2017 r. będą objęte wspólną organizacją pracy, zaś rzeczywisty wymiar zatrudnienia wychowawców świetlicy określić w aneksie nr 1 na podstawie zał. nr 4, który powinien zostać poddany weryfikacji po 2 pierwszych miesiącach pracy świetlicy w roku szkolnym 2017/2018.

W szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi można zaplanować w arkuszu organizacyjnym dodatkowe zatrudnienie na świetlicy w wymiarze do 10/26 etatu na każdą grupę przedszkolną, pod warunkiem organizacji zajęć świetlicowych dla wychowanków oddziału przedszkolnego w odrębnym pomieszczeniu niż świetlica dla uczniów szkoły, w grupie liczącej co najmniej 10 wychowanków, natomiast rzeczywisty wymiar zatrudnienia wychowawców świetlicy określić w aneksie nr 1 na podstawie zał. nr 4, który powinien zostać poddany weryfikacji po 2 pierwszych miesiącach pracy świetlicy w roku szkolnym 2017/2018.

Wymiar zatrudnienia pedagogów, psychologów i innych specjalistów w przedszkolach i szkołach z oddziałami integracyjnymi oraz specjalnymi w szczególnie uzasadnionych przypadkach może ulec zwiększeniu w stosunku do norm ustalonych w niniejszych założeniach po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

Etaty nauczycieli Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, młodzieżowych domów kultury należy planować zgodnie z przepisami oświatowymi, na poziomie nie wyższym niż w roku szkolnym 2016/2017.

W organizacji pracy młodzieżowych domów kultury należy uwzględnić minimalną liczebność grup zajęć stałych na poziomie 12 uczestników.

Normy zatrudniania pracowników administracji i obsługi w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych określają nowe standardy zatrudnienia pracowników AIO w szkołach i placówkach oświatowych.

ROZDZIAŁ IV POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Sprawy dotyczące organizacji pracy, w tym w szczególności zatrudnienia nauczycieli nie uregulowane w niniejszym zarządzeniu wymagają uzgodnienia z organem prowadzącym.

Zadania i kompetencje organu prowadzącego, o których mowa w niniejszym zarządzeniu wykonuje dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach.

Szczegółowość dokumentacji związanej z organizacją roku szkolnego 2017/2018 oraz harmonogram jej składania w Miejskim Centrum Oświaty zawiera poniższa Tabl.:

Termin złożenia	Nazwa dokumentu	Typy placówek				
		Przedszkola	Szkoły samodzielne w tym z klasami	Zespoły szkół	PPP	MDK 1 i 2
do 27 marca 2017 r.	Projekt Organizacji – kwiecień 2018 – wersja elektroniczna w aplikacji PABS po zaznaczeniu: projektowanie zakończone (z wykazanymi wakacjami)	X	X	X	X	X
	„Ruch kadrowy pracowników pedagogicznych w roku szkolnym 2017/2018” – wersja papierowa wg wzoru z załącznika nr 1	X	X	X	X	X
do 9 kwietnia 2017 r.	Arkusze organizacyjny - wydruk z aplikacji PABS z uwzględnionymi przeniesieniami i uzupełnieniami etatów do związków zawodowych oraz do organu prowadzącego	X	X	X	X	X
do 21 kwietnia 2017 r.	„Płachta” – arkusz organizacyjny wydruk z aplikacji PABS zgodny z wersją elektroniczną wstępnie zaakceptowaną przez organ prowadzący i zaopiniowaną przez związki zawodowe	X	X	X	X	X
	„Szkolne plany nauczania dla poszczególnych oddziałów” – wydruki z programu PABS		X	X		
	Deklarowany czas pobytu dzieci w przedszkolu – wg wzoru z załącznika nr 2	X				
	„Wniosek do Prezydenta Miasta Tychy o zwolnienie z realizacji zajęć dydaktycznych w roku szkolnym 2017/2018” – wg wzoru z załącznika nr 3	dot. tylko zainteresowanych				
29 sierpnia 2017 r.	Aneks nr 1 do arkusza w formie papierowego wydruku z aplikacji PABS: Płachta – arkusz organizacyjny	X	X	X	X	X
	Czas pobytu uczniów w świetlicy szkolnej – wg wzoru z załącznika nr 4 (dot. szkół podstawowych i klas gimnazjalnych i gimnazjów)		X	X		
co najmniej 7 dni przed planowaną zmianą w organizacji pracy	„Aneksy do arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2017/2018” – wydruk z programu PABS	X	X	X	X	X

Zarządzenie Nr 38.2017 Burmistrza Olesna z dnia 7 kwietnia 2017 roku

w sprawie ustalenia trybu opracowania i zatwierdzania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Olesno na rok szkolny 2017/2018

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 57 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59)

zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Arkusz organizacji pracy przedszkola na rok szkolny 2017/2018 jest dokumentem zawierającym informację o:

- 1) liczbie oddziałów,
- 2) liczbie dzieci w poszczególnych oddziałach,
- 3) tygodniowym wymiarze zajęć religii, języka obcego, języka mniejszości narodowej – o ile takie zajęcia są prowadzone w przedszkolu,
- 4) czasie pracy przedszkola oraz poszczególnych oddziałów,
- 5) liczbie pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze,
- 6) liczbie nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze, wraz z informacją o ich stopniu awansu zawodowego i kwalifikacjach oraz liczbie godzin prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli,
- 7) liczbie pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze oraz etatów przeliczeniowych,
- 8) ogólnej liczbie godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli.

2. Arkusz organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2017/2018 jest dokumentem zawierającym informację o:

- 1) liczbie oddziałów poszczególnych klas,
- 2) liczbie uczniów w poszczególnych oddziałach,
- 3) określenie w poszczególnych oddziałach:
 - a) tygodniowego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
 - z podziałem na grupy,
 - godzin do dyspozycji dyrektora,
 - b) tygodniowego wymiaru zajęć o ile są prowadzone w szkole:
 - religii,
 - etyki,
 - wychowania do życia w rodzinie,
 - języka mniejszości narodowej oraz nauki własnej historii i kultury,
 - o) godziny tzw. „niżek funkcyjnych” dyrektorów, wicedyrektorów i innych pracowników, którym powierzono stanowisko kierownicze,
 - d) godziny dodatkowych zajęć w klasach sportowych,
 - e) godziny przyznane na zatrudnienie nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne,
- 4) tygodniowego wymiaru godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
- 5) wymiaru godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- 6) wymiaru i przeznaczenia godzin z organu prowadzącego,
- 7) tygodniowego wymiaru i przeznaczenia godzin do dyspozycji dyrektora,
- 8) liczbie pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze,
- 9) liczbie nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze, wraz z informacją o ich stopniu awansu zawodowego i kwalifikacjach oraz liczbie godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli,
- 10) liczbie pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze oraz etatów przeliczeniowych,
- 11) ogólnej liczbie godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli,
- 12) liczbie godzin zajęć świetlicowych oraz zajęć opiekuńczych,
- 13) liczbie godzin pracy biblioteki szkolnej.

3. w arkuszu organizacyjnym szkoły, przedszkola, należy uwzględnić następujące etaty pedagogiczne:

- 1) etaty nauczycieli przechodzących w stan nieczynny,
- 2) etaty nauczycieli, którym udzielono bądź zamierza się udzielić urlopu dla poratowania zdrowia (pod warunkiem przyznania urlopu przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018),
- 3) etaty nauczycieli oddelegowanych do pracy w związkach zawodowych.

§ 2. 1. Arkusz organizacji pracy szkoły i przedszkola na rok szkolny 2017/2018 przyjmuje formę płachty wraz z poszczególnymi załącznikami, o których mowa w § 1, opracowane w aplikacji Sigma w części organizacyjnej Arkusz.

2. Założenia do opracowania arkuszy organizacyjnych szkół i przedszkoli z terenu Gminy Olesno na rok szkolny 2017/2018 określa załącznik nr 1.

§ 3. 1. Dyrektorzy przedstawiają projekt arkusza organizacji szkoły lub przedszkola w trzech egzemplarzach na rok szkolny 2017/2018 wraz z załącznikami, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 21 kwietnia 2017 r. w formie papierowej, natomiast w aplikacji Sigma części organizacyjnej, opracowany arkusz powinien mieć nadany status Gotowy.

2. Wraz z arkuszem muszą być dostarczone: opinie związków zawodowych działających na terenie szkoły lub przedszkola (jeżeli pracownicy tej szkoły lub przedszkola są członkami tego związku zawodowego), opinia rady pedagogicznej danej szkoły lub przedszkola oraz szkolne plany nauczania.

§ 4. Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie roku szkolnego, umieszczone w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji na co najmniej 7 dni przed wprowadzeniem zmian.

§ 5. Organ prowadzący zatwierdza arkusz organizacyjny do dnia 29 maja 2017 r.

§ 6. 1. w przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola do dnia 30 września opinie związków zawodowych działających na terenie szkoły lub przedszkola oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny, są wydawane w terminie 4 dni od dnia otrzymania zmian.

2. Organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza zmiany, nie później niż w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

3. w przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola po dniu 30 września 2017 r., organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza te zmiany w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

§ 7. Wykonanie zarządzenia zleca się dyrektorom szkół oraz przedszkoli na terenie Gminy Olesno.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Olesna Sylwester Lewicki

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 38.2017 Burmistrza Olesna z dnia 7 kwietnia 2017 roku Założenia do opracowania arkusza organizacji szkoły lub przedszkola na terenie Gminy Olesno w roku szkolnym 2017/2018

I. Postanowienia ogólne

1. Ustala się jednolite zasady organizacji pracy szkół podstawowych, w tym z klasami gimnazjalnymi oraz przedszkoli prowadzonych przez Gminę Olesno stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacji na rok szkolny 2017/2018.

2. Ilekroć w dalszej części wytycznych jest mowa o:

1) szkole – należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Olesno.

2) dyrektorze – należy rozumieć dyrektora jednostki, o której mowa w pkt. 1,

3) roku szkolnym – należy przez to rozumieć okres pracy szkoły od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2018 r.

4) uczniu – należy przez to rozumieć również wychowanka przedszkola.

3. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Burmistrza Olesna arkusz organizacji szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno – obsługowych.

II. Standardy dotyczące zatrudnienia

Pracownicy pedagogiczni

1. w pierwszej kolejności powinni być zatrudniani nauczyciele z placówek oświatowych podległych Gminie Olesno, którzy tracą pracę w wyniku zmian organizacyjnych w sieci szkół lub przenoszeni są na podstawie art. 18, 19 czy 22 Karty Nauczyciela na wniosek organu prowadzącego.

2. Zawieranie „umów na zastępstwo” wynikających z dłuższych nieobecności nauczycieli (ponad 30 dni) jest dopuszczalne tylko w formie aneksu do arkusza organizacyjnego.

3. Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie roku szkolnego, umieszczane w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji co najmniej 7 dni przed datą wprowadzenia zmian.

4. Dyrektor placówki oświatowej jest zobowiązany do przydzielenia poszczególnym nauczycielom czynności w sposób wykorzystujący wszystkie posiadane przez nauczyciela kwalifikacje.

5. Dyrektor zobowiązany jest do szczególnej polityki kadrowej mając na uwadze takie zorganizowanie pracy, aby umożliwić nauczycielom osiągnięcie średniego wynagrodzenia (na poszczególnych stopniach awansu zawodowego), o którym mowa w art. 30 Karty Nauczyciela.

6. Nie wyraża się zgody na zatrudnianie nauczyciela, na część etatu, jeżeli w szkole jest zatrudniony (na pełny etat) nauczyciel o tych samych kwalifikacjach do nauczania danego przedmiotu lub prowadzenia zajęć.
7. Zatrudnienie nowego nauczyciela będzie możliwe po 25 sierpnia i za pisemną zgodą organu prowadzącego szkołę.
8. Pracę świetlicy szkolnej w szkole, należy dostosować do niezbędnych potrzeb rodziców wynikających z czasu ich pracy oraz warunków lokalowych szkoły.
9. **Stanowiska nauczycieli bibliotekarzy tworzy się wg następujących zasad:**
 - a) do 100 uczniów – do 1/5 etatu,
 - b) od 101 do 200 uczniów – do 1/2 etatu,
 - c) od 201 do 250 uczniów – do 2/3 etatu,
 - d) od 251 do 450 uczniów – do 1 etatu.
10. w bibliotekach, w których funkcjonuje centrum multimedialne, wyposażone w co najmniej 3 stanowiska komputerowe dla uczniów z dostępem do Internetu, można zwiększyć zatrudnienie bibliotekarzy o 10 godzin/tyg.
11. Nauczycielowi, który jest administratorem szkolnej sieci komputerowej, w szkole, w której są prowadzone dzienniki wyłącznie w formie elektronicznej, przysługuje zniżka godzin etatowych przeznaczonych na wykonywanie czynności związanych tylko z administrowaniem siecią komputerową. Dyrektor podejmując decyzję o udzieleniu zniżki dla administratora sieci komputerowej, powinien ją uzależnić od liczby oddziałów działających w szkole, w której są prowadzone dzienniki w formie elektronicznej oraz uzyskać zgodę organu prowadzącego.
12. Dla gminnego koordynatora sportu szkolnego tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych wynosi 10.

Pracownicy obsługi i administracji

1 Wielkość etatów administracyjno – obsługowych powinna wynikać z faktycznych potrzeb i zakresu czynności pracowników, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i **racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki.** Nie przewiduje się zwiększenia ilości obsługi w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

III. Standardy dotyczące liczebności oddziałów

1. Liczba dzieci w oddziale przedszkola wynosi nie więcej niż 25.
2. Liczba uczniów w oddziale klas I – III szkoły podstawowej wynosi nie więcej niż 25. w przypadku przyjęcia z urzędu, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych do oddziału klasy I, II lub III szkoły podstawowej, ucznia zamieszkałego w obwodzie tej szkoły, dyrektor postępuje zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi.
3. **Liczba uczniów w oddziale w klasach IV – VII szkoły podstawowej nie powinna być większa niż 30.**
4. Liczba dzieci w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym oraz liczba uczniów w oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej wynosi nie więcej niż 20, w tym nie więcej niż 5 dzieci lub uczniów niepełnosprawnych. Za zgodą organu prowadzącego liczba dzieci może być wyższa, jeżeli uczeń/dziecko uzyska orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność w trakcie roku szkolnego.
5. Oddziały nauczania języka mniejszości są organizowane, jeżeli na naukę języka zostanie zgłoszonych co najmniej 7 dzieci.
6. w przypadku, gdy liczba zgłoszonych uczniów jest mniejsza niż określona w pkt. 5, nauczanie języka mniejszości w szkołach organizuje się w grupach międzyoddziałowych lub międzyklasowych na tych samych zasadach.

Łączenie klas

1. w szkołach działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.
2. Liczebność klas łączonych każdorazowo uzgadnia się z organem prowadzącym.
3. Jeżeli w szkole podstawowej jest organizowane nauczanie w klasach łączonych, to:
 - a) obowiązkowe zajęcia edukacyjne w klasie I, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami,
 - b) w klasach II i III co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami,

o) w klasach IV-VII co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem muzyki, plastyki i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami.

4. w oddziale specjalnym zorganizowanym w szkole podstawowej ogólnodostępnej dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych na wszystkich obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, zachowując zasadę niełączenia klas z różnych etapów edukacyjnych.

Zasady podziału na grupy

1. w klasach IV-VIII szkoły podstawowej podział na grupy jest obowiązkowy:

a) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów, zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów, liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej,

b) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów, zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów,

o) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów,

d) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego, zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym, że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej wchodzi uczniowie niepełnosprawni uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym określona w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

2. w klasach IV-VIII szkoły podstawowej zajęcia wychowania fizycznego w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

IV. Postanowienia końcowe

1. łączny wymiar czasu pracy nauczyciela zatrudnionego w kilku placówkach prowadzonych przez Gminę Olesno nie powinien przekraczać tygodniowego wymiaru godzin powiększonego o 1/2 pensum (tzw. „przy tablicy”). Dyrektor macierzystej szkoły jest obowiązany wpisać przy wykazie nauczycieli informacje, w jakim wymiarze oraz w jakiej szkole na terenie gminy dany nauczyciel jest zatrudniony lub uzupełnia pensum.

2. Arkusz organizacyjny szkoły powinien być opracowany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektorów placówek zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.

UCHWAŁA Nr XXIX/236/17 Rady Gminy Działdowo z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin

dla dyrektorów i wicedyrektorów, określenia obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć dla pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych, nauczycieli zajęć rewalidacyjnych, nauczycieli prowadzących zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz norm zatrudnienia nauczycieli biblioteki szkolnej, nauczycieli świetlicy, nauczycieli oddziałów przedszkolnych w grupach zróżnicowanych wiekowo w szkołach i innych formach wychowania przedszkolnego, dla których organem prowadzącym jest Gmina Działdowo

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 6 i 7 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. *Ustala się zasady udzielania i rozmiar zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych dla dyrektorów i wicedyrektorów.*

2. *Nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych o liczbę godzin zajęć równą różnicy obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć nauczyciela i wymiaru określonego w poniższej tabeli:*

Lp. Stanowisko Tygodniowy obniżony wymiar zajęć

1. *Dyrektor szkoły podstawowej:*

a) do 80 uczniów 10

b) od 81 do 120 uczniów 8

c) 121 uczniów i więcej 6

2. Dyrektor szkoły podstawowej z oddziałami prowadzonymi poza głównym budynkiem szkoły

- 3

3. Nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko wicedyrektora szkoły, ustala się zniżkę tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć odpowiednio o 4 godziny mniejszą od zniżki ustalonej dla dyrektora danej szkoły.

4. Do liczby uczniów, od której zależy obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć wlicza się uczniów i wychowanków z oddziałów przedszkolnych i oddziałów innej formy wychowania przedszkolnego. 5. Zmiana wysokości tygodniowego obniżonego wymiaru zajęć powstająca w wyniku zmiany ilości uczniów skutkującej zmianą progę, o którym mowa w ust. 2 następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po zajściu zmiany w liczbie uczniów.

6. Wymiar zajęć ustalony zgodnie z ust. 2 - 5 dotyczy również nauczycieli pełniących obowiązki w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora, z tym, że obowiązuje on nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie zastępstwa.

7. Nauczycielom, którym powierzono funkcje kierownicze w szkołach i placówkach mogą być przydzielone godziny ponadwymiarowe w przypadku, gdy liczba godzin wynikająca z planu nauczanego przedmiotu przekracza wymiar określony w ust. 2, a także gdy potrzeba przydzielenia tych godzin wynika z konieczności zabezpieczenia prawidłowej organizacji pracy szkoły lub placówki.

§ 2. 1. Ustala się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych dla nauczycieli nie wymienionych w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

2. Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli na stanowiskach podanych w tabeli poniżej, określa się następująco:

Lp. Stanowisko Obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć

1. Pedagog, psycholog oraz inny prowadzący zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej 24 godziny

2. Logopeda, doradca zawodowy, nauczyciel zajęć rewalidacyjnych 24 godziny

3. Nauczyciel oddziału przedszkolnego w grupach mieszanych pod względem wieku dzieci, które obejmują dzieci 6-letnie i młodsze 22 godziny

4. Nauczyciel oddziału w punkcie przedszkolnym 25 godzin

§ 3. 1. Ustala się następujący sposób wyliczania liczby godzin pracy biblioteki: liczba godzin pracy biblioteki dla szkoły lub placówki jest równa liczbie oddziałów powiększonej o jedną godzinę z przeznaczeniem na pracę wewnętrzną biblioteki.

2. Do ustalenia liczby godzin biblioteki nie wlicza się oddziałów przedszkolnych i oddziałów innych form wychowania przedszkolnego.

§ 4. 1. Ustala się następujący sposób wyliczania godzin pracy świetlicy dla danej szkoły lub placówki: liczba godzin jest równa ilorazowi ogólnej liczby dzieci dojeżdżających i liczby 15.

2. Ogólna liczba dzieci dojeżdżających obejmuje również dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych z wyłączeniem dzieci oddziałów innej formy wychowania przedszkolnego.

3. Zwiększenie liczby godzin pracy świetlicy może nastąpić na podstawie indywidualnych decyzji Wójta w związku z umotywowanym wnioskiem dyrektora szkoły lub placówki.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Działdowo.

**Zasady opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla
których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie
na rok szkolny 2016/2017.**

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się jednolite zasady pracy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie – stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:

1. szkole – należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie.
2. dyrektorze - należy rozumieć dyrektora jednostki, o której mowa w pkt 1,
3. roku szkolnym – należy rozumieć okres pracy szkoły od 01 września 2016r. do dnia 31 sierpnia 2017r.
4. uczniu – należy również rozumieć wychowanka przedszkola.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy przedszkola/szkoły na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji powinien być opracowywany w powiązaniu z planem finansowym danej jednostki.

§ 5. **Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta Gminy** arkusz organizacji pracy szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych.

§ 6. Projekt organizacji pracy szkoły winien określać zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia:

1. Tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów
2. Liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza, pedagoga,
 - d) nauczania indywidualnego (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami),
 - e) rewalidacyjnych (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami),
 - f) w szkołach gdzie są tworzone dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach,
 - g) liczbę godzin wynikających z podziału na grupy,
 - h) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt,
 - i) liczbę godzin realizowanych w klasach łączonych.

Zasady opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie na rok szkolny 2016/2017.

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się jednolite zasady pracy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie – stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:

1. szkole – należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie.
2. dyrektorze - należy rozumieć dyrektora jednostki, o której mowa w pkt 1,
3. roku szkolnym – należy rozumieć okres pracy szkoły od 01 września 2016r. do dnia 31 sierpnia 2017r.
4. uczniu – należy również rozumieć wychowanka przedszkola.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy przedszkola/szkoły na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji powinien być opracowywany w powiązaniu z planem finansowym danej jednostki.

§ 5. **Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta Gminy** arkusz organizacji pracy szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych.

§ 6. Projekt organizacji pracy szkoły winien określać zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia:

1. Tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów
2. Liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza, pedagoga,
 - d) nauczania indywidualnego (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami),
 - e) rewalidacyjnych (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami),
 - f) w szkołach gdzie są tworzone dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach,
 - g) liczbę godzin wynikających z podziału na grupy,
 - h) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt,
 - i) liczbę godzin realizowanych w klasach łączonych.

II. Tryb przygotowywania arkuszy organizacji pracy szkół.

§ 7. Dyrektorzy szkół przedkładają do zatwierdzenia arkusze organizacji w terminie do **30 kwietnia 2016 r.** po uprzednim uzgodnieniu z Wójtem działań wymagających zgody organu prowadzącego. Arkusz organizacji przedkłada się w 2 egzemplarzach z adnotacją o zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną wraz z załącznikami:

1. wykaz kadry pedagogicznej (pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych) z informacją o posiadanych przez nich kwalifikacjach, z proponowanym przydziałem godzin edukacyjnych i świetlicowych zgodnie z organizacją pracy i przedmiotem nauczania.
2. Informacja dotycząca awansu zawodowego nauczycieli
3. szkolne plany nauczania dla każdego oddziału na cykl nauczania.
4. Wykaz pracowników administracji i obsługi,
5. Aneks do arkusza organizacji ,
6. Zajęcia dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

§ 8 Ostateczny termin zatwierdzania arkuszy organizacji szkół na rok szkolny 2016/2017 przez organ prowadzący ustala się do dnia **25 maja 2016 r.**

§ 9 W przypadku zmian w organizacji pracy, w stosunku do projektu, dyrektor do dnia **27 sierpnia 2016r.** przedkłada zaktualizowany arkusz organizacji pracy szkoły wraz z uzasadnieniem wprowadzonych zmian.

§ 10 Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie określonego roku szkolnego, umieszczane w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji na co najmniej **3 dni przed** datą wprowadzania zmian. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu po dacie wejścia w życie zmian. Dyrektor szkoły powinien na bieżąco aktualizować arkusz organizacyjny, uwzględniając zmiany (organizacyjne, stanowiskowe, placowe) zachodzące w placówce. Aktualizację należy składać jako aneks do arkusza organizacji.

§ 11 W arkuszu organizacji pracy szkół należy uwzględnić pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych, urloпах dla poratowania zdrowia, urloпах macierzyńskich i wychowawczych . W przypadku jakichkolwiek zmian – należy dokonać korekty tego wykazu w aneksach.

III. Standardy dotyczące zatrudniania w szkołach.

Pracownicy pedagogiczni

§ 12 W pierwszej kolejności są zatrudniani nauczyciele o pełnych kwalifikacjach określonych w przepisach prawa oświatowego.

§ 13 Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność nauczania należy przydzielać godziny zgodnie z tymi specjalnościami.

§ 14 Dyrektorzy zgodnie z obowiązującymi przepisami, w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja 2015r. dokonują formalności kadrowych wynikających z organizacji placówki w nowym roku szkolnym (rozwiązanie umowy, wypowiedzenie zmieniające dotychczasowe umowy, przeniesienia, uzupełnienia etatów, itp.).

§ 15 Nauczycieli zatrudnionych w trakcie roku szkolnego na czas określony, na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela, należy zatrudnić na okres zastępstwa, jednak na czas nie dłuższy niż do zakończenia zajęć dydaktycznych – za wyjątkiem nauczycieli stażystów, zatrudnionych od 1 września, rozpoczynających staż na stopień nauczyciela kontraktowego.

§. 16 Sprawy zatrudnienia powinny być zakończone do 31 sierpnia 2016r. z wyjątkiem zatrudnienia na zastępstwo.

Pracownicy niepedagogiczni

§. 17 Należy prowadzić racjonalną politykę zatrudnienia pracowników niepedagogicznych, wynikających z faktycznych potrzeb, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i wypełnienie obowiązków w ramach zakresów czynności oraz racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki.

IV. Standardy dotyczące liczebności oddziałów

Liczebność oddziałów

§. 18 Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym nie powinna przekroczyć 25.

§. 19 Do przedszkola przyjmowane są dzieci w wieku od 3 do 6 lat, w wyjątkowych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego również w wieku 2,5 lat (tylko, gdy są wolne miejsca).

§.20 Do szkół podstawowych i gimnazjów dyrektorzy mają prawo przyjmować uczniów niebędących mieszkańcami gminy Godziesze Wielkie gdy szkoła dysponuje wolnymi miejscami i przy zachowaniu warunku, że z tego tytułu nie zajdzie konieczność tworzenia dodatkowego oddziału.

§. 21 Liczba uczniów w oddziałach:
kl. „0” - do 25 uczniów,
kl. I – III – do 25 uczniów,
kl. IV – VI – do 30 uczniów,
gimnazjum – do 30 uczniów,

§. 22 W szkołach, w których liczba uczniów w oddziale jest poniżej 10 uczniów, należy zastosować łączenie klas. Planowanie oddziałów poniżej 10 uczniów może być zakładane wyłącznie za zgodą organu prowadzącego szkołę pod warunkiem braku możliwości tworzenia klas łączonych.

§. 23 Liczba godzin i czas pracy świetlicy szkolnej musi wynikać z potrzeb rodziców i uczniów na podstawie kart zgłoszeń oraz wyliczonego czasu oczekiwania na autobus uczniów dowożonych do szkół.

Łączenie klas

§. 24 Określa się szczegółowe warunki w zakresie organizacji klas łączonych dla szkół podstawowych :

1. łączenie klas w szkole podstawowej następuje, gdy liczebność oddziałów wynosi mniej niż 10 uczniów,
2. na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych w klasach łączonych przeznacza się w szkolnym planie nauczania taką liczbę godzin , aby była zapewniona realizacja przyjętych programów nauczania.

§. 25 Decyzję w sprawach wątpliwych podejmuje organ prowadzący.

Zasady podziału na grupy

§.26 Podziału na grupy dokonuje się zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem MEN w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

V. Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych

§. 27 W godzinach pracy świetlicy, w miarę możliwości należy przewidzieć realizowane przez nauczycieli w ramach pensum zajęcia wyrównawcze oraz rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

VI. Zasady organizacji indywidualnego nauczania.

§. 28 Nauczanie indywidualne organizuje się uczniom na podstawie orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, na okres określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Godziny nauczania indywidualnego oraz zajęć rewalidacyjnych zostają wprowadzone do arkusza organizacyjnego szkoły wyłącznie na podstawie orzeczenia PPP, po zatwierdzeniu ilości godzin przez organ prowadzący.

§. 29 Wprowadzenie godzin nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacyjnych w trakcie roku szkolnego, następuje po akceptacji organu prowadzącego, na wniosek dyrektora szkoły wraz z niezbędną dokumentacją.

§. 30 Tygodniowy wymiar zajęć indywidualnego nauczania realizowany bezpośrednio z uczniem wynosi:

1. dla dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym (6-latków) – od 4-6 godz.
2. dla uczniów kl. I-III szkoły podstawowej – od 6-8 godz.
3. dla uczniów kl. IV-VI szkoły podstawowej – od 8-10 godz.
4. dla uczniów gimnazjum – od 10-12 godz.
5. rewalidacja indywidualna – 2 godz. tygodniowo.

§. 31 W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły może powierzyć prowadzenie zajęć indywidualnego nauczania nauczycielowi zatrudnionemu w innej szkole.

VII. Zasady pracy nauczycieli bibliotekarzy

§. 32. 1. Ustala się następujące normy zatrudnienia nauczycieli-bibliotekarzy w szkołach podstawowych i gimnazjum:

- 1) liczących do 50 uczniów – 15/30 etatu,
- 2) liczących od 51 do 100 uczniów – 15/30 etatu,
- 3) liczących powyżej 101 uczniów – 1 etat

2. Za podstawę ustalenia normy zatrudnienia nauczycieli-bibliotekarzy szkolnych przyjmuje się:

- 1) liczbę uczniów planowaną na początku roku szkolnego,
- 2) zmianę liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w obsadzie biblioteki.

3. Godziny pracy biblioteki muszą być dostosowane do potrzeb uczniów.

VIII. Postanowienia końcowe

§. 33 Arkusz organizacyjny szkoły powinien być opracowywany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektor jednostki zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.

WÓJT GMINY
Józef Podkościelny
157

**Zarządzenie Nr 54.2016 WÓJTA GMINY STARE JUCHY z dnia 30 sierpnia 2016 r.
w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących organizacji pracy szkoły prowadzonej przez
Gminę Stare Juchy w roku szkolnym 2016/2017.**

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 34a ust.1 i ust. 2 pkt. 3 w związku z art. 5c pkt. 3 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 446) zarządzam, co następuje:

§ 1 Ustala się wytyczne w sprawie organizacji pracy szkoły prowadzonej przez Gminę Stare Juchy oraz trybu opracowania i zatwierdzania aneksów arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2 Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Zespołu Szkół Samorządowych w Starych Juchach.

§ 3 Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT GMINY STARE JUCHY /-/EWA JURKOWSKA-KAWAŁKO

Załącznik do Zarządzenia nr 54.2016 Wójta Gminy Stare Juchy z dnia 30 sierpnia 2016 r.

Zasady opracowywania arkusza organizacji szkół prowadzonych przez Gminę Stare Juchy na rok szkolny 2016/2017.

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się jednolite zasady pracy dla Zespołu Szkół Samorządowych w Starych Juchach prowadzonego przez Gminę Stare Juchy – stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:

- 1) szkole – należy przez to rozumieć Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach dla których organem prowadzącym jest Gmina Stare Juchy.
- 2) dyrektorze - należy rozumieć dyrektora jednostki o którym mowa w pkt 1,
- 3) roku szkolnym – należy rozumieć okres pracy szkoły od 01 września 2016r. do dnia 31 sierpnia 2017r.
- 4) uczniu – należy również rozumieć wychowanka przedszkola.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy przedszkola/szkoły na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji powinien być opracowywany w powiązaniu z planem finansowym danej jednostki.

§ 5. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta Gminy arkusz organizacji szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych.

§ 6. Projekt organizacji szkoły winien określać zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia:

- 1) Tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów
- 2) Liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza
 - d) nauczania indywidualnego (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami) lub pisemnych deklaracji rodziców/prawych opiekunów w klasach nowo utworzonych,
 - e) rewalidacyjnych (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami) lub pisemnych deklaracji rodziców/prawych opiekunów w klasach nowo utworzonych,
 - f) w szkołach, gdzie są tworzone dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach,
 - g) liczbę godzin wynikających z podziału na grupy,
 - h) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt,
 - i) liczbę godzin realizowanych w klasach łączonych.

II. Tryb i przygotowywania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Stare Juchy.

§ 7. Dyrektor szkoły przedkłada do zatwierdzenia arkusz organizacji w nieprzekraczalnym terminie do **30 kwietnia 2016r.** po uprzednim uzgodnieniu z Wójtem działań wymagających zgody organu prowadzącego. Arkusz organizacji przedkłada się w 2 egzemplarzach z adnotacją o zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną (numer i data uchwały) wraz z załącznikami:

1. wykaz zatrudnionych nauczycieli (pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych)

z informacją o posiadanych przez nich kwalifikacjach, z proponowanym przydziałem godzin edukacyjnych świetlicowych zgodnie z organizacją pracy i przedmiotem nauczania.

2. wykaz imienny pracowników administracji i obsługi, z podaniem wymiaru zatrudnienia i rodzaju umowy o pracę.
3. szkolne plany nauczania dla każdego oddziału na cykl nauczania.
4. w przypadku organizacji klas łączonych: ramowy plan nauczania w klasach łączonych.
5. wykaz form realizacji wychowania fizycznego z wykazem grup.
6. w przypadku uczniów niepełnosprawnych (realizujących kształcenie specjalne) – orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz informacje o organizacji indywidualnych zajęć rewalidacyjnych.
7. w przypadku uczniów objętych nauczaniem indywidualnym: orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz informacje o organizacji nauczania.
8. wykaz nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego, przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych w roku szkolnym 2016/2017, ze wskazaniem terminów złożenia przez nauczycieli wniosków o podjęcie tych postępowań.
9. wykaz nauczycieli zagrożonych utratą pracy lub zatrudnieniem w niepełnym wymiarze czasu pracy w roku szkolnym 2016/2017.
10. proponowany wykaz zajęć wynikających z art. 42 ust. 2 pkt 2 lit. a Karty Nauczyciela.
11. zestawienie wakatów w arkuszu w roku szkolnym 2016/2017.
12. zatwierdzony arkusz jest podstawą do wprowadzania zmian w organizacji pracy na cały rok szkolny.

§. 8 Ostateczny termin zatwierdzania arkuszy organizacji szkoły na rok szkolny 2016/2017 przez organ prowadzący ustala się do dnia 25 maja 2016r.

§. 9 w przypadku zmian w organizacji pracy, w stosunku do projektu, dyrektor do dnia **31 sierpnia 2016r.** przedkłada zaktualizowany arkusz organizacji pracy szkoły wraz z uzasadnieniem wprowadzonych zmian.

§. 10 Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie określonego roku szkolnego, umieszczane w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji na co najmniej **3 dni przed** datą wprowadzania zmian. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu po dacie obowiązywania zmian. Dyrektor szkoły powinien na bieżąco aktualizować arkusz organizacyjny, uwzględniając zmiany (organizacyjne, stanowiskowe, płacowe) zachodzące w placówce. Aktualizację należy składać jako aneks do arkusza organizacji.

§. 11 w arkuszu organizacji szkół należy uwzględnić pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych, urloпах dla poratowania zdrowia, urloпах macierzyńskich i wychowawczych (z podaniem okresu tego urlopu). w przypadku jakichkolwiek zmian – należy dokonać korekty tego wykazu w aneksach.

III. Standardy dotyczące zatrudniania we wszystkich typach placówek

Pracownicy pedagogiczni

§.12 w pierwszej kolejności winni być zatrudniani nauczyciele o pełnych kwalifikacjach określonych w przepisach prawa oświatowego z gminnych samorządowych placówek oświatowych, którzy tracą lub wcześniej utracili pracę, w wyniku zmian organizacyjnych w sieci szkół.

§.13 Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność nauczania należy przydzielać godziny zgodnie z tymi specjalnościami.

§. 14 Dyrektor zgodnie z obowiązującymi przepisami, w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja 2014r. dokonuje formalności kadrowych wynikających z organizacji placówki w nowym roku szkolnym (rozwiązanie umowy, wypowiedzenie zmieniające dotychczasowe umowy, przeniesienia, uzupełnienia etatów, itp.).

§. 15 Nauczycieli zatrudnionych w trakcie roku szkolnego na czas określony, na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela, należy zatrudnić na okres zastępstwa, jednak na czas nie dłuższy niż do zakończenia zajęć dydaktycznych – z wyjątkiem nauczycieli stażystów, zatrudnionych od 1 września, rozpoczynających staż na stopień nauczyciela kontraktowego.

§. 16 Potrzeby kadrowe należy zgłaszać do Powiatowego Urzędu Pracy w Elku, Kuratorium Oświaty Delegatura w Elku – i innych urzędów. Sprawy zatrudnienia powinny być zakończone do 31 sierpnia 2016r.

Pracownicy niepedagogiczny

§. 17 Należy prowadzić racjonalną politykę zatrudnienia pracowników niepedagogicznych, wynikających z faktycznych potrzeb, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i wypełnienie obowiązków w ramach zakresów czynności oraz racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki.

IV. Standardy dotyczące liczebności oddziałów

Liczebność oddziałów

§. 18 Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym nie powinna przekroczyć 25.

§. 19 Do przedszkola przyjmowane są dzieci w wieku określonym w art. 1 pkt. 2 lit. a i b ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

§.20 Do szkoły podstawowej i gimnazjum dyrektor ma prawo przyjmować uczniów niebędących mieszkańcami gminy Stare Juchy, gdy szkoła dysponuje wolnymi miejscami i przy zachowaniu warunku, że z tego tytułu nie zajdzie konieczność tworzenia dodatkowego oddziału.

§. 21 Liczba uczniów w oddziałach:

- kl. „0” - do 25 uczniów,
- kl. I – III – do 25 uczniów
- kl. IV – VI – do 30 uczniów
- gimnazjum – do 32 uczniów

§. 22 w szkole, w której liczba uczniów w oddziale jest poniżej 12 uczniów, należy zastosować łączenie klas. Planowanie oddziałów poniżej 12 uczniów może być zakładane wyłącznie za zgodą organu prowadzącego szkołę pod warunkiem braku możliwości tworzenia klas łączonych.

§. 23 Liczba godzin i czas pracy świetlicy szkolnej musi wynikać z potrzeb rodziców i uczniów na podstawie kart zgłoszeń oraz wyliczonego czasu na oczekiwania na autobus, uczniów dowożonych do szkół.

Łączenie klas

§. 24 w szkole działającej w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych dopuszcza się **organizację nauczania w klasach łączonych.**

§. 25 Decyzję w sprawach wątpliwych podejmuje Wójt.

Zasady podziału na grupy

§. 26 PODZIAŁ NA GRUPY JEST MOŻLIWY W NASTĘPUJĄCYCH PRZYPADKACH:

1. na zajęcia z języków obcych grupy od 10 do 24 uczniów (w tym zespoły między-oddziałowe w klasach IV-VI szkół podstawowych i gimnazjów).
2. Informatyki, technologii informacyjnej, elementów informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów.
3. Zajęcia z wychowania fizycznego:
 - a) w klasach I-III zajęcia prowadzi się z całą klasą,
 - b) w klasach IV-VI szkoły podstawowej, w gimnazjum prowadzone są w grupach liczących od 12 do 26 uczniów, przy czym możliwe jest tworzenie grup między-oddziałowych lub grup między-klasowych, jednakże w ilości niepowodującej zwiększenia liczby godzin.

V. Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych

§. 27 w godzinach pracy świetlicy, w miarę możliwości należy przewidzieć realizowane przez nauczycieli w ramach zwiększonego pensum zajęcia wyrównawcze oraz rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

§. 28 Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, kompensacyjne, logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej organizuje się z godzin pozostających do dyspozycji dyrektora.

§. 29 w przypadku rozdysponowania godzin do dyspozycji dyrektora, organizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych może nastąpić za zgodą organu prowadzącego na uzasadniony wniosek dyrektora szkoły.

VI. Zasady organizacji indywidualnego nauczania.

§. 30 Indywidualne nauczanie organizuje się uczniom, których stan zdrowia uniemożliwia lub utrudnia uczęszczanie do szkoły, na okres określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Godziny nauczania indywidualnego oraz zajęć rewalidacyjnych zostają wprowadzone do arkusza organizacyjnego szkoły wyłącznie na podstawie orzeczenia PPP, po zatwierdzeniu ilości godzin przez Wójta.

§. 31 Wprowadzenie godzin nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacyjnych w trakcie roku szkolnego, następuje po akceptacji Wójta na wniosek dyrektora szkoły wraz z niezbędną dokumentacją i skutkiem finansowym zmian.

§. 32 Tygodniowy wymiar zajęć indywidualnego nauczania realizowany bezpośrednio z uczniem wynosi:

1. dla dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym (6-latków) – od 4-6 godzin
2. dla uczniów kl. I-III szkoły podstawowej – od 6-8 godzin
3. dla uczniów kl. IV-VI szkoły podstawowej – od 8-10 godzin
4. dla uczniów gimnazjum – od 10-12 godzin
5. rewalidacja indywidualna – 2 godz. tygodniowo.

§. 33 Nauczanie indywidualne organizuje dyrektor szkoły tak, aby zapewnić z jednej strony zaspokojenie potrzeb edukacyjnych danego dziecka, z drugiej strony spełnić wskazania zawarte w orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej.

§. 34 Zajęcia w ramach nauczania indywidualnego prowadzi się w miejscu pobytu ucznia. Dyrektor szkoły ustala dla ucznia zakres, miejsce i czas nauczania indywidualnego co oznacza, że w szczególnych przypadkach można je organizować w szkole.

§. 35 w uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły może powierzyć prowadzenie zajęć indywidualnego nauczania nauczycielowi zatrudnionemu w innej szkole lub placówce.

VII. Zasady pracy bibliotekarzy

§. 36 1. Ustala się następujące normy zatrudnienia bibliotekarzy w szkołach podstawowych i zespole szkół:

- 1) liczących do 50 uczniów – 5/30 etatu,
 - 2) liczących od 50 do 100 uczniów – 10/30 etatu,
 - 3) liczących od 100 do 150 uczniów – 15/30 etatu,
 - 4) liczących od 150 do 200 uczniów – 1 etat.
- 2.** Za podstawę ustalenia normy zatrudnienia bibliotekarzy szkolnych przyjmuje się:
- 1) w zespołach szkół – łączoną liczbę uczniów we wszystkich szkołach zespołu,
 - 2) przez liczbę uczniów należy rozumieć planowaną liczbę uczniów na początku roku szkolnego,
 - 3) zmniejszenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego w granicach od 1 oddziału nie powoduje zmian w obsadzie biblioteki.
- 3.** Godziny pracy biblioteki muszą być dostosowane do potrzeb uczniów.

VIII. Postanowienia końcowe

§. 37 Arkusz organizacyjny szkoły powinien być opracowywany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektor placówki zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.